PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, NEDELJA, 24. OKTOBRA 1965 • LETO VI., ŠTEVILKA 290 • CENA 50 DIN

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

Prva izdaja

Gesla ob 48. obletnici Oktobra

CK KP SZ poziva svet k boju za mir, demokracijo in socializem

MOSKVA, 23. oktobra (Tanjug) CK KP SZ je danes objavil običajna gesla pred obletnico oktobrske revolucije. V 112 geslih, posvečenih 48. letnici Oktobra, so razodeta gledišča največjega sovjetskega partijskega vodstva o poglavitnih problemih notranje in zunanje politike.

CK KPSZ pozdravlja enotnost in strnjenost mednarodnega komunističnega gibanja »na temeljih marksizma-leninizma, proletarskega internacionalizma in izjav moskovskih posvetovanj«. To je hkrati tudi edino geslo, ki se nanaša na probleme mednarodnega komunističnega gibanja.

Najvišji organ sovjetske partije poziva v novembrskih geslih socialistične dežele, narode, ki bojujejo narodnoosvobodilni boj, in delovne ljudi vsega sveta, naj združijo svoja prizadevanja v boju proti imperializmu in kolonializmu, za nacionalno osvoboditev, mir, demokracijo in socializem. Narodi sveta naj se borijo za popolno odpravo kolonialnega suženjstva kakor tudi proti vsem oblikam odvisnosti od imperializma, prav tako pa tudi proti rasnemu zatiranju. Razkrinkavajo naj poskuse imperialističnih vojnih hujskačev, krepijo naj boj za splošno in popolno razorožitev, za prepoved jedrskega orožja, za prenehanje oboroževalnega tekmovanja in za krepitev svetovnega miru.

Hkrati omenjajo gesla kot najbolj aktualne stvari na mednarodnem prizorišču boj za ustavitev vojaške intervencije v Južnem Vietnamu, boj proti načrtom o vzpostavitvi multilateralnih atomskih sil NATO, prizadevanja, da bi ukrotili revanšistične in militaristične sile v Zahodni Nemčiji in da bi sklenili nemško mirovno pogodbo.

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Nadzor OZN nad črto premirja

U Tant je imenoval za svojega posebnega odposlanca generala Sarmenta

NEW YORK, 23. okt. (Tanjug). Generalni sekretar OZN U Tant je sporočil vladama Indije in Pakistana, da namerava poslati v Kašmir odgovornega vojaškega funkcionarja OZN, ki bo prevzel nadzor nad črto premirja ter nad umikom indijskih in pakistanskih enot. U Tant upa, da bosta obe državi ugodno odgovorili na ta njegov korak in ga čimprej obvestili o svojem stališču.

Za svojega posebnega odposlanca je U Tant imenoval Sisena Sarmenta, brazilskega generala, ki je poveljeval enotam OZN na Srednjem vzhodu. Njegova naloga bo, da organizira skupni sestanek predstavnikov Indije in Pakistana na terenu, ki bo sprejemljiv za ene in druge.

V OZN pričakujejo, da se bo v ponedeljek sestal varnostni svet. Sestanek je zahtevala pakistanska delegacija zaradi poslabšanja položaja na meji, za kar je obtožila Indijo.

AFP poroča iz New Delhija, da je Indija danes izročila pakistanskemu veleposlaniku dve noti, ki v njih odločno protestira proti »agresivnim in provokativnim dejanjem« Pakistana. Kakor je rečeno v notah, so Pakistanci streljali na vasi in indijske prebivalce v zahodni Bengaliji ter ubili indijskega policaja in ranili dva civilista.

Iz Ravalpindija pa javlja AP, da je Pakistan obtožil Indijo zaradi kršitev premirja. Indijska letala so štirikrat letela nad zahodno pakistansko mejo. Indijske čete pa so z minometi in topovi obstreljevale dva kraja v Kašmiru.

Nilsson prispel v Dubrovnik

DUBROVNIK, 23. okt. (Tanjug.) Zunanji minister kraljevine Švedske Torsten Nilsson je sinoči prispel z letalom iz Stockholma v Dubrovnik. V Jugoslaviji bo ostal teden dni na uradnem obisku. Z njim so prispeli generalni sekretar v zunanjem ministrstvu Leif Belfrage, direktor politične direkcije Bergstrem in funkcionar v zunanjem ministrstvu Eberg.

Švedski gostje bodo ostali v Dubrovniku dva dni.

Porok svobode, varnosti in enakopravnega sodelovanja

Tito ob 20-letnici OZN: Pomembna vloga v premagovanju kriz, iskanju miroljubnih rešitev, preprečevanju vojnih katastrof

BEOGRAD, 23. oktobra. (Tanjug). Ob dnevu Združenih narodov je dal predsednik republike Josip Broz Tito naslednjo izjavo: »Na dan Združenih narodov bi ob njihovi 20-letnici rad poudaril pomembno vlogo, ki jo je imela ta svetovna organizacija v vsem povojnem razvoju mednarodnih odnosov, posebej pa v urejanju perečih svetovnih problemov in ohranitvi miru. Po zmagi nad fašizmom je bila na pogorišču druge svetovne vojne ustanovljena Organizacija združenih narodov kot izraz globokih teženj narodov po zagotovitvi trajnega miru, po demokratizaciji mednarodnih odnosov in enakopravnem mednarodnem sodelovanju.

V minulih 20 letih so Združeni narodi večkrat zadevali na hude krize, ki so grozile človeštvu z novo uničujočo vojno — atomsko katastrofo. V teh odločilnih trenutkih so bili pogledi vsega sveta uprti v Združene narode kot forum, prek katerega so prihajale do izraza miroljubne in demokratične, svobodoljubne napredne težnje narodov. Prav zato je Organizacija združenih narodov imela pomembno vlogo v premagovanju teh kriz, v iskanju miroljubnih rešitev in preprečevanju stihijskega razvoja mednarodnih odnosov, ki bi utegnil privesti svet do vojne katastrofe.

Znano je, da Združeni narodi niso mogli vedno najti najprikladnejših, najučinkovitejših in najhitrejših odločitev oziroma razrešitev obstoječih problemov. V njihovem delu so se kazale in se še zdaj kažejo slabosti in protislovja, ki bremenijo sodobni svet. Združeni narodi niso in ne morejo biti izločeni in izolirani od mednarodne skupnosti, v njih se na svoj način izraža stanje odnosov med državami. Zato je njihovo funkcioniranje odvisno od stopnje pripravljenosti včlanjenih dežel in državnikov za sodelovanje, od njihove aktivnosti, odgovornosti in konstruktivnosti.

Ne glede na obstoječe slabosti so se Združeni narodi nedvomno razvili v nujno potreben in nezamenljiv instrument miroljubnega mednarodnega sodelovanja. Težko bi našli odgovornega državnika, ki bi zanikal, da je v naši dobi dinamičnih in zamotanih dogajanj svetu potreben takšen forum, v katerem se vse dežele in narodi lahko aktivno in enakopravno zavzemajo za urejanje razmer v mednarodnih odnosih in razreševanje akutnih svetovnih problemov. V Organizaciji združenih narodov vidijo vse dežele, predvsem pa novoosvobojene in male, poroštvo svoje neodvisnosti in varnosti, organ enakopravnega sodelovanja, ki so nanj zdaj neogibno navezane vse dežele in narodi.

Zato je naravno, da se je v minulih 20 letih število članic v tej svetovni organizaciji več ko podvojilo. To priča o močnem gibanju k univerzalnosti, ki pa še ni v polni meri dosežena. Da bi Združeni narodi res lahko učinkovito opravljali svoje poslanstvo, je potrebno, da neodložljivo postanejo v pravem smislu univerzalni. Vključitev novih neodvisnih dežel v OZN, tudi Azije in Afrike, je bilo bistveno obeležje razvoja te svetovne organizacije; vplivala je na vsebino njenih dejavnosti in odprla nova obzorja.

Vrste velikih mednarodnih problemov, kakor so na primer problem dežel v razvoju, kolonializem in drugi, mednarodna skupnost prej sploh ni obravnavala, še manj pa so bili storjeni ukrepi za njihovo ureditev. Prav s posredovanjem Združenih narodov so ti problemi zdaj v središču mednarodnih dogajanj in obstoj organizacije Združenih narodov odpira možnost za njihovo učinkovitejše in popolnejše urejanje. Znano je, da so Združeni narodi zdaj za daljšo dobo angažirani pri urejanju važnih političnih, gospodarskih, socialnih, kulturnih in drugih problemov, ki so dostikrat glavni vzroki obstoječih nerazumevanj, napetosti in sporov v mednarodnih odnosih. Vse to priča o pomembni poti, ki jo je doslej prehodila Organizacija združenih narodov.

PREDSEDNIK TITO v generalni skupščini OZN. Arhiv »Dela«

Nezaupanje v Združene narode, ne glede na njihove pomanjkljivosti, ki so bile in ki so še lahko, pomeni samo ne verjeti v možnost vzpostavitve miroljubnega in enakopravnega sodelovanja držav in narodov, v možnost odkrivanja miroljubnih, konstruktivnih in naprednih odločitev za obstoječe mednarodne probleme, t.j. ne verjeti v potrebo in možnost miroljubne in aktivne koeksistence. Vsako zanikanje ali poskus izigravanja Združenih narodov, kar se je zadnje čase žal pokazalo, ovira to pomembno mednarodno ustanovo, da bi učinkovito opravljala svojo vlogo, in veča nevarnost nadaljnje zaostritve mednarodnih odnosov.

Obstoj Združenih narodov in njihova dejavnost, navdihnjena z načeli ustanovne listine OZN, pozitivno vplivata na razvoj mednarodnih odnosov z napori, da se odstrani uporaba sile v urejanju spornih mednarodnih problemov, da se odstrani gospostvo in vmešavanje v zadeve neodvisnih dežel in zagotovi spoštovanje pravice vsakega naroda do svobodnega in nemotenega razvoja. Teh načel še zdaj niso v celoti in univerzalno sprejeli in jih še ne spoštujejo dosledno, kar je slej ko prej ena glavnih nalog svetovne organizacije.

Prav tako še vedno zadevamo na vrsto važnih neurejenih problemov, resnih nasprotij in nevarnih vojnih žarišč. Trdno sem prepričan, da Združeni narodi morejo in morajo odigrati odločilno vlogo v likvidaciji nevarnih vojnih žarišč na Daljnem in Srednjem vzhodu, posebej v opustitvi agresivnih posegov in vmešavanja v notranja vprašanja ljudstva Južnega Vietnama kakor tudi v ustavitvi bombardiranja DR Vietnama. Takšne okoliščine narekujejo potrebo, da se svetovna organizacija — to pa pomeni vse včlanjene dežele in vsi, ki jim je pri srcu utrditev miru — še vztrajneje lotijo dela za zmanjšanje napetosti in odstranitev vzrokov spopadov, posebej v urejanju takšnih ključnih vprašanj, kakor so razorožitev, odstranitev ostankov kolonializma, pospešitev gospodarskega napredka dežel v razvoju ter kodifikacija načela miroljubne in aktivne koeksistence. Da bi mogla uspešno in učinkovito izpolnjevati takšne odgovorne naloge, je potrebno, da se OZN še bolj prilagodi obstoječim potrebam in uskladi svojo dejavnost s spremembami, ki so nastale na svetu.

Začetek 20. zasedanja generalne skupščine je pokazal, da se velika večina dežel zaveda, da so Združeni narodi potrebni, kar je prispevalo k odstranitvi nekaterih pridržkov in odporov, ki so še nedavno ovirali normalno delo svetovne organizacije. To nas bodri v prepričanju, da se bo vloga Združenih narodov v mednarodnih odnosih tudi v

● Nadaljevanje na zadnji strani

U Tantova poslanica ob 20-letnici Združenih narodov

»Imamo sredstva, da zatremo vojno nevarnost«

BEOGRAD, 23. okt. (Tanjug). Generalni sekretar OZN U Tant je objavil poslanico ob 24. oktobru, dnevu Organizacije združenih narodov. Kakor je znano, poteče jutri dvajset let, odkar so ustanovili svetovno organizacijo in sprejeli njeno ustanovno listino. U Tantova poslanica se glasi:

»Če je bilo kdaj v človeški zgodovini razdobje, ko se je človeku moralo zdeti neznosno živeti v vojni nevarnosti — ki je v resnici nevarnost uničenja — in ko je imel sredstva, da to nevarnost zatre in da razvije blaginjo človeštva na vsakem koncu zemeljske krogle, potem preživljamo tako obdobje zd

Še vedno pa nam grozi ta smrtna in resnična nevarnost. Grozeče se poveča vsakokrat, kadar večje število nas, spodbodenih iz nagibov kratkovidne koristi, fanatizma ali ozkega nacionalizma, zanemarja nujno potrebo, da merimo naše odločitve in dejanja glede na blagor vsega človeštva. Ta nevarnost postane še strašnejša vsakokrat, kadar hočemo, z raznolikimi in protislovnimi ambicijami pred očmi, verjeti, da lahko n kaznovano izvajamo politiko in strategijo, o katerih d bro vemo, da nas pehata h katastrofi, celo v manj nevarnih časih.

Vendar pa — kakor sem dejal v minulem juniju na slovesni seji ob 20-letnici, odkar je bila podpisana ustanovna listina OZN — sem prepričan, da se čedalje bolj zavedamo potrebe po usklajevanju naših misli in dejanj. Na svetu narašča strah pred vojno in se širi mržnja do vojne; deloma je razlog za to nova rušilna moč orožja, deloma pa tudi moralna obsodba nasilja. Med nami vlada splošno soglasje, vsaj v načelu, da je nedopustna dominacija kakšne dežele ali skupine dežel nad drugo in da sta medsebojna pomoč in sodelovanje najboljši temelj za odnose med deželami. Imamo možnosti, da zboljšamo standard in življenjske razmere z mednarodnim sodelovanjem, ki je velika spodbuda za mir.

Če delamo skupaj, lahko približno v eni generaciji zagotovimo veliko višji življenjski standard in smotrne možnosti za vse ljudi. Imamo možnosti za naglo napredovanje v znanosti, tehniki in na še neraziskanih področjih človeške misli, prav tako tudi v nadzračnem prostoru — toda vse to napredovanje bi bilo veliko hitrejše in manj pogubno, če bi lahko spretnost in nadarjenost vseh narodov združili v organizirano

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Erhard končno sestavil novo vlado

CSU dobila en resor več, kot ji po številu poslancev pripada

BONN, 23. okt. (Tanjug). Po večdnevnem trudu se je kanclerju Erhardu naposled posrečilo sestaviti novo vlado. V vladi ni posebnih sprememb, niti v zunanjem niti v obrambnem in drugih ministrstvih, v katerih so v glavnem ostali ljudje od prej, kakor je bilo tudi pričakovati. Dva, trije novinci in neznatne spremembe v razporeditvi resorov ne pomenijo nobene večje preosnove.

Schröder, zastran katerega se je razvnela najsrditejša bitka, je ostal na svojem položaju zunanjega ministra. Mende si je prav tako izvojeval svoj resor ministra za splošnonemška vprašanja. Strauss ni prišel v novo Erhardovo vlado, pač pa je njegova stranka dobila resor več, kakor ji pripada glede na število poslancev.

Uradno še niso objavili se

☆ Nadaljevanje na zadnji strani

V ponedeljek sestanek EGS v Bruslju

PARIZ, 23. okt. (Tanjug). V Bruslju se bodo v ponedeljek sešli predstavniki petih vlad iz držav Evropske gospodarske skupnosti. Na sestanek ne bo francoskega predstavnika, ker je vlada v Parizu 30. junija sklenila, da se ne bo udeleževala takih sestankov, dokler ne bodo rešena nekatera načelna vprašanja, ki zadevajo notranji mehanizem EGS.

Pet francoskih partnerjev je obširneje razčlenilo francoska stališča in tako bodo v ponedeljek skušali najti skupno osnovo, z namenom, da spravijo francosko stališče v sklad z nadaljnjim delovanjem skupnega trga. S tem v zvezi je Spaak izjavil, da se mu zdi ponedeljski sestanek »koristnejši kot katerikoli doslej«.

Sukarno: „Normalen incident“

Indonezijski predsednik izdal »nova navodila« za obnovitev reda

SINGAPUR, 23. oktobra. Po poročilih radia Džakarte, ki jih povzemajo tuje agencije, je predsednik Sukarno danes na sestanku s člani vlade, vojaškimi šefi in pokrajinskimi guvernerji izjavil, da je bil poskus državnega udara 30. septembra »normalen incident v veliki revolucionarni deželi«. Minister za informacije general Ahmadi je povedal, da je predsednik Sukarno na tem sestanku, ki je bil v Bogoru blizu Džakarte, tri ure in pol razlagal sedanji položaj v Indoneziji.

Sukarno je izdal »nova navodila« za obnovitev reda ter je ponovno naglasil, da je zdaj predvsem važno, obvarovati indonezijsko revolucijo pred nevarnostjo »nekolima« (neokolonializma, kolonializma in imperializma).

Indonezija še nadalje nasprotuje Maleziji, je poudaril Sukarno in opozoril Indonezijce na to, da morajo biti budni naspr ti »nekolimu«, čigar sile bodo ob vsaki priliki skušale izkoristiti položaj v svoj prid.

V poročilu o sestanku v Bogoru navaja agencija France Presse mnenje opazovalcev, da vojska ni istih misli s Sukarnom, češ da je izjalovljeni državni udar, med katerim je bilo ubitih šest generalov, zgolj incident. Vojaški šefi nadaljujejo ostro antikomunistično kampanjo. Tako je komandant garnizije v Džakarti prepovedal delovanje KP Indonezije v glavnem mestu. Podobne ukrepe so sprejeli tudi regionalni komandanti na Javi, Celebesu, Sumatri in Borneu. Kakor ocenjuje AFP, predsednik Sukarno ni hotel formalno obsoditi KP, čeprav je pri tem tvegal, da ga postavijo pred dejstvo; prizadeva si namreč, da bi obveljala njegova koncepcija o »nasakomu« (sodelovanju med nacionalisti, religioznimi skupinami in komunisti). Ko agencija ugotavlja, da se je povečal vpliv vojske po ponesrečenem udaru, opozarja na načrte predsednika Sukarna, da reorganizira vojsko, tako da bi imeli v njej glavne položaje oficirji, ki niso tako sovražni komunistom.

Agencija AP pa navaja v poročilu o sestanku v Bogoru, da je Sukarno ostro naglasil, da morajo prenehati antikomunistične in antikitajske demonstracije. Poskus državnega udara je ustvaril razdore, ki ogrožajo Indonezijo »gospodarsko, politično, socialno, mentalno in fizično«, je poudaril Sukarno.

Kakor ugotavlja agencija AP, radio Džakarta ni podrobno poročal o tem, kaj vse je Sukarno povedal na današnjem posvetu v Bogoru. Radio je predvsem opozoril na predsednikova prizadevanja, da se pomiri položaj v državi. Sukarno je zahteval od guvernerjev, naj pomagajo vzpostaviti mir. Kakor je povedal general Ahmadi, predsednik Sukarno še čaka na »vsa dejstva«, tako da bi lahko potem našel rešitev, ki naj da državi mir in politično stabilnost. Sukarno ni govoril o kakšni spremembi v vladi in tudi še ni nakazal politične rešitve, ki jo je obetal na prvem sestanku vlade po izjalovljenem državnem udaru.

Radio Džakarta je v današnjih oddajah napovedal, da se bo nadaljevala protikomunistična kampanja v Indoneziji. To potrjuje tudi izjava indonezijskega ministra za petrolej in naravni plin, da bodo iz njegovega ministrstva odstranili člane sindikata petrolejskih delavcev, v katerem prevladujejo komunisti. Izdal je ukaz, naj preverijo, kaj so vsi uslužbenci tega ministrstva počeli od 29. septembra do 6. oktobra. Kakor menijo, bo to doslej največja čistka v vrstah vladnih uslužbencev.

Radijska postaja na indonezijskem Kalimantanu je sporočila, da so tudi tu začeli akcije proti pristaškim delavcem, povezanim s KP In-

●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Ameriške čete še vedno v obroču partizanskih enot

Saigonske čete ne morejo priti na pomoč

SAIGON, 23. oktobra. Južnovietnamski partizani že peti dan zaporedoma srdito napadajo vojaško taborišče posebnih ameriških enot pri kraju Pleime. Močne partizanske sile so obkolile to taborišče in ga zasipajo s koncentriranim ognjem, tako da se saigonske čete nikakor ne morejo prebiti skozi obroč in priskočiti na pomoč obkoljenim Američanom.

Partizani so se približali taborišču na 750 metrov in uspešno razbijajo vsak poskus saigonskih vojakov, da bi se prebili v taborišče, čeprav ameriška letala nenehno bombardirajo partizanske položaje.

Kakor poroča Reuter, ameriška in saigonska letala zdaj skupaj nadalje napadajo položaje osvobodilnih sil širom po deželi, ki jih zasipajo z napalm in drugimi bombami. Računajo, da je ameriško letalstvo v teh dneh opravilo več kot 300 skupinskih poletov. AP poroča, da so ameriška letala v zadnjih 24 urah izvedla 117 hudih zračnih napadov na posamezna področja. Poročila pa ne vedo ničesar povedati o tem, ali so bile letalske akcije tudi uspešne.

Hkrati so ameriška letala vrgla cele preproge bomb na ozemlje DR Vietnama. Po informacijah kitajske agencije Hsinhua so včeraj nad DR Vietnamom sestrelili še pet ameriških letal, letalce pa so ujeli. Od avgusta lani pa do včeraj so sestrelili skupaj 694 ameriških letal.

Ameriški vojaški predstavnik v Saigonu je danes povedal, da so prišle v Južni Vietnam nove ameriške okrepitve v vojaštvu in orožju. Zdaj je v Južnem Vietnamu 148.300 ameriških vojakov.

Po vesteh AP iz Kobenhavna je danski zunanji minister Per Haekkerup izrazil prepričanje, da bi vse v vietnamski spopad zapletene strani »čez nekaj meseceve lahko spoznale, da je edina rešitev v pogajanjih.

Vedno več držav za sklicanje konference

Drevi se bo sestal pripravljalni odbor azijsko-afriške konference

ALZIR, 23. okt. Agencija MEN poroča, da je alžirsko zunanje ministrstvo zahtevalo od azijskih in afriških držav, naj ga obvestijo o sestavi svojih uradnih delegacij za drugo afriško-azijsko konferenco in o datumu prihoda.

Po informacijah Tanjuga prevladuje v alžirskih političnih krogih čedalje bolj mnenje, da bo druga azijsko-afriška konferenca navzlic težavam vendarle lahko sklicana 5. novembra, če se bodo za to izrekli voditelji afriških držav, ki zdaj zasedajo v Akri.

Predsednik alžirskega revolucionarnega sveta Bumedien se bo danes v Akri posebej sestal s predsednikom Naserjem, predsednikom Sékoujem Tourémjem in drugimi voditelji afriških držav.

Za sklicanje konference se izreka čedalje več držav, piše danes »Moudjahid«; alžirska vlada je že prejela pozitivne odgovore od vrste držav, med njimi Japonske, Indije, Indonezije, Turčije in Jordanije. Do jutri naj bi alžirska vlada dobila še preostale odgovore, tako da bi lahko o tem poročala pripravljalnemu odboru, ki se bo sešel jutri zvečer v »borovem gaju« pri Alžiru.

Po vesteh iz Pekinga pa se je LR Kitajska — kot poroča Tanjug — ponovno odločno izrekla proti sklicanju azijsko-afriške konference. Če se bodo zdaj sešli afriški in azijski voditelji — piše danes »Žen Min Ži Bao« — potem bo uničen duh Bandunga in se bodo voditelji držav v Alžiru odkrito sporekli, med azijskimi in afriškimi državami bo nastal hud razcep. Očitno gre za »poslednje opozorilo« pred jutrišnjim zasedanjem pripravljalnega odbora.

Amri v NDR

BERLIN, 23. okt. (Tanjug) Vladna delegacija Jemenske arabske delegacije pod vodstvom predsednika vlade Hasana el Amrija je prispela sinoči na obisk v NDR. Sprejel jo je podpredsednik vlade Weiss z drugimi člani vlade in predstavniki NDR. Delegacija se bo tu pogovarjala o mednarodnih problemih in o odnosih med državama.

Jubilej naše novinarske organizacije

V Beogradu bodo 29. oktobra proslavili 20-letnico ustanovitve in dela Zveze novinarjev

BEOGRAD, 23. okt. (Tanjug). V Beogradu bo 29. oktobra proslava 20-letnice ustanovitve in dela Zveze novinarjev Jugoslavije. V spomin na ustanovno skupščino, ki je bila na ta dan pred 20 leti na Kolarčevi univerzi, bo imel zvezni odbor Zveze novinarjev svečano sejo, na kateri bo prikazan razvoj jugoslovanske novinarske organizacije in novinarstva v minulih 20 letih. V okviru te svečanosti bodo izročili Vilku Vinterhalterju novinarsko nagrado »Moša Pijade« za njegovo življenjsko delo.

Isti dan bodo položeni venci na grobova Moše Pijada in prvega predsednika Zveze novinarjev Pjera Križanića, s čimer bodo simbolično počastili vse člane Zveze, ki so padli med narodnoosvobodilnim bojem ali pozneje umrli.

Jubilej novinarske organizacije je večstransko značilen. Ta jubilej omogoča spoznati naše tradicije v dejavnosti novinarskih organizacij v celoti. Te tradicije izvirajo iz leta 1881, ko je bilo ustanovljeno Srbsko novinarsko društvo, iz leta 1910, ko sta bili ustanovljeni društvi v Sloveniji in Hrvatski, iz leta 1911, ko je bilo ustanovljeno društvo v Bosni in Hercegovini oziroma iz ustanovitve jugoslovanskega novinarskega združenja na kongresih v Zagrebu (leta 1919) in Sarajevu (leta 1921).

Smisel spominov na to tradicijo je v oživljanju odločilnega deleža, ki ga je imel za razvoj novinarstva v jugoslovanskih deželah delavski, socialistični in komunistični tisk. Od prvega socialističnega časnika na Balkanu »Radenika«, ki ga je ustanovil Svetozar Marković leta 1871, prek svetlih likov novinarjev-borcev, socialistov in komunistov v vsem minulem obdobju, posebej v narodnoosvobodilnem boju in revoluciji.

Jubilej novinarske organizacije omogoča vsestransko analizo razvoja dosežkov in pomanjkljivosti novinarske organizacije, kakor tudi tiska, radia in televizije v socialistični Jugoslaviji. Velik napredek potrjuje nekaj osnovnih podatkov. Število članov Zveze novinarjev je od 300 v letu 1945 naraslo do oktobra 1965 na blizu 4000. V naši deželi je leta 1947 izhajalo 217 časnikov z nakladom 3,224.000, v začetku leta 1965 pa 1092 časnikov s skupno nakladno nad 10 milijonov. Število radioaparatov se je povečalo od blizu 200.000 v letu 1946 na 2,5 milijona v začetku leta 1965. Število televizorjev je naraslo od leta 1957 do oktobra 1965 na blizu pol milijona.

Posebne uspehe je dosegel dnevni tisk. V januarju 1941 so izhajali naši dnevniki v povprečni nakladi 385 tisoč izvodov (kar je bilo rekordno število za obdobje od leta 1818), v začetku leta 1964 pa v nakladi 1,710.000 oziroma nad štirikrat več. Naglo so se razvili večerni in tedenski informativni, politični in revialni časniki.

Sredstva informiranja bi bila vsekakor še bolj razširjena, če bi bilo mogoče odločneje premagovati mnoge objektivne težave; še vedno razmeroma veliko število nepismenih, nezadostno razvite prometne zveze in PTT promet ter pomanjkljivo prodajno omrežje.

Zato je naša dežela po številu primerkov dnevnikov in radioaparatov na sto prebivalcev še vedno na skromnem mestu na evropskih lestvicah. V tem turnem razvoju ni bilo mogoče odstraniti vseh pomanjkljivosti idejno politične in poklicno-strokovne narave, ki so neogibno nastale iz evolucije našega sistema neposredne demokracije, slonečega na družbenem in delavskem samoupravljanju. To so naloge, ki naj jih v naslednjem obdobju sveže dejavnosti izpolni novinarska organizacija skupaj s svojimi člani ter tiskom, radiom in televizijo in ob vsestranskem sodelovanju z vsemi zavestnimi socialističnimi silami naše dežele.

Demirel sprejel mandat

ANKARA, 23. okt. — Predsednik turške republike Džemal Gursel je danes zaupal mandat za sestavo nove turške vlade predsedniku stranke pravice Sulejmanu Demirelu. Kakor poročajo tuje agencije, je Demirel izjavil, da bo v dveh dneh sestavil listo nove vlade.

Danes v „Delu“

2. stran:
Premalo prizadevanja za skrajšani delovni teden

3. stran:
Kakšne turbine naj zavrte vodne sile?

4. stran:
Francoska in italijanska mnenja o prihodnosti skupnega trga

5. stran:
Prispevali so ...

6. stran:
Obraz slovenskega zgodovinarja

7. stran:
Slovenščina za Slovence

8. stran:
Pet mrtvih na nezavarovanem železniškem prelazu

11. stran:
Več sestankov v vesolju

Ob jubileju OZN

Ko danes z večino človeštva slavimo pomembni jubilej Združenih narodov, imamo vsekakor pravico in dolžnost ozreti se kritično in objektivno tudi na našo vlogo v svetovni organizaciji v zadnjih dvajsetih letih.

Ugotoviti moramo, da pri nas ni bilo nobenega omahovanja glede naše aktivne podpore svetovni organizaciji. To ne pomeni, da smo se vedno strinjali z vsemi odločitvami njenih organov. Bilo je obdobje, ko smo bili v mnogih zadevah, o katerih so razpravljali v OZN, v manjšini in so nas preglasovali. Dogajalo se je tudi, da so organe OZN skušali izkoristiti proti interesom nove Jugoslavije (recimo leta 1947 v tako imenovanem balkanskem vprašanju). Vendar pa zaradi takšnih postopkov nismo nikoli izgubili zaupanja v OZN kot instrument mednarodnega sodelovanja in si takšno dosledno stališče, ki je od nas terjalo tudi dosti žrtev, zares lahko štejemo v čast.

Naša celotna politika je izvirala iz globokega prepričanja, da je v današnjem svetu OZN nenadomestljivo sredstvo za urejanje mednarodnih odnosov, da pa je vsebina njenega delovanja odvisna pač od razmerja sil in da je potemtakem tudi naša naloga, da se v svetovni organizaciji borimo zoper staro prakso in preživela pojmovanja ter za uveljavljanje naprednih pogledov na svetovni mir in mednarodne odnose.

Naša dosledna podpora Organizaciji združenih narodov (in vsem njenim specializiranim agencijam) nikdar ni bila posledica kakšnih iluzij o današnjem svetu, temveč prav nasprotno rezultat zelo stvarne ocene bistvenih tokov mednarodnega dogajanja. Svetovne organizacije nismo idealizirali. Obravnavali smo jo takšno, kakršna je. Zavedali smo se njenih slabosti in pomanjkljivosti. Presenečenj (ne v pozitivni ne v negativni smeri) ni moglo biti in naš odnos do OZN ni nihal v odvisnosti od trenutnega stanja in konkretnih odločitev.

Nikdar se nismo strinjali s tistimi kritiki OZN, ki so ob ugotavljanju njenih očitnih slabosti in tudi posameznih negativnih posegov delali pesimistične sklepe. Smatrali smo, da so takšne kritike v prid samo nasprotnikom demokratizacije mednarodnih odnosov. Vse slabosti OZN in tudi vse njene posamezne negativne odločitve smo kritizirali z drugačnih stališč in s konstruktivnimi pobudami, zavedajoč se, da je samo s potrpežljivim delom mogoče doseči uspehe, ki jih napredna svetovna javnost pričakuje od svetovne organizacije.

JOŽE SMOLE

Vabilo v Gradec

MARIBOR, 23. okt. Sinoči je dal graški župan dipl. inž. Gustav Scherbaum, ob zaključku obiska članov graškega občinskega sveta v Mariboru, na prošnjo našega sodelavca naslednjo izjavo za »Delo«:

»Razveseljivo je, da so se v zadnjem času razvili zelo prijateljski odnosi med Jugoslavijo in Avstrijo. Zato je čutilo mesto Gradec resnično potrebo, da vzpostavi prijateljske stike z bližnjim večjim jugoslovanskim mestom. Zaradi tega sva se na zasedanju mednarodne zveze mest v Beogradu s predsednico mariborskega mestnega sveta Vero Kolarič dogovorila, da bo letošnji izlet članov graškega občinskega sveta veljal Mariboru.

Prispeli smo danes v Maribor in si dopoldne z zanimanjem ogledali različne ustanove mesta. Ta ogled je zapustil v nas izreden vtis. Naš obisk je ponovno potrdil nam že dolgo dobro znano gostoljubnost našega jugoslovanskega soseda. Prepričan sem, da bomo tudi v prihodnje izgrajevali že vzpostavljene stike obeh mest. Mislim, da bomo s prijateljskimi stiki med našima mestoma prispevali svoj delež k razumevanju in prijateljstvu med našima narodoma. Ob koncu našega obiska smo povabili mestni svet Maribora, naj spomladi l. 1966 obišče Gradec.« M. K.

Kooperacija z italijanskimi podjetji

TRST, 23. okt. (Po telefonu.) — Vladni komisariat pri deželni vladi Furlanije-Julijske krajine je te dni obvestil tržaška podjetja, ki se potegujejo za industrijsko in tehnično kooperacijo z jugoslovanskimi podjetji, naj pošljejo ustrezne predloge ter potrebno tehnično in drugo dokumentacijo odboru za industrijsko sodelovanje med Jugoslavijo in Italijo pri zunanjem ministrstvu v Rimu. Osnove take kooperacije so bile postavljene s sporazumom, ki sta ga podpisali Jugoslavija in Italija lanskega novembra v Rimu. Po tem sporazumu obsega kooperacija tehnične proizvode in industrijske naprave, tekstilne proizvode, proizvodnjo celuloze in papirja, prehranske proizvode in usnjarske izdelke.

Industrijska kooperacija zajema po določilih sporazuma odkup raznih licenc, izmenjavo tehnične dokumentacije, prodajo celotnih ali delnih industrijskih naprav, izdelavo načrtov in izvedbo določenih del, kakor tudi dobavo drugih naprav in proizvodov, ki sodijo v sklop industrijske in tehnične kooperacije na podlagi sklenjenega sporazuma.

Jugoslovanski komercialni biro v Varšavi

VARŠAVA, 23. okt. (Tanjug.) — V Varšavi so ustanovili jugoslovanski komercialni tehnični biro kot skupno organizacijo vseh jugoslovanskih podjetij, ki imajo stalnega ali občasnega predstavnika na Poljskem. Ob tej priložnosti je priredilo jugoslovansko veleposlaništvo sprejem, ki so se ga udeležili namestnik predsednika planske komisije Poljske Roman Fidelski, predsednik poljske zunanjetrgovinske zbornice Antoni Adamowicz in drugi poljski funkcionarji. Sprejema se je udeležil tudi podpredsednik zvezne gospodarske zbornice Risto Bajalski.

OBISK IZ NEMŠKE DEMOKRATIČNE REPUBLIKE — Predsednica glavnega odbora SZDL Slovenije Vida Tomšič se je včeraj pogovarjala z delegacijo Nacionalnega sveta Nacionalne fronte demokratične Nemčije, ki je na potovanju po Jugoslaviji. Delegacijo vodi predsednik Nacionalne fronte in član državnega sveta NDR prof. dr. Erich Correns, z njim pa so še predsednica kmetijske zadruge v Bennewitzu in kandidatinja za članico CK SED Frieda Sternberg, direktor metalurškega kombinata »Wilhelm Pieck« in član liberalno demokratske stranke NDR dr. Karl-Heinz Jentsch, članica predsedstva nacionalnega sveta Berta Langner in vodja oddelka v nacionalnem svetu Horst Brillowski. Pogovorov so se udeležili še člani glavnega odbora SZDL Slovenije Zoran Polič, Francka Strmole, Mirko Jamar in Bojan Lubej. Opoldne je bilo v hotelu Slon slavnostno kosilo, popoldne pa so si vzhodnonemški gostje ogledali obrate Agrokombinata. Danes bodo obiskali Postojno. Foto: Švabić

Idejno delo prilagoditi potrebam prakse

Seja komisije CK ZKJ za ideološko izobraževanje članov ZK

BEOGRAD, 23. oktobra. (Tanjug). S šolskim obravnavanjem tem iz programa ideološkega izobraževanja ni mogoče razumeti in izčrpati vseh idejnih problemov, ki jih je sprožila ali aktualizirala reforma — so poudarili na seji komisije CK ZKJ za ideološko izobraževanje članov ZK, ki je bila danes pod predsedstvom Latinke Perović. Seje se je udeležil tudi sekretar CK ZK Jugoslavije Veljko Vlahović.

Današnja izmenjava mnenj v komisiji CK ZKJ za ideološko izobraževanje je bila posvečena aktualnim vprašanjem idejnega dela v zvezi z reformo, načelj pa so tudi mnogo drugih načelnih problemov ideološkega izobraževanja in idejnega boja nasploh. V razpravi so analizirali vprašanje, zakaj so mnoge oblike idejnega dela ponekod neučinkovite in zakaj se člani Zveze komunistov premalo zanimajo zanje. Prišli so do sklepa, da to obliko izobraževanja zdaj še manj razumejo kot šolsko seznanjanje z osnovami marksistične vede in nekaterimi splošnimi elementi sodobne socialistične prakse.

V mnogih organizacijah pa še vedno obstaja ostra meja med ideološkim izobraževanjem ter vsakdanjim idejnim in političnim delovanjem. Ob programiranju idejnega dela ne upoštevajo nadrobnih analiz razmer in družbenih problemov okolja. Programi slone na tradicionalnih temah in ne pomagalo mnogo komunistom v njihovem vsakdanjem političnem in idejnem delu.

Soričo takšnega gledanja na idejno delo je čedalje bolj opaziti težnje po institucionaliziranju raznih oblik ideološkega usposabljanja komunistov v delavskih univerzah in podobnih ustanovah.

To ne bi moralo biti negativno, če bi bilo v organizacijah ZK razvito in živo idejno delo, prilagojeno potrebam vsakodnevne prakse. V posameznih organizacijah pa tega sploh ni.

Člani komisije tudi menijo, da bi bilo treba proučiti vprašanje, kakšno vlogo ima v idejnem izobraževanju naš šolski sistem. Treba je temeljiteje analizirati tudi vprašanje, koliko redno izobraževanje prispeva k usposabljanju ljudi za samoupravne funkcije.

Ob obravnavi teh vprašanj so prišli do sklepa, da mnogi idejni in drugi problemi, ki jih je aktualizirala reforma, prav tako kažejo, da je treba zavrniti stare poglede na ideološko izobraževanje in ideološko delo nasploh. Samo aktivnejše idejno delo komunistov je mogoče postaviti proti nekaterim nesprejemljivim težnjam, ki so se pokazale po uveljavljenju novih ukrepov.

Tudi tisk bi lahko imel aktivnejšo vlogo v idejnem boju. V »Komunistu« bi moral obravnavati svoje poglede neprimerno širši krog članov ZK. V tem smislu bi moral biti ta časnik glasilo vseh komunistov, njegovo politiko pa naj bi manj kakor v drugem tisku usmerjali novinarji, ki so poklicno zaposleni v uredništvih.

Tudi drugi naši časniki in revije bi morali čutiti potrebo po bolj aktivnem stališču in večji vlogi v idejnem boju.

Družine sovjetskih vojnih veteranov odpotovale

BEOGRAD, 23. okt. (Tanjug). Člani družin sovjetskih vojnih veteranov, ki so lani izgubili življenje v letalski nesreči ob vznožju Avale, in predstavnika sovjetske vojske generallajtnant Vasilij Davidenko in polkovnik Aleksander P. Saprikin, so odpotovali danes dopoldne z vlakom iz Beograda v Moskvo. Mudili so se nekaj dni v Jugoslaviji in se udeležili odkritja spomenika na Avali, na kraju lanske nesreče.

Na beograjski železniški postaji so se od gostov poslovili načelnik generalštaba JLA generalpolkovnik Rade Hamović, generalpolkovnik Djoko Jovanović, generalpodpolkovnik Dojko Ivanović in drugi.

Plakete Skopja za britanske človekoljubne organizacije

LONDON, 23. okt. (Tanjug). V prostorih britanskega parlamenta je bila včeraj svečanost, na kateri so izročili britanskim človekoljubnim organizacijam spominske plakete mesta Skopja. Za zgraditev in obnovo Skopja so iz Velike Britanije poslali pomoč v skupni vrednosti kaki dve milijardi dinarjev. Spominske plakete so izročili britanskemu Rdečemu križu, organizaciji za boj proti revščini, britanskemu svetu in britanskim vojaškim enotam, katerih pripadniki so pomagali pri obnovi Skopja.

Včeraj v koprski luki

V luki so: domače ladje »Admiral Zmajević«, »Mlava« in »Plavnik« ter grška ladja »Christitsa«. Pričakujejo domače ladje »Risnjak«, »Dinara« in »Kučište«, italijanski »Iolle Benelli« in »Condorina« ter norveško ladjo »Ranada«.

Možnosti za večjo menjavo z Grčijo

Končano zasedanje mešanega komiteja za gospodarsko sodelovanje

ATENE, 23. okt. (Tanjug). Včeraj je bilo v Atenah končano zasedanje mešanega jugoslovansko-grškega komiteja za gospodarsko sodelovanje, ki se je začelo 12. oktobra.

Na koncu zasedanja sta delegaciji obeh dežel, ki sta ju vodila svetnik zveznega sekretariata za zunanjo trgovino dr. Petar Tomić in generalni direktor grškega ministrstva za trgovino Georgios Gondujadis, podpisali šesti dodatni protokol o blagovni menjavi in več dokumentov, ki se nanašajo na sodelovanje obeh dežel na področju menjave.

Dodatni protokol k blagovni menjavi določa predvsem kontingente tistih proizvodov, ki so pod režimom restrikcije. Protokol tudi orientacijsko ocenjuje možnosti menjave tistih proizvodov, za katere ne veljajo omejitve za medsebojno menjavo, kakor so na primer južno sadje, proizvodi elektrogospodarstva, mehanika in transport. Na podlagi takšnih ocen sta obe strani ugotovili, da so dane ugodne možnosti, da se sedanja raven blagovne menjave v vrednosti 35 milijonov dolarjev zviša.

Glede plačevanja sta se obe strani sporazumeli, da ostane v veljavi sistem kliringa z obstoječim kreditom. Novost je v tem, da se opusti 10% stopnja transferibilnosti, ker je čas preprasel takšen sistem. Na zasedanju so opozorili tudi na obstoječe pogodbe za dobavo jugoslovanskih tekstilnih strojev, traktorjev in drugih proizvodov ter poudarili, da to prispeva k nadaljnjemu razvoju gospodarskega sodelovanja med obema deželama in da je podlaga za bodoče pobude na torišču industrijske kooperacije med proizvodnimi organizacijami obeh dežel.

Obravnavali so tudi predloge za stike med bankami, vprašanje procedure za ustanovitev jugoslovansko-grške industrijske zbornice, nekatera tekoča vprašanja, kakor so graditev klavnic, nekatere načrte za umetno namakanje in drugo. Komite je ugotovil tudi ugodno sodelovanje med elektrogospodarskimi podjetji v sosednih področjih. Delegaciji sta dosegli tudi soglasje o izmenjavi načrtov o znanstvenotehničnem sodelovanju.

V blagovnem prometu širša pobuda, svobodnejši odnosi

Osnutek novega zakona predložen ZIS

BEOGRAD, 23. oktobra (Tanjug). Zveznemu izvršnemu svetu so poslali osnutek zakona o blagovnem prometu, usklađen s pripombami več forumov, na katerih so letos obravnavali prvo verzijo tega zakona. Po osnutku, ki so ga sestavili v zveznem sekretariatu za industrijo in trgovino, so osnova sistema blagovnega prometa enotnost trga, svobodno tekmovanje in samostojnost delovnih organizacij. Težišče je v tem, da se omogoči širša pobuda, svobodnejši odnosi in delovanje za vse sodelujoče v blagovnem prometu.

V skladu s temi načeli občinski in drugi organi na primer ne dobe več pravice, da bi z nalogami in drugimi administrativnimi ukrepi naročali trgovinskim organizacijam, naj opravljajo prometne dejavnosti. Zožijo se tudi pooblastila državnih organov, da predpisujejo posebne pogoje za opravljanje tega prometa.

Novost v organizaciji prometa, ki jo predvideva osnutek, je tudi odprava posebnih pooblastil za posamezne dejavnosti v prometu. V skladu s tem niso več predvidena tako imenovana podjetja za preskrbo in pooblaščena podjetja.

Opuščena je tudi dosedanja stroga delitev na trgovinska podjetja, ki se ukvarjajo s prometom na veliko in na malo. S tem je onemogočeno, da se trgovinsko podjetje samo opredeli, s katero dejavnostjo in v kakšnem obsegu se bo ukvarjalo. — Hkrati naj to omogoči ustanovitev velikih in sodobno organiziranih prometnih podjetij, sposobnih, da se povezujejo s proizvodnimi organizacijami.

Osnutek nadalje omogoča, da se tudi proizvodne, gostinske, turistične in druge organizacije ukvarjajo z blagovnim prometom kot s postransko dejavnostjo, če je to v neposredni zvezi z njihovo osnovno dejavnostjo.

Novost je končno tudi uvedba pašala kot načina za urejanje odnosov med gospodarsko organizacijo in manjšimi prodajalnami.

Končana regulacija Pesnice na ptujskem območju

GOČOVA, 23. okt. Ob grmenju bagrov so danes v Gočovi v Slovenskih goricah slovesno zaključili dela pri regulaciji Pesnice na ptujskem območju. Govoreč o doseženih uspehih pri regulaciji tega, za slovenjegoriško kmetijstvo izredno pomembnega objekta, je podpredsednik skupščine občine Ptuj med drugim poudaril, da so doslej regulirali 27 km Pesnice. Prav toliko pa naj bi regulirali v prihodnjih dveh letih. Š.

Sporočilo o preparatu »HTS«

BEOGRAD, 23. okt. (Tanjug) — V uradnem sporočilu o preparatu »HTS« dr. Fahrudina Zejnilagića iz Sarajeva, ki ga je komisija za zdravila zveznega sekretariata za zdravstvo in socialno politiko objavila danes, je rečeno:

»Preparat z imenom ‚HTS' vsebuje v medicini že znane snovi, o katerih pa doslej ni bilo ugotovljeno, da delujejo proti škodljivim tvorbam. Te snovi se vsakodnevno uporabljajo v simptomatični terapiji. Učinek, ki ga avtor prisoja svojemu preparatu, bi lahko preverili s poskusi v ustreznih ustanovah in v skladu z zakonom o prometu z zdravili ter z običajno prakso.

Komisija pa meni, da je zdravilnost preparata ‚HTS' prejudicirana z načinom, kako je to zdravilo obravnavala javnost. Če bi zaradi takšnega obravnavanja preparata ‚HTS' zanemarili znanosti že znane metode zdravljenja v zdravstvenih ustanovah, bi imeli bolniki po mnenju komisije veliko škodo.«

Sprejemi in obiski

TOKIO — Član zveznega izvršnega sveta Avdo Humo je odpotoval iz Tokia v Jugoslavijo. Avdo Humo se je mudil na Japonskem deset dni.

REKA — Iranski princ Sarhan Pahlevi, ki je že nekaj dni v Jugoslaviji kot gost zvezne gospodarske zbornice, je obiskal ladjedelnico »Tretji maj«, tovarno »Torpedo« in tovarno papirja na Reki.

LJUBLJANA — Avstrijski generalni konzul v Ljubljani dr. Heinrich Riesenfeld je priredil snoči v hotelu »Slon« sprejem ob 26. oktobru — avstrijskem narodnem prazniku, odnevu zastave«. Na sprejem so bili povabljeni vsi avstrijski državljani, ki prebivajo v Ljubljani in njeni okolici.

Premalo prizadevanj za skrajšani delovni teden

Skrajnosti v pripravah za 42-urni delovni čas

LJUBLJANA, 23. oktobra. Ustrezni temeljni zakon zadolžuje delovne organizacije, da do 8. aprila prihodnjega leta pripravijo načrte in programe za prehod na 42-urni delovni teden. Ne le da že preganja čas, marveč predvsem reforma terja, da delovne organizacije temeljito pripravijo dolgoročne programe za svoj nadaljnji razvoj in zagotovijo pogoje za intenzivnejše gospodarjenje in večjo produktivnost.

Ker so cilji reforme najtesneje povezani tudi s pripravami na skrajšani delovni čas, je nerazumljivo mnenje nekaterih kolektivov, da se spričo reforme ne morejo posvetiti pripravam na 42-urni delovni teden. To so poudarili v današnjem razgovoru z novinarji pri sekretariatu za informacije. Strokovne službe v podjetjih premalo pojmujejo to kompleksno vprašanje, če zavlačujejo s potrebnimi analizami. V nasprotju s skrajnostjo pa se ponekod zopet vse preveč »na pamet« odločajo za krajši delovni čas, predvsem zato, da pridobijo prosto soboto.

Tudi pri občinskih skupščinah ne teče vse gladko in je zlasti pomanjkljiva evidenčna služba. V letošnjem prvem polletju so občinske skupščine obravnavale zelo malo, komaj 146 programov in načrtov za prehod na skrajšan delovni čas. Spričo ugotovitve, da zlasti v manjših delovnih organizacijah nimajo kadrov, ki bi pospešili priprave, in da so tudi na občinskih skupščinah pristojne službe premalo pripravljene in zato niso kos zahtevnim odgovornim nalogam, je nujno treba organizirati pomoč strokovnih institucij. Zlasti zveza ekonomistov bi lahko prek svojih društev bolj pomagala predvsem manjšim podjetjem in tudi občinskim skupščinam. Ni vseeno, kako strokovna služba oceni načrte in programe, ki jih predložijo delovne organizacije, in kakšne predloge predložij za sejo občinske skupščine, ki dokončno odloča.

Posebni problemi nastajajo v terciarnih dejavnostih - v trgovini, gostinstvu in komunalnih podjetjih. Ni vseeno, kdaj so storitve ljudem na voljo; občinske skupščine bi morale torej s posebno pozornostjo spremljati vsa dogajanja ter usklajati in prilagojevati delovni čas v teh dejavnostih tako, da bi se normalno odvijalo celotno življenje in da ne bi bilo nezadovoljstva med ljudmi.

M. R.

Vlačilci za Burmo

SPLIT, 23. okt. (Tanjug.) — Podjetje »Tehnobrodomerkur« v Splitu je sklenilo z ustreznim podjetjem Burme pogodbo za dobavo 10 ladij — vlačilcev za rečno plovbo, ki jih bodo zgradili v ladjedelnici »Sava« v Sremski Mitrovici. Vlačilci bodo dograjeni do sredine leta 1966. V Burmo jih bodo prepeljale ladje naše trgovinske mornarice. Vrednost vlačilcev znaša 450.000 dolarjev.

Pisma bralcev

»Sedaj pa še banka«

Pismo z gornjim naslovom (Delo z dne 19. t. m.) sem pazljivo prebral, še pazljiveje pa odgovor banke. Tudi sam sem namreč podobno prizadet in seveda ogorčen nad pretirano provizijo komunalne banke Ljubljana. Odgovor, s katerim hočejo prikazati bančno poslovanje kot neko navadnem državljanu nepojmljivo čudo, imam za žalitev bralca —vtis imam, da se je banka visoko dvignila nad nas, upnike. Končno pa manipulirajo z družbenim premoženjem, zato ima vsakdo pravico vedeti, kako se troši jo denarna sredstva. Za upnike je važno, da bi bilo bančno poslovanje čim cenejše. Težko je verjeti v primanjkljaj, ki ga navaja odgovor, saj vsi vidimo, da so si naše banke zadnja leta kar lepo uredile svoje poslovne prostore. Od izgub gotovo ne.

Verjetno bi človek, ki je sestavljal odgovor in se je skril za ime komunalne banke, govoril drugače, če bi sam za povsem normalno dvosobno stanovanje v bloku (brez centralne kurjave) plačeval mesečno 20.286 din anuitet in stroškov banki ter anuitet podjetju, kolikor plačujem jaz. Razen tega pa sem moral do vselitve plačati znesek, ki je takrat pomenil vrednost še dobrega fička. Kje pa so še stroški za vzdrževanje bloka? Morda bo kdo rekel, čez 50 let boš pa lastnik — toda to ni nobena tolažba. Sedanja najemnina za podobna stanovanja znaša okoli 10.000 din. Imel sem slabo stanovanje zato sem moral ugnizniti v kislo jabolko ter iti v sistem 20, 30, 50, da sem prišel do primernega stanovanja. Zaračunali so mi kar 39 odstotkov provizije glede na anuitete. Tako obrestno mero najdemo samo še v učbenikih politične ekonomije o začetkih privatnega bančništva. Nobeno potrošniško posojilo ni tako zasoljeno. Res je žalostno, da naši predpisi to dovoščajo, in to prav pri stanovanjih.

SLAVKO ZGUR,
Ljubljana
Herbersteinova 23

PRIPIS:

S tov. Slavkom Zgunjem, ki kritizira odgovor komunalne banke na pismo »Sedaj pa še banka«, se strinjamo. Odgovor ni bil zadovoljiv, posebno neumestni pa so stavki, ki podcenjujejo bralca. Mnenja smo, da je vsakemu prizadetemu bralcu treba odgovoriti spoštljivo. Zanima nas tudi, če je imenovani odgovor mnenje vsega kolektiva komunalne banke ali pa le mnenje posameznega uslužbenca.

Uredništvo »DELA«

Vezana dodelitev službe

»Delo« je ta mesec že dvakrat objavilo oglas: »V Mariboru nudimo pravniku 3-sobno komfortno stanovanje in primerno službo v gospodarski organizaciji za enakovredno stanovanje v Ljubljani.«

Kaj pomeni ta oglas? Ali je to razpis delovnega mesta po zakonu o delovnih razmerjih? Očitno ne.

Ali je ponudba za zamenjavo stanovanja? Tudi ne. V poštev pride le pravnik, in to tak, ki lahko da 3-sobno komfortno stanovanje v Ljubljani za stanovanje in službo v Mariboru. Vsekakor tega oglasa ni mogel dati zasebnik, ker on pač ne more nuditi službe. Oglas tudi govori v prvi osebi množine: »nudimo«.

Vezanje sprejema v službo na pogoj, da kdo da —pa čeprav samo v zamenjavo — še kakršnokoli premoženjsko vrednost, je izigravanje določbe ustave: »Vsakemu občanu je ob enakih pogojih dostopno vsako delovno mesto in vsaka funkcija v družbi« (5 odst. 36 čl. ustave SFRJ) in temeljnega zakona o delovnih razmerjih, ki pravi: »Vsako delovno mesto je dostopno vsakemu delavcu, če izpolnjuje splošne in posebne pogoje...« (1. odst. 19. člena). Seveda pa pod »posebnimi pogoji« ni mogoče določati vsega. Prav gotovo bi bilo nedopustno in verjetno tudi kaznivo, če bi kdo (četudi v imenu podjetja) objavil: »Nudimo službo tistemu, ki — razen tega da izpolnjuje splošne pogoje — izpolni še posebni pogoj, ki je — npr — ta, da plača 1,000.000 din.« Tak človek bi najbrž storil kaznivo dejanje po 2. odst. 325. čl. kazenskega zakonika, ki pravi: »... oseba, ki terja ... kakšno korist ..., da bi v mejah svojih uradnih pravic opravila uradno dejanje, ki bi ga tudi sicer morala opraviti, se kaznuje z zaporom najmanj ...« itd.

Tudi zamenjava lahko prinaša premoženjske koristi. Nasploh ljudje zamenjujejo stvari, če si obetajo od tega kako korist — tu pa se ponuja stanovanje za stanovanje plus služba. Tisti nekdo iz Maribora torej ne nudi samo nadomestila marveč dodaja še službo.

Za nekoga pomeni stanovanje v Ljubljani toliko večjo vrednost, da je pripravljen marsikaj dodati, da doseže zamenjavo sicer enakovrednih stanovanj, npr. plačati selitvene stroške. To bi seveda ne bilo protipravno. Nihče pa ne more nuditi kot »nagrado« za zamenjavo stanovanja tistega, s čimer ne sme razpolagati; s »službo« pa na način, ki ga nakazuje omenjeni oglas, ni mogoče razpolagati. Ni si mogoče zamisliti, da bi se podjetje hotelo na ta način iznebiti nezaželenega človeka, ki zaseda njegovo stanovanje, ta pa postavlja pogoj za »sporazumno prekinitev« delovnega razmerja, da mu podjetje priskrbi stanovanje v Ljubljani. Saj bo moralo podjetje tudi po sporazumni prekinitvi delovnega razmerja razpisati delovno mesto. Zanj se bodo lahko potegovali ljudje, ki že imajo stanovanje v Mariboru. In mogoče kdo tistih dela v drugem kraju, živi ločeno od družine! Ob enako izpolnjenih drugih pogojih bi tak vsekakor imel večjo moralno pravico do tega delovnega mesta! Da ne govorimo o tem, da bo med konkurenti lahko več takih, ki ne bodo zahtevali stanovanja od podjetja, pogoje za delovno mesto pa bodo izpolnjevali bolje kot tisti, ki bo lahko dal stanovanje v Ljubljani.

S tem oglasom torej nekaj ni v redu. Ali pa naj čudni ponudnik pojasni, kako in kaj je s to zadevo?

DUŠAN PUH,
dipl. pravnik,
Ljubljana

Pa le ni povsod tako!

Na račun postrežbe v naših trgovinah, obrtnih delavnicah in v drugih uslužnostnih podjetjih je bilo izrečenih že toliko pripomb, da smo se nekulturni postrežbi že nekako privadili. Skratka, predstavo o vljudni postrežbi smo spustili za nekaj stopinj nižje, tako da nismo niti več presenečeni, če nam npr. prodajalka ponudi kos krivo urezanega blaga in nam na naše opozorilo odgovori, da ne more ona, t.j. trgovina, trpeti škode; to je, po tem sodeč, privilegij potrošnika. Ali pa, če vrnete pomanjkljiv oziroma pokvarjen izdelek, ste deležni celo »vljudnega pojasnila«: »Takšnega smo dobili iz tovarne, pošljite ga nazaj!« Naravnost ginjeni pa smo takrat, ko nam postrežejo s prisrčnim nasvetom: »Če vam ni prav, pa pojdite drugam!«

Človek bi obupal ob teh vsakodnevnih doživetjih, če ne bi tu in tam le uganil, da je postrežba lahko tudi drugačna, takšna, kakršna bi morala biti. Eno takih podjetij je vsekakor »Optika« na Trgu revolucije, kjer te prijazno sprejmejo, kjer so vljudni, in kar je najvažneje, usluge opravijo v najkrajšem času. Kako je to pomembno za vsakogar, ki često ostane brez prepotrebnih očal in je praktično slep, mi ni treba posebej poudarjati. Ni to zasluga, recimo, posamezne uslužbenke, ustrežljivost je lastnost vseh. Ves kolektiv je ustvaril tako atmosfero; zanjo smo mu vsi, ki smo dostikrat navezani na njegove usluge, lahko hvaležni. Marsikaj bi se dalo pri nas napraviti, če bi bilo nekoliko več dobre volje.

Ker v tej rubriki v glavnem kažemo le na napake v našem življenju, imam za dolžnost, da opozorim tudi na ta izjemen primer, na kolektiv, ki je tenkočuten za skrbi potrošnika; to hkrati demantira trditev, da sta prijaznost in ustrežljivost značilni samo za privatni sektor.

MARJANA BOREC-ZURUNIĆ — Ljubljana, Scopoljeva 15

Pozabljiv sprevodnik

Večkrat se peljem s Sapovim avtobusom, ki vozi na progi Ljubljana—Novo mesto — Kostanjevica—Zagreb, in sicer iz Novega mesta v Kostanjevico in nazaj. Avtobus odpelje iz Novega mesta ob 6,50.

Tako sem se peljal tudi 14. oktobra zjutraj. Za vozovnico sem dal sprevodniku tisočak. Ker stane vožnja od Novega mesta do Kostanjevice 260 din, mi je takoj vrnil 40 din, 700 din, je rekel, pa mi bo dal pozneje. Na to sem pozabil, kot kaže, pa tudi sprevodnik. Sele ko smo v Kostanjevici izstopili, me je opozoril potnik, ki je sedel tik za menoj (tov. Kos iz Novega mesta), da mi sprevodnik ni vrnil 700 din. Tovariš Kos mi je povedal, da je tudi njemu »pozabil« vrniti 100 din. Avtobus je medtem že odpeljal.

Ko sem se zvečer vračal v Novo mesto z istim avtobusom, sem sprevodnika opozoril, da mi dolguje 700 din, a tega nekako ni hotel razumeti; menil je, da bo zvečer videl pri obračunu, če ima res višek. Dejal je še, zakaj ga nisem takoj terjal. Naslednji dan, ko sem ga spet opozoril na dolg, ni prav tako hotel nič slišati. Nekaj je zagodrnjal in zaloputnil vrata. Neka tovarišica, ki se je peljala prejšnji dan, je prav tako povedala, da je tudi njej »pozabil« vrniti denar. Torej smo bili na en dan trije, katerim sprevodnik ni vrnil denarja. Naj še povem, da sprevodnik, o katerem pišem, ni bil tisti, ki je že dlje časa v tem avtobusu (vsi potniki ga hvalijo), temveč neki drugi, ki je stalnega nadomeščal.

Naj še pripomnim, da gre predvsem za poštenost, ki bi jo morali v javni službi še posebej upoštevati!

LOJZE MEDLE,
restavracija Pod Gorjanci,
p. Kostanjevica na Krki.

Za dobro kosilo smo plačali 1200 din

V četrtek, 21. t. m. je bilo na zadnji strani »Dela« pod »Pa še to« objavljeno, da je v Rakovem Škocjanu najnižja cena za kosilo tisoč petsto dinarjev. Ker imamo vtis, da ste dobili to novico od nas, ki smo bili na izletu v Rakovem Škocjanu, moramo povedati, da smo za obilno in dobro kosilo plačali po tisoč dvesto dinarjev.

Res pa je, da smo bili po telefonu (ne pa pismeno) obveščeni, da je tisoč dinarjev premalo za kosilo; tako smo bili prepričani, da bo stalo tisoč štiristo do tisoč petsto dinarjev. Ker smo torej dobili sporočilo po telefonu, je možno, da se nismo dobro razumeli. Prosimo, da te vrstice objavite, ker gre za ugled podjetja.

Za novomeške izletnike:
DUŠAN MODIC,
Novo mesto,
Koštialova 36.

Za ustanovitev nemško-jugoslovanske trgovske družbe

iščem družabnika.

Zaželen trgovec z izkušnjami v zunanji trgovini

(»VIGO«) Inh. Viktor Gojny, 2361 Geschendorf, Krs. Segeberg. 22212

Gostinsko podjetje

»POD GRADOM« –
LJUBLJANA, Vodnikov trg 2

išče

upokojenko za nadzorstvo nad WC.

9036

Komisija za razpis in sklepanje delovnih razmerij pri podjetju

»VEDROG« –
Ljubljana, Nazorjeva 7-I

razpisuje

prosto mesto

ŠOFERJA za kombibus

Pogoj: šofer kategorije D ali najmanj C — avtomehanik.
Osebni dohodek po pravilniku o delitvi OD.
Ponudbe z življenjepisom in podatki o prejšnjih zaposlitvah pošljite v 8 dneh po objavi zgornjemu naslovu.
Razpis velja 8 dni od objave. 9082

SPLOSNO GRADBENO PODJETJE

GRADIS
centrala LJUBLJANA

proda

- **lesene stanovanjske montažne barake**
- **leseno montažno barako z jedilnico in kuhinjo**
- **ter komunalni inventar (postelje, garderobne omare, mize, stole itd.)**

Informacije v nabavno-prodajnem oddelku centrale, Ljubljana, Korytkova 2, telefon 310-560, 313-566. 9060

AVTO-MOTO DRUŠTVO LITIJA

proda

osebni avtomobil ZASTAVA 600 D

LICITACIJA bo dne 9. novembra 1965 ob 15. uri v prostorih avto-moto društva Litija.

Prednost do nakupa ima družbeni sektor. 9085

Oglašujte v DELU

MIZARSTVO MOSTE LJUBLJANA
Vide Pregarčeve 8 a

proda

iz svojih osnovnih sredstev

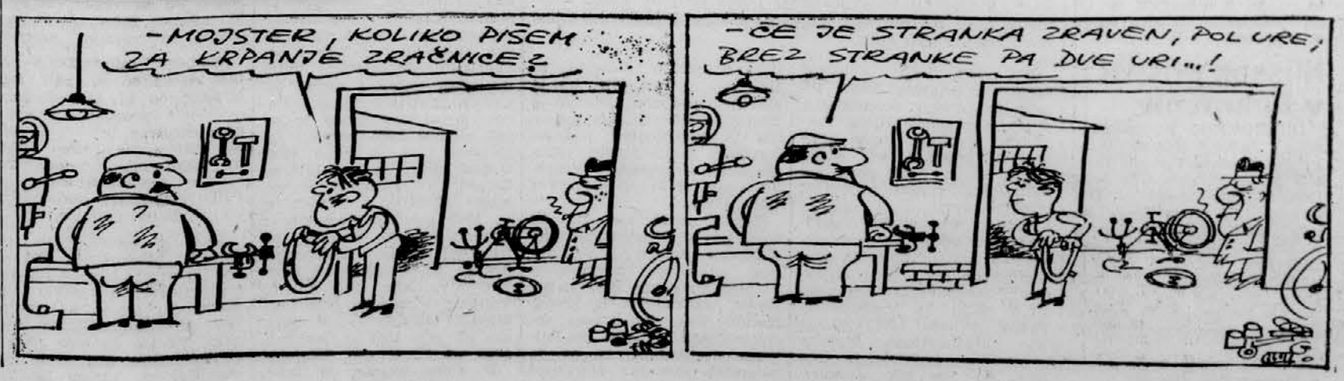
- **TRITONSKI TOVORNI AVTOMOBIL,**
znamke TAM, tipa »Pionir«, vozen.

Prednost do nakupa imajo organizacije družbenega sektorja, po 6 dneh pa si podjetje pridržuje pravico prodaje tudi zasebnikom. 9042

TEKSTILNA INDUSTRIJA
TEKSTILINDUS KRANJ
vam priporoča svoje kvalitetne izdelke

PETER MOZOLEC **RELATIVNOST**

Ilustriral MARJAN BREGAR

Aktivna jesen mežiških rudarjev

Na dan republike bodo odprli nov obrat za rafiniranje svinca

Peco je že pobelil prvi sneg. Po poteh do njenega vrha, pa tudi po stezah sosednjega Smrekovca in Uršlje ne odmeva več ukanje planincev. Jesensko spokojnost koroških planin preseka le tu in tam brnenje vrtalnih kladiv in odmev eksplozij. Skupine rudarjev vrtajo za novimi ležišči nad Krajncem, pa v Topli in pri Križanu pod Uršljo.

V Mežici in Žerjavu sonce opoldne še kar toplo sije. Na Poleni, okoli obratnih prostorov centralne jame, čakajo delavci na začetek druge izmene. Izogibajo se sence, da bi v prostih minutah pred spustom v jašek še izkoristili tople žarke.

Le v jami, v številnih dolgih labirintih pod Peco, je dan za dnem enako: bitka za čimveč izkopanine. V zadnjih tednih so se mežiški rudarji še posebno »zagnali« v svoji delovni vnemi: tudi ob nedeljah prihajajo iz jaškov polni vagonČki. Proste sobote do konca leta ne bo več. Gora je pričela skopariti s svojim bogastvom — pa je treba več truda, da ji ga iztrgajo.

— Deset tisoč ton več bomo skušali nakopati, kot je bilo predvideno v zadnjih treh mesecih — pravi glavni inženir jame tov. Seme. Slabo vsebnost rude v izkopanini bomo nadoknadili z večjimi količinami. Zaposlili bomo tudi še kakih 60 ljudi.

— Jih boste dobili? Za rudarski poklic se ljudje niso radi odločali.

— Doslej smo res imeli zelo nizek stalež zaposlenih v jami. Mladi ljudje so prihajali, pa spet odhajali tja, kjer so laže zaslužili. Tako si nismo mogli vzgojiti dovolj sposobnih kopačev in ostalih rudarjev. Zato je potrebno nekaj časa. V zadnjih mesecih je nekaj bolje, kar je najbolj razveseljivo — prihajajo mladi iz doline. Ti bodo zagotovo ostali, ker so tu doma. —

— Kako je z napovedano jamsko mehanizacijo?

— Načrt uresničujemo. Najprej moramo zagotoviti dovolj komprimiranega zraka. Kupili smo star kompresor, prihodnje leto pa bomo še novega, tako da bo dovolj osnovne energije za jamske delovne stroje — za nakladalne lopate, skraperje in druge. Potem bodo lahko šli tudi dosledneje v večizmensko delo.

— Pravijo, da dosegajo ljudje v obratu »Graben« znatno večje kopaške učinke kot v drugih jamskih obratih? —

— To je nov teren in smo lahko organizirali delo po novih načelih. Tudi nove stroje smo dali tja, ker jih tam lahko najbolj izkoristimo. Staro jamo je težko prilagoditi novim načinom dela.

Učinki pa so v Grabnu zares lepi: 3,79 ton na dnino. V povprečju je grabenski učinek 22 odstotkov večji od povprečka drugih obratov. Nasploh pa se lahko s povečano proizvodnostjo v jami pohvalimo: rudniški učinek v letu 1960 je bil 1,895 ton na dnino, lani pa že 2,822 ton! —

— Osiromašenje rude v izkopanini spet povzroča govorice, da so rudne zaloge izčrpane. Letos ste za raziskave namenili znatna sredstva — kakšni so uspehi? —

— Ruda se sama nikjer ne ponuja. V zadnjih letih smo skoraj povsem opustili raziskave novih ležišč, ker ni bilo denarja. Saj veste, da nam za razširjeno reprodukcijo ničesar ni ostalo. Zdaj bo treba zdraviti stare rane.

Letos imamo v ta namen 800 milijonov dinarjev, prihodnje leto pa bomo morali sredstva še povečati. Ne bomo se omejili samo na centralno jamo, marveč tudi na druga območja, ki so geološko ugodna. S tem smo tudi že začeli — vrtamo v Topli, na Mučevem in pod Uršljo.

Naše skupine delajo v treh izmenah — da bi čimprej prišli do rezultatov. V Mučevem smo pri globinskem vrtanju naleteli na mnogo obetajoča najdišča — zdaj vrtamo proti vzhodu, da bi Mučevo zvezali s centralno jamo. Dva nadkopa sta že zgotovljena in upamo, da bomo do junija prihodnjega leta tako daleč, da bo Mučevo nadomestilo izpad v centralni jami. Tam pa bomo iskali nova ležišča s poglabljanjem — kar pa spet pomeni boj s podtalno vodo. —

Glavni inženir je optimist, kar zadeva odkrivanje novih rudnih ležišč. Treba pa bo več sredstev za raziskave kot doslej. Upravni odbor in delavski svet sta bila enakega mnenja in sta odobrila do konca leta še 100 milijonov, v prihodnjem letu pa bodo namenili za raziskave 1,5 milijarde dinarjev.

V Žerjavu je sredi starih, zakajenih obratov zrasel ob topilnici nov objekt — rafinacija. Orjaške kotle in peči zdaj dokončno montirajo in obzidavajo. Namesto dosedanjih štirih, je zdaj v rafineriji sedem kotlov, znatno večjih od prejšnjih — zato bo tudi zmogljivost za 15.000 ton večja od dosedanje.

— Spremenjen bo tudi tehnološki postopek, laže bomo predelovali odpadne surovine, delovni pogoji bodo ugodnejši. Antimonske odpadke bomo bolj izkoristili — pridobili bomo kakih 200 ton antimona letno v obliki predzlitin, kar pomeni 200 milijonov več dohodka — pravi o prednostih te pridobitve inž. Kosec.

Računajo, da bo novi obrat vključen v obratovanje za praznik republike. Tako bo tesno grlo v topilniški proizvodnji premagano, proizvodni proces pa bo funkcionalno sklenjen — od pražilnega stroja do končnega izdelka, t. j. rafiniranega svinca.

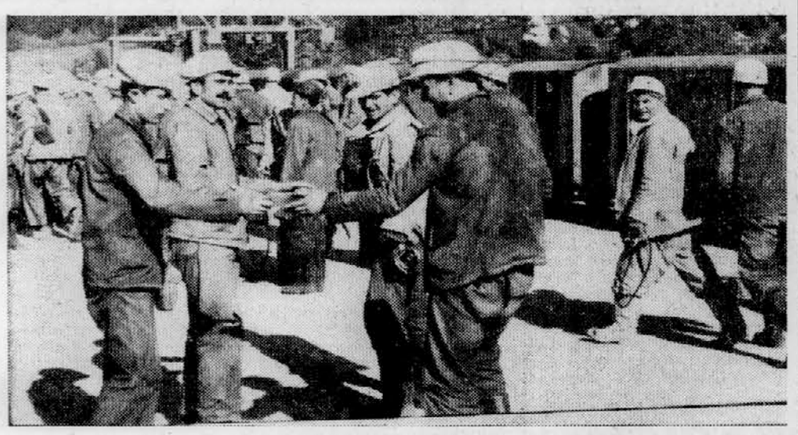
Ustavila sem se še v upravi na Poleni, pri prijaznem Lipeju Potočniku, ki vedno najde čas za razgovor z novinarji. Zdaj se je z njim mnogo prijetneje pogovarjati, kot pred reformo, saj napoveduje svetlejše perspektive: Celotni predvideni dohodek bodo presegli za približno 3 milijarde dinarjev. Pridelali bodo sicer nekaj manj rude, zato pa povečali proizvodnjo akumulatorjev. Integracija z zagrebško »Munjo« je omogočila boljšo specializacijo in povečanje proizvodnje, pogodba s tamkajšnjo tvrdko »Tudor« pa jim bo v prihodnjem letu pripomogla, da bodo proizvodnjo akumulatorjev povečali od 5,4 na 7,7 milijarde dinarjev vrednosti. Približno za milijardo dinarjev akumulatorjev so že letos prodali na vzhodna tržišča, za prihodnje leto imajo zagotovljeno tudi prodajo na vzhod v višini 500 tisoč dolarjev.

Prvič bodo po dolgih letih lahko pri končni delitvi dohodka namenili večja sredstva za standard zaposlenih — predvsem za stanovanja. Eden izmed sklepov zadnje seje delavskega sveta je tudi, da bodo dva odstotka bruto osebnih dohodkov izločili za šole v občini.

J. PEŠTAJ

OBRAT ZA RAFINIRANJE SVINCA — velika pridobitev rudnika Mežica. Obratovati bo začel na letošnji praznik republike. Foto: Peštaj

PRED JAMSKIMI OBRATI MEŽIŠKEGA RUDNIKA NA POLENI. Foto: Peštaj

Prednost oplemenitenju lesa

Tovarna lesovine in lepenke v Podvelki povečuje proizvodnjo za 100 %

Z okrog 86 milijoni din lastnih sredstev je kolektiv podvelške tovarne lesovine in lepenke razširil svoje proizvodne prostore še za eno nadstropje. V novi proizvodni dvorani bosta urejeni dve avtomatizirani sušilnici, od katerih je ena že v obratovanju, drugo pa bodo montirali in usposobili za proizvodnjo v naslednjih mesecih.

V spodnjih prostorih, kjer je postalo že pretesno, bodo povečali mokro obdelavo celuloze in proizvodnjo lepenke. Poleg strojnih naprav, ki jih že vrsto let izdelujejo v lastni remontni delavnici, bodo zdaj namestili tudi nov brusilni stroj za celulozo švicarske izdelave. Sredstva zanj so dobili na račun povečanega izvoza, saj se bo ta povečal od sedanjih 400 ton na 1700 ton bele lepenke. Nabavljena oprema iz uvoza bo tudi vrednostno poplačana z izvozom, ki se bo povečal od 50 tisoč na 200 tisoč dolarjev letno.

Rekonstrukcija tovarne bo omogočila za 100 odstotkov večjo proizvodnjo, saj bodo od sedanjih 3 tisoč ton prešli na proizvodnjo 5.500 do 6.000 ton bele lepenke na leto. Število zaposlenih pa se bo povečalo le za 50 novih delovnih moči. Delovni kolektiv, ki je večino sredstev za rekonstrukcijo zbral v lastnih skladih, bo tako vrednostno povečal bruto proizvod od sedanjih 400 milijonov na 1 milijardo din.

Povečanje proizvodnje bo seveda terjalo boljšo oskrbo tovarne s celuloznim lesom. Sedaj so ga porabili letno 9 tisoč kubikov, ob povečani proizvodnji pa bodo potrebovali okrog 16 tisoč kubikov celuloznega lesa. Skladišče celuloze pri tovarni pa kaže že sedaj zaskrbljujočo podobo, saj dobivajo celulozni les komaj za sproti. »V naši občini, kjer znaša posek več kot 100 tisoč kubikov lesne mase, oskrba naše tovarne s celulozo sploh ne bi smela biti vprašanje,« je povedal direktor Hubert Enci. »Vendar pa nas gozdarji slabo oskrbujejo, tako da nas pogosto pogled na prazno skladišče spravlja v živčno razpoloženje.«

Tovarna leži sredi bogatega gozdnega območja. Toda kljub temu si les po vseh ovinkih in kanalih išče pot mimo nje. Čeprav se vselej zavzemamo za finalizacijo lesne mase, se zdi, da od načel ne moremo preiti k dejanjem. Vse to kaže, na to pa opozarjajo tudi na občini Radlje, da bi bilo treba preiti tudi k smotrnejši reorganizaciji sedanjega gospodarjenja v gozdovih in k bolj ekonomični manipulaciji z lesno maso. V tovarni lepenke porabijo za 1 tono bele lepenke slabe 3 kubike celuloznega lesa. Račun nove, da dobi v predelavi vsak kubik okrog 50 tisoč din vrednosti, saj znaša vrednost 1 tone bele lepenke pri sedanjih cenah 145 tisoč din. Kljub temu drvijo kamioni s celulozo na trg, kjer ga porabijo za tehnično obdelavo in kupujejo po vrednosti 16.700 din za kubik. Samo ta primerjava kaže, da se v proizvodnji bele lepenke oplemeniti vrednost enega kubika celuloze za trikrat. Prav enako razmerje dobimo, če primerjamo izvoz in ustvarjalno dolarsko vrednost na tujih trgih. Račun pa tudi pokaže, kolikšno zgubo utrpijo na videz pasivna območja, ki imajo pri roki predelovalne obrate, lesne zaloge pa potujejo mimo delavnih rok, ki so voljne oplemenititi les in mu ustvariti večjo vrednost v tehnični in kemični predelavi.

»Kakršnakoli bo že odločitev glede novih gozdnogospodarskih območij,« je dejal Hubert Enci, »naš interes je, da dobimo dovolj lesa za proizvodnjo bele lepenke. Naše potrebe so glede na gozdno območje, na katerem smo, razmeroma majhne.« Problemi, ki jih ustvarja sedanja manipulacija z lesno maso, pa so veliki. Razširitev proizvodnih zmogljivosti v podvelški tovarni lepenke je vsekakor upravičena, saj zasleduje glavni namen: s finalizacijo povečati vrednost posekanega lesa in ga oplemenitenega prodajati tudi na tuje trge.

D. VRESNIK

Kakšne turbine naj zavrte vodne sile?

Domača industrija je že sposobna izdelovati nove vrste turbin

Pokojni akademik dr. Milan Vidmar je nekje zapisal: Gospodarstvo je predvsem energijsko gospodarstvo in mrtvo je, če se skozenj ne pretaka energija.

Naloga tehnike je večno iskanje energijskih virov, zato je ta naloga vedno mlada, zanimiva in nikoli rešena. Navajeni smo, da v časnikih zvemo kaj novega o atomski energiji, ki ji nedvomno pripada velika prihodnost in še košček sedanjosti. Prav malokrat se srečamo z dobrimi, starimi stroji za pretvorbo mehanske energije v električno, s turbinami. Veliko novic in pomembnih novih odkritij na tem področju ne pričakujemo. O turbinah najbrže že vse vemo.

Resnica pa je povsem drugačna. Za strojnika, ki se je posvetil turbinam, za hidroenergetika so vodne turbine še zmeraj majhni otroci, ki so komaj shodili. Na svetu še ni tovarne, ki bi izdelovala turbine množično; dve turbini, izdelani v »Litostroju«, čeprav istega tipa, med seboj nista enaki. V laboratoriju inštituta za turbinske stroje v Vižmarjih se vsak dan vrte modeli »starih« kaplank in francisk in vedno povejo o sebi kaj novega, popišejo novo stran v svoji »legitimaciji«. Iskanje energijskih virov je še nerešena naloga.

Prav v neposredni sedanjosti doživljajo vodne turbine svoj prerod. Selijo se z mogočnih rek z velikimi padci in izpod visokih bran velikih hidrocentral na skromnejše reke, ki so doslej neporabljeno tekle v morje. Celo energija plime in oseke je postala zanimiva in že poganja vrsto central ob Rokavskem prelivu.

Problem rentabilnosti hidrocentral z nizkimi padci je v zahodni Evropi pereč že kakih dvajset let. Jugoslavija je v tem času krotila visoke rečne padce, saj smo pred dvajsetimi leti začeli na tem področju komaj orati ledino. Mojstritev nizkih padcev je današnja naloga naših hidroenergetikov in za nas povsem nova. Porabiti hočemo in moramo tudi tisto vodno energijo, katere izkoriščanje je bilo do včeraj predrago in zato nesprejemljivo. Kako? Kakšno turbino naj zavrte doslej zanemarjene vodne sile? Odgovor že poznamo: projektanti v »Litostroju« in strokovnjaki v inštitutu za turbinske stroje imajo v rokah že rezultate prvih domačih preizkusov na modelih — cevne turbine.

Moč, ki jo daje turbina, je sorazmerna množini vode, ki teče skoznjo, in višini padca vode. Zato je razumljivo, da posvečamo pri majhnih padcih posebno pozornost množini vode, kubičnim metrom vode, ki vsako sekundo stečejo skozi turbino. Pri zelo majhnih padcih zato odpove klasična Kaplanova turbina, saj se v njej vodni tok kar dvakrat zasuče od prvotne smeri, predno opravi delo v rotorju: v spirali in v radialnem vodilniku. Po izstopu iz rotorja se ta igra še enkrat ponovi v kolenastem difuzorju. Na tako zaviti poti izgubimo lep del dragocene energije. Kar na dlani je idejna slika nove turbine, kjer bi vodni tok ohranil prvotno smer prav do rotorja in še naprej v ravnem difuzorju. Na rotorske lopate take turbine naj usmerja tok aksialni vodilnik. Da bodo izkopi za turbinski agregat čim manjši in zato poceni, si zamislimo tako turbino z vodoravno osjo, položeno v rečno strugo. Taka izvedenka Kaplanove turbine je cevna turbina.

Cevna turbina je dobila ime od svojih prvih prednic, majhnih moči, ki so navidez tičale v vodoravni ali malo nagnjeni cevi. Bolj zgovorno, a mogoče predolgo, je njeno strokovno ime: horizontalna aksialna turbina. Prva cevna turbina je stekla že pred tridesetimi leti v Rostinu na Poljskem. Turbino je konstruirala tvrdka Escher Wyss za moč 265 KM pri padcu 3,75 m. Moderni cevni agregati so tej prvi cevni turbini zelo podobni. Na vodoravno turbinsko gred je nameščen direktno tudi rotor električnega generatorja, ki je zaprt v »hruški« na vstopnem delu turbine. Hruško obliva voda in vstopa skozi aksialni vodilnik v turbinski rotor in naprej skozi raven difuzor. Taka oblika cevnega agregata je za večje rečne centrale najprimernejša. V razvoju cevnih turbin so doslej opravili največje delo Francozi. S cevnimi agregati izkoriščajo majhne padce, ki jih nudita plima in oseka ob Rokavskem prelivu. Za centralo La France so predvideli kar 24 hruškastih cevnih agregatov z močjo po 10 MW (1 MW = 1000 kW) in skupno letno proizvodnjo električne energije 597 milijonov kWh. Premer turbinskih rotorjev teh agregatov znaša 5,35 m, celotni agregat pa je dolg le 14 m. Tak gigantski projekt je zahteval temeljitih priprav, zato so Francozi zgradili kup poskusnih central s cevnimi agregati (Castet, Beaumont-Monteux, St. Malo). Razen Francozov imajo danes cevne agregate že Nemci, Švicarji, Švedi, Italijani, Japonci in Rusi.

Od sovjetskih projektov omenimo le dva: Kijevsko centralo z 20 cevnimi agregati po 17,2 MW pri padcu 7,7 m s povprečno letno proizvodnjo 615 milijonov kWh in mogočno serijo 100 agregatov na Volgi in njenih pritokih z najmočnejšimi cevnimi agregati na svetu (po 45 MW). Betonska dela na Kijevski centrali so se pričela v avgustu 1961, aprila letos pa so bili vključeni v omrežje že štirje agregati.

Pri nas še nimamo central s cevnimi agregati, le čisto majhna cevna turbina skrbi za razsvetljavo koče pri Triglavskih jezerih. Cevne agregate bi bilo moči uporabiti na vrsti naših rek, predvsem na Kolpi, Cetini in Savi.

Projekt za Srednjo Savo je že izdelan, turbino je konstruiral »Litostroj«, turbinski model pa je že preizkušen v Inštitutu za turbinske stroje v Ljubljani. Generator razvija »Rade Končar«, skupaj z inštitutom za elektriške stroje v Zagrebu. Nova postaja za preizkušanje cevnih turbin v inštitutu za turbinske stroje je danes »Srednja Sava« v malem. Preizkusi na modelih kažejo pot k najboljši izvedbi resnične cevne turbine.

Na Srednji Savi, med Litijo in Krškim naj bi zgradili sedem hidrocentral istega tipa, tri od njih nad Zidanim mostom in štiri ob Savi navzdol. Vsaka centrala bo imela po dva cevna agregata. Cest in železnice centrale ne bodo motile. Vseh sedem central, oziroma 14 agregatov, bo dajalo skupno moč 139 MW, predvidena letna proizvodnja električne energije znaša 900 milijonov kWh. Predvideni investicijski stroški znašajo 40 milijard dinarjev, ali 288.000 dinarjev na kilovat. Proizvodna cena 1 kWh znaša 4,44 dinarjev. Vse te številke opravičujejo gradnjo takega hidroenergetskega ustroja v današnji fazi jugoslovanskega elektriškega gospodarstva.

Centrale s cevnimi agregati so prav gotovo najcenejše centrale za izkoriščanje nizkih padcev rek. V primerjavi s klasičnimi Kaplanovimi turbinami so samo gradbena dela za cevne agregate do 30 odstotkov cenejša, pa tudi pri elektromehanskem delu centrale lahko prihranimo okrog 3 odstotkov. V povprečju so investicijski stroški za gradnjo takih central za 20 odstotkov nižji kakor pri klasičnih izvedbah, instalirani kilovat pa se poceni vsaj za 15 odstotkov.

Ing. MARIN BAJD

Zabeleženo

Kadri za izvoz?

Pomanjkanje strokovnih kadrov dokaj ovira naš hitrejši gospodarski razvoj in napredek. Kdo le more prešteti vsa številna posvetovanja in konference, posvečene prav tej temi. Marsikatera delovna organizacija je na osnovi lastnega spoznanja in tudi spričo argumentov iz razprav začela sistematično vzgajati in šolati potrebne strokovne kadre.

Za zgled prav lahko postavimo mariborsko TAM, ki posveča vzgoji strokovnih kadrov veliko skrb. Razen učencev na industrijsko-kovinarski šoli, ima tudi lepo število štipendistov na visokih in višjih šolah tehniške smeri, na raznih srednjih in drugih strokovnih šolah. Veliko število zaposlenih uživa tudi olajšave, da lahko izpopolnjujejo svoje znanje z rednim šolanjem. V TAM tudi letos nadaljujejo svojo kadrovsko politiko in niso zmanjšali števila štipendij, nasprotno, na novo so jih podelili.

V tej delovni organizaciji torej upoštevajo sedanje in prihodnje potrebe, kar je lepo in prav. Na drugi strani pa v tem podjetju, podobno kot v mnogih drugih letos zaskrbljeno gledajo, kako odhajajo prav kvalificirani in celo visokokvalificirani kadri. Odhajajo v druga podjetja, še več pa je takih, ki odhajajo na tuje. Praznine zijajo na delovnih mestih boljših in najboljših delavcev!

— Kaj je vendar tako hudega, če odhajajo, se slišijo komentarji. Se bodo vsaj strokovno izpopolnili in (pri Nemcih) naučili delati. Ko se pa bodo vrnili, bodo lahko marsikaj spremenili v domači proizvodnji. Kaj pa se dogaja v resnici? Veliko naših kvalificiranih ljudi v tujini ne dobi ustreznega dela in poprime za vse, kar pride pod roke.

Drugo vprašanje pa je, zakaj ne bi ljudi doma naučili delati, zakaj ne bi izpopolniti proizvodni proces, da bi to omogočal.

V zvezi s tistimi, ki odhajajo, postaja aktualno še eno vprašanje: Kaj pa stanovanje, ki jih zasedajo družine in so last delovne organizacije? Ali se za odhod v tujino ne odločajo vse preveč lahkomiselno in tudi neodgovorno, vsaj kar zadeva lastno družino. Stanovanje je tako velika dobrina, da je ne kaže zametavati. Kdo bo torej kriv za težave, v katerih se lahko znajdejo družine, ko bo podjetje terjalo stanovanje za svoje delavce in na čigav račun bodo takrat govorili o krivicah in slabi skrbi za družine?

MARIJA ROBEK

Ustalitev cen v septembru

V prvem mesecu po gospodarski reformi so cene na drobno po podatkih zveznega zavoda za statistiko narasle nasproti juliju za 25,5 odstotka, brez upoštevanja sezonskih kmetijskih pridelkov pa za 26,6 odstotka. Za september pa nam najnovejši podatki povedo, da so se cene na doseženi ravni v glavnem ustalile. Splošni indeks cen na drobno se je v septembru povečal nasproti avgustu le za 0,6 odstotka, brez sezonskih kmetijskih pridelkov pa za 0,5 odstotkov. V skupini industrijskih izdelkov se je indeks cen sicer povečal za 0,9 odstotka, v skupini kmetijskih pridelkov pa je zaradi pocenitve nekaterih sezonskih vrtnin nazadoval za 1,2 odstotka. Indeks cen alkoholnih pijač se je povečal za 0,7 odstotka, indeks cen storitev pa za 2,89 odstotka. Med industrijskimi izdelki se je nekoliko podražilo tekstilno blago, nadalje obutev za 0,7 odstotka, pohištvo za 0,8 odstotka, gospodinjski predmeti in aparati za 0,8 odstotka, šolske potrebščine za 2,2 odstotka in higienske potrebščine za 7 odstotkov. V primerjavi z lanskim septembrom so bile pretekli mesec cene v povprečju za 44,8 odstotkov višje, pri čemer so cene kmetijskih pridelkov narasle za 58 odstotkov.

Integracija okrog »Viskoze«

Velika tovarna umetnih vlaken »Viskoza« v Loznici ob Drini, ki proizvaja letno okrog 22.000 ton celulozne volne in umetne svile in zdaj z rekonstrukcijo povečuje svoje zmogljivosti, čedalje bolj posega tudi v nadaljnjo predelavo surovin, ki jih izdeluje. V tem smislu so se razvili pogovori s kolektivi tekstilne tovarne »Stevan Dukić« v Krupnju ter s tekstilno in konfekcijsko tovarno »Istra« v Zemunu zaradi združitve v kombinat. Pridruženi tovarni bi skupaj s predelovalno dejavnostjo »Viskoze« predstavljali predelovalni del združenega podjetja, ki bi imel lastni obračun dohodka, enako kakor kemični obrat. Po združitvi bi razširili tkalnico v Krupnju, prav tako tkalnico in konfekcijski obrat v »Istri«, proizvodnjo teh pridruženih tovarn pa bi specializirali za izdelavo tkanin za podlogo (atlas, serž), specialnih tkanin za dežnike in drobno konfekcijo, nadalje za izdelavo brokata za odeje, modnih tkanin za ženske obleke, tkanin za kravate in šale ter podobno.

Zavarovalnica Domžale – Kamnik
v Mengšu, Kidričeva 30
razpisuje
JAVNO LICITACIJO
osebnega avtomobila FIAT 1100, letnik 1955
Licitacija bo v sredo, dne 27. oktobra 1965, ob 16. uri na sedežu zavarovalnice v Mengšu, Kidričeva 30. 9083

Po 9. členu in sl. členov zakona o urejanju mestnega zemljišča (Ur. list LRS št. 8/65-63) in odloku skupščine občine Domžale o urejanju mestnega zemljišča (Glasnik št. 80-63) ter sklepu skupščine o določitvi predelov, ki se bodo dali v uporabo za gradnjo družinskih stanovanjskih hiš objavlja

ZAVOD ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO IN POSLOVNE PROSTORE DOMŽALE

naslednji

RAZPIS

javnega natečaja za vlaganje ponudb za pridobitev uporabe mestnega zemljišča za področje občine Domžale.

1. Mestno zemljišče se oddaja v uporabo najugodnejšemu ponudniku, ki je lahko delovna organizacija ali družbeno-politična skupnost ali občan, ne glede na njihov sedež bivališča.

2. Predmet natečaja so:
parcele od 1 do 19 predvidene po sprejetem zazidalnem načrtu za Radomlje za gradnjo enodružinskih stanovanjskih hiš po predvidenem tipskem projektu Ljubljanskega Urbanističnega zavoda.

3. Izklicna cena za ureditev zemljišč (priprava in opremljenje) je naslednja:

za 1 m² zemljišča	Priprava	Opremljenje	Skupaj:
	500.—	800.—	1300.—

Ponudbe z nižjim prispevkom ne bomo upoštevali.

4. Najugodnejši ponudnik bi moral prositi za izdajo gradbenega dovoljenja v šestih mesecih po podpisu pogodbe, s katero se mu odda mestno zemljišče v uporabo; z dejansko gradnjo bo moral začeti eno leto po podpisu pogodbe za oddajo zemljišča, dokončano in sposobno za tehnični pregled in prevzem pa mora biti poslopje do konca leta 1968.

5. Varščina (kavcija), ki jo mora položiti vsak ponudnik hkrati z vložitvijo ponudbe, znaša 50.000 din, in jo mora nakazati na račun 508-603-46 pri NB Domžale, potrdilo o vplačilu pa mora biti priloženo ponudbi.

6. Ponudba se lahko glasi na eno parcelo.

7. Ponudnik pa lahko navede v ponudbi še nadaljnje parcele, na katere naj se v podrejeni vrsti naša njegova ponudba za primer, če bi njegova ponudba za prvo navedeno parcelo ne bila kot najugodnejša.

8. Stroške za pripravo zemljišča, ki obsegajo med drugimi odškodnino za zemljišče, kulture, obstoječe objekte, stroške za geometrsko izmero zemljišča z izdelavo delilnih in drugih načrtov, stroške prenosa pravice uporabe zemljišča in druge stroške mora ponudnik plačati takoj ob podpisu pogodbe. Stroške za opremljenje zemljišča lahko plača ponudnik takoj ali v dveh obrokih, najkasneje pa v enem letu po podpisu pogodbe.

9. Ponudbe vložite pismeno pri zavodu za stanovanjsko gospodarstvo in poslovne prostore Domžale, Ljubljanska cesta 83, V. nadstropje do vključno 30. oktobra 1965 ali pa jih priporočeno pošljite po pošti na isti naslov.

10. Razpis natečaja velja do oddaje vseh parcel.

11. Ponudnik mora v ponudbi izjaviti, da pristane na splošne pogoje k temu razpisu.

12. Podrobnejšo obrazložitev o oddaji mestnega zemljišča lahko predhodno dobi vsak interesent pri zavodu na gornji naslov.

Zavod za stanovanjsko gospodarstvo in poslovne prostore Domžale. 9061

Kozerija

Sodobna pravljica

Nekoč je tam za devetimi gorami in devetimi vodami ležala občina Spodnja sliva. Bila je to lepa in tiha občina vse dotlej, dokler se niso njeni občinski možje dogovorili, da bodo priredili mednarodno posvetovanje. Samo tega niso vedeli, o čem naj bi na posvetovanju govorili. Bilo je več predlogov. Ena izmed tem, ki bi bila lahko na moč koristna, je bila: pridelovanje pšenice na hektar. Po tridnevni diskusiji pa so jo zavrnili in se odločili za važnejšo temo. Posvetovanju naj bi bilo za vodilo: varstvo domačih živali.

Občina Spodnja sliva je bila poljedelska občina, zato je bilo mednarodno posvetovanje s to temo ne samo koristno, marveč celo nujno. Razposlali so vabila po svetu. Omenili so, da bodo plačali vse potne stroške in druge izdatke in tovariše ter gospode povabili na posvetovanje. Nekateri strokovnjaki so se vabilu začudili, kajti široka je bila tema, pollej pa so v predalih vseeno poiskali stare referate in se napotili v Spodnjo slivo.

Tam so sedem dni in sedem noči brali referate, potili se in obupavali, nazadnje pa vendarle sprejeli resolucijo, da je treba za domače živali še naprej skrbeti in to še bolj kot doslej, jih hraniti in jim v težavah pomagati.

Po tem, tako imenovanem uradnem delu, so šli na večdnevni izlet in ko so se potlej na postaji vendarle poslavljali, je igrala domača godba na pihala, vmes pa je predsednik občine govoril zdravice in obljubljal, da se bodo prihodnje leto ponovno zbrali na istem mestu in deset dni bodo pregledovali, kakšne šadove je rodilo posvetovanje.

Ko so v občini Zgornja sliva zvedeli, kako se njihova soseda uveljavlja v zunanjem svetu, so se tudi sami sestali in dogovorili, da bodo priredili mednarodni simpozij. Dolgo so premišljevali, katero temo naj bi vzeli kot vodilo. Dolgo so tako premišljevali, nazadnje pa so se dogovorili, da bodo razpisali nagradni natečaj. Končno je bilo tudi to mimo. Na natečaju je bila nagrajena misel: kultura in posameznik kot celota. Saj vendar ne gre, da bi se v svetu pojavljali z zaostalimi tèmami, ko pa so v Zgornji slivi že razviti. Nič ne dé, če za kulturo že nekaj let nimajo sredstev, oziroma samo toliko, da so onemu v muzeju in tistemu v knjižnici lahko izplačali osebne dohodke. In to tudi ni važno, da gledališka zgradba že vrsto let razpada, notranjost pa je zanemarjena. Glavno je, da se na zunaj pokaže, kako veliko skrb in voljo posvečajo tem problemom. Naj se vendar vidi, da delajo.

Razposlali so vabila kulturnim strokovnjakom na sever, jug, vzhod in zahod. Od vsepovsod so prišli strokovnjaki. Deset dni so brali referate in ko so se poslavljali, so vsi jokali.

Pa tudi to ni bilo dovolj. Prišle so vesti, da tudi v Dolnjem sedlu in Zgornji rebri pravkar potekajo mednarodna posvetovanja, pa še v Kozjem brdu in v Dolnji rebri, pa v Zgornji rebri, Svetli glavi, Južni steni, Severni skali. Ne, saj bi popisali celo časopisno stran, če bi vse hoteli samo omeniti. Tudi to menda ni važno, da so ponekod prirejali hkrati posvetovanja iz iste téme, seveda pa z različnimi strokovnjaki. Kdo pa more najti toliko za svet važnih naslovov, saj vendar nismo geniji. Sle so devize v zrak za potne stroške in naša skromna valuta za stroške bivanja, pa za stalne in posebne nagrade, za najdalјši in najkrajši referat, za najboljšo misel, izrečeno na posvetovanju in za najbolj bedast predlog, za najbolj čitljiv referat in najbolj nerazumljiv referat . . . Komisije so zasedale dolgo v noč.

Dežela posvetovanj je postala znana po celem svetu. Ni ga bilo strokovnjaka, s katerega koli področja, ki ni sodeloval vsaj na enem teh posvetovanj, konferenc, simpozijev, zborov . . . in nastala je taka zmešnjava, da so nekateri na posvetovanju kulturnikov brali referate s področja kmetijstva, na gospodarskih posvetovanjih pa si sem in tja lahko slišal tudi kakšno besedilo s športnega področja. Pa se nad vsem tem nihče ni razburjal. Zakaj vendar, saj je bila svoboda govora in kaj bi v svetu rekli, če kateri tovarišev ali gospodov ne bi mogel nastopiti. Saj to bi bil škandal za vso deželo.

Nekateri so bili skromnejši, pa so posvetovanje priredili samo za domače ljudi. Teh posvetovanj pa je bilo menda največ. Sla so v tisoče, čeprav je dežela posvetovanj pravzaprav majhna.

Kdo ve, kaj bi iz vsega tega nastalo, da se ni prebudil nekdo (nisem ga natanko videl, kajti bil je daleč) in vprašal:

»Poslušajte, tovariši! Kaj pa nam ta posvetovanja, konference, simpoziji, zbori . . . kaj nam vse to sploh koristi?«

»Izmenjujemo izkušnje!« so v en glas zaklicali drugi.

»Dobro. Toda odgovorite mi na vprašanje. Ali nam ta posvetovanja kaj koristijo? Ali bo od tega imelo kakšno korist naše gospodarstvo . . . Kultura?«

»Vsi bomo imeli koristi!«

»Toda, tovariši! Naše razmere so drugačne od onih na vzhodu in na zahodu, razlikujejo se od tistih na jugu in na severu.«

»Razlikujejo se!« je spet zapel zbor enoglasno.

»In prav zato moramo sami poiskati najboljše poti. Praktično moramo to izvajati!«

»Sami jih moramo poiskati in praktično izvajati . . .!«

»Toda, zakaj potlej vendar prirejamo vsa ta posvetovanja, konference, simpozije, zbore . . .? Zakaj? Ko pa bi z denarjem, ki ga dajemo za vse to, lahko sami hitreje in bolje napravili. —

»Mi izmenjujemo izkušnje!«

In izmenjujemo jih še danes, čeprav se na vsake toliko časa najde nekdo, ki opozori, da to ni najboljše. Ali bolje: ki opozori, da taka izmenjava izkušenj ni najboljša. In čeprav bi dežela posvetovanj imela denar in možnost kje drugje koristneje uporabiti. In čeprav . . .

Čeprav bi bilo bolje veče delati, pa se manj posvetovati.

JANEZ GOVC

Avstrijska vlada odstopila

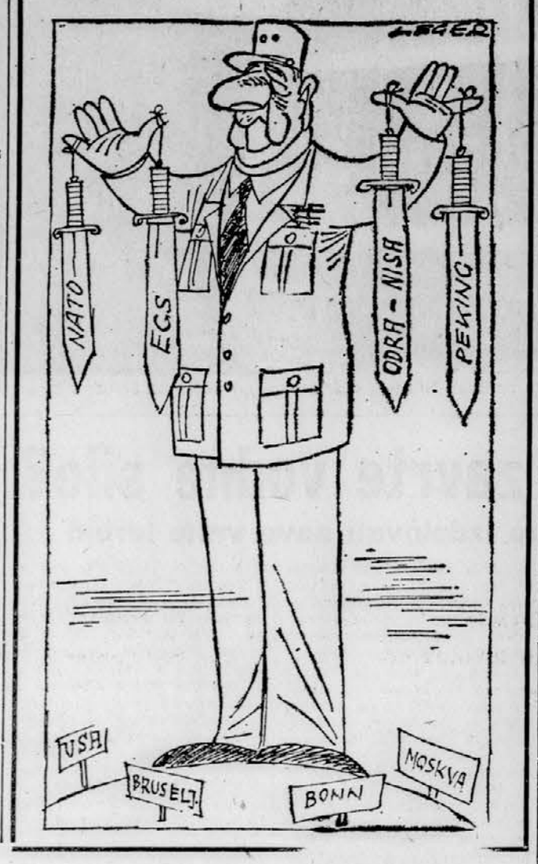
DUNAJ, 23. okt. (Tanjug.) Avstrijska koalicijska vlada je sinoči sklenila odstopiti, ker se ljudski in socialistični stranki ni posrečilo doseči soglasja o osnutku proračuna za leto 1966.

Predsednik republike Franz Jonas je davi sprejel kanclerja dr. Klausa, ki ga je obvestil o odločitvi vlade. Jonas je ostavko sprejel, rekel pa je, da želi, da kabinet Klaus-Pittermann do nadaljnjega nadaljuje delo.

Na tiskovni konferenci je dr. Klaus dejal, da bodo predčasno razpisali volitve; predvidoma bodo prihodnjo pomlad, medtem ko bi bile sicer šele jeseni.

Nesoglasja med koalicijskima strankama v zvezi z osnutkom proračuna za leto 1966 so nastala zastran položaja na avstrijskih državnih železnicah. Socialistični poslanci so namreč ostro kritizirali finančnega ministra dr. Schmitza zato, ker se mu v proračunskem osnutku za prihodnje leto ni posrečilo najti ustreznih sredstev v znesku 3.5 milijarde šilingov, s katerimi bi pokrili deficit državnih železnic. Nesoglasja med koalicijskima partnerjema so vznikla tudi radi nekaterih drugih vprašanj, zlasti zaradi namere ljudske stranke, da doseže ravnotežje v proračunu s podražitvijo mleka, javnega prometa, bencina in nekaterih drugih proizvodov.

LEGER DAMOKLEJEVI MEČI

Popolnoma nasprotna stališča

Francoska in italijanska mnenja o prihodnosti skupnega trga

Najnovejše izjave francoskega zunanjega ministra Couve de Murvilla o francoskih stališčih do političnih in gospodarskih načrtov EGS so razburkale vso Evropo, predvsem pa najmočnejša partnerja Francije v skupnem trgu Italijo in Zahodno Nemčijo. Rim in Bonn bode v oči predvsem dvoje: prvič, Couve de Murville je jasno in glasno povedal, da je treba rimske sporazume revidirati tako, da bo imelo francosko kmetijstvo od tega zagotovljene koristi; in drugič, Francija sodi, da je za vse dogovore v okviru skupnega trga potreben sporazum med vladami. S tem so Francozi odklonili vsako možnost, da bi urejevanje odnosov v skupnem trgu prepustili skupni komisiji, češ da je le-ta nekakšna nadnacionalna ustanova, to pa ni v skladu s francoskimi pojmovanji nadaljnjega razvoja evropske skupnosti. Francozi namreč menijo, da je politično prihodnost Evrope treba zasnovati v širšem okviru, se pravi, upoštevati je treba rešitev nemškega vprašanja, pred tem pa skleniti sporazum s Sovjetsko zvezo. V člankih naših dopisnikov, ki ju danes objavljamo, so podrobneje prikazana francoska in italijanska stališča do teh vprašanj.

Rim: Francija se bogati, mi ostajamo praznih rok

Sporazum o kmetijski politiki naj bi enakomerno razdelil prednosti in dolžnosti

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

Malokateremu sestanku evropske gospodarske skupnosti je Italija posvečala toliksno pozornost kot bližnjemu zasedanju zunanjih ministrov te skupnosti, ki se bo pričelo v ponedeljek v Bruslju. Vplivni italijanski dnevnik »La Stampa«, ki izhaja v Torinu, napoveduje, da si bo Italija prizadevala v Bruslju razčistiti stališča s Francijo in tako rešiti evropsko enotnost iz krize.

V ponedeljek in torek naj bi v Bruslju predstavniki petih držav iz zahodnoevropske šesterice obnovili težavna pogajanja o kmetijski politiki skupnega trga, ki jih je prekinila Francija konec junija s tem, da je odpoklicala svoje predstavnike iz organov evropske gospodarske skupnosti. Bruseljska konferenca ima po mnenju omenjenega italijanskega časopisa dvojni pomen: prvi je politični, ki se kaže v krizi, katera je nastala zaradi globokih nasprotij med Francijo in drugimi članicami skupnosti glede graditve zahodnoevropske enotnosti, drugi pa je gospodarske narave, kajti gre za odločitev o kmetijski politiki skupnega trga. Te odločitve bodo imele znatne posledice ne samo za usodo kmetijskih proizvajalcev v vseh 6 državah, marveč tudi za celotni sistem kmetijske proizvodnje v članicah skupnega trga.

Tudi če ne bi bilo francoskega upora, pomeni kmetijstvo eno izmed najbolj šibkih točk skupnega trga. Prav zaradi tega so že ob sklenitvi rimskih sporazumov, s katerimi so postavili osnove skupnemu trgu, za kmetijsko področje določili posebna pravila, po katerih naj bi uskladili sodelovanje v kmetijstvu in uresničili tudi na tem področju integracijo kot na industrijskem področju. Da je ravno kmetijstvo tista najbolj občutljiva točka v skupnem trgu, priča med drugim tudi dejstvo, da je sam de Gaulle priznal, da pomeni kmetijski skupni trg jedro vseh nesoglasij v okviru šesterice. Ves drugačen je položaj industrije. Zahodna Evropa lahko dobiva dovolj surovin po nizkih cenah, svoje izdelke pa zlahka prodaja po visokih cenah. Zato ni vprašanje industrijske integracije povzročalo nikakršnih skrbi niti v času, ko so sestavljali rimske sporazume, niti pozneje, toliko večji glavobol pa je povzročala kmetijska politika.

Italija je iz mnogih razlogov močno zainteresirana, da pride do vzpostavitve tako imenovane male Evrope na področju kmetijstva. »Želimo prispevati vse za srečni napredek kmetijske politike zahodne skupnosti, ki pomeni temeljno točko rimskih sporazumov,« je pred kratkim napisala »La Stampa«. V francoskem odporu taki skupni kmetijski politiki vidi časopis zgolj politične, ne pa gospodarskih razlogov. Francija se namreč brani odstopiti del svojih pristojnosti skupni vrhovni oblasti, ki naj bi jo pomenila združena Evropa, katere gospodarski temelj bi bil skupni trg. Po italijanski sodbi pa je nujno treba uresničiti rimske sporazume, pa čeprav za ceno delne okrnitve nacionalne suverenosti v korist enotni zahodni Evropi. Italijo k takim stališčem sili položaj njenega kmetijstva v odnosu na stanje v drugih deželah skupnega trga. V udeležbi v skupnem trgu vidijo italijanski gospodarski krogi velike prednosti, zlasti v tem smislu, da bi vključitev v skupno zahodno kmetijsko politiko pripomogla k hitrejšemu razvoju celotne kmetijske proizvodnje, ki bi se le tako lahko dokončno rešila provincializma. Za italijansko kmetijstvo je nujno potrebno, če hoče iti vštric z drugimi bolj naprednimi državami zahodne Evrope, da poveča produktivnost in dvigne proizvodnjo vseh tistih pridelkov, po katerih je največ povpraševanja. To pa najlaže doseže le, če je povezana v skupnost z drugimi državami zahodne Evrope. Sedanje nepopolno stanje v skupnem trgu ustvarja tak položaj, v katerem se Francija bogati, Italija pa siromaši, sodijo italijanski gospodarski krogi. Sporazum o skupni kmetijski politiki pa naj bi enakomerno razdelil prednosti in dolžnosti med vse članice skupnosti. Očitno je, da bi francoski odbor utegnil zaustaviti proces nadaljnje integracije v trenutku, ko je ta na tem, da se razširi tudi na najbolj občutljivo in hkrati najbolj težavno področje, na področje kmetijstva. Brez tega pa ni popolne integracije in tudi ni politične celovitosti skupnega trga. Prav zato so za Italijo francoska stališča nesprejemljiva, kot je v uvodniku napisalo tudi glasilo socialistične stranke »Avanti«. List poroča o sestankih, ki so jih v zadnjem času imeli posamezni vladni predstavniki, vključno s predsednikom vlade Morom in podpredsednikom Nennijem. Čeprav so sklepi teh sestankov ostali v tajnosti, je vendarle očitno, da si bo Italija prizadevala doseči, da bi nadaljevali zastale pogovore o razširitvi skupnega trga tudi na področje kmetijske politike. Najnovejša izjava francoskega zunanjega ministra, ki je potrdila trdno odločenost Francije, da ne bo privolila v pogajanja, je seveda pomenila hladno prho za vsa upanja, da bi v Bruslju le kako dosegli izboljšanje odnosov znotraj šesterice in pripravili Francijo k temu, da ne bi storila še kaj bolj usodnega. Vprašanje enotnosti zahodne Evrope je življenjskega pomena, je dejal namestnik italijanskega zunanjega ministra socialist Zagari, rekoč, da gre de Gaullu zgolj za to, da bi izrinil ZDA iz Evrope in da bi Francijo postavil kot najmočnejšo evropsko silo. Toda francoski predsednik morda ne ve, je dejal namestnik ministra Zagari, kakšnega pomena je enotnost zahodne Evrope, kakor tudi ne ve, da bo stari kontinent toliko bolj močan, kolikor bolj bo združen in samostojen.

DRAGO KOŠMRLJ

Pariz: v EGS se krepita ZR Nemčija in Italija

Pariški krogi menijo, da je treba zlasti upoštevati koristi francoskega kmetijstva

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

PARIZ, oktobra. Zunanji minister Couve de Murville pravzaprav ni zbudil presenečenja, ko je v sredo zvečer pred poslanci v polkrožni dvorani Bourbonske palače zahteval revizijo sporazuma o skupnem trgu. To je le faza procesa, ki ga je na svoji zadnji tiskovni konferenci opisal predsednik de Gaulle in ki ga je pred tednom dni v doslej najostrejši obliki označil premier Pompidou.

General de Gaulle je dal problemu politične okvire: skupni trg je bil ustanovljen, da bi se bili okrepili drugi, zlasti ZR Nemčija in Italija, ne pa Francija. Če je potrebno, da deluje v tem skupnem trgu tudi Francija, potem je treba spoštovati tudi njene zahteve, zlasti pa koristi njenega kmetijstva. Ne more pa biti govora o tem, da bi skupni trg v katerikoli obliki prevzel tudi najmanjše prerogative suverene države. Vsa takšna hotenja izražajo »nezakonite mite.«

Premier Pompidou je prejšnji četrtek analiziral EGS po televiziji, in sicer z ekonomskega stališča. Dognal je, da francosko gospodarstvo od tega organizma pravzaprav tudi nima kaj pričakovati. Po njegovem so ne le za industrijski, temveč tudi za kmetijski razvoj države potrebna drugačna načela. Besede, ki jih je predsednik vlade izrekel ob tej priložnosti, so naznanile logično nadaljevanje: revizijo sporazuma, ki jo je Couve de Murville, kot že omenjeno, naposled tudi zahteval.

Pompidou je tiste, ki menijo, da je skupni trg univerzalna rešitev za francosko gospodarstvo, primerjal z mazači, ki predpisujejo isto mast tako za zlomljeno nogo kot za duševno bolezen. Ker pa takšne masti seveda nič ne pomagajo, tudi skupni trg ne zbuja veliko iluzij. Pravzaprav grozi ob njem francoski industriji neposredna konkurenca močne zahodnonemške industrije. Tudi kmetijstvo nima kakih večjih možnosti, je dejal Pompidou.

V tej zvezi so zanimive nekatere številke, na podlagi katerih je mogoče bolje razumeti Pompidoujevo misel. Francija ima na voljo zlasti dve vrsti tržnih presežkov kmetijskih pridelkov, in sicer žita ter sladkorno peso. S sklenitvijo pogodb znotraj skupnega trga bi ta problem resda rešili, toda dohodki od teh pridelkov sestavljajo samo 11,5% celotnih dohodkov od kmetijstva. Francija je upala, da bo s sporazumi o ugodnejših cenah in s posebnimi »kazenskimi« taksami imela korist od zagotovljenega izvoza v države EGS in od nekaj tistih drugih pridelkov, ki jih je ravno toliko, kolikor jih država sama potrebuje. Francosko kmetijstvo je v celoti cenejše od kmetijstev drugih članic EGS, ne pa tudi v primerjavi s cenami na svetovnem trgu. Če bi Francija sklenila pogodbe znotraj EGS, potem ji ne bi bilo treba zniževati cen. Če pa vemo, da približno 88,5% dohodkov izvira v kmetijstvu od pridelkov, ki jih ni toliko, da bi jih Francija mogla izvažati, spoznamo, da Pariz navsezadnje tudi nima kdove kaj izgubiti, če ne bodo sklenili pogodb v EGS.

Načela, ki so jih zadnje tedne v zvezi z obrazložitvijo novega proračuna, dohodkov in začetka petega gospodarskega plana navedli odgovorni vladni funkcionarji, slonijo na domnevi, da utegne kriza EGS trajati tudi dlje. Kot temelj so poudarili takšno konkurenčno gospodarstvo, ki bi se lahko sporijelo z inozemstvom. De Gaulle je pred mesecem in pol opisal pot, ki jo je izbral za naslednja leta: biti čimbolj produktiven in ne zavarovati svoje nemoči s carinskimi pregradami. V tej zvezi so sprejeli ukrepe, ki favorizirajo tiste, ki investirajo v modernizacijo. V sredo je na seji vlade minister za industrijo Maurice Bokanowski poudaril, da bo vlada podprla »strnjevanje podjetij, da bi le-ta bila zmožna bolj konkurirati na svetovnem trgu.«

Zanimivo je, da je premier Pompidou, ko je analiziral skupni trg, poudaril prav ta način moderne proizvodnje. Francozi so se torej odločili, da bodo krepili zlasti gospodarstvo (kjer ima državni kapital pomembno vlogo), ne bodo pa čakali na »odrešilno mazilo« v EGS. Če naj ta organizem čemu služi, potem naj bo le spodbuda za idejo, da je »naša ekonomska prihodnost« predvsem v preobrazbi naše industrije in našega kmetijstva, je poudaril Pompidou. Nasvetoval je kmetijstvu, naj se ne prizadeva še za večji pridelek žita, ki ga je že tako in tako na pretek, temveč naj proizvaja več mesa, sadja, povrtnin, masla, sira, in to kvalitetnega ter po konkurenčnih cenah.

Zunanji minister je v okviru te vladne izbire mogel brez velikega razburjenja reči tisto, kar bo verjetno povzročilo hudo kri v zahodnoevropskih prestolnicah: da je treba docela revidirati skupni trg na političnem področju, se pravi, da je za sleherno pogodbo gospodarske ali tehnične narave potreben sporazum med vladami, ne pa, da bi vse prepustili skupni komisiji (katero so Francozi obtožili, da bi se bila rada prikazala kot naddržavna institucija). Potemtakem naj bi bila EGS okvir za sporazume med posameznimi državami. Pri tem ne pridejo v poštev nikakršna nadnacionalna načela. Če pa je že treba razvijati Evropo, potem za to ni primerna integracija šestih držav. »Mir v Evropi in na svetu,« je dejal Couve de Murville, »bo mogoče doseči le na podlagi skupnega evropskega sporazuma, ki bo upošteval tudi rešitev nemškega vprašanja. Pred tem pa je potreben sporazum s Sovjetsko zvezo.«

Jasno je, da je ministrov govor povzročil vihar v vrstah tako imenovane evropske opozicije. Takoj mu je odgovoril predsednik radikalne stranke Maurice Faure in se zavzel za docela drugačno politiko: »Prepričan sem, da je medsebojna odvisnost smer, ki jo je treba bolj ceniti kot neodvisnost. Solidarnost svobodnega sveta naj ima prednost tako pred komunizmom kot pred tretjim svetom.«

V skladu s to proameriško politično filozofijo je Maurice Faure zahteval, naj bi jedro francoskih in britanskih atomskih sil dalj na voljo Atlantskemu paktu in priznali mandat ameriškemu predsedniku, da s temi silami razpolaga. To je pogoj za evropsko politiko, zlasti za politiko v skupnem trgu. Sleherna druga pot je obsojena na propad, torej tudi revizija, ki jo je predlagal zunanji minister, je pristavil voditelj opozicije.

Očitno je, da gre za dvoje diametralno nasprotujočih si pojmovanj.

J. PALAVRŠIĆ

Irak v začaranem krogu

Nova vlada ni spremenila političnega položaja

POSEBEN DOPIS ZA »DELO«

Skoraj vsa poročila, ki prihajajo zadnje dni iz Bagdada, govorijo o novih spremembah v mestu na bregu Tigrisa. Ustanovili so novo vlado Abdula Rahmana el Bazzaza. Poglavitna značilnost te vlade je, da je prvi iraški kabinet po julijski revoluciji leta 1958, kateremu predseduje civilist. Vse dosedanje iraške republikanske vlade so namreč vodili generali.

Pa vendar nova vlada, ki je v sedmih letih že deveta po vrsti, ni prav nič spremenila sedanjega razmerja med političnimi silami. Prav te sile sestavljajo iraški začarani krog, iz katerega po letu 1958 še nihče ni našel izhoda.

Fejsalovo monarhijo in osovraženo vladavino Nurija Saida, za katero je bil značilen policijski teror, je bilo mogoče strmoglaviti zaradi neznosnega položaja. Nezadovoljstvo množic je privrelo do vrhunca in se je najbolje kazalo v delovanju nacionalne fronte, ki je združevala demokrate, baasovce, komuniste in kurdsko demokratsko stranko. Zato gibanje Arefovih in Kasemovih enot ni bilo podobno običajnemu puču. V Bagdadu je 14. julija izbruhnila prava ljudska revolucija.

Nadaljnji razvoj dogodkov je dobro znan. Sredi največjega razmaha arabskega nacionalizma in unionizma je prišel na čelo Iraka Kasem. Ta skromni in nedvomno pošteni general je prav gotovo mislil storiti vse najboljše svoji državi. Toda v bistvu je bil proti močni struji unionizma. Fiziognomije svoje vlade in režima ni iskal v političnih rešitvah in ustvarjalnih formulah, temveč v ekvilibristiki med levico in umerjenimi nacionalisti, na koncu pa je ostal sam.

Takrat so baasovci, ki so imeli nedvomen ugled med najnaprednejšimi iraškimi silami, navadno zatrjevali, da jim ne bi bilo težko strmoglaviti Kasema, da pa ne vedo, kaj bi se zgodilo potem. Prav tako jim ni bilo jasno, komu bi bili napravili uslugo, ko bi bili strmoglavili Kasema. Razmerje med iraškimi silami je takšno, da nihče ne more vladati sam, čas nacionalne fronte, ki je bila tako močna med monarhijo, pa je že mimo. Nujno bodo morala miniti vsaj desetletja, da bi nastale možnosti za sodelovanje med sprtimi, ki so bili do včeraj še zavezniki.

Tako je na oblast prišel Aref, prepričan unionist. Vendar je dobil krmilo države v hipu, ko je unionizem preživljal hudo krizo. Uniji med Egiptom in Sirijo — unija je trajala od leta 1958 do leta 1961 — so bili temelji že spodkopani. Unionisti so se vpraševali, kaj naj ukrenejo in kako. »Enotnost vrst« ni napravila izpita. Zahtevali so »enotnost ciljev«, vendar to ni šlo zlahka. Celotna gibanja in stranke so razslojevale. Šlo je za zamenjavo generacij in za pregrupiranje. Razmere so se spreminjale, kajti reakcionarne sile niso stale prekrižanih rok. Celotni Bližnji vzhod je preživljal eno svojih najpomembnejših obdobij.

Stranka Baas si je v začetku leta 1963 prilastila oblast najprej v Bagdadu, nato pa tudi v Damasku. V Iraku ni imela uspehov. Po devetih mesecih je morala, razcepljena zaradi notranjih navzkrižij, oditi s prizorišča in se vrniti v ilegalnost. V Siriji se je stranki posrečilo obdržati niti v svojih rokah, vendarle ne zato, ker bi bila sama dovolj močna, temveč ker so bili drugi prešibko organizirani in zmedeni.

Novembrski udar leta 1963 v Bagdadu je dobil unionistični pečat, v resnici pa je životaril ob kompromisu med iraškimi nacionalisti in unionisti, ki praktično niso mogli biti povsem aktivni.

Nedavni padec vlade Taherja Jahije so mnogi ocenili kot poraz desničarskih sil. Vlada generala Razaka, ki je sledila, je uživala sloves unionističnega kabineta, vendar se je obdržala samo deset dni. Novice o unionističnem udaru so presenetile tudi same unioniste v Kairu. Nenaden odhod premiera Razaka iz Bagdada v Kairo je še zdaj močno skrivnosten.

S tem je iraški začarani krog izpričal še en svoj absurd. Unionisti, ki so že bili na oblasti, so pripravljali udar in ga poskušali izvesti. V zadnjem trenutku pa kakor da so se premislili in umaknili. Ustanovili so novo vlado, problemi pa so ostali stari.

Kaže, kakor da bi bila Mezopotamija utrujena. Država je v republikanski eri nedvomno močno napredovala. Zgradili so številne tovarne in država je dobila politično neodvisnost. Zdaj se skuša uveljaviti v arabskem in ostalem svetu. In vendar vlada v Bagdadu ozračje, ki se ga še nikomur ni posrečilo spremeniti. Nekaj udarov je še povečalo napetost in utrujenost. Irak še išče svojo politično rešitev.

Pri vsem tem so trije elementi najpomembnejši: formula notranjega političnega življenja, kurdski problem in petrolej.

Irak je že sedem let brez skupščine in legalnega strankarskega življenja. Kasem se ni mogel obdržati z geslom: služiti narodu brez strank! Baas je naglo propadla s svojimi enostranskimi, čudaškimi in negativističnimi koncepcijami. Socialistična unija (ASU) sploh ni imela dovolj možnosti in videti je, da tudi ne more, da bi se razvila v tisto, kar bi morala biti. Tako se praktično na tem torišču ni zgodilo nič novega.

Glede kurdskega problema so doslej v Bagdadu, žal, prevladovale zamisli o vojaški rešitvi in nihče si ni drznil poiskati politično rešitev iz slepe ulice.

Petrolej je še nadalje huda preizkušnja za Irak. Zagotovljeni dohodki kakih 300 milijonov dolarjev na leto, ki jih dobiva zdaj vlada od tujih družb za koncesije, so preresna zadeva, da bi se je kdo drznil nanagloma lotiti. Kadar začno v Bagdadu debato o petroleju, pogosto omenjajo Mosadekovo izkustvo in pri tem je navadno tudi konec razmišljanja, kaj bi bilo mogoče storiti.

Doslej v Bagdadu očitno ni bil nihče dovolj močan, da bi bil to vprašanje drugače postavil. Za kaj takega bi bili potrebni predvsem notranja stabilnost, jasnost programa in koncepcij ter razčiščeni odnosi z drugimi arabskimi državami. Žal pa se republikanskemu Iraku vsega tega zaenkrat še ni posrečilo doseči.

Spričo najnovejših dogodkov na obalah Tigrisa bi lahko sklepali takole: Bagdad je naposled doumel, da se z vojaškimi udari ne da nič rešiti. Kvadraturo začaranega kroga je mogoče rešiti edinole s političnimi formulami, ki bi vsekakor bile osvežitev za utrujeno Mezopotamijo.

MIRKO AKSENTIJEVIĆ

Prepad med razvitimi in nerazvitimi se povečuje

Iz splošne razprave v drugem odboru GS

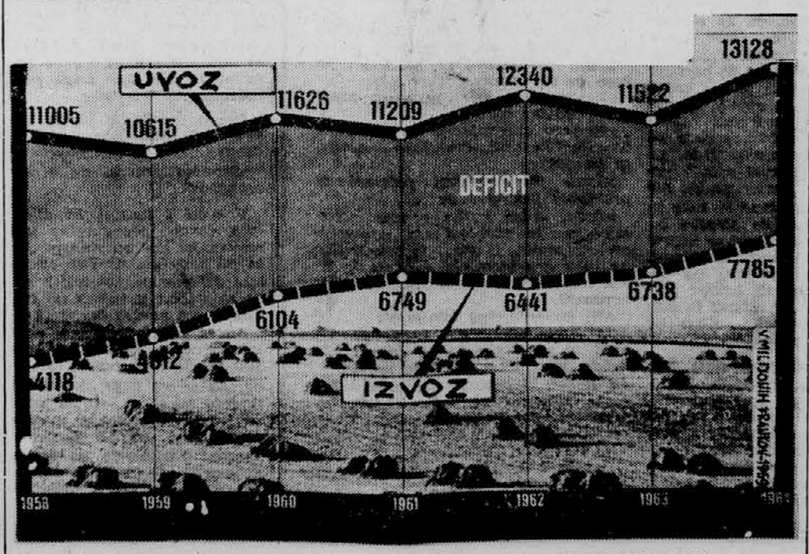
Splošna debata v drugem odboru generalne skupščine kaže, da delegati precej enodušno pojmujejo mednarodne ekonomske probleme, predvsem pa ocenjujejo, da se dogodki razvijajo v škodo nerazvitih. Ta enodušnost da sklepati, da je prepad med razvitimi in nerazvitimi zares najhujši problem mednarodne skupnosti, ob katerem imajo Združeni narodi posebno vlogo.

Debata hkrati potrjuje, da se je neogibno treba vztrajneje prizadevati za krepitev miru in mednarodnega sodelovanja, da bi dosegli vsaj začetne uspehe na področju razorožitve, kajti prav od tega kompleksa problemov je odvisen razvoj mednarodnih ekonomskih odnosov na podlagi, za katero se tukaj zavzema velikanska večina.

Eno prvih dognanj, ki so se izkristalizirala v splošni debati, je, da smo priča še večjih razlik glede razvitosti med dvema poglavitnima grupacijama držav na svetu.

Predstavniki nerazvitih držav zlasti jasno vztrajajo pri tem, da je pomoč za hitrejši razvoj novo osvobojenih držav koristna tako za tistega, ki pomoč daje, kot za tistega, ki jo prejema. Zapažena je bila tudi pripomba predstavnika ZAR, da je problematiko v zvezi s plačilnim primanjkljajem v trgovini razvitih držav mogoče resneje reševati samo ob hkratnem reševanju problemov v zvezi z ekonomskim razvojem številnih revnih predelov sveta. Soglasje se je prav tako pokazalo v priporočilih, da je posojila državam v razvoju treba dajati pod ugodnejšimi pogoji, na daljši rok, ob manjših obrestih in z večjim razumevanjem za podaljševanje rokov, določenih za odplačevanje posojil. Govorniki iz nekaterih razvitih držav so z očitnimi pridržki obravnavali zahteve velike množice nerazvitih držav, naj bi mednarodno finančno pomoč dajali za industrializacijo držav v razvoju in za diverzifikacijo njihove nacionalne proizvodnje.

DELO NAROČITE NA DOM

IZVOZ IN UVOZ FRANCOSKEGA KMETIJSTVA V LETIH 1958—1964

Sedem dni

Nezadostno iz računstva

Teden dni je včasih zelo dolgo obdobje, včasih pa se nam dozdeva, da bi ga lahko brez škode preprosto izbrisali iz svoje zavesti. Minulih sedem dni prav gotovo ne sodi v to zadnjo kategorijo, še zlasti ne, kadar imamo v mislih dogodke v Indoneziji in zaostritev s Kitajsko pa tudi preobrat, ki je nastal v Alžiru na zasedanjih pripravljalnega odbora za drugo konferenco azijskih in afriških držav. Kitajska je tudi tu uveljavila svojo zunanjepolitično usmeritev, ki je ekstremistična še bolj kot doslej in s katero, kot kaže, brez omahovanja tvega, da izgubi podporo tistih držav, za katere smo se doslej že navadili, da so bila njihova stališča, če ne istovetna, pa vsaj zelo podobna kitajskim.

Težko je odgovoriti, h kakšnemu cilju teži Kitajska s tem svojim ravnanjem. Njen ekstremizem je v bistvu nič ne stane, kadar gre za njene verbalne dvoboje s »papirnatim tigrom«, oziroma ji celo koristi, ker tudi ZDA izjavljajo, da ne nameravajo napasti Kitajske. Če LR Kitajski njen ekstremizem zagotavlja takšne ugodnosti v odnosu do imperializma, pa skorajda ne bi bilo mogoče pričakovati, da bi kvarjenje odnosov s posameznimi članicami afriško-azijske skupnosti pripomoglo k njeni priljubljenosti na teh dveh celinah, jo obvarovalo pred čedalje večjo izoliranostjo in ji odprlo ugodne perspektive, zlasti kadar gre za kitajske daljnosežne cilje. Skoraj bi si upali trditi, da je Kitajska bržda precenila svoj vpliv, se uštela pri oceni svojega globalnega položaja, zaradi česar je sedaj nenadoma spoznala, da azijske in afriške države niso pripravljene brez razmisleka trpeti njenih grobih metod in njenega radikalnega zapostavljanja oziroma celo ignoriranja koristi in potreb držav, katerih podpora in soglasje sta ji vendarle potrebna.

Morda je šlo za napačni račun, da bodo Kitajci z odločnostjo in čimvečjim pritiskom ugnali odpor in pomisleke. Toda namesto pričakovanega učinka je Kitajska v Alžiru, na sejah pripravljalnega odbora, povzročila ostro polarizacijo, osamila se je, hkrati pa je sprožila mehanizem, katerega zdaj ne more več upravljati. Vsekakor ni v prid utrjevanju solidarnosti in krepitvi boja proti imperializmu, če ustvarjaš razmere in vzdušje, v katerih je možna izjava, kakršno je dal malavijski premier Hastings Banda, ki je dejal: »Nočem tega, kar hoče Kitajska! Udeležil se bom konference v Alžiru zato, ker je Kitajska ne želi.«

Po vsem tem bi se človek skoraj vprašal, kdo so tisti »imperialistični agenti«, proti katerim grmijo v Pekingu. Neokolonialističnih krogov prav gotovo niso razžalostila nesoglasja v Alžiru in napadi Hsinhue na alžirsko agencijo.

Akra in Salisbury

Ian Smith je pokvaril Wilsonu že drugi nedeljski počitek, to sakrosanktno navado na britanskem otoku. Namesto da bi odšel na deželo, je moral Wilson s svojim ministrom za kolonije vred sesti v letalo in odleteti k svojemu »podložniku« v Salisbury. Ali gre za prihod v Canosso? Če bi bila Britanija hotela, to ne bi bila Canossa, tako pa je britansko vodstvo že vnaprej poskrbelo za publiciteto izsledkov ankete Gallupovega instituta. Anketa naj bi pokazala, da polovica anketirancev — oziroma britanskega javnega mnenja — nasprotuje temu, da bi poslali britanske čete v Rodezijo oziroma da bi uveljavili ekonomske sankcije. Ta polovica želi, da bi prepustili rešitev tega hudega problema raje Združenim narodom. Odveč bi bilo poudarjati, da Velika Britanija doslej ni pokazala niti sledi tolikšne tenkočutnosti, kadar je šlo za oster nastop v drugih kolonijah, kjer uporniki niso bili belci. Toda tokrat je precep morda le nekoliko večji. Mimo gospodarskih koristi, ki bi bile resno ogrožene zaradi dogodkov, do katerih bi prišlo v Rodeziji, če bi Smith res enostransko razglasil neodvisnost, pa Wilson ne sme pozabiti na Commonwealth, ki bi se znašel sredi resne krize. Nekoliko afriških državnikov je že napovedalo izstop, če bi se Smith ne odrekel svojih načrtov. Povrhu vsega pa zasedajo zdaj v Akri še šefi afriških držav. Vsaka dokončna Smithova poteza v tem obdobju bi zbudila takojšen odziv, le-ta pa bi bil prav gotovo složnejši kot v primeru, če bi se vsak izmed voditeljev moral sam odločiti v svoji prestolnici, kaj naj ukrene. Jasno je, da bi organizacija afriške enotnosti demantirala in kompromitirala samo sebe, če bi ostala neaktivna. Cilj Wilsonovega obiska v Salisburyju je zato — mimo iskanja kolikor toliko sprejemljivega kompromisa — brža zavlačevanje razpleta, vsaj dokler se afriški šefi ne razidejo. Je pa to bolj ali manj nojevska taktika, kajti v Akri bodo vsekakor sprejeli sklepe, ki se bodo nanašali na afriško ravnanje v primeru posameznih inačic rodezijskega razpleta in katerih cilj bo zavarovati koristi avtohtonega rodezijskega prebivalstva.

Indonezijske krivulje

Indonezija je očitno postala prizorišče kaj žalostnih dogodkov, v katerih pa se skoraj ni mogoče znajti. Za nejasnost položaja je treba, kot kaže, določiti prav vse činitelje. Od 1. oktobra praktično nismo slišali izjave, ki bi bila jasna, ki bi operirala z dejstvi in ki bi nam prinesla otipljive dokaze. Medsebojne obtožbe slone na nedokazanih trditvah. Ves svet je prepuščen ugibanju, tavanju v temi in skonstruiranim hipotezam. Sukarna, kakršen se nam kaže zadnje tri tedne, doslej nismo poznali, saj ni sledu več o prejšnji drzni kombinatoriki, ki je bila za naše občutke morda na sami meji vratolomnega akrobatstva. Toda zavedali smo se njegove močne osebnosti, ki je vsiljevala svojo avtoriteto vsem indonezijskim notranjim silam. Sedaj pa ne moremo zapirati oči pred neskladnostjo med Sukarnovimi navodili in ravnanjem sil, katerim je prepuščeno ukrepanje.

Ker nismo nikakršni utopisti, nam je jasno, da vsaka oblast poskrbi za svojo varnost ter si prizadeva bolj ali manj drastično kaznovati tiste, ki so jo hoteli zrušiti. Toda sedanja protikomunistična gonja pod geslom, uničiti udeležence udara, ustvarja vtis, da gre za izkoriščanje priložnosti, da bi obračunali z nevarnim političnim tekmecem, kateremu konkretne krivde sploh niso dokazali, preden so ga poslali na zatožno klop. Ne vemo, ali je bila komunistična stranka Indonezije vmešana v puč, prav tako ne vemo, ali ni bila. Ne vemo niti tega, kdo je sploh podpiral Untunga. Toda, če je bilo mogoče v desetih urah zadušiti ta upor, potem pač ni mogel biti tako močan niti tako široko razpreden, da bi bilo zdaj treba »prečesati« celo Indonezijo ter da bi to opravičevalo takšno protikomunistično histerijo.

Kitajski nastop na prizorišču skoraj da ni nič drugega kot dolivanje olja na že tako in tako dovolj razbeljene strasti. Kitajsko zavzemanje za komuniste le-tem prej škoduje kot koristi, vsaj v trenutnih razmerah razvnetih strankarskih nasprotij. Ali so se tudi tukaj Kitajci všteli in sodili, da bo bližina in velikost njihove države spametovala in ohladila razvnete duhove? Toda če naj bi bilo njihovo posredovanje uspešno, tedaj bi si bilo treba pomagati vsaj z nekoliko bolj subtilno taktiko, saj ne bi smeli metati vojske kot celote v en sam — desničarski — »koš« ter je malodane obtožiti, da paktira z imperialisti. To je bila res medvedja usluga Aiditu, še tembolj, če morda v gibanje »30. september« ni bil vmešan, ali pa, če so bile vmešane (ne da bi bil on o tem poučen) samo nekatere prokomunistično usmerjene organizacije. Nasledek vsega tega bi utegnil biti prav nasproten od zaželenega: da Indonezijo še bolj oddalji od pozitivne poti ali celo to, da Indonezija ubere povsem drugačno pot, kot pa bi bila za prebivalstvo priporočljiva.

VIDA HREŠČAK

Opravičilo

V včerajšnji številki »Dela« je pri prelomu govora dr. Aleša Beblerja na slovesni proslavi 20-letnice OZN (na 4. strani) nastala neljuba in zelo neprijetna napaka. Besedilo govora se pravilno začenja šele po 2. odstavku 5. stolpca, drugi del govora pa se nadaljuje v prvem stolpcu pod grafikonom. Bralcem in avtorju se opravičujemo.

UREDNIŠTVO

SREČANJE MEŽIŠKIH VETERANOV — Krajevna skupnost v Mežici je s sodelovanjem krajevnega odbora SZDL povabila na tovariško srečanje vse prebivalce z območja krajevne skupnosti, ki so stari več ko 70 let. Zbralo se je blizu 150 ljudi iz Mežice in okolice. Prišli so tudi tisti, ki hodijo s pomočjo palice ali celo dveh palic — vendar so še za svoja leta korenjaki — mladi po srcu in duhu. S pogostitvijo in programom, v katerem so sodelovali varovanci domačega otroškega vrtca, so bili povabljenci prijetno presenečeni in zadovoljni, ker so se prepričali, da niso pozabljeni in da je njihov prispevek družbi, ki so ga dali, ko so bili na višku moči, upoštevan. MI

Foto: R. Vončina

Prispevali so

Namesto vencev na grobove umrlih so darovali v sklad za novo bolnišnico v Ljubljani:

družini Jež-List iz Ljubljane, Stankovo 31 (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Marija, Vera in Vida Krašovec iz Ljubljane (za dr. Antona Vodnika) 5.000; A. Fink iz Ljubljane, Kebetova ul. v imenu kolegic iz leta 1958 na Inštitutu (za ing. Carmen Jež-Gala) 21.000; Danilo Puc iz Ljubljane, Kebetova 8 B v imenu prijateljev (za Toneta Tomana) 34.000; Stana in Meta Borštnar iz Ljubljane, Večna pot 8 (za Marijo Legvart z Vrhnike) 5.000; kolektiv Mestne knjižnice iz Pirana (za prof. Karla Sovreta) 6.000; nekdanji sošolci-gradbeniki (za ing. Carmen Jež-Gala) 49.000; družine Armič, Dolžan in Peče iz Ljubljane, Miklošičeva 16 (za Franca Volčiča) 6.000; Vinko Sterle iz Ljubljane, Dvořakova 12 (za dr. Blaženko Kambič) 10.000; kolektiv Elektro-Ljubljana, enota Ljubljana-okolica (za Janeza Srakarja) 6.500; Albin Gažar z Ježice 118 (za Franca Vebra iz Zagorja ob Savi) 5.000; stanovalci bloka Runkova 26—30, Ljubljana (za dijaka Janeza Vovka) 7.500; Pavla Vahter iz Novega mesta, Vrhovčeva 5 (za dr. Blaženko Kambič-Klepec) 6.000; stanovalci Celovške 26 v Ljubljani (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Božena in Miroslav Pevec iz Ljubljane, Medvedova 12 (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Mario Jež iz Ljubljane, Vošnjakova 5 (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Mario Jež iz Ljubljane, Vošnjakova 5 z družino (za ing. Juša Mulačka) 3.000; Tatjana Zorni iz Ljubljane, Škrabčeva 11 (za ing. Carmen Jež-Gala) 50.000; Fio Pešić iz Osijeka (za ing. Carmen Jež-Galla) 7.000; Marica in Albin Hudnik iz Ljubljane Čopova 3 (za ing. Carmen Jež-Gala) 10.000; Marko Hudnik z Jesenic, Titova 18 (za ing. Carmen Jež-Gala) 5.000; Slovenska izseljenska matica iz Ljubljane (za Cvetka Kristana) 15.000; Djurdjica Hadži iz Ljubljane, Teslova 21 (za Jerico Pleško) 5.000; Emica Ahčin iz Ljubljane, Njegoševa 6 (obveznice skopskega posojila) 4.000; Alojz Lesničar, upokojenec iz Slov. Konjic, Partizanska 26 (obveznice skopskega posojila) 6.000; osnovna šola heroja Graizerja iz Tržiča 5.000; sklad SU za NBL 5.000.

Sklad za gradnjo bolnišnice se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje!

Premalo za tujega gosta

S seje celjske turistične zveze

Seja plenuma celjske turistične zveze je zadevala zlasti oceno minule turistične sezone, v kateri je bilo skupno 490.770 nočitev domačih in tujih gostov. Razmeroma malo (za 4 %) je bilo več nočitev tujcev, kar je v primerjavi z minulimi leti presenetljivo, saj je bilo takrat letno povečanje od 20—30 %.

V zvezi s tem so na plenumu ugotovili, da sta zdravilišči Rogaška Slatina in Dobrna, kjer je največ inozemskih nočitev, omejeni v nadaljnjih možnostih. Edino z boljšo kategorijo sob in opremo bi v prihodnje lahko ustregli znatnemu interesu tujih gostov za obe zdravilišči. Podobno velja tudi za Laško in Rimske Toplice.

Z različnimi in učinkovitimi reklamnimi posegi se jim je posrečilo privabiti v zdravilišča tuje goste, kar je hvale vredno. V Dobrni pa se je na primer v letošnji sezoni zgodilo, da so morali zaradi prezasedenosti 300 prijav tujih gostov odpovedati. Na nekoliko slabši promet tujih gostov so letos vplivale tudi druge nevšečnosti, tako na primer v Rogaški Slatini trušč in nemir, ki ga povzročajo tovorna vozila, ki zmeraj bolj pogosto vozijo skozi središče Rogaške Slatine. Razen tega Rogaška Slatina nujno potrebuje hotel A kategorije in je zares škoda, da to tako odlagajo. Zamujenega med tako naglo razširitvijo turizma ne bo lahko nadomestiti. Za turistične objekte na celjskem območju so letos porabili vsega 280 milijonov din, od teh 200 milijonov v Rogaški Slatini za ureditev zdraviliškega poslopja nove terapije.

Med problemi, ki so jih na seji znova načeli kot izredno aktualne, je modernizacija cestnega omrežja. Le-to je tudi po sodbi predstavnika turistične zveze Slovenije najbolj zanemarjeno v naši republiki in ovira še hitrejši razmah turističnega gospodarstva v osrednji Sloveniji. V prometu so med najnujnejšimi investicijami naslednje ceste: Ljubno—Logarska dolina, dokončanje ceste Vojnik—Dobrna, Velenje—Slovenj Gradec, Rimske Toplice—Zidani most, Nazarje—Gornji grad, Matkov kot—Pavličevo sedlo (mednarodni prelaz), Luče—Črna na Koroškem in oba klanca na cesti proti Rogaški Slatini. V vseh teh primerih gre za posamezne razmeroma kratke odseke makadamskih cest, ki bi jih bilo treba asfaltirati.

Vzrok slabšemu izletniškemu turizmu v nekdaj zelo obiskanih centrih so slabe ceste. Dokler so se izletniki vozili pretežno v avtobusih, ceste niso bile tak kamen spotike kot sedaj, ko se izletniki zmeraj bolj vozijo z lastnimi osebnimi avtomobili. Razumljivo je, da jo na svojih izletih uberejo tja, kjer so lepše ceste. Močno se je zmanjšal obisk izletnikov z zagrebškega območja.

Med drugim so na plenumu CTZ govorili o uvedbi enotne turistične takse za vse območje zveze, in sicer v štirih kategorijah od 50 do 200 dinarjev. Doslej je domala v vsakem kraju bila drugačna turistična taksa. Zveza predlaga tudi spremembo cen v zasebnih turističnih sobah (za 50 odstotkov navzgor), sicer bi utegnil interes za izdajanje turističnih sob upasti. Cene prenočišč v zasebnih sobah so bile doslej od 350 do 750 din za noč. Celjska turistična zveza, gostinske in turistične organizacije na celjskem območju si bodo v prihodnjih mesecih prizadevale s propagandnimi akcijami, uskladitvijo cen in z urejanjem drugih zadev za prihodnjo sezono zagotoviti zadovoljiv obisk domačih in tujih gostov. Predvidevajo povečanje za 5 oziroma 10 odstotkov glede na leto 1965.

Podrobno so govorili tudi o pripravah za sezono 1966 in za zimsko sezono.

F. KRIVEC

V šolskem klubu OZN

Govori učenec s šole »Prežihovega Voranca« v Ljubljani

Mladen Švarc, učenec osmega a-razreda na osnovni šoli »Prežihovega Voranca« v Ljubljani je eden najbolj aktivnih mladincev te šole. Odličnjak je in dela v raznih krožkih, hkrati pa je že drugo leto predsednik šolskega kluba OZN, medtem ko je član občinskega kluba OZN že tri leta.

»V juniju letos sem bil na skupinskem študijsko informativnem potovanju v Ženevi — organiziral ga je republiški center klubov OZN — v začetku septembra pa sem se udeležil seminarja OZN v Kočevju, kjer smo govorili o metodah dela v klubih, o rasti organizacije, o programu in o drugih zanimivih vprašanjih.«

»Kako delate v šolskem klubu OZN?«

MLADEN ŠVARC

»Pouk na naši šoli je dvojezičen: v slovenščini in v srbohrvaščini, zato delamo glede na jezik v dveh oddelkih, včasih pa se tudi skupno sestanemo. Obravnavamo zunanjepolitične dogodke in se seznanjamo z zgodovino Organizacije združenih narodov. Sicer pa ima naše delo predvsem študijski značaj. Delamo na dva načina. Prvi je ambasadorski, kjer zastopa vsak svojo državo, drugi pa sestankarski, ko imamo predavanja in diskusije, ki jih spremljamo z diapozitivi. Mentor kluba je prof. Samardžijeva.«

»Kam boš šel po končani osemletki?«

»Na gimnazijo, da si pridobim dobro osnovo za nadaljnje šolanje na univerzi.«

»Kot mlad politik mi lahko zaupaš svoje mnenje o trenutni zunanjepolitični situaciji.«

»Ameriška politika agresije je ena osrednjih ovir pri urejanju mnogih spornih političnih vprašanj po svetu. Vietnam je na primer že pravo vojno področje. Sicer pa je v tem času težavno reči nekaj konkretnejšega, zakaj situacija se vsak mesec menja: nastajajo nova žarišča, medtem ko stara, ki ostajajo, niso nič manj nevarna . . .«

R. VOUK

SOLČAVA

Praznovanje krajevnega praznika

V soboto in nedeljo proslavljajo v Solčavi enaindvajsetič krajevni praznik.

Kraj pod Raduho je bil med NOB pomemben za zvezo med Štajersko in Koroško. V zadnji ofenzivi, 24. oktobra 1944 se je nemški okupator maščeval za revolucionarno razpoloženje domačinov s požigom vasi in okoliških kmetij. Ta dan je vezan tudi na uničenje svobodnega ozemlja v Zgornji Savinjski dolini. Toda le kratko je bilo zmagoslavje nemškega okupatorja. V požgane domove so se vrnili domačini, jih obnovili in kraj je spet zaživel.

V počastitev krajevnega praznika so včeraj zvečer priredile krajevne družbeno politične organizacije v zadružnem domu slavnostno akademijo s kulturnim programom. Danes bo najprej budnica, nato nagradno streljanje, popoldne pa bo uprizoril mladinski aktiv v sodelovanju s tamkajšnjim prosvetnim društvom veseloigro »Županova Micka«.

R. Z.

Naš pogovor

»Dobro se počutim v TAM«

Odgovarja kurir – poštar Ivan Arzenšek

Vsako jutro prihaja že vrsto let na podružnico Dela, na mariborsko pošto in v vrsto drugih ustanov v Mariboru Ivan Arzenšek, kurir-poštar mariborske tovarne avtomobilov in motorjev. Pred dnevi smo ga srečali na novi promenadi ob magistrali, ko je hitel po opravkih.

— Ali ste že dolgo v TAM, smo bili radovedni

— Že od 5. decembra 1949.

— Ali ste bili kdaj bolni v tem času?

— Enkrat sem se zdravil na morju zaradi astme. Sedaj je bolje.

— Imate kakšnega »konjička«?

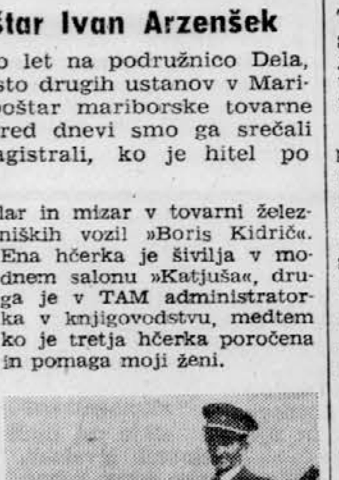
— Kot nekdanji vojaški glasbenik sem v Vršcu končal štiri razrede vojaške šole. Tam sem se učil igrati na flavto, trompeto in violino. Najraje igram na bas in pozavno.

— Čudno, da se zdaj z glasbo profesionalno ne ukvarjate?

— Tudi za to so razlogi. Med vojno so mi gestapovci izbili zobe. Sedaj imam umetne, ki pa so že tudi doslužili. Med okupacijo so mi očeta, mater in sestro odpeljali v Srbijo. Mene so vtaknili v taborišče Strnišče, ker se nisem hotel vključiti v Heimatbund. Bil sem tudi na prisilnem delu v Nemčiji. Bil sem v Šercerjevi brigadi od leta 1944.

— Imate otroke?

— Imam šest otrok, ki so že vsi preskrbljeni. Dva sina sta zaposlena v livarni Hoče, eden je strojni ključavničar, drugi livar, tretji pa je kolar in mizar v tovarni železniških vozil »Boris Kidrič«. Ena hčerka je šivilja v modnem salonu »Katjuša«, druga je v TAM administratorka v knjigovodstvu, medtem ko je tretja hčerka poročena in pomaga moji ženi.

— Kako se počutite v TAM?

— Zelo dobro. Posebej sem vesel in zadovoljen, da mi v podjetju zaupajo in cenijo moje delo.

— Kdaj ste bili v zadnjih letih najbolj srečni?

— To je bilo leta 1957, ko me je predsednik republike odlikoval z medaljo zasluge za narod. Bil sem bolj vesel, kot če bi dobil denar. N

LESNO-INDUSTRIJSKO PODJETJE - Radomlje

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. DIREKTORJA
2. TEHNIČNEGA VODJO

POGOJ:

pod točko 1. in 2. fakultetna izobrazba ali srednja šolska izobrazba, s prakso na vodilnem delovnem mestu — po statutu podjetja.

Razpis velja do 10. novembra 1965.

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor podjetja.

9066

Gligorić deli prvo mesto

KÖBENHAVN, 23. okt. — V zadnjem kolu mednarodnega šahovskega turnirja v Köbenhavnu je Gligorić premagal madžarskega mednarodnega mojstra Honfyja. S tem se je Gligorić povzpel na prvo mesto turnirja skupaj s sovjetskim velemojstrom Tajmanovom, njima se je po prekinjenih partijah pridružil še drugi sovjetski velemojster — Suetin.

Rezultati zadnjega kola: Gligorić : Honfy 1:0, Andersen : Tajmanov 0:1, Larsen : Enevoldsen 1:0, Nilsen : Hort remi, Haman : Ujtelky 1:0, Jacobsen : Barcza remi, Suetin : Sloth ter Janošević : Dickstein prek.

Prekinjene partije XIV. kola: Honfy : Jacobsen 0:1, Sloth : Janošević 1:0, Barcza : Andersen remi, Tajmanov : Larsen remi.

Stanje po zadnjem kolu: Gligorić, Suetin, Tajmanov 11, Larsen 10,5, Hort 10, Dickstein 9, (1), Barcza 8,5, Haman 8, Honfy 7,5, Enevoldsen 7, Sloth 6, Jacobsen 5,5, Ujtelky in Janošević 5, Andersen 4, in Nilsen 1 točka.

V nadaljevanju prekinjenih partij je Suetin premagal Slotha, Janošević in Dickstein pa sta remizirala.

Turnir v Beogradu

BEOGRAD, 23. okt. — Partije VIII. kola mednarodnega šahovskega turnirja so se končale takole:

Sokolov : Velimirović 0:1, Kavalek : Karaklajić remi, Matulović : Flesch prek., Georgiu : Milić 1:0, Rakič : Ostojić remi, Sliwa : Minić prek., Tringov : Dely remi.

Stanje: Kavalek 5,5, Tringov 5, Matulović 4,5 (1), Georgiu 4,5, Minić 4 (1), Sokolov, Karaklajić in Ostojić 4, Flesch 3,5 (1), Rakić 3,5, Milić, Dely in Velimirović 3 ter Sliwa 2,5 (1).

Neporažen je ostal le še češkoslovaški mednarodni mojster Kavalek, ker je doslej nepremagani Sokolov izgubil z Velimirovićem, toda malo je manjkalo, pa bi tudi Kavalek prejel prvo ničlo na turnirju. Karaklajić je namreč tik pred zaključkom partije spustil iz rok kombinacijo, s katero bi lahko zmagal.

Prekinjeni partiji iz osmega kola: Matulović : Flesch remi, Sliwa : Minić remi.

Danes je bil prost dan, jutri pa bodo igrali deveto kolo.

Šrajberjev memorial

SUBOTICA, 23. okt. — Rezultati XI. kola Šrajberjevega spominskega turnirja:

Gjantar : Sines remi, Tomović : Perković 1:0, Puc : Minev remi, Szabo : Bradvarević 0:1, Veres : Kozomara 0:1, Varnus : Ujhazy 0:1, Fodor : Balas prek.

Rezultati prekinjenih partij iz prejšnjih kol: Kozomara : Fodor remi, Ujhazy : Veres 0:1, Minev : Tomović remi, Varnus : Puc remi.

Stanje: Kozomara 7,5, Bradvarević, Szabo in Sines 6,5, Tomović in Puc 6, Gjantar 5,5 (1), Veres 5,5, Minev 5, Ujhazy 4,5 (1), Perković 4 (1), Fodor 3,5 (3), Varnus 3 (1), Balas 2,5 (1).

Novo na tujem

SOFIJA — Bolgarska nogometna zveza namerava ostro ukrepati, da bi preprečila negativne pojave v nogometu. Sklenila je, da bo kaznovala klube I. in II. lige z odvzemanjem dveh do šestih točk.

VARŠAVA — V prijateljskem srečanju je boksarska reprezentanca Beograda premagala ustrezno ekipo Varšave s 14:6.

Kandidati za Bled določeni

Sestavljeno je vodstvo za sestavo veslaške reprezentance

ZAGREB, 23. oktobra. Tehnična komisija Veslaške zveze Jugoslavije je imela več sestankov, na katerih je med drugim analizirala rezultate, ki so jih dosegli naši veslači na evropskem prvenstvu v Duisburgu, sekretariat Veslaške zveze Jugoslavije pa je imenoval vodstvo za priprave veslaške reprezentance za svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto na Bledu. To vodstvo sestavljajo: dr. Dalibor Parać, Davor Jelaska, Joža Ropret, Jaroslav Laštovica in Peter Klavora.

Pred dnevi je imelo vodstvo za priprave reprezentance prvi sestanek, na katerem so določili kandidate za svetovno prvenstvo na Bledu. Le-ti so:

Barut, Skalar, Boris Klavora, Berc, Mandić, Kleva, Janković, Martić, Janjušević, Savić, Veljović, Trlaja, Kazija, Bailo, Huljev, Šusić, Fir, Terhaj, Ugarković, Guberina, Štagljar, Kosanović, Milanović, Protić ter Colja, Tironi, Celija — Cega, Pajić, Gamulin in Ivanišević, ki služijo vojaški rok v športni četi v Splitu.

Od vseh teh veslačev bodo sestavili osmerec, oba četverca in oba dvojca. Kar zadeva double-scull, pa pridejo v poštev Popov, Hočevar, Djurdjević in letošnja posadka »Mornarja«. Vendar so bili že na tem sestanku mnenja, da bodo z double scoullom največje težave. Trdno računajo na Hočevarja, medtem ko bo treba drugega veslača zagotoviti po raznih preizkušnjah. Preizkušnja oziroma test veslačev — kandidatov bo od 1.—9. novembra v Splitu, ko bodo tudi formirali ogrodje posameznih posadk. Po tem izboru se bodo kandidati zbrali v Splitu vsak mesec po 5 do 6 dni na skupnem treningu.

Za trenerje reprezentance so določeni Marašević, Jelaska, Šupe, Veljović, Laštovica in Peter Klavora. Trenerji bodo skušali na testiranju v novembru dobiti še bolj jasno podobo o fizičnih in psihičnih sposobnostih kandidatov, katere sicer že precej dobro poznajo. Vsi se strinjajo o tem, da je slaba točka naših veslačev premajhna skladnost, pri čemer trpi celotna posadka. Razen tega mnogi naši veslači niso ravno najbolj disciplinirani, zlasti se upirajo vsestranskemu športnemu treningu, čeprav se je izkazalo, da jim je prav ta močno potreben. Glede tega je imel zlasti težave trener našega osmerca Peter Klavora, ki ta čas tudi služi vojaški rok v športni četi v Splitu.

Že januarja bodo vse naše posadke nastopile v ZAR, po tem nastopu bo imelo vodstvo za priprave povsem jasno sliko o moči kandidatov, na katere največ računa.

Posluh za šport med najmlajšimi

Izredno uspelo šolsko tekmovanje v občini Maribor-Center

O občinski zvezi za telesno kulturo Maribor-Center smo že večkrat zapisali, da posveča nemalo pozornosti ustanavljanju šolskih športnih društev in razvoju telesne vzgoje na šolah na splošno. Spomladi in jeseni se vrste na šolah te občine drugo za drugim razna športna tekmovanja, ki so ne le razveseljivo množična, ampak često tudi že kar precej kvalitetna. Vzrok je treba sicer iskati v dejstvu, da žrtvuje občinska zveza za to dejavnost precej več sredstev kot drugod, po drugi strani pa gre zasluga za uspehe seveda prav tako tudi marljivim učiteljem in profesorjem telesne vzgoje in ne navsezadnje velikemu razumevanju ravnateljev za ustanavljanje in dejavnost šolskih športnih društev.

Na šolah občine Maribor-Center je bilo doslej registriranih osem zelo aktivnih šolskih športnih društev, že v prihodnjih dneh pa je pred vrati ustanovitev 11 novih društev. Kar 19 šolskih športnih društev v eni sami občini, ki sodelujejo na vseh mogočih šolskih tekmovanjih, res ni malo in je vredno vse pozornosti in — seveda — posnemanja.

Vendar menimo, da bi bila ta ugotovitev nepopolna, če bi samo pavšalno ugotavljali taka razveseljiva dejstva, zato poglejmo bolj konkretno v dejavnost. Dovolj bo, če navedemo, da je sodelovalo v izbirnih tekmah za občinsko šolsko prvenstvo v jesenskem krosu okoli 4000 mladih tekačev in tekačic. Torej nekako toliko kot smo bili vajeni poročati o udeležbi z množičnih povojnih krosov. Razlika je le ta, da je bilo v tem primeru tekmovanje res pravo tekmovanje in ne kot često v tistih prvih povojnih letih le manifestacija za popularizacijo telesne vzgoje in športa.

Že na kvalifikacijah so prišli na plan mnogi skriti talenti, za katere v atletskih kolektivih ne bi nikoli izvedeli, ker so pač predaleč od atletskih »centrov«. Sicer pa iz 14 šol, ki so dale tekmovalce in tekmovalke, res ni težko izluščiti vsaj peščice talentov, pravi praznik za mladino, ki je pokazala za atletski šport prav toliko zanimanja kot npr. za igre, je bil v nedeljo v Zg. Kungoti, Učiteljski zbor in učenci so poskrbeli, da je bila organizacija na višku, tako da je bila prireditev za ta kraj pravo slavje in — odkritje atletike v vsej lepoti, ki jo nudi množični kros. V zaključni tekmi se je pomerilo 100 najboljših pionirjev in pionirk: med pionirji na 1000 m je zmagal z velikim naskokom Andrej Kovačič iz Svečine, med pionirkami pa na 600 m Veronika Herič, oba velika talenta, medtem ko sta bili v ekipni konkurenci najboljši šola Franca Rozmana iz Maribora oz. osnovna šola iz Jakobskega dola.

Toda to je bil šele uvod v pestro jesensko sezono šolskega športnega tekmovanja, kajti pred vrati je že prvenstvo občine v namiznem tenisu, ki ne bo po množičnosti prav nič zaostajalo. In pri vsem tem se še sprašujemo, po kateri poti naj krenemo, da bo naša telesna vzgoja bolj množična in bolj kvalitetna. -sid

Osem finalistov je že znanih

Polovica nogometnih udeležencev za SP 1966 v Londonu izbrana

Finalistom VIII. svetovnega prvenstva v nogometu, ki bo prihodnje leto v Londonu, so se pridružile zdaj še Madžarska, Čile in SZ, medtem ko Francija čaka samo še uradnega potrdila, ki ga bo dobila po tekmi z Luksemburgom 11. novembra v Parizu. Francozom manjka namreč do njega še ena točka, da o teoretičnih možnostih po našem spodrsljaju skoraj ni vredno izgubljati besed, kajti za tako »senzacijo« bi Luksemburg moral premagati Francijo in Jugoslavija Norveško (7. novembra v Beogradu), kar bi šele prinesla nam tretja in odločilna tekma med Francijo in Jugoslavijo na nevtralnem terenu.

Potemtakem so se na finalni turnir doslej uvrstili Urugvaj, Argentina, Mehika, Madžarska, SZ, Čile, sedanji svetovni prvak Brazilija in organizator Anglija. Razen Francije in Portugalske ima tudi ZRN dovolj možnosti, da se prebije v London. V drugih skupinah pa je slika še zmeraj precej nejasna. V I. skupini je na najboljši poti Bolgarija, pa tudi Belgija še ni izgubila vsega upanja. Odločilna tekma med tema dvema bo 27. t. m. v Bruslju.

V V. skupini sta najmočnejša kandidata Sev. Irska in Švica, v VIII. skupini pa prihajata v poštev samo še Italija in Škotska, ker sta Finska in Poljska že zaigrali zadnje karte. Zastopnik iz IX. skupine bo po vsej verjetnosti Španija, vendar bo morala prej premagati Svobodno Irsko doma in nato še na nevtralnem terenu, ker je prvo srečanje v Dublinu izgubila 0:1.

Negotova je edinole udeležba šestnajstega zastopnika, kajti Avstralija in Sev. Koreja se še nista srečali na nobeni tekmi. Kolikor obe državi ne bi igrali med seboj, bi — o čemer smo že pisali — po zamisli predsednika FIFA Rousa, dobili tega zadnjega finalista z naknadnim kvalifikacijskim tekmovanjem med državami, ki so sicer že zaigrale to možnost, pa vendar slovijo po dobrem nogometu. V tem primeru naj bi se potegnile za vstop Švedska, Jugoslavija, NDR in ČSSR.

Manjše spremembe?

Nekatera mesta pri Olimpiji še niso določena

LJUBLJANA, 23. okt. — Za prvenstveno srečanje med Vardarjem in Olimpijo je v Ljubljani in v okolici ogromno zanimanja. Iz pisarne ANK Olimpija smo zvedeli, da je bilo že včeraj prodanih nad 5.000 vstopnic. Sicer pa se številni ljubitelji nogometa neprestano osebno ali po telefonu zanimajo za vse podrobnosti, tako da bi bilo ob naraščajočem nogometnem utripu res najboljše, če bi imeli na stadionu poseben prostor in posebnega človeka, ki bi bil na voljo samo za te namene.

Medtem ko je čutiti dan pred velikim srečanjem precejšnje optimistično razpoloženje, pa za trenerja Elsnerja in njegove najožje sodelavce tega ni mogoče trditi. Že po kratkem razgovoru ni bilo težko uganiti, s kakšnimi mislimi se ukvarjajo. — Manjše spremembe v enajsterici so neogibno potrebne — zatrjujejo v tehniškem štabu ljubljanskega ligaša. V napadalni peterki namreč ni vse tako v redu, kakor bi morda sodil površni opazovalec. Samo kaj oziroma za koga se bo treba odločiti, še ni čisto jasno. Mesti srednjega napadalca in levega krila sta prav gotovo odprti vprašanji. Za zdaj naj povemo samo imena igralcev, ki prihajajo v poštev za ožji izbor pred jutrišnjo tekmo:

Žabjek, Škulj, Sombolac, Jovičević, Kokot, Šoškić, Kulenović, Čeh, Frančeškin, Srbu, Nikolić, Arslanagić, Zagorc, Djorlev, Corn.

Začetek tekme bo ob 14.15, sodil pa bo priznani sodnik Tašlidžić iz Osijeka.

STOJ, NI PREHODA! — Srednji krilec Olimpije Šoškić je zanesljiv steber v obrambi črno-belih. Danes bo vzel »na muho« nevarnega Vardarjevega napadalca Živadinovića.

Foto: Šelhaus

IVER DNEVA

Na trnih . . .

Vzdušje pred odločilno košarkarsko tekmo za državno prvenstvo med Zadrom in Olimpijo je bilo zaradi izredne pomembnosti tekme — tako blizu naslova državnega prvaka Zadar še ni bil nikoli — temu primerno tudi napeto. Zadar je na mah dobil nove privržence košarke; vse je ugibalo o izidu, vse mesto je trepetalo za svojo košarkarsko ekipo. Igralcem in vodstvu so že pred tekmo popustili živci. Trener zadarskih košarkarjev, ki doslej še niso bili državni prvaki, Enzo Sovitti, je pred tekmo dejal, da doslej v življenju še pred nobenim dogodkom ni bil tako na trnih, kakor pred tekmo z Olimpijo.

Beograd : Trešnjevka 3:3 (1:3)

BEOGRAD, 23. okt. V srečanju I. zvezne lige sta Beograd in Trešnjevka igrala neodločeno 3:3 (1:3). Strelci: Santrač v 17. in 52. min. ter Gugleta v 77. minuti za Beograd, za Trešnjevko pa Brajković v 23. in 25. min. ter Pintarić v 41. min. Sodil je Stanković iz Niša. Stadion na Karaburmi, gledalcev 2000.

BEOGRAD: Djordjević, Vukasinović, Milovanović, Marić, Krivokuča, Đakić, Samardžić, Gugleta, Santrač, Skoblar in Banovac.

TREŠNJEVKA: Bilić, Granić, Biščan, Kasumović, Brnčić, Garov, Brajković, Bradač, Gašić, Pintarić in Pavlica.

Beograjski »plavi« so ponovno razočarali svoje gledalce. Zlasti slaba je bila obramba. Po odmoru so igralci Beograda pogosteje napadali, gosti pa so se omejili na obrambo.

Po domačih krajih

NOVI SAD — V okviru 21-letnice osvoboditve Novega Sada je bil danes tradicionalni fruškogorski maraton. Zmagal je Stojanović iz Osijeka.

LJUBLJANA — KK Svoboda bo še naprej član republiške košarkarske lige, ker je v zadnji kvalifikacijski tekmi premagala Soro iz Š. Loke 90:63 (42:26). Tudi Ljubljana si je zaradi boljše razlike v koših kot jo ima Sora zagotovila obstanek v ligi.

Tekmovanje telovadcev v Novem Sadu

NOVI SAD, 23. okt. Tu bo 30. okt. finalno tekmovanje športnih iger v telovadbi. Tekmovali bodo moški in ženske, mladinci in člani.

Med temi dvodnevnimi borbami v športni hali novosadskega velesejma pa bo tudi srečanje mladink Jugoslavije in Italije. Hkrati pa bo tudi izbirno tekmovanje kandidatov za državno reprezentanco.

V Elanu odlične tekaške smuči

Strokovnjaki v Elanu so se že nekaj časa pripravljali na izdelavo tekaških smuči, ki so jih naši tekmovalci doslej tako pogrešali, saj so bile prava dragocenost, ker jih je bilo moč dobiti samo za devize.

Naposled so v Elanu izdelali smuči za tekače, ki bodo po mnenju strokovnjakov povsem ustrezale našim potrebam. Novi izdelek Elana sta si ogledala tudi predsednik komisije za teke pri SZS Linke in trener tekačev J. Pavčič; po mnenju obeh strokovnjakov so smuči povsem enakovredne tujimi in celo boljše od marsikaterih. Smučka je težka samo 907 gramov (brez hyckori robnikov in laka), lično izdelana, dovolj prožna, skratka: nove smuči bodo lahko zadovoljile še tako zahtevnega tekača.

Do 15. nov. bodo v Elanu izdelali kakih 100 parov tekaških smuči, dolgih 210 cm, do konca novembra pa še 100 parov dolžine 205 cm, medtem ko bodo smuči za mladince izdelali do 20. decembra. Cena smučem še ni določena toda najbrž ne bo previsoka, ker jih bodo prodajali brez posrednikov, v lastni prodajalni. Zato bo cena prav gotovo ugodna in dosegljiva posameznikom in društvom.

Skromna bera Vecka in Korpe

Naša igralca v Haagu nista blestela

LJUBLJANA, dne 23. okt. — Šele po tednu dni so nas dosegle prve vesti o nastopu namiznoteniških igralcev Vecka in Korpe na mednarodnem prvenstvu Nizozemske v Haagu. V srednjemočni konkurenci z najboljšimi Švedi, Nemci, Angleži, Čehoslovaki in Madžari se naša reprezentanta nista posebno dobro uveljavila. Vecko je v osminki finala premagal četrtega igralca s svetovne jakostne lestvice Nemca Schöllerja v treh nizih 3:0, v četrtfinalu pa je izgubil z Angležem Barnesom 1:3.

Tako je njegova blesteča zmaga nad Schöllerjem povsem zbledela ob porazu z mnogo slabšim Angležem. Zmagovalec turnirja v Haagu evropski prvak Šved Kjell Johansson s slabim Angležem ni imel posebnega truda ter ga je v polfinalu gladko odpravil 3:0. V drugi polfinalni igri je Čeh Stanek premagal Šveda Alserja v petih nizih 3:2. Finalno srečanje je evropski prvak odločil v svojo korist 3:1 in dokazal, da je že popolnoma okreval od poškodbe, ki ga je spremljala na SPENT v Ljubljani, ter da je znova v zelo dobri formi. Drugi udeleženec iz našega tabora Korpa je v osminki finala izgubil z Angležem Harrisonom 1:3, kar mlademu reprezentantu iz Sente prav gotovo ni v posebno čast. Še hujši poraz sta Vecko in Korpa doživela v igrah parov, kjer sta bila izločena že v drugem kolu po angleško-češki kombinaciji Harrison — Kunz. Rezultat 0:3 v korist njunih nasprotnikov priča dovolj zgovorno o podrejenosti in slabi igri nekdaj zelo dobrega para.

Čeprav se je namiznoteniška sezona šele začela, so si naši že naprtili porazov na pretek. Za Bolgari in Romuni v precej slabi konkurenci balkanskega prvenstva v Sofiji so se jim pridružili še Angleži v Haagu, tako da je naša bera na začetku nove sezone povsem neuspešna. Od vseh je bil Vecko navsezadnje še najbolj uspešen, vendar nikoli ni uspel popolnoma. Za blesteče medel poraz, kar se že vseskozi preplefa v njegovem nastopanju.

Jugoslovanska reprezentanca bo čez nekaj dni odpotovala na tretji preizkus moči v Budimpešto, kjer še nikoli nismo dosegli kakšnega pomembnega uspeha. Zdaj bo priložnosti precej, naša državna vrsta pa bo nastopila okrepljena z nekaterimi mlajšimi močmi (Stipančičem in Čordašem), ki se bodo na mednarodnem prvenstvu Madžarske prav gotovo skušale dobro uveljaviti. Tudi za ostale igralce prihaja čas, da bi se po uspehu na SPENT opomogli in dosegli svojemu ugledu in visokemu plasmaju na SPENT primeren rezultat. (dn)

Pred zadnjima odločitvama

MARIBOR, 23. okt. — Na vzorno pripravljeni stezi na obronkih Radisla pod Pohorjem bo jutri četrta in zadnja dirka letošnjega državnega prvenstva v motokrosu. Na startu bodo najboljši tekmovalci iz vse države, ki pa se ne bodo borili za vse naslove. Dva sta namreč po treh dirkah že oddana. Enega je osvojil Matija Stefanović iz Prištine, in sicer naslov med posamezniki, drugega, in sicer v konkurenci republiških reprezentanc, pa slovenski zastopniki. Zato pa jutrišnje tekmovanje ne bo nič manj zanimivo. Veliko vprašanje je namreč, če bo ekipi Orehove vasi uspelo zmagati v konkurenci društev. Domačini vodijo pred Prištino le s 70 točkami. Izredno zanimiva bo tudi borba posameznikov za drugo mesto. B. B.

KAC : Visp 7:4

CELOVEC — Pred 2500 gledalci je v tekmi za »Alpski pokal« avstrijski prvak KAC premagal švicarsko ekipo VISP 7:4 (1:2, 3:1, 3:1). Tekmo sta sodila jugoslovanska sodnika Kerkoš (Celje) in B. Cebulj (Jesenice). Najboljši pri KAC je bil Kanadčan Tambellini, ki je dosegel 5 zadetkov.

III. republiški rally motornih pilotov

LESCE, 23. okt. — Dvanajst pilotov iz Ljubljane, Ptuja, Maribora, Alpskega letalskega centra Lesce, Ajdovščine, Novega mesta in Celja je danes startalo na prvi etapi III. republiškega rallyja, in sicer z matičnih letališč do Lesc. Ocenjevali so njihovo točnost prihoda in pristajanja.

Rezultati prve etape: Bojan Avsec (N. M.) 380, Franc Klemenčič (N. M.) 378, Silvo Orožim (Lesce) 377, Stane Verbanič (Ptuj) 377, Leopold Tratar (Lesce) 340 itd.

Tekmovanje bo jutri zaključeno.

Tri milijone za devetko

V prvem izrednem kolu »Športne napovedi« so našli samo štiri listke z 9 pravilnimi napovedmi, in sicer v Beogradu (2), Pančevu in Stari Pazovi. Dobitek je 2,940.675 dinarjev.

Utrinki

POKAL OB PREDSEDNIKOVEM JUBILEJU. Na samosvoj način so atleti Ljubljane čestitali svojemu predsedniku, dolgotrajnemu in zaslužnemu športnemu delavcu dr. Mihi Hladetu ob njegovi 50-letnici: v Beogradu so na teku osvoboditve namreč zmagali v ekipnem plasmaju in osvojili zlati pokal mesta Beograda, ki so si ga doslej devetkrat priteklí člani Partizana. Predsednika AK Ljubljane je ob njegovem jubileju nagradila tudi AZS.

INDEPENDIENTE ZADNJI. Interjev nasprotnik v letošnjem svetovnem nogometnem finalu Independiente iz Buenos Airesa je po 21 kolih argentinskega nogometnega prvenstva čisto na repu med 18 ligaši. V zadnjih osmih kolih je bil vsakokrat poražen, sedemkrat njegova ekipa celo ni dosegla niti enega zadetka. Kaj je v primeri s tem kriza Crvene zvezde, se tolažijo v Beogradu.

KAZNI. Disciplinsko sodišče Šahovske zveze Jugoslavije je zaradi nespodobnega vedenja kaznovalo ljubljanskega mojstra Albina Planinca — neposrednega udeleženca prihodnjega šampionata SFRJ — s šestmesečno prepovedjo igranja, tekmovalna komisija Košarkarske zveze Jugoslavije pa je odmerila ljubljanski Olimpiji globo 50.000 dinarjev zaradi slabe organizacije prvenstvene tekme s Partizanom.

Dekleta Olimpije na Dunaju

LJUBLJANA, dne 23. okt. — Danes zjutraj so odpotovale na Dunaj dekleta Olimpije, ki se bodo jutri dopoldne pomerile z avstrijskim državnim prvakom PSV Wien v okviru tekme prvega kola tekmovanja za pokal klubskih prvakov Evrope.

Pod vodstvom predsednika Podgorelca in trenerja Usenika so odpotovale Pirčeva, Zrimčeva, Petračeva in Kraljeva. V zadnjem srečanju na mednarodnem turnirju v Kranju so olimpijke premagale PSV Wien po hudi borbi 3:2, vendar so Avstrijke igrale brez svoje najboljše igralke in državne prvakinje Willinger. Srečanje na Dunaju bo s tremi igralkami proti trem, kar daje Ljubljančankam nekaj več možnosti za zmago, po vsej verjetnosti pa bo rezultat zelo tesen v korist ene ali druge ekipe in bo o zmagi odločala vsaka partija. Olimpija bo verjetno igrala s Pirčevo, Zrimčevo in Petračevo, ker mladinka Kraljeva ni v dobri formi.

ZVEZNI ROKOMET

Rudar (T) : Bosna 18:16 (11:8)

RIO DE JANEIRO — V odsotnosti dosedanjega prvaka Nizozemca Geesinka je Japonec Inokuma postal absolutni svetovni prvak v judu. V tako imenovani odprti kategoriji je nastopilo 40 tekmovalcev iz 24 držav. Japončev nasprotnik v finalu pa je bil Šašvil (SZ).

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE - CELJE

obvešča vse interesente, poslovne prijatelje in cenjene kupce DA IZDELUJE

ORODJA

naslednjih osnovnih karakteristik:

— vlečna, oblikovalna, obrezovalna in izsekovalna orodja,
— orodje za kovinsko, keramično, steklarsko, gumarsko in industrijo plastičnih mas,
— specialna orodja za tisnjeni liv,
— orodja vseh velikosti.

Orodja običajno izdelujemo po dostavljenih načrtih, na željo naročnika pa lahko izdelamo tudi konstrukcijske načrte.

Cene in ostali prodajni pogoji se določijo naknadno po sprejemu naročil na podlagi načrtov in drugih tehničnih podatkov.

Vse interesente prosimo, da nam pošljejo svoje ponudbe oziroma naročila.

9046

Novice

LJUBLJANA: gostovanje Slovaškega komornega orkestra — Slovaški komorni orkester iz Bratislave bo na svoji drugi turneji v Jugoslaviji prvič prišel tudi v Slovenijo. Gostoval bo jutri v Ljubljani, v torek v Mariboru in v sredo v Celju. Skupina 12 solistov - godalcev, nekdanjih članov Slovaške filharmonije, je začela nastopati v tej sestavi komaj pred petimi leti. Kritike njenih nastopov na Češkoslovaškem, na znamenitem festivalu »Praška pomlad« in turneji po Italiji, Nemčiji, Avstriji, skandinavskih deželah in Jugoslaviji so polne pohval in priznanj. »Varhalovce« postavljajo na isto raven, kot jo imajo komorni orkestri iz Moskve, Stuttgarta in Leipziga, »Rimski virtuozi« ali naši »Zagrebški solisti«. Ena njihovih plošč, Corellijevi Concerti grossi, je pravkar naprodaj tudi v Ljubljani. Spored njihovega koncerta v Ljubljani obsega razen enega Corellijevih koncertov še Bachov koncert za dve violini, simfonijo češkega klasika Miče in Dvořakovo Serenado za godala.

LJUBLJANA: večer Gustava Krkleca — V petek zvečer je priredilo Društvo književnih prevajalcev Slovenije v svojih prostorih večer, posvečen pesniku Gustavu Krklecu. Zagrebški književnik sam je tudi bil na večeru (na sliki z ženo). Krklečeva lirika sodi med priznane vrhove hrvaške poezije in njene doživljajske korenine segajo v Hrvatsko Zagorje, kjer je Krklec v bližini slovenske zemlje ob Sotli preživel mladost in že zgodaj pokazal zanimanje za naš jezik in našo književnost. Za njegovo 60-letnico je izdala DZS leta 1959 knjižico z naslovom »Lirika«. Pesmi so prevajali naši priznani prevajalci vezane besede — Janez

Menart, Kajetan Kovič, Jože Udovič, Tone Pavček in Peter Levec. Lani je Mile Klopčič prevedel Krklečevo mladinsko knjižico »Leseni bicikl«. Na večeru sta osem Krklečevih pesmi recitirala Mila Šaričeva v hrvaškem izvirniku in Saša Miklavc v slovenskem prevodu.

TRST: nova slovenska šolska stavba — Včeraj dopoldne so pri Sv. Ivanu v Trstu odprli novo šolsko poslopje slovenske nižje srednje šole, v katerem bosta imela svoje prostore tudi slovenski licej in trgovska akademija. Slovesnosti ob odprtju nove zgradbe so se udeležili predstavniki italijanskih oblasti, med njimi tudi vladni komisar dr. Libero Mazza, predstavniki tržaške pokrajine in mesta ter nekateri deželni in državni poslanci iz Trsta. Na slovesnost so povabili tudi slovenskega pedagoškega svetovalca pri slovenskih šolah na Tržaškem prof. Staneta Miheliča. Priložnostna govora na slovesnosti sta imela predsednik pokrajinskega odbora tržaške pokrajine dr. Alberto Savona in šolski skrbnik dr. Favella. Novo šolsko poslopje meri okrog 1200 kvad. metrov, gradbeni stroški pa so znašali 210 milijonov lir.

LJUBLJANA: 53 poštnih postaj na cesti Tokaido — Slovenski etnografski muzej v Ljubljani je pripravil razstavo del japonskega grafika Hiroshige (1797—1858). Razstavo »53 poštnih postaj na cesti Tokaido« bodo odprli danes dopoldne v gradu Goričane pri Medvodah. Grafik in slikar Ichiryusai Hiroshige (na sliki) je bil rojen v Yedu na Japonskem. V mladosti je opravljal službo gasilca, slikarske obrti pa se je že v zgodnji mladosti učil pri slikarju Toyohiru. Ustvaril je nov stil v japonski umetnosti, to je stil krajinarstva, ki povezuje v sebi tudi človeka in njegovo dejavnost. Razstavljeni lesorezi so iz zbirk Mestnega muzeja v Celju.

Naš preTVornik

Dobro, da imamo pisma bralcev. V četrtkovi Kulturni panorami je pismo rojaka iz New Yorka spodbudilo nepogloljen razgovor o televizijskem baletu. Ta se je potem razširil še na operni balet. Intervjuvanci so povedali, da je rojak imel prav in ni imel prav. Pisal je namreč, naj ne bi (slabo) posnemali Amerikancev, ampak (dobro) plesali Ohridsko legendo, kadar plešejo za Amerikance: Toda stvar je bila v tem, da naši baletniki takrat niso plesali za Amerikance, ampak je bil to le plesni vložek oddaje, poslane čez ocean na Mednarodno uro, in tako se je razgovor lahko utrujajoče zasukal ad hoc na balet. Ker bo v TV programu že tako posebna oddaja o baletu in njegovih smereh, smo potemtakem zdaj slišali in videli uvod v uvod. Na TV pač zelo ljubijo uvode. Celo uvode v uvode uvodov, kajti nebogljenega gledalca je treba neprestano poučevati.

Tudi petek je bil sila poučen. TV tribuna, TV reportaža, TV akcija — in to druga za drugo. Če je treba gledalca uničiti, potem kar do konca V TV tribuni je bila beseda o reorganizaciji bank, in sicer brez bančnikov. In mimogrede o pismu bralca in visokih zaslužkih bank, toda ker bi prav to zanimalo laika, je vodja zasukal odgovor spet tako, da laika ni zanimal. Vprašanje velikega zaslužka je ostalo v zraku. Zato pa se je naslednja TV akcija pomudila pri vprašanju drobnega zaslužka. Namreč, kako privatniki odirajo študente z visoko najemnino. Sklep, da bi »morda kazalo še zidati študentske domove«, je bil hudo pohleven: po vsem sodeč jih bo treba.

OLGA RATEJ

Pogled na platno

OD TOD DO VEČNOSTI: **ameriški film z devetimi oscarji iz 1953. leta** — Mnogi slovenski filmski obiskovalci so nemara brali ameriški bestseller »Od tod do večnosti« avtorja Jamesa Jonesa; pisatelj je z njim v tipično ameriškem pripovednem stilu razkril mnoge brutalne nadrobnosti iz zakulisja ameriške vojaške baze na Havajih, zainteresiral svet in z romanom obogatel. Kdor je prebral »Od tod do večnosti« takoj po izidu, je nemara strmel nad dejstvi, jih celo pripisoval ustvarjalnemu pogumu in močno odprtim očem, a čas je strog sodnik in ko se obrne naokoli desetletje in več, marsikaj obledi. Isto se je zgodilo z istoimenskim filmom, ki ga je režiser Fred Zinnemann posnel 1953. leta po Jonesovem romanu in ki je, istega leta, osvojil kar devet oscarjev (za delo v celoti, za scenarij, režijo, za stranski vlogi F. Sinatre in Donne Reed, za fotografijo, tonsko tehniko, pesem in montažo). Ko je prišel na ameriška in evropska premierska platna, so ljudje čakali na vstopnico tudi po sedem mesecev (New York, Pariz, Genova, Köln ...); zdaj, po dvanajstih letih, pa sicer še zmerom potrjuje intenzivnost hollywoodske proizvodnje v letu 1953 (ko so nastali tudi Stevensonova moderna tragedija »Shane« pa Wylerjeve »Rimske počitnice«, Wilderjev »Stalag 17« itd.) in tudi Zinnemannovo angažiranost za aktualno ameriško temo in obsodbo vsakršnega nasilja — spomnimo se njegovih starih filmov »Točno opoldne«, »Sedmi križ«, »Zaznamovani« in seveda »Možje« — mimo tega pa ostaja vendarle v senci novih, boljših del. Nekateri prizori se pa vtisnejo v spomin, tudi atmosfera, in igra je odlična, ne samo Sinatrova in Donnina: interpretacijske finese izražajo predvsem še vloge Montgomeryja Clifta, Burta Lancastra in Ernesta Borgina.

PREMIERA TRAGIKOMEDIJE »TANGO« SLAWOMIRA MROŽKA — V petek so v ljubljanski Drami uprizorili delo poljskega pisatelja Slawomira Mrožka »Tango«. Režiser je bil Miran Herzog. Na sliki Ivanka Mežanova in Ali Raner. Foto: E. Šelhaus

Gledališče

Variacija na staro temo

„Don Juan ali ljubezen do geometrije" M. Frischa v Mestnem gledališču

Frischevo intelektualistično metamorfozo v literaturi mnogokrat izvirneje ali polneje oblikovane teme o don Juanu je kot drugo premiero v letošnji sezoni uprizorilo ljubljansko Mestno gledališče. Seglo je torej po delu, ki je švicarskemu dramatiku Maxu Frischu pred dobrim desetletjem pomagalo, da je kot dramatik prestopil meje Švice in postal zanimiv svetu kot eden izmed iskateljev v moderni dramatiki. Vendar pa zaradi tega desetletja zamude ne bi šlo preostro karati slovenske repertoarne politike, kakor ji tudi ne pripisovati posebnega odkritja ob letošnji uprizoritvi. Tudi ne, če bi pozabili, da smo avtorja že spoznali pred leti po njegovi Andori.

Ni dvoma, da nam je lahko prijetna avtorjeva noblesa intelektualističnega igranja sem in tja med dvema poloma — ženskim in moškim, toda ta ping-pong je zabaven šele tam, kjer zadiši po stari ljudski modrosti; in res je, da je dober arhitekt tudi v konstrukciji komedije, čeprav so v tej stavbi tudi dolgi prazni hodniki; prav tako ne bi bilo mogoče odrekati, nasprotno, v splošnem so prav simpatični Frischeva odrska spretnost, njegov posluh za barvitost odrskih likov in zabavnost situacij. Skromnejše pričakovanje torej ni razočarano, izvedenejši in zahtevnejši gledalec pa bi dobil vtis literarne konstrukcije, ki bi postajal vse močnejši, čimbolj bi v spominu obledeval odrski element uprizoritve.

Nastaja vendar vprašanje, kakšen intimnejši odnos imamo ali lahko imamo do tega sodobnega don Juana. Recimo, da v njem vidimo element abstraktnega gledališča, recimo, da gre za demitiziranje mita, ob čemer junak sam postane njegova žrtev; glejmo v don Juanovem nehanju alieniranost, strah pred svetom, beg od življenja, negacijo njegovega ohranjanja — ali pa nekakšno nasprotje tega in avtorjevo izročilo, da so človeške strasti, dejanja minljive in spremenljive, medtem ko je življenje samo trajno in večno itd.

Zdi se, da sta tako režiser Vrhunc kot igralec Zlatko Šugman, ki je interpretiral don Juana, zavestno ali instinktivno čutila, da je ta sodobni junak, ki je ženska srca zamenjal za geometrijo kot simbolom nečesa urejenega, nespremenljivega in trajnega, vseskozi zanimiv, a vsepovsod nedorečen. Iz raznih možnih in vabljivih kombinacij sta izbrala pot, ki jima je bila najbližja po naturi in je hkrati najsprejemljivejša za večino občinstva.

V uprizoritvi smo bili tako zadovoljni z zadostno spektakularnostjo in veseli njene samodiscipline, nismo pogrešali temperamentne renesančne komedije in vseeno čutili sodobnost, zaznamovali dokojšnjo zlitost in kulturo celote, bili skratka priča gledaliških naporov, — ki so, v celoti vzeto, vredni priznanja. Še posebej velja to za mojstrske stilne kostume Mije Jarčeve, posebej tudi zato, ker redko izražamo kostumo grafom tolikšno odobravanje in brez slehernih zadržkov.

Zasluga za takšen rezultat gre — ne da bi se mi bilo treba igrati z duhovičenjem — tudi temu, da režiser ni pretiraval z ambicijami, ki bi jih tekst sam nerazsodnemu utegnil obilo ponujati. Preprosta rešitev raznih dilem in sodobnih aspektov se je izkazala za najugodnejšo. Šugmanov don Juan je živa, razborita mladeniška figura, ki so ji strasti spremenjene v igro, igri pa otopljene romantično-patosne ali abstraktno-modernistične osti. Poskuša biti vseskozi človeška, humorna in zabavna. In venomer na intelektualni višini, ki ohranja odrsko resničnost lika in njegov stik z občinstvom. To je zmogel igralec, ki je tenko ubran instrument za finejše in energičnejše tone, ki zna biti liričen in epičen, ki obvlada kulturo govora in je telesno sproščen. Še posebej ne gre prezreti njegove naturne sposobnosti za inteligentno ironične pasaže. Med vsemi drugimi prizadevnimi igralci je tokrat potrebno še posebej opozoriti na Miro Bedenkovo kot Mirando in Viko Juvanovo kot razkošno in dovolj temperamentno Celestino.

Ustrezno sceno je oskrbel Milan Butina, odrsko tekoči in barviti prevod pa Maila Golobova.

MARJAN JAVORNIK

Osnovna šola Predoslje pri Kranju

razpisuje
delovno mesto

RAVNATELJA ŠOLE

Pogoj: visoka, višja pedagoška izobrazba ali srednja z večletno prakso.

Nastop službe takoj.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 9068

Glasbeni dogodki

Mnenja ob tekmovanju mladih glasbenikov

V petek popoldne je bil v okviru IV. jugoslovanskega tekmovanja mladih glasbenih umetnikov informativni sestanek, na katerem je najprej predsednik Zveze glasbenih umetnikov Jugoslavije Teodor Romanić uradno razglasil izide tekmovanja, nato pa so člani žirij, ki so ocenjevale kandidate, povedali svoje vtise in pripombe o tekmovanju. Vsi so izrekli priznanje organizacijskemu odboru za odlično pripravo tekmovanja, vendar pa je prevladalo mnenje, da bi bilo bolje v prihodnje tekmovanje prirejati stalno v enem mestu in za to zahtevno nalogo dobiti stalne organizatorje.

Največ pozornosti so člani žirij posvetili dejstvu, da je na tekmovanju nastopilo razmeroma malo, le 19 kandidatov. Pri tem so poudarili, da je bil prekratek rok za pripravo. Zaradi nejasne finančne situacije je bil namreč šele pred tremi meseci lahko objavljen program tekmovanja, tako da kandidati niso imeli dovolj časa za študij. Zato so predlagali, da bi bil za to pomembno manifestacijo potreben v bodoče stalen fond. Kot drug vzrok so navajali tudi dejstvo, da so morali kandidati dopotovati v Ljubljano in bivati tu teden dni na lastne stroške, kar je za mlade glasbenike, ki povečini še nimajo poklica, skorajda nemogoče. Ugotovili so tudi, da je stimulativni efekt tekmovanja premajhen, saj se omejuje samo na razmeroma skromne denarne nagrade. Predstavniki koncertnih direkcij, filharmonij in opernih hiš, ki edini lahko uspešnim in nadarjenim tekmovalcem pomagajo pri njihovem bodočem uveljavljanju na koncertih in opernih odrih, se namreč za tekmovanje veliko premalo zanimajo.

Člani žirij so tudi menili, da je bil v primerjavi s tekmovalnim programom za klavir premalo obsežen program za harfo, deloma tudi za solo petje. Tudi v sistemu ocenjevanja so predlagali nekaj sprememb, ki bi pripomogle k še objektivnejšim kriterijem. Vendar pa so menili, da je v primerjavi s prejšnjimi tekmovanji letošnji sistem ocenjevanja pomenil velik napredek, tako da so lahko kljub majhnemu številu kandidatov poostrili in poenotili kriterije in s tem dali tekmovanju raven, ki jo takšna manifestacija potrebuje.

K. U.

Obraz slovenskega zgodovinarja

Ob šestdesetletnici dr. Frana Zwittra

»Ampak, da ne bo izzvenelo kot samohvala,« se je še enkrat skušal izmuzniti akademik dr. Fran Zwitter, univerzitetni profesor in predsednik Slovenskega zgodovinskega društva, ko smo ga obiskali ob njegovi 60-letnici. »Zakaj bi bilo to sploh potrebno?« — »Za zgodovino!« — »Oh, zgodovina ima vedno čas in lahko še čaka.« Kljub temu smo zapisali ob jubileju tega našega uglednega in pomembnega zgodovinarja v njegovem delovnem kabinetu na filozofski fakulteti v Ljubljani ljubezniv pomenek.

Da je raje začel govoriti, smo najprej načeli seveda zelo splošno vprašanje, kaj sodi o problemih slovenskega zgodovinopisja v zadnjih dvajsetih letih.

»O tem je danes sicer še težko soditi, tembolj nam, ki smo sredi dogajanja. Zdi se mi pa, da je bil v zgodovinopisju zadnjih dvajsetih let pri Slovencih in v Jugoslaviji sploh na eni strani problem, kako opustiti tisto, kar je bilo zastarelega in preživelega, ter se boriti za nove podlage, na drugi strani pa ostati na empiričnih podlogah dokumentiranja trditev z viri, v težnji, da se približamo resničnosti samo na ta način, ne pa z nekim shematiziranjem, ki bi poizkušalo vnaprej pripravljene sheme pozneje izpolniti z ustreznimi podatki. Prizadevanja, izogniti se eni in drugi nevarnosti, niso bila tako majhna, in zato bodo morda v prihodnosti ta prizadevanja zgodovinarjev ocenjevali bolj pozitivno kot pa prizadevanja predstavnikov kake druge družbene vede. Seveda pa je hkrati res, da se znanost vselej izpreminja in da nikoli ne more biti nekih dokončnih odgovorov.«

»Kaj pa mednarodne povezave našega zgodovinopisja, za morebitna večja priznanja kot doslej?«

»Raznih kongresov in drugih stikov smo imeli kar precej. Treba je seveda poudariti, da je število ljudi, ki se danes pri nas ukvarjajo z zgodovinopisjem, neprimerno večje, kot je bilo v stari Jugoslaviji, da je neprimerno več ustanov, društev, organizacij in publikacij s tega področja. Kljub temu pa se moramo zavedati, da pri organiziranju dela še vedno zaostajamo za organizacijo v vodilnih znanstvenih deželah in da marsikaj, kar je drugje lahko izvedljivo, pri nas lahko izvedemo samo s skrajno požrtvovalnostjo, včasih pa tudi z improvizacijo.«

Zatem pa je dr. F. Zwitter opozoril na to, da je po njegovi sodbi danes vse delo zgodovinopisja pri nas vendarle le preveč omejeno na sorazmerno ozek krog univerze in raznih inštitutov, medtem ko nasprotno manjka dragocenega deleža zgodovinarjev na srednješolski ravni, ki so včasih, zlasti pa še pred prvo svetovno vojno, nosili glavno težo dejavnosti. »Delo zgodovinarjev po šolah se danes čuti v naši kulturi manj kot prej, in s tem tudi v splošnem odsevu na kulturo naše družbe. V nekem pogledu smo šli tako naprej, v drugem pa nazadovali. Vsakdo pa čuti, kaj lahko pomeni dober profesor zgodovine v srednji šoli kot pedagog in kot osebnost.«

Čeravno je prof. Zwitter postal že pojem jugoslovanske prisotnosti na raznih mednarodnih zgodovinarskih simpozijih in čeprav je v svojo znanstveno publicistiko v širokem svetu nastopil že zgodaj — z objavo razprave »Postanek političnega ilirizma in ustanovitev ilirskih provinc« leta 1933 v »Le Monde Slave« v Parizu — tudi na naše vprašanje o svojem mednarodnem udej-

Dr. FRAN ZWITTER

stvovanju ni hotel veliko govoriti. »Sorazmerno se je pri ogromni svetovni proizvodnji historiografije zdaj že težko vključiti. Morda sem imel še največjo priložnost z referatom na mednarodnem kongresu leta 1960 v Stockholmu o nacionalnih problemih habsburške monarhije, kjer sem lahko pred širokim forumom podal svoje in naše poglede.« Profesor Zwitter je pripovedoval, da ga tudi sicer v njegovem znanstvenem raziskovanju najbolj zanima tematika, ki se tiče nacionalnih in družbeno političnih problemov od 18. stoletja do začetka 20. stoletja ter mesta naših nacionalnih problemov v širši mednarodni problematiki.

Ker je opravil pionirsko delo tudi na področju vključevanja slovenskega zgodovinopisja v jugoslovansko zgodovino kot soavtor obsežne »Zgodovine jugoslovanskih narodov«, smo ga povprašali, kaj lahko pove o tem, pa se je spet kratko odrezal, češ »No, samo sodeloval sem!« Hkrati pa je na podvprašanje, kaj sicer sodi o tem skupnem delu jugoslovanskega zgodovinopisja, brez ovinkov odvrnil: »Marsikaj zdravega in dobrega je bilo v tem; ostaja pa še več problemov, o katerih bi bilo treba razpravljati še z več odprtosti in poguma. To pa seveda ne velja zgolj za zgodovinopisje, ampak nasploh za našo družbeno zavest.«

Dr. Fran Zwitter se je rodil v Beli cerkvi na Dolenjskem leta 1905. »Oče je bil doma s Koroškega in čeravno nisem tam nikoli živel, sem bil s koroškimi problemi vedno tesno povezan.« Kdaj se je odločil za študij zgodovine, se točno ni spomnil, vsekakor že zelo zgodaj. Glede tega, kje se je pozneje največ naučil, je omenil Dunaj — kamor je šel po začetnem študiju v Ljubljani, in Pariz — kamor je prišel po doktoratu. »Kar zadeva kritiko in obdelovanje virov, je bil Dunaj zame dobra šola, kar pa se tiče prodiranja v problematiko moderne zgodovine, se imam veliko zahvaliti profesorjem v Parizu.«

Pedagoško delo je začel leta 1937 kot privatni docent na univerzi v Ljubljani in vse do danes je ohranil poseben odnos do svojih študentov. Tudi tiste, ki so že zapustili učilnice, ima v evidenci in se zanima za njihov razvoj. Menil je, da kažejo študenti najnovejše generacije znova več zanimanja in bolj kritičen odnos za študij zgodovine, kot so ga v polpreteklem razdobju.

Med vojno je bil leta 1942 že drugič aretiran, nato pa so sledila obdobja v zaporu, v internaciji in pri partizanih, nakar je v vlogi znanstvenega eksperta v zunanjem ministrstvu obhodil nič koliko mednarodnih konferenc od Pariza do New Yorka v boju za naše nacionalne meje; delo, ki ga je pravzaprav začel že leta 1944, ko je postal prvi ravnatelj partizanskega znanstvenega inštituta. Ta leta je tudi označil kot svoj najljubši spomin iz preteklega delovanja. »Z največjo nostalgijo se spominjam vseh tovarišev, s katerimi sem sodeloval v partizanskem znanstvenem inštitutu, požrtvovalnosti, skromnih razmer in prepričanja, s katerim smo takrat delali in tudi nekaj naredili.«

Glede svojega bodočega dela je menil, da ga je konkretno težko navajati. »Namen imam pa, da mesto naših nacionalnih problemov v gibanju splošne nacionalne politike v svetu ter splošni družbeno politični razvoj v zadnjih dveh stoletjih še naprej raziskujem.« In ko je, otresaje s košatimi, že rahlo posivelimi lasmi, skozi očala smeje menil, da se drugih družbeno - upravnih funkcij, med njimi tudi rektorstva (»Kajti razen postavitve nove filozofske fakultete je bilo to predvsem izgubljanje časa«) ne sprejema s preveliko zadoščenjem, je na pripombo, da se sicer vendar široko zanima za družbeno, zlasti kulturno problematiko svojega časa in okolja, pritrdil: »Kakor hitro se baviš z gradivo, si, jasno, bolj ali manj povezan z vso problematiko. Saj drugače niti ne more biti.«

Danes je dr. Fran Zwitter že znova sredi dela, na XIII. zborovanju slovenskih zgodovinarjev v Novem mestu. Z njim je šla tudi njegova stara, oguljena, z jermeni zategnjena zajetna torba aktov, ki ga spremlja že od mirovnih konferenc dalje. Z njim pa so šle tudi naše dobre želje ob jubileju.

BOGDAN POGAČNIK

Skoraj po predvidevanjih

Položaj celjskega medobčinskega šolskega sklada

Za razliko od ljubljanskega medobčinskega sklada za financiranje srednjega šolstva, o katerega položaju smo nedavno poročali, je položaj sklada za področje bivšega celjskega okraja sorazmerno ugoden. Ne le da bodo zbrali dovolj sredstev za planirano osnovno dejavnost šol, ampak bodo najbrž zbrali tudi večji del sredstev, ki so jih bili v začetku leta planirali za investicije v srednje šolstvo.

Celjski medobčinski sklad, ki financira srednje šole in dijaške domove na področju bivšega celjskega okraja, je planiral, da bo potreboval v letošnjem koledarskem letu za financiranje osnovne dejavnosti šol in domov 930 milijonov ter za investicije okrog 490 milijonov dinarjev. Vira za zbiranje sredstev sta dva. Občine naj bi zagotovile okrog 629 milijonov dinarjev, gospodarske organizacije pa ostalo (nekaj se je zbralo v skladu še s poravnavanjem lanskih obveznosti). Pogodbe, ki so sklenjene, kažejo, da so se občine po rebalansu zavezale dati 625 milijonov, gospodarske organizacije pa 500 milijon dinarjev. Glede na realizacijo pogodb so občine doslej v zaostanku za 50 milijonov, gospodarske organizacije pa za okrog 85 milijonov dinarjev.

Občine so po rebalansu večinoma zagotovile, da bodo skladu nakazale znesek, ki je po pogodbi dogovorjen. Le Sevnica ga je zmanjšala za približno 8 odstotkov in Konjice za 3 odstotke. Občina Celje pa si je pridržala možnost zmanjšati dotacijo skladu do 3 odstotkov, če bi sedanji proračun občine ne bil realiziran.

Gospodarske organizacije so po pogodbah predvidele 500 milijonov dinarjev. Do srede oktobra so poslale skladu 292 milijonov dinarjev. Ker vse gospodarske organizacije s skladom niso podpisale pogodb za sofinanciranje srednjega šolstva in ker vse podpisnice tudi ne izpolnjujejo dogovorov, je v teku akcija, da bi se to uredilo.

Sklad je tudi dogovorjen s službo družbenega knjigovodstva, da bo ta gospodarske organizacije opozarjala na pogodbene obveznosti do sklada.

Z razpoložljivimi sredstvi bo sklad lahko v celoti kril osnovno dejavnost šolam tako, kot je bilo predvideno v začetku leta. Upa, da bo ob koncu leta mogoče nakazati šolam tudi 5 odstotno rezervo planirane vsote, ki jo je sklad pridržal za vsak primer. Ne bo pa šolam mogel dati več sredstev od dogovorjenih. Osebni dohodki bi se zato lahko povečali le v okviru zmanjšanih prispevkov.

Sklad letos financira (oziroma sofinancira) investicije brežiške gimnazije, celjske tehniške in ekonomske šole in adaptacije nekaterih šolskih objektov. Začetna sredstva za velenjsko gimnazijo je dala občina sama.

Če primerjamo finančni položaj v celjskem in ljubljanskem medobčinskem šolskem skladu, vidimo, da bo ljubljanskemu najbrž zmanjkalo za financiranje osnovne dejavnosti šol in domov, celjskemu pa bo omogočeno izpolniti tudi precejšen del planiranih novogradenj in adaptacij. Celjski sklad je kljub zaostanku glede na svoj plan v Sloveniji nasploh na najboljšem. To mu ni uspelo samo zaradi tega, ker obsega razmeroma majhno območje, ampak najbrž predvsem zato, ker so si izbrali precej preprost način za zbiranje sredstev in ker tega sistema ne menjajo vsako leto, kot so to delali drugje. Pač pa ugotavljajo tudi tu, da sedanji sistem zbiranja sredstev za srednje šolstvo ni dober in da ga je treba zamenjati z bolj stabilnim. Zlasti pa bo treba v republiki urediti najprej mrežo strokovnega šolstva in se potem dogovoriti, koliko denarja potrebujemo in kako ga bomo zbirali. Oboje pa je treba urediti pravočasno, da bomo decembra vedeli, kako bo prihodnje leto.

J. S.

John Updike

TECI, ZAJČEK

18. nadaljevanje

»Drugič — počakaj, da končam, Harry, potem pa lahko govoriš — drugič: telo. Fante je treba spraviti v kondicijo. Treba jim je okrepiti noge.« Stisnjeno pest spusti na mizo. »Napor. Tečejo, tečejo, tečejo. Tečejo vsako minuto, kolikor časa le stojijo na nogah. Nikdar se dovolj ne natečeš. Tretjič,« s palcem in kazalcem si obriše mokre ustne kotičke, »srce. Tukaj pa ima dober vaditelj, kakršen sem jaz, dekle, vsekakor skušal biti in kot pravijo nekateri, tudi dejansko bil, svojo najpomembnejšo priložnost. Vliti fantom voljo, da znajo doseči, kar hočejo. To sem imel vedno rajši kot voljo po zmagi, saj so možni dosežki, tudi če tekmo izgubiš. Naj čutijo, da, mislim, da je beseda dobra, naj čutijo svetost dosežka, in sicer v tem, da dajo vse od sebe.« Zdaj si upa malo pomolčati in s tem zmagati, vsakogar posebej pogleda, da jim zamrznejo jeziki. »Fant, čigar srce je obogatil dober vaditelj,« konča, »ne more nikoli — v globljem pomenu besede — propasti v veliki igri življenja. Zdaj pa naj mir božji in tako naprej ...« Potegne iz kozarca, v katerem so skoraj samo še ledene kocke. Ko ga nagne, zdrsnejo naprej in zažvenketajo ob njegove zobe.

Ruth se obrne k Zajčku in ga mirno, kot bi hotela spremeniti predmet pogovora, vpraša: »Kje pa delaš?«

Zajček se zasmeji. »No, nisem prepričan, da sploh še kje delam. Danes zjutraj bi bil moral v službo. Sicer pa, e, to je težko opisati, delam reklamo za nekaj, čemur se pravi kuhinjski lupilnik MagiPeel.«

»In prepričan sem, da to delo opravlja dobro,« reče Tothero. »Prepričan sem, da bo takrat, ko se bodo člani firme MagiPeel zbrali na svojem letnem sestanku in se vprašali: ‚No, kdo je največ prispeval k razširjanju naših proizvodov med ameriške kupce?' na prvem mestu v seznamu ime Harryja Angstroma.«

»Kje pa ti delaš?« jo zdaj vpraša Zajček.

»Nikjer,« odgovori Ruth. »Nič ne delam.« In medtem ko srkne svoj daquiri, se spustijo njene zelene veke kot zastor. Njena brada se nekoliko navzame zelene barve pijače.

Natakar jim prinese kitajske jedi. V ustih začuti polno sline. Odkar je prišel iz Teksasa, res ni jedel kitajskih specialitet. Rad ima to hrano, ki ne kaže nobenih sledov pobitih živali, krvavega govejega zrezka, krepkega kokošjega okostja; ti strahovi so zmleti in spremenjeni in lepo pomešani z oblikami brezčutne zelenjave, okroglimi, zelenimi telesi, ki vzbujajo njegov nedolžni tek. Sladkarija na vrhu kadeče se dojke iz riža. Vsakdo dobi takšno lepo, vročo dojko in Margaret se posebno mudi, da zmečka svojo in jo pomeša z glaziranimi kepami; vsi jedo dobro. Njihovi obrazi dobijo barvo in moč od ovalnih krožnikov svinine, sladkega graha, piščanca, sladke omake, rakov, kostanja in kdove česa še. Njihov pogovor postaja prisrčen.

»Bil je čudovit,« pripoveduje Zajček o Totheru. »Bil je najboljši vaditelj v okraju. Brez njega bi jaz ne bil prav nič vreden.«

»Ne, Harry, ne. Več si storil zame kot jaz zate. Dekleta, ko je nastopil v prvi tekmi, je dosegel dvajset točk.«

»Triindvajset,« reče Harry.

»Triindvajset točk! Le pomislita.« Dekleti jesta naprej. »Harry, se spominjaš državnega turnirja v Harrisburgu? Denninstowna in njihovega malega strelca iz daljave.«

»Bil je prav majhen,« pove Zajček Ruth. »Ni bil večji kot meter šestdeset, grd pa kot opica. Pa tudi igral je zelo umazano.«

»Ah, ampak bil je mojster,« reče Tothero, »bil je mojster. Harry pa ga je onemogočil.«

»Potem pa mi je spodnesel nogo, se spominjate?«

»Res je bilo tako,« pravi Tothero, »to sem že pozabil.«

»Ta pujs mi spodnese nogo in prevrnem se, bumf, ob usnjeno blazino. Ko zidovi ne bi bili obloženi, bi se ubil.«

»Kaj pa se je potem zgodilo, Harry? Si ga kresnil nazaj? Vso to reč sem pozabil.« Totherova usta so polna hrane in njegova lakota po maščevanju je grda.

»Kje pa,« počasi reče Zajček. »Nikdar nisem favlal. Sodnik ga je videl, to je bila njegova peta osebna in moral je iz igre. Potem smo jih namahali.«

Nekaj v Totherovem izrazu uplahne; lica se mu povesijo. »Res je, nikdar nisi favlal. Harry je bil vedno idealist.«

Zajček skomizgne z rameni. »Nisem smel.«

»Še nekaj je čudno pri Harryju,« pove Tothero dekletoma. »Nikdar ni bil poškodovan.«

»Ne, nekoč sem si izvinil zapestje,« ga popravi Zajček. »Nekaj, kar ste mi svetovali, mi je res pomagalo—«

»Kaj pa se je potem zgodilo na turnirju? Kar groza me je, kako sem vse to pozabil.«

»Potem? Mislim, da smo igrali s Penoakom. Nič se ni zgodilo. Premagali so nas.«

»Zmagali so? Kaj jih nismo nažgali?«

»Kje pa, hudiča. Bili so dobri. Imeli so pet dobrih igralcev. Kaj pa smo imeli mi? Dejansko samo mene. Imeli smo Harrisona, ki je bil okay, ampak po tisti poškodbi pri rugbyju ni nikdar več igral tako dobro.«

»Ronnieja Harrisona?« vpraša Ruth.

Zajček osupne. »Ga poznaš?« Harrison je bil hud babjak.

»Ne vem za gotovo,« odgovori Ruth dovolj pomirljivo.

»Manjši fant s kodrastimi lasmi.«

»Ne, ne vem,« reče Ruth. »Najbrž ne.« Prijetno spretno zna jesti s palčkami in eno roko ima spuščeno v naročje tako da je dlan obrnjena navzgor. Všeč mu je, kadar stegne glavo, debeli, ravni vrat se premakne naprej, tako da se pokažejo debele kite na ramenih, in zaokroži ustnice, da vtakne mednje zalogaj, ki ga ravno dovolj močno drži s palčkami. Margaret pa se baše s pomočjo puste srebrnine.

»Nismo zmagali,« ponovi Tothero in pokliče: »Natakar.« Ko ta pride, mu naroči, naj vsem še enkrat prinese isto pijačo.

»Ne, zame ne, hvala,« reče Zajček. »Že tako ga dovolj čutim.«

»Vi niste nič drugega kot velik otrok, ki živi čisto življenje, kaj, vi?« reče Margaret. Saj še niti ne ve, kako mu je ime. Fant, kako mu je zoprna.

Slovenščina za Slovence

Ne nocoj ne kdaj koli

Zadnji izmed pomislekov, na katere bi tokrat želel odgovoriti, je bolj dvom kot pomislek. Marsikomu se namreč zdi, da je vsako prizadevanje za boljšo slovenščino prazen trud, kaplja v morje. Da je naloga tako brezupno razsežna, Slovenci pa tako razprti in različnih pogledov, da bi ne bilo mogoče nič opraviti, tudi ko bi se dela lotilo dosti več ljudi s šolniki na čelu.

Menim, da je položaj res dovolj slab, da pa tudi črnogledost ni upravičena. Upe mi daje prav misel, da večina napak nastaja iz neznanja ali malomarnosti. Teh dveh lastnosti ne smemo iskati le pri tistih, ki napake delajo, temveč tudi pri tistih, ki bi bili morali druge **naučiti** materinščine in jim dati **pravi odnos do nje**, pa tega niso storili. Na njihov rovaš lahko zapišemo celó večino krivde. In ker je tako, je jasna tudi naloga, ki nas čaka. Pišočim in javno govorečim Slovencem moramo, prvič, pomagati, da bodo **spoznali**, kaj je v jeziku lepo in prav. Dopovedati jim je treba, da slovenščina nikakor ni tako težka, kot se marsikomu zdi, da pa se je treba za znanje seveda tudi nekoliko potruditi. Navaditi se morajo, da bodo pri pisanju uporabljali naš SP, pravopisni slovar, knjigo, v kateri je trenutno zbranega največ znanja o slovenščini. Kjer jim tudi ta knjiga daje premalo, jim moramo pomagati z razlagami in utemeljitvami. Drugič, pomagati jim moramo k spoznanju, da je materinščina vrednota, ki jo je treba **spoštovati**. To je trenutno morda celo pomembnejše od znanja. Kar spoštuješ, s tem tudi ravnaš tako, kot je temu primerno. Če bo vsak pišoči spoštoval materinščino, se bo tudi zavedal, da se je mora učiti, da mora pred pisanjem premisliti, se prepričati, ali je izbral najboljše izraze, ali je povedal reči tako, da ga bodo ljudje najbolje razumeli, itn. Jezikovno znanje daje trdnost v izražanju in notranje zadovoljstvo, ko vidimo, da naša beseda dosega svoj namen. Prepričan sem, da je veliko Slovencev, ki si tega želijo, treba jim je pomagati.

Pišoče ljudi je treba navaditi, da se bodo vpraševali o besedah, o njihovi ceni in teži, njihovi prikladnosti za izražanje tistega, kar želijo povedati. Ko bomo to dosegli, bo marsikaj drugače. Tedaj ne bo več napisov kot »Nasution poziva na enotnost« (Delo, 6. X. 65). V SP imamo sicer samó »pozivati na dvoboj« in sorodno »klicati na pomaganje, na boj, pod orožje«; vendar bo pišoči tedaj premislil in spoznal, da je njegova zveza nekoliko drugačna. Bolj je podobna zvezi »k tebi kličem«, zato tudi »N. poziva k enotnosti«, »mož kliče k slogi«. — Kdor bo vedel, da naša beseda »(nočni) čuvaj« prihaja od glagola »čuti«, bedeti, bo nezaupljiv do čuvanja, pri katerem ni treba nič bedeti. Zato članku ne bo dal naslova »Čuvajmo živila pred kvarom« (Delo, 13. 8. 65), temveč »Varujmo živila . . .«, in namesto »Pobude za čuvanje zakonitosti« (Delo, 30. 9. 65) bo rajši zapisal »Pobude za varovanje zakonitosti«. Kdor bo videl v SP, da je slovenska beseda za »vzdušje« — »ozračje«, ne bo več pisal v naslovih »Dobro vzdušje v OZN« (Delo, 10. X. 65). Kdor bo odkril, da pritikamo členek »koli« samo **oziralnim** zaimkom ali prislovom, ne bo pisal — da povem samo dva zgleda izmed neštetih — »pokadijo marsikje več cigaret kot kdajkoli« (Delo, 12. X. 65), temveč ». . . kot kdaj prej« ali »kot sploh kdaj«; in tudi ne bo rekel »ne nocoj ne kdaj koli«, kot sem slišal v Sartrovi igri o hudiču in Bogu v ljubljanski Drami, temveč »ne nocoj ne kdaj drugič«, ali pa »nocoj ne in sploh nikoli ne«.

Slovenščina namreč res ni težka, seveda pa se je je treba prav lotevati. Naj nihče ne misli, da slovenskim nasevedа presoditi celoto, v oči bodejo predvsem posameznosti. Kdo bi bil lani našel v listu besedo »povodenj«, ki je zdaj pogostna, ali celo (še v leposlovju prav redki) prislov »zavzeto«, ki so ga pri Delu zapisali že nekajkrat, recimo »V Iskri zavzeto iščejo perspektivnejšo pot« (9. oktobra 65)? Marsikdo se bo spominjal, kako smo bolj v začetku »Slovenščine« grajali jezikovne napake in hudo zamotano pisanje na avtomobilski strani. Zadnji čas pisejo na tej strani bolje pismeni ljudje. V zelo dolgem, lepo in jasno napisanem poročilu »Nemški novinci na preskušnji« (27. 9. 1965.), podpisanem z M., sem našel komaj nekaj malenkosti: »nuditi« namesto »dajati« (zmerom nudila tudi reprezentanci poudarek, nudi za krmilom več ugodja), »izven« namesto »zunaj« (sicer pa je VW že davno izven vsen okvirov); in slab je stavek »S tem je tretja prestava še pridobila na svojem ‚prehitevalnem' značaju.« To je povedano papirnato in birokratsko, bolje bi se reklo morda »S tem je tretja prestava postala še primernejša za prehitevanje«. Pohvalno pa naj omenim »razmik med kolesi«, ko je Delo še dva dni prej zapisalo ». . . v občini Tezno sta si v kratkem razmaku sledila dva razširjena posveta«. — Dva tedna za tem člankom (11. X.) je na isti strani izšel članek »Visoka vozniška šola po mokrem«. Kdor koli je G. G., ki ga je podpisal, to je človek, ki zna pisati. Ob tem prijetno, vseskoz jasno in domače napisanem članku smo manj občutljivi za redke slabosti v njem, za »otežkočati« namesto »oteževati«, za »v težkih pogojih« namesto razmerah, za nepotrebno tujko »(varnostni) limit« in za »paničarje«, o katerih pisec gotovo ne ve, da se jim po slovensko pravi panikarji.

Vsak teden ena

»Delo dobi upokojeni profesor ali učitelj nemščine, stanujoč v Ljubljani. Ponudbe pod oznako ‚Ljubljana'.« (Oglas v Delu dne 7. X. 65.)

Denar za ta oglas je bil pač vržen proč. Če dobi delo »upokojeni« profesor ali učitelj, to pomeni, da je oglaševalcu znan, sicer bi bil rekel »upokojen«. In če je tako, naj bi mu bil poslal kar pismo, pošta je vendarle še dosti cenejša kot oglasna stran Dela.

tančnežem ni mogoče ustreči. Značaj naše rubrike je tak, da govorimo skoraj zmerom le o napakah in redkokdaj o čednostih našega pisanja. Kdor pa se hoče prepričati, da tudi danes nekateri ljudje znajo pisati pravilno in lepo slovenščino, naj recimo prebere celostranski članek Viktorja Smoleja »Polemična Bratislava« v Naših razgledih (11. 9. 65). Podobno velja za pogovor urednikov NR z Zorko Perščičevo o »Knjižni ekonomiki in kulturi« (25. 9. 65). Dolgi pogovor se vrti okoli reči, ki bi drugod izzvale kopico učenih tujk, nezaželenih sposojenk in neznansko zamotanih stavkov. Tu pa je vse povedano v klenem domačem jeziku, nezapleteno in jasno. Vse, kar bi se dalo reči, so drobne pripombe slogovnega značaja — zlasti o prepogosto rabljenem »pa« — saj je napačni tožilnik »Vrsto del o našem narodu sploh še nimamo« gotovo prezrta tiskovna pomota.

To sta dva zgleda lepega pisanja, lahko bi jih našli še več. Ali pa če si pogledamo naše Delo. Kdor ga redno in pazljivo bere zadnjih nekaj mesecev, je gotovo opazil jezikovni napredek. Težko je

JANEZ GRADIŠNIK

Likovna umetnost

Memorial I. jugoslovanske razstave

Med umetnostnimi razstavami letošnjega leta zasluži posebno pozornost »Memorial I. jugoslovanske razstave 1904«, ki ga je s sodelovanjem Narodnega muzeja v Beogradu, Moderne galerije v Zagrebu in Narodne in Moderne galerije v Ljubljani pripravila Umetnostna galerija »Nadežda Petrović« letos poleti v Čačku, v oktobru in novembru pa je razstavljen v Narodni galeriji v Ljubljani. Že naslov pove, da ne gre za navadno razstavo, katere namen je, da nas seznani z uspehi ali prizadevanji kake umetniške skupine ali kake aktualne umetniške osebnosti, temveč ji botruje zgodovinsko spominski pomen. Gre namreč za razstavo, ki naj oživi spomin na I. jugoslovansko razstavo l. 1904 v Beogradu. Prva pobuda zanjo je bila vrsta manifestacij v zvezi s proslavo spomina prve srbske vstaje. Razne okolnosti v življenju kraljevine Srbije in drugih jugoslovanskih narodov so povzročile, da je dobila prav ta razstava izreden nacionalno politični poudarek, katerega sadovi so dozoreli v naslednji polovici stoletja. Gledana v perspektivi nazaj pa pomeni prav ta razstava tudi izhodišče za ves nadaljnji razvoj likovne umetnosti pri Jugoslovanih in njeno zavestno vključevanje v umetniško življenje kulturno vodilnih narodov, čeprav je bil predvsem politični moment tisti, ki je povzročil njen izreden uspeh. Nosilec pobude za to razstavo je bila beograjska visokošolska mladina. Pripravljalni odbor je v vabilu na udeležbo posebno poudaril prav to stran prireditve. Tam piše, da si je visokošolska mladina v Beogradu, zavedajoč se, da bodo majhni balkanski narodi, posebno Jugoslovani, samo združeni mogli vzdržati tekmo z velikimi in bolj kulturnimi zahodnimi narodi, stavila za nalogo širjenje in po možnosti tudi uresničenje ideje zbližanja in čim tesnejše zveze na vseh področjih kulturnega življenja. Temu namenu naj služi tudi nameravana razstava umetnostnih in umetno-obrtnih del. Odprli jo bodo ob času kongresa jugoslovanske mladine. Odbor želi, da bi umetniki ne poslali na razstavo samo dela, ki bi bila zrcalo individualnih posebnosti posameznih umetnikov, temveč tudi zgodovinskih in sodobnih posebnosti tistega naroda in zemlje, ki mu dotični umetnik pripada. Za uresničenje te naloge so bili osnovani pripravljalni odbori v glavnih južnoslovanskih mestih v Beogradu, Zagrebu, Sofiji in v Ljubljani. Uspeh je bil popoln. Sodelovalo je okrog sto najvidnejših živečih srbskih, bolgarskih, hrvatskih in slovenskih umetnikov s 458 deli, tako da je bila ta razstava po številu del največja umetnostna razstava, kar jih je bilo do tedaj v Beogradu. Razstava je bila odprta 5. septembra 1904. Podoba, ki jo je nudila obiskovalcem, je bila za takratno stanje likovne umetnosti pri Srbih, Bolgarih, Hrvatih in Slovencih zelo značilna. Ob starem rodu so samozavestno nastopali predstavniki mladega rodu, ki je v naslednjih desetletjih odločal v razvoju likovne umetnosti jugoslovanskih narodov. Srbe so zastopali mimo že splošno priznanih Djordja in Paja Jovanovića, Uroša Predića, Dj. Krstića in drugih Beta in Rista Vukanović, ki jima je Ažbe posredoval naprednejše ideje, prav tako Ažbetova učenka Nadežda Petrović, ki je z osebnim prizadevanjem posebno veliko pripomogla k uspehu razstave. Hrvatje z Vlahom Bukovcem, Klementom Menci Crnčićem, O. Ivekovićem, Belo Sessijo Čikošem, R. Frangešem, Cel. Medovićem, R. Valdecem in Ferd. Kovačevićem so nastopali kot najbolj zaokrožena skupina, ob kateri so se že uveljavljali njihovi naprednejši dediči Ivan Kerdić ter posebno Tomislav Krizman, Vl. Becić, E. Vidović in Ivan Meštrović. Pri Bolgarih so ob popularnem Ivanu Mrkvički in prav tako uglednem Vješinu nastopali Nikola Mihajlov in drugi. Slovenci so bili dobro zastopani: razen predstavnika starejše smeri Jos. Germa in Ant. Gvajca ter A. Ažbeta so bili zastopani vsi štirje osrednji slovenski impresionisti; ob njih pa že štirje zastopniki Vesne: Gaspari, S. Šantel, Smrekar in Birolla pa tudi že Ivan Vavpotič in Fr. Tratnik. Posebno pozornost pa je vzbujal Ferdo Vesel.

Tako nam je ta razstava pomenila prvič v zgodovini tako popolno zrcalo umetniških prizadevanj, da je že zato postala nekak mejnik v razvoju likovne umetnosti med nami. Na štiri središča oprto umetniško življenje je obdržalo svojo vrednost prav do naših dni. Ob ti razstavi so se tudi prvič vnele razprave o tem, kaj je sodobna umetnost. Razločki se niso kazali samo v generacijah, ampak tudi v šolah, ki so vplivale na posamezna središča. Ob Dunaju in Münchnu, ki sta odločevala pri Slovencih in Hrvatih, se je oglašala tudi Praga, posebno pri Srbih pa tudi Pariz. Napredek je napovedoval predvsem impresionizem; Srbom in Hrvatom je bil posredovan po pariških šolah, Slovencem pa posredno preko srednje Evrope, kar je omogočilo lastno koncentracijo, tako da je slovenski impresionizem med vsemi novostmi, ki jih je posredovala ta razstava, najbolj razburjal duhove.

Danes je splošno priznano, da je impresionizem izhodišče za nadaljnji razvoj jugoslovanskega slikarstva. To je pokazala tudi za petdesetletnico razstave leta 1904 leta 1953 prirejena velika razstava »Pol stoletja jugoslovanskega slikarstva«. Že takrat je bila izražena želja, da bi obnovili, kolikor mogoče, razstavo iz leta 1904. Galerija »Nadežda Petrović« je letos tvegala tak poskus z Memorialom, ki je sedaj razstavljen v Narodni galeriji. Poskus se nanaša samo na slikarski in kiparski del, umetni obrti so se previdno odpovedali. Kmalu se je pokazalo, da o obnovitvi razstave z deli iz leta 1904 ne more biti govora. Posebno v Beogradu je že za časa prve svetovne vojne pa tudi v drugi propadla vrsta del, ki bi bila posebno zaželena. Pa tudi večine drugih del danes ne bi mogli poiskati. Zato so se prireditelji odločili, da prirede razstavo, kjer bodo zastopani umetniki, ki so takrat razstavljali. Kolikor pa bi dela ne bila dosegljiva, naj se nadomesti z deli iz prvega desetletja našega stoletja, tako da bi predstavljala bolj ali manj njihov takratni značaj. To se je zdelo tembolj upravičeno, ker tudi prva razstava ni bila omejena na dela, ki so nastala okrog leta 1904, temveč so bila razstavljena tudi dela, ki so bila deset in več let starejša. Tako je na tej razstavi zbranih 53 umetnikov, Srbov, Hrvatov in Slovencev z 92 deli, ni se pa posrečilo pravočasno dobiti bolgarskega dela razstave, s katerim upamo, da bo že pred zaključkom izpopolnjena razstava v Ljubljani.

Uspeh razstave je bil predvsem posledica političnih momentov, ki so jo spremljali. Odtlej se je jugoslovansko umetniško življenje vedno zopet vračalo k misli o naši kulturni in politični skupnosti. Čeprav je bila Sava organizacija slovenskih umetnikov, je njene vodilne člane Nadežda tako navezala na misel o ti skupnosti, da je mogla sanjati o jugoslovanski umetniški koloniji, ki naj bi v duhu slovenskega impresionizma prerodila jugoslovansko slikarstvo in služila obenem idealu bratstva **naših narodov**. Ob Savi je Vesna na Dunaju sanjala o narodno pristni umetnosti in ni izključevala iz svojih vrst tudi drugih Jugoslovanov. Isto velja za Lado, ki pa je gojila podobne, čeprav umetniško manj čisto usmerjene ideale kakor Sava. In čeprav je bil hrvatski Medulić končno le zagrebška zadeva, je posebno po Meštroviću tudi on postal nosilec jugoslovanske ideje.

Zaradi dvojnih sadov, hotenih političnih in nenameravanih, pa prav tako očividnih umetnostnih uspehov, doživljamo danes ponovitev te razstave s prav posebnimi čustvi. Velik del umetniškega gibanja v času prve jugoslovanske razstave v Beogradu je potekal v luči prav posebnih slutenj, ki so prevzemale umetniško mladino na Dunaju v krogih, kjer je takrat zorel naš Plečnik in mladostni udeleženec te razstave Ivan Meštrović. Ime temu posebnemu občutju so dali Ver sacrum, Sveta (ali mogoče bolje Posvečena) pomlad. V tem je bila izražena slutnja rodu, ki ga je deset let kasneje začela kositi svetovna vojna. Nekaj od tega »Ver sacrum« je dobilo svoj odsev tudi v slovenskem impresionizmu, posebno pa v usodi ene najbolj prizadevnih delavk za uresničenje I. jugoslovanske razstave. Nadežde Petrović: Bog pomladi, dvoobrazni, bog vojne Mars, jo je izbral sredi njenega umetniškega razcveta za eno svojih prvih žrtev. V luči prizadevanj rodu, ki je bil, mladostnih sil prekinevajoč, žrtvovan v balkanskih in v prvi svetovni vojni, nam je ta razstava posebno draga. Tudi njeno zakladnico je Marsova krutost pošteno izropala, toda tudi okrnjena govori o mladostnih sokovih, ki so prodrli po nji v kulturno tkivo naše sedanjosti.

FR. STELE

KULTURNI KOLEDAR

Gledališče

DRAMA

Nedelja, 24. oktobra, ob 19.30 — Abonma PP (prva ponovitev) in izven. Mrožek: TANGO. — Vstopnice so tudi v prodaji.
Nedelja, 24. oktobra, ob 19.30 — Gostovanje v Metliki. Albee: KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF (komedija).
Ponedeljek, 25. oktobra, ob 19.30. — Abonma Dijaški 9 večerni. Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI.
Torek, 26. oktobra, ob 19.30 — Abonma U in izven. Mrožek: TANGO. Vstopnice so tudi v prodaji.
Sreda, 27. oktobra, ob 19.30 — Abonma Dijaški 10 večerni — Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI.
Sreda, 27. oktobra, ob 20. v Viteški dvorani Križank — Izven abonmaja. Kopit: OH OCKA, UBOGI OCKA . . . Vstopnice bodo v prodaji od ponedeljka, 25. oktobra dalje v Drami in uro pred predstavo v Križankah.
Četrtek, 28. oktobra, ob 19.30 — Abonma K in izven. Mrožek: TANGO. Vstopnice so tudi v prodaji.
Četrtek, 28. oktobra, ob 20.. v Viteški dvorani Križank — Izven abonmaja. Billetdoux: ČIN, ČIN! (komedija). Vstopnice bodo v prodaji od ponedeljka, 25. oktobra dalje v Drami in uro pred predstavo v Križankah.
Petek, 29. oktobra, ob 15 — Abonma Dijaški 1 popoldanski. — Miheličeva: URA NAŠIH DNI (komedija).
Petek, 29. oktobra, ob 19.30 — Abonma Dijaški 11 večerni. — Shakespeare: KRALJ LEAR.
Sobota, 30. oktobra, ob 19.30 — Izven abonmaja. Shakespeare: KRALJ LEAR. Vstopnice bodo v prodaji od torka, 26. oktobra dalje.
Nedelja, 31. oktobra, ob 19.30 — Izven abonmaja. Albee: GDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF (komedija). Vstopnice bodo v prodaji od torka, 26. oktobra dalje.

V prihodnjem tednu opozarjamo predvsem na predstavi Male drame v Križankah (Oh očka, ubogi očka . . . in Čin, Čin!) v sredo in četrtek zvečer ter na izvenabonmajski predstavi v Drami pod konec tedna — v soboto 30. oktobra bomo po daljšem presledku ponovno uprizorili Shakespearovo tragedijo »KRALJ LEAR«, v nedeljo 31. oktobra pa za vse, ki so doslej zamudili priložnost ogleda, Albeejevo komedijo »KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF«. Tel. rezervacije vstopnic na štev. 21-402.

OPERA

Torek, 26. oktobra ob 19.30 — Abonma A Hristić: OHRIDSKA LEGENDA. Celovečerni balet. Vstopnice so tudi v prodaji.
Četrtek, 28. oktobra ob 19.30 — Abonma H — Verdi: MOČ USODE. Vstopnice so tudi v prodaji.
Petek, 29. oktobra ob 15. Zaključena predstava za OS France Prešeren, Kranj — Hristić: OHRIDSKA LEGENDA. (Razprodano).
Sobota, 30. oktobra ob 19.30 — Izven abonmaja — R. Strauss: SALOMA. Vstopnice bodo v prodaji od torka, 26. okt. od 10.30.
Nedelja, 31. oktobra ob 15. — Izven abonmaja — Verdi: DON CARLOS. Vstopnice bodo v prodaji od torka od 10.30 dalje.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Gledališka pasaža

Nedelja, 24. 10. ob 15: J. Anouilh, ARDELE ALI MARJETICA. (Komedija) — Abonma Kolektivi N in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).
Ob 19.30: M. Frisch, DON JUAN ALI LJUBEZEN DO GEOMETRIJE (Komedija) Izven.
Torek, 26. 10. ob 19.30: M. Frisch, DON JUAN ALI LJUBEZEN DO GEOMETRIJE. (Komedija) — Abonma Torek in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).
Ob 20: J. Anouilh, ARDELE ALI MARJETICA. (Komedija) Gostovanje v Novem mestu za tovarno Novoteks.
Sreda, 27. 10. ob 19.30: M. Frisch, DON JUAN ALI LJUBEZEN DO GEOMETRIJE. (Komedija) — Abonma Mladinski II. in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).
Ob 20: J. Anouilh, ARDELE ALI MARJETICA. (Komedija) Red: Kolektivi. Gostovanje v Novem mestu.
Četrtek, 28. 10 ob 19.30: — M. Frisch, DON JUAN ALI LJUBEZEN DO GEOMETRIJE. (Komedija) Abonma Četrtek in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).
Ob 19.30 J. Anouilh, ARDELE ALI MARJETICA. (Komedija) Gostovanje v Kočevju.
Petek, 29. 10. ob 19.30: M. Frisch, DON JUAN ALI LJUBEZEN DO GEOMETRIJE. (Komedija) — Abonma PP (prva ponovitev) in izven. Mrožek: TANGO. — Vstopnice so tudi v prodaji.
Sobota, 30. 10. ob 19.30: J. Anouilh, ARDELE ALI MARJETICA. (Komedija) — Abonma Kolektivi D in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).
Nedelja, 31. 10. ob 15: J. Anouilh, ARDELE ALI MARJETICA. (Komedija) — Izven.
Ob 19.30: M. Frisch, DON JUAN ALI LJUBEZEN DO GEOMETRIJE. (Komedija) Izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana — Mestni dom

Nedelja, 24. oktobra ob 16: Zupančič: VERONIKA DESENIŠKA, tragedija. Red Nedelja-popoldanski in izven.
Ob 19.30: Zupančič: VERONIKA DESENIŠKA, tragedija. Večerna predstava. Izven.
Sreda, 27. oktobra ob 19.30: Zupančič: VERONIKA DESENIŠKA, tragedija. Red D in izven.
Petek, 29. oktobra ob 20: Magnier: OSCAR, komedija. Gostovanje v Šentvidu.
Sobota, 30. oktobra ob 20: Zupančič: VERONIKA DESENIŠKA, tragedija. Red B in izven
Nedelja, 31. oktobra ob 19.30: — Zupančič: VERONIKA DESENIŠKA, tragedija. Večerna predstava. Izven.
Pri Zupančičevi »Veroniki Deseniški« nastopajo v glavnih vlogah Manja Poljšak-Vukičeva, — Milena Šimončičeva, Kurus, Kocjančič, Maher, Militarov in Penko.
Rezervacije telefon 312-860.

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Nedelja, dne 24. oktobra 1965 ob 10. uri — URA PRAVLJIC — drugi program ob 16. uri — izven — Jurčič-Govekar DESETI BRAT.
Torek, dne 26. oktobra 1965 ob 16. uri — Jurčič-Govekar DESETI BRAT za red »Dijaški II«.
Nedelja, dne 31. oktobra 1965 ob 10. uri URA PRAVLJIC — tretji program.

GORIŠKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Sobota, 23. 10. 1965 ob 20. uri: N. Machiavelli MANDRAGOLA, komedija v petih dejanjih — gostovanje v Šempasu.
Nedelja, 24. 10. 1965 ob 17. uri: N. Machiavelli MANDRAGOLA, komedija v petih dejanjih — gostovanje v Grgarju.

MLADINSKO GLEDALIŠČE

Torek, 26. okt., ob 10.30 in 15. uri: A. Fauquez: AMBROSIO UBIJA ČAS. Gostovanje v Solkanu.
Sreda, 27. oktobra 1965 ob 16. uri: za Abonma F — Arthur Fauquez: AMBROSIO UBIJA ČAS
Četrtek, 28. oktobra 1965 ob 16. uri: za Abonma H — Arthur Fauquez — AMBROSIO UBIJA ČAS
Petek, 29. okt., ob 11. in 16. uri: A. Fauquez: AMBROSIO UBIJA ČAS. Gostovanje v Novi Gorici.

Lutkovni odri

PIONIRSKI DOM

Sreda, 27. 10. 1965 ob 9. uri: — N. Simončič: ZMESNJAVA — Abonma N — Nekaj vstopnic je še v prodaji — Ročne lutke, Resljeva 36.
Sobota, 30. 10. 1965 ob 17. uri: F. Milčinski: ZVEZDICA ZASPANKA — Izven — Marionete, Levstikov trg 2.
Nedelja, 31. 10. 1965 ob 11. uri: F. Milčinski: ZVEZDICA ZASPANKA — Izven — Marionete, Levstikov trg 2.
Ob 15. uri: J. Dobeic: DVA POTEPINA — Izven — Marionete, Levstikov trg 2.
Ob 17. uri: N. Simončič: — ZMESNJAVA — Izven — Ročne lutke, Resljeva 36.
Predprodaja vstopnic vsak dan od 10. do 12. ure na upravi, Resljeva 36 (razen nedelje) in pol ure pred predstavo pri gledališki blagajni — Rezervacije po tel. 312020 od 10. do 12. ure (razen nedelje).

Razstave

NARODNA GALERIJA. »Spominska razstava« v počastitev 1. jugoslovanske razstave 1. 1904 v Beogradu je odprta vsak dan razen ponedeljka od 10. do 18. ure ter v nedeljo od 10. do 13. ure. Vabljeni!

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

V MUZEJU za izvenevropsko kulturo na gradu Goričane pri Medvodah je v nedeljo 24. oktobra nepreki jeno odprta razstava barvnih lesorezov japonskega grafika Hiroshige od 10.30 do 18. ure zvečer. Ob 11. uri in ob 16. uri je tudi predvajanje barv. filmov o japonski umetnosti. Naslednje dneve je muzej odprt vsak dan od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure.

NARODNI MUZEJ LJUBLJANA

Odprta je občasna razstava »Portretna miniatura« — zgodovinski pregled in izbor iz del ljubljanske miniaturistike — ELZE OBEREIGNER-KASTL; obnovljena je stalna arheološka zbirka ter občasna razstava »Steinbergov prikaz Cerkniškega jezera iz leta 1758«.
Muzej je odprt vsak dan razen ponedeljka od 9. do 13. ure, ob ponedeljkih, sredah in petkih tudi. popoldne od 16. do 19. ure.

Koncerti

SLOVAŠKI KOMORNI ORKESTER, ki ga sestavlja dvanajst solistov — godalcev pod vodstvom nekdanjega koncertnega mojstra Slovaške filharmonije iz Bratislave Bohdana Warchala, bo koncertiral 25. oktobra v Ljubljani (Filharmonija — modri abonma), 26. oktobra v Mariboru (Union) in 27. oktobra v Celju (Narodni dom). Orkester je v pičlih petih letih svojega dela zaslovel kot vrhunska izvajalska skupina tudi v Italiji, Nemčiji, Avstriji in Skandinaviji. Letos bo že drugič v Jugoslaviji, v Sloveniji pa prvič. »Varhalovci« bodo igrali Corellijev Concerto grosso, Bachov koncert za dve violini, simfonijo češkega klasika Miča in Dvořakovo Serenado za godala.

PIANISTKA MIRJANA VUKDRAGOVIĆ iz Beograda bo koncertirala v torek, 26. oktobra ob 19.30 v Viteški dvorani Križank. Doslej je že imela uspešno gostovala trikrat na Češkem, trikrat v Bolgariji ter v Romuniji, ZAR in Parizu, pred leti pa se je predstavila kot solist z orkestrom Slovenske filharmonije tudi v Ljubljani. Na recitalu bo igrala dela Bacha, Beethovna (Sonata op. 110), Tajčevića, Peričića, Bartoka in Prokofjeva. Vstopnice dobite v Filharmoniji in pred koncertom v Križankah. Abonenti modrega abonmaja imajo z abonmajsko izkaznico prost vstop.

ISSAC STERN IN ALEKSANDER ZAKIN bosta koncertirala v soboto, 30. oktobra ob 20.15 v Filharmoniji (Geminiani, Beethoven, Bach, Bartók, Dvořák, Sarasate). Vstopnice bodo naprodaj v sredo, 27. oktobra dopoldne in popoldne in v četrtek, 28. oktobra dopoldne za abonente modrega abonmaja — (cena ob predložitvi izkaznice 1000 in 2000 din, za študente-abonente 500 din), od petka dalje pa za ostale interesente — (cene 2000 in 3000 din).

Kinoteka

Ponedeljek, 25. oktobra 1965 — MILDRED PIERCE, ZDA, 1945. Scenarij: Ranaldo Mac-Dougall. Režija: Michael Curtiz. Glav. vl.: Joan Crawford, Jack Carson, Zachary Scott, Ann Blythe.
Torek, 26. oktobra 1965 — MLADOST PREDSEDNIKA LINCOLNA (YOUNG MISTER LINCOLN) ZDA, 1939. Scenarij: Lamar Trotti. Režija: John Ford. Glav. vl: Henry Fonda, Alice Brady, Richard Cromwell.
Sreda, 27. oktobra 1965 — HISA NA 92. CESTI (THE HOUSE ON 92nd STREET), ZDA, 1945. Scenarij: B. Lyndon, C. G. Booth, J. Monks, jr. Režija. Henry Hathaway. Glav. vl.: William Weythe, Lloyd Nolan.
Ob 20. — Retrospektiva nemškega filma: KABINET DR. CALIGARIJA (DAS KABINET DES DR. CALIGARI), Nemčija, 1919 (nemi). Scenarij: C. Meyer, H. Janowitz. Režija: Robert Wiene. Glav. vl.: Werner Kraus, Lil Dagower, Cohnrad Veidt.
Četrtek, 28. oktobra 1965 — Retrospektiva Bustra Keatona. COWBOY BUSTER (GO WEST), ZDA, 1925 (nemi). Scenarij: — Raymond Cannon. Režija: Buster Keaton. Glav. vl.: Buster Keaton, Howard Truesdall, Kathleen Mers.
Petek, 29. oktobra 1965 — COWBOY BUSTER.
Ob 20. — BEGUNCI (LES EVADES), Francija, 1955. Scenarij: Michel André. Režija: Jean-Paul Le Chanois. Glav. vl.: Pierre Presnay, Francois Périer, Sylvia Monfort.
Sobota, 30. oktobra 1965 — BUSTER, LADIJSKI KAPITAN — (STEAMBOAT BILL), ZDA — 1928 (nemi). Scenarij: Carl Harbaugh. Režija: Charles Reisner. Glav vl.: Buster Keaton, Ernest Terrence.

Radijski sprejemnik RIZ 634 UKV, koncertni, 4 valovna področja in 4 zvočniki.
Cena US $ 56 DM 224

Televizijski sprejemnik RIZ TV 222/0, ekran 59 cm, avtomatik, s foto celico.
Cena US $ 123 ali DM 492
ali TV RIZ 220/2 avtomatik, ekran 59 cm
Cena US $ 110 ali DM 440

Gramofon EG 5/SP stereo v luksuznem prenosljivem kovčku, 4 brzine.
Cena US $ 10 ali DM 40
ali EG 5/SK stereo, namizni, 4 brzine
Cena US $ 10 ali DM 40

Gramofon EG 4 FIGARO, švedska konstrukcija, izvedba les-plastika
Cena US $ 11 ali DM 44

Magnetofon RM 22, monofonični tip, 2 brzini in 2 sledi
Cena US $ 85 ali DM 340

Gramofon z ojačevalcem ERO, mono izvedba, v prenosljivem kovčku v večbarvni plastiki, 4 brzine
Cena US $ 17 ali DM 68.

riz

VPLAČILO IZ INOZEMSTVA POŠLJITE S POŠTNO NAKAZNICO NA NASLOV:

- »BRODOKOMERC«, Rijeka Beogradski trg 3
- »MERKANTILE«, Zagreb Praška ul. 2
- »JUGOEXPORT«, Beograd Kolarčeva 1
- »NA-MA«, Zagreb, Ilica 4
- »ELEKTROTEHNA«, Zagreb Amruševa 4
- »MINČETA«, Dubrovnik Gruška obala 37
- »DALMACOMERC«, Split Tolstojeva 12
- »RADIOTON«, Beograd Knez Mihajlova 11–15

Osebe, ki žive v Jugoslaviji in imajo tujo valuto, lahko brez posebnih formalnosti vplačajo s potniškim čekom ali z bančnim čekom pri navedenih podjetjih.

Garancija za katodne cevi 24 mesecev

Tovornjak in mopedist trčila

Mopedist je kmalu po nesreči podlegel hudim poškodbam

LJUBLJANA, 23. okt. — Včeraj ob 13.15 se je zgodila zelo huda prometna nesreča na križišču Trdinove, Skalicijeve in Gubčeve ceste v Novem mestu. Tovornjak, ki ga je vozil 28-letni Danilo Bakič iz Umka pri Beogradu, je podrl mopedista, 28-letnega Črtomira Ruglja iz Žabje vasi pri Novem mestu. Mopedist je pripeljal precej hitro po neprednostni cesti in zavil na prednostno, po kateri je pripeljal tovornjak. Zaprl mu je pot, trčenja pa ni bilo mogoče preprečiti. Ponesrečenega Ruglja so hudo ranjenega odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer pa je kmalu umrl.

Hujša prometna nesreča se je zgodila včeraj ob 10. uri na Leningrajski cesti v Mariboru. »Kombi«, ki ga je vozil Jože Tomaž iz Maribora, je prehiteval avtobus, ki je stal na postaji. Nenadoma pa je izza avtobusa pritekla Olga Meglič in šla čez cesto, ne da bi se prepričala, če je pot prosta. »Kombi« jo je zadel in jo zbil po cesti. Hudo ranjeno in nezavestno so odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Na cesti II. reda Maribor — Lenart v vasi Pekel se je včeraj ob 10. uri ponesrečil Stanislav Gungl iz Murskega vrha. Po cesti proti Lenartu je vozil s tovornjakom Leopold Lampret. Ko je pripeljal blizu železniškega mostu, je ..zil, da iz nasprotne smeri vozi neki drug tovornjak. Zmanjšal je hitrost. Za njim je vozil mopedist Gungl in hotel prehiteti tovornjak, toda, ko je opazil tovornjak, ki je vozil nasproti, je zavil v desno. Pri tem je z mopedom zadel v zadnje levo kolo tovornjaka in padel.

Odpeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima zlomljeno desno nogo in roko ter več odrgnin.

Pred podjetjem »Protektor« na Šmartinski cesti v Ljubljani sta se včeraj zjutraj zaletela tovornjak in osebni avtomobil. Iz Javnih skladišč proti mestu je s tovornjakom vozil 31-letni Ismet Čandić in pred »Protektorjem« zavijal na levo. Prav v tem trenutku ga je hotel z osebnim avtomobilom prehiteti 24-letni Ladislav Podboršek. Pri trčenju ni bil ranjen nihče. Škode na obeh vozilih pa je za 400 tisoč dinarjev.

Voznik osebnega avtomobila »zastava 600« 35-letni Branko Panjatov je včeraj popoldne na Viru pri Domžalah izsiljeval prednost pred mopedistom, 18-letnim Stanetom Kolencem. Mopedist je peljal iz Doba proti Domžalam, iz stranske poti pa je na cesto nenadoma pripeljal Panjatov in tako zaprl pot mopedistu. Kolenca in sopotnika, 29-letnega Franca Glušiča so hudo ranjena odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na vozilih je za 130 tisoč dinarjev.

Na cestah v Sloveniji je bilo včeraj 13 prometnih nesreč. Ena je bila smrtna, 6 ljudi je bilo huje poškodovanih, dva ponesrečenca pa sta bila laže ranjena. Škode je bilo za približno 2 milijona dinarjev.

Pojasnilo

V članku »Spet črepinje v jogurtu« v odgovoru Ljubljanskih mlekarn nikakor ni bilo mišljeno, da je ing. Slavko Mihevc dal steklo v jogurt in da je bil on povzročitelj tega dejanja. Tov. Mihevcu smo se tudi takoj naslednji dan, v četrtek, osebno opravičili na domu, takoj ko smo zvedeli za zadevo.

LJUBLJANSKE MLEKARNE

Pet mrtvih na nezavarovanem železniškem prelazu

Električni vlak zavozil v tovornjak s prikolico

SV. NIKOLE, 23. okt. (Tanjug). Sinoči ob 19.30 se je na železniškem prelazu blizu vasi Djumajlije med Titovim Velesom in Štipom na kraju, kjer se križa cesta z železniško progo, pripetila huda prometna nesreča.

Električni vlak, ki je vozil proti Skopju, je z vso hitrostjo zavozil v tovornjak s prikolico, ki je tisti hip vozil čez odprto železniško progo; na tem železniškem prelazu ni zapornic. Očividci pripovedujejo, da je začel strojevodja električnega vlaka nekaj trenutkov pred trčenjem dajati znake šoferju kamiona, da bi se ustavil, vendar je bila katastrofa neizbežna. Od silnega udarca se je prvi vagon električnega vlaka, v katerem je bilo največ potnikov, večkrat prevrnil, tovornjak pa je odletel kakih 10 m s proge. V tej nesreči je umrlo 5 potnikov, bolj ali manj poškodovanih pa je kakih 30 ljudi. Nekateri izmed teh se zdravijo v bolnišnicah v Skopju, Štipu in Titovem Velesu. Njihovo življenje za sedaj ni v nevarnosti.

V zadnjih sedmih dneh je to že druga huda prometna nesreča, ki se je pripetila na istem kraju. Prejšnji petek je Putnikov avtobus iz Skopja zavozil v vlak, in sta dva potnika iz avtobusa mrtva obležala pod kolesi tovornega vlaka. Ta prelaz je na asfaltni cesti med Titovim Velesom in Štipom. Cesta je ena najprometnejših zvez v vzhodni Makedoniji, ki ima največ prometa. Kljub temu na tem prelazu še zdaj ni zapornic. V zvezi z nesrečo so oblasti uvedle preiskavo.

Čigava so kolesa?

Postaja milice Ljubljana-Moste

Moški kolesi: rog-šport, št. 3711, črno; rog-turno, št. F-26.120, modro. Ženski kolesi: rog-šport, št. 534.402, zeleno, superla-šport, št. R-84.118, zeleno.

Postaja milice Ljubljana-Polje

Moška kolesa: rog, 784.488, rdeče; neznane znamke, štev. 56.232, rdeče; rog-šport, štev. 486.526, sivo; rog-šport, štev. 353.187, sivo; rog, št. 176.702, črno; diamant, št. 2,213.596, črno; pretis-šport, 24,495.867, zeleno. — Ženska kolesa: panax, štev. 50.473, črno; štajer, št. neznana, modro; junior, št. GO-40.020, modro.

Postaja milice Ljubljana-Center 1

Moška kolesa: neznane znamke, štev. neznana, modro; alpes, št. 4.325-P, sivo; neznane znamke, št. neznana, rumeno;neznana znamka, št. neznana, črno; neznane znamke, št. 36.068, sivo; neznane znamke, št. neznana, črno; rog-šport, št. 216.633, modro; rog-šport, št. 542.533, modro; neznane znamke, št. 416.939, rdeče. — Ženski kolesi: puch št. 1,240.061, modro; edoardo bianchi, št. B-334.954, rdeče; neznane znamke, št. neznana, sivo.

Postaja milice Ljubljana-Center 2

Moška kolesa: neznane znamke, št. 86.018, modro; steyer-waffenrad, št. 3,930.029 črno; rog-šport, št. 499.208, sivo; rog-šport, št. 401.270, črno; puch, št. 1,085.863, rdeče; rog-šport, št. 171.695, zeleno; pretis, št. 020.392, črno; neznane znamke, št. 61-L-21.511, modro; diamant, št. 683.179, zeleno; neznane znamke, št. neznana, modro. — Ženska kolesa: rog-šport, št. 190.260, zeleno; pretis, št. 000.418, črno; rog-šport, št. 35.607, črno;

Obveščamo lastnike pogrešanih koles, da je bilo v zadnjem času najdenih več koles in si jih lahko ogledate na navedenih postajah LM.

Obsojeni železničarji

REKA, 23. okt. (Tanjug). Senat okrožnega sodišča na Reki je obsodil danes tri železničarje, o katerih je v dvodnevni razpravi ugotovil, da so z malomarnim izpolnjevanjem dolžnosti povzročili 5. avgusta pri postaji Meja blizu Reke hudo železniško nesrečo. V tej nesreči sta dve osebi izgubili življenje, 12 je bilo bolj ali manj poškodovanih, železnica pa je imela 300 milijonov materialne škode.

Odpravnik vlakov na postaji Meja Mate Pavlić je obsojen na 18 mesecev strogega zapora, odpravnik vlakov v Škrljevu Stanko Delač na leto dni strogega zapora, kretničar v Meji Zvonko Levar pa na šest mesecev zapora, pogojno za leto dni. Pri izreku kazni je sodišče kot olajševalne okoliščine upoštevalo težavne razmere, v katerih so obtoženci delali, ter njihovo dosedanje vestno delo in vedenje.

Vsak dan v dnevniku

DELO

AKTUALNI DOGODKI

Izobraževalni center čevljarjev — Žiri

kupi

levoročne čevljarske ŠIVALNE STROJE

znamke »Singer« ali »Pfaff« na nožni ali električni pogon.

Ponudbe pošljite upravi centra Žiri, Stara vas 26. 9045

Sledi so izdale povzročitelja nesreče

Silvano Celija je zbil s tovornjakom dve ženski in odpeljal

LJUBLJANA, 23. okt. Tričlanski senat ljubljanskega okrožnega sodišča je obsodil šoferja Silvana Celija na eno leto zapora. 23. aprila letos okrog 21. ure je namreč na cesti med Vrhniko in Gornjim Logatcem v vasi Čevica, ko je za trenutek zaspal za volanom, povzročil hudo prometno nesrečo, nato pa odpeljal proti Pulju.

Na glavni obravnavi je priča, ki je na srečo odnesla le nekaj prask, takole povedala: »S pokojno Marijo Jerina sva šli pred nesrečo čez cesto in se odpravili po makadamskem robu ceste proti domu. Čez nekaj časa sva zaslišali za seboj ropot motorja. Naslednji hip pa je naju vrglo s ceste. Na srečo se nisem poškodovala in sem se takoj pobrala, Jerinova pa je obležala hudo poškodovana ob cesti. Tovornjak, ki naju je zbil, je čez nekaj časa ustavil, nato pa odpeljal naprej. Stekla sem po pomoč ...« Marijo Jerina so odpeljali v bolnišnico, vendar je kmalu umrla.

Miličniki so začeli takoj pregledovati vse tovornjake, ki so bili v času, ko se je pripetila nesreča, na tej cesti. Sled jih je pripeljala v Pulj, kjer so pregledali tovornjak in prikolico Silvana Celija. Na tovornjaku so našli lase in koščke kože in mesa.

Celija so tedaj priprli. V preiskavi je zatrjeval, da sploh ni vedel za nesrečo in naj bi zanjo zvedel šele od preiskovalcev. Kasneje je povedal, da je res ustavil blizu kraja, kjer se je zgodila nesreča. Nadalje je tudi povedal, da je tistega večera čutil neki udarec ob vozilo. Tedaj je ustavil tovornjak in ga pregledal. Ker v temi ni nič našel, je odpeljal naprej.

Na glavni obravnavi pa je Celija trdil: »Nesreče nisem povzročil, niti nisem pobegnil s kraja nesreče. Tovornjak sem ustavil dober kilometer od kraja, kjer se je pripetila nesreča, ne pa blizu mesta nesreče. Za nesrečo sem zvedel šele v Pulju ...«

Ker je Celija spremenil zagovor, so obravnavo preložili. Na drugo obravnavo pa so prinesli magnetofonski posnetek z zaslišanja med preiskavo: Celija je med preiskavo dejal, da je ustavil blizu kraja nesreče. Kljub temu je na obravnavi trdil, da je ustavil dober kilometer od kraja nesreče. Glede las in kože na tovornjaku, pa je dejal, da ne ve, od kod so. Toda štiri priče, ki so takoj po trčenju pritekle na kraj nesreče, so povedale, da je v temi ustavil neki tovornjak le nekaj deset metrov od nesreče in čez nekaj trenutkov odpeljal naprej.

Namestnik javnega tožilca je zato vztrajal pri obtožbi, da je Celija zaradi preutrujenosti med vožnjo za trenutek zadremal, pri tem pa zapeljal z betonskega cestišča na makadamski pas in zbil obe ženski. Celija je bil namreč z majhnimi presledki kar 36 ur za volanom. Iz Pulja je odpeljal ob 22. uri, zjutraj pripeljal cement v Ljubljano, od koder se je odpeljal po drug tovor v Žalec in se nato vračal skozi Ljubljano v Pulj. Okrog 21. ure je pripeljal blizu Gornjega Logatca. Zagovornica pa je predlagala oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov. Toda senat ga je spoznal za krivega in ga obsodil. RA—

Ob boleči in bridki izgubi naše nenadomestljive žene, mame in stare mame

Marije Valentin

ROJ. TEJKAL

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, ji poklonili cvetje in vsem, ki so nam ustno ali pismeno izrazili sožalje.

Posebno se zahvaljujemo dr. Milanu Paunoviću za požrtvovalnost in lajšanje trpljenja med njeno boleznijo, primariju dr. Peršiču, patronažni sestri Katici, č. duhovščini, pevskim zborom in vsem, ki so nam v teh žalostnih dneh stali ob strani.

Žalujoči Valentinovi.

Ljubljana, 22. oktobra 1965.

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNI ODDELEK: LJUBLJANA TITOVA 1, TELEFON 21-896 — PODRUŽNICA LJUBLJANA TITOVA 1, ODDELEK ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 21-832 ZA ZUNANJE NAROČNIKE 20-463 POŠTNI PREDAL 29 — BRZOJAVNI NASLOV: »DELO« LJUBLJANA ŽIRO RAČUN PRI NARODNI BANKI LJUBLJANA 501-1-167 — MESEČNA NAROČNINA 1400 DINARJEV — ROKOPISOV NE VRAČAMO

Telefon dežurnega urednika: 20-646

Najbolj iskani izdelki na svetovnem tržišču!
Prvič na jugoslovanskem tržišču po izrednih cenah!

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

sesalniki za prah — iztepači loščilci — kemični čistilniki za preproge za gospodinjstva — likalniki na paro

RADIO TREVISAN Via S. Nicolò 21, **TRST**

Pišite za prospekte in cenike!

Gledališče

DRAMA

Nedelja, 24. okt., ob 19.30: Mrožek: TANGO. Abonma PP (prva ponovitev) in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.

Nedelja, 24 okt., ob 19.30: Albee: KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF (komedija). Gostovanje v Metliki.

Ponedeljek, 25. okt., ob 19.30: Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI. Abonma Dijaški 9 večerni.

Pri nocojšnji abonmajski predstavi »Tanga« je v prodaji več vstopnic. Vstopnice lahko dobite od 10.30 do 12.30 in od 18. ure do začetka predstave (tel. 21-402).

OPERA

Torek, 26. okt., ob 19.30: Hristić: OHRIDSKA LEGENDA. Celovečerni balet. Abonma A. Vstopnice so tudi v prodaji.

Obveščamo neabonirane obiskovalce Opere, da so pri vseh predstavah za abonma vstopnice (tudi v prodaji.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža

Nedelja, 24. okt., ob 15. uri: J. Anouilh, ARDELE ALI MARJETICA. (Komedija) Abonma Kolektivi N in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).
Ob 19.30: M. Frisch, DON JUAN ALI LJUBEZEN DO GEOMETRIJE. (Komedija) Izven.

Torek, 26 okt., ob 19.30: M. Frisch, DON JUAN ALI LJUBEZEN DO GEOMETRIJE. (Komedija) Abonma Torek in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).
Ob 20 uri: J. Anouilh: ARDELE ALI MARJETICA. (Komedija) Gostovanje v Novem mestu za tovarno Novoteks.

Drevi bo na sporedu izvenabonmajska predstava znamenite komedije Maxa Frischa »Don Juan ali »Ljubezen do geometrije«. Vstopnice so v prodaji, rezervacije na 21-660.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Mestni dom

Nedelja, 24. okt., ob 16. uri: Župančič: VERONIKA DESENIŠKA, tragedija. Red Nedelja-popoldanski in izven.
Ob 19.30: Župančič: VERONIKA DESENIŠKA, tragedija. — Večerna predstava Izven.
Rezervacije po tel. 312-860.

GORIŠKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Nedelja, 24 okt., ob 17. uri: N. Machiavelli MANDRAGOLA, komedija v petih dejanjih — gostovanje v Grgarju.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Nedelja, 24. okt., ob 10. uri: URA PRAVLJIC. Jurčič-Govekar DESETI BRAT. Izven ob 16. uri.

Vespa Ape

Izključni zastopnik za prodajo TRST — Via S. Francesco 44.

Nove modele trokolesnih tovornih vozil APE (za blagovni transport in za transport oseb) pošljemo takoj v katerikoli kraj Jugoslavije. Za uvoz vozil v Jugoslavijo ni potrebno nobeno potrdilo. —

Pišite — mi pa vam bomo dali vsa potrebna pojasnila!

Picnirski dom

Trg VII. kongresa ZKJ 1

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete, Levstikov trg 2

ob 11. uri: J. Dobeic DVA POTEPINA. Ob 15 uri: F. Milčinski: ZVEZDICA ZASPANKA Predprodaja vstopnic pol ure pred predstavo pri gledališki blagajni.

FESTIVALNA DVORANA

NEDELJSKI PLES od 19. do 22.30. Igra jazz- ansambel »THE 8 PLAYERS«. Vsi vljudno vabljeni!

Koncerti

SLOVAŠKI KOMORNI ORKESTER bo koncertiral v ponedeljek, 25. oktobra za MODRI ABONMA. Spored obsega Corellijev concerto grosso, Bachov koncert za dve violini, Mičevo simfonijo in Dvořákovo serenado. Preostale vstopnice dobite v Filharmoniji.

MIRJANA VUKDRAGOVIĆ, pianistka iz Beograda, bo koncertirala v torek, 26. oktobra ob 19.30 v Viteški dvorani Križank (Bach, Beethoven, Tajčević, Peričić, Bartók, Prokofjev). — Abonenti modrega abonmaja imajo prost vstop. K

SLOVAŠKI KOMORNI ORKESTER bo koncertiral jutri, 25. oktobra v Filharmoniji za MODRI ABONMA
Pianistka MIRJANA VUKDRAGOVIĆ bo koncertirala v torek, 26. oktobra v Križankah.

SLOVENSKA FILHARMONIJA — vpisuje zaradi izrednega zanimanja abonma REPRIZA BEETHOVNOVEGA CIKLUSA po znižanih cenah ter nekaj mest v ZELENEM ABONMAJU. Vpisovanje v ponedeljek, 25. t. m. od 10. do 12.30, v torek in sredo pa od 10. do 12.30 in od 16. do 18. ure v računovodstvu SF. Podrobnosti so razvidne iz razpisa abonmajev. K

RADIO-TELEVIZIJA LJUBLJANA bo priredila v sredo, dne 27. t. m. v veliki dvorani Gospodarskega razstavišča s pričetkom ob 20. uri koncert zabavnih melodij. Sodelovali bodo vokalni solisti: Zdenka Vučković, Nina Spirova, Majda Sepe, Berta Ambrož, Marijana Deržaj, Irena Kohont, Djordje Marjanović, Lado Leskovar, Arsen Dedić in instrumentalna solista pianist Silvo Stingl ter trombonist Mišo Trtnik. Soliste bo spremljal ritmo-simfonični orkester RTV Ljubljana pod vodstvom Jožeta Privška. Vstopnice so v predprodaji v poslovalnici Kompasa na Titovi 12. K

RTV Ljubljana

SPORED ZA NEDELJO

6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Mladinska radijska igra — Zvonimir Furtinger: Na divjem zahodu; 8.45 Iz albuma skladb za mladino; 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.; 10.00 Se pomnite, tovariši ... a) Anton Spacapan: Edina rešitev — b) Zora Šenk: Kaznilniška vrata; 10.25 Pesmi borbe in dela poje Komorni zbor iz Celja; 10.45—11.45 Ljubiteljem lahke glasbe — vmes ob 11.00—11.15 Turistični napotki za tuje goste; 11.45 Nedeljska reportaža; 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Za našo vas; 13.45 Od vasi do vasi (spored narodnozabavne glasbe); 14.00 Znamenite arije — slavni pevci; 14.30—17.30 »Danes popoldne« (šport in glasba) — vmes ob 15.00—15.15 Napoved časa, poročila in vremenska napoved; 16.00—16.20 Humoreska tega tedna — V. Bulatović-Vib: Menjalnica idealov; 17.00—17.05 Poročila; 17.30 Radijska igra; Dimitrij Plichta: Obračun; 18.38 Poljudne violinske skladbe; 19.00 Obvestila; 19.05 Glasbene razglednice; 19.30 Večerni radijski dnevnik; 20.00 Spored lahke glasbe; 20.30 Prenos slavnostnega koncerta ob dnevu Združenih narodov; 20.45 Glasba ne pozna meja (Mednarodna zabavno-glasbena oddaja); 23.30—23.35 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

TELEVIZIJA

9.30 ENA : ENA — glasbena oddaja — (Zagreb)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA — (Zagreb)
10.45 TISOČKRAT »ZAKAJ« — oddaja za otroke — (Beograd)
11.30 CIRKUŠKI DEČEK — serijski film — (Ljubljana)
12.00 NEDELJSKA TV KONFERENCA — (Zagreb)
12.00 EDINI NA SVETU — reportaža iz muzeja oboroženih sil Sovjetske zveze (do 23.35) (Beograd)
15.30 PRENOS ŠPORTNEGA DOGODKA — (Beograd)
16.15 VARNA VOŽNJA — SREČNA VOŽNJA — film o prometni varnosti — (Ljubljana)
16.25 FILMSKA ZGODBA O »GRINDL« — (Ljubljana)
16.55 POKAŽI, KAJ ZNAŠ! — mladinska oddaja — (Ljubljana)
18.10 DANNY KAYE VAM PREDSTAVLJA — serijski film — (Ljubljana)
19.00 V NEDELJO OB SEDMIH — mladinska oddaja (Zagreb)
19.54 INTERMEZZO (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.45 ŽIVALSKI KARNEVAL — slikanica, nagrajena na natečaju za »Prix Japon« v Tokiu — (Ljubljana)
21.00 KONCERT OB DNEVU ZDRUŽENIH NARODOV — prenos iz Pariza — (Evrovizija)
22.00 ZADNJA POROČILA — (Ljubljana)

Na kanalu 9 — Sljeme

11.30 TOM SAYWE — serijski film — (Zagreb)
16.15 ORGANIZACIJA ŠPORTNEGA ŽIVLJENJA — reportaža (Beograd)
16.30 IŠČEMO OTROŠKO PESEM — oddaja češke TV — (Beograd)
18.00 DJERDAP, CEMENTARJI — ponovitev reportaž (Zagreb)
19.54 LAHKO NOČ, OTROCI — (Beograd)
22.00 POD CIRKUSKIM ŠOTOROM — serijski film (Beograd)
22.50 INFORMATIVNA ODDAJA — (Zagreb)

Kino

SPORED ZA NEDELJO

KINO UNION: amer film OD TOD DO VEČNOSTI. Režija Fred Zinnemann. Igrajo Montgomery Clift, Frank Sinatra, Burt Lancaster, Ernest Borgnine, Deborah Kerr in Donna Reed. Film je dobil 1953 devet Oscarjev (kot najboljši film za režijo, F. Sinatra in D. Reed za stranski vlogi, scenarij, fotografijo, montažo, tonsko tehniko in najboljšo pesem). Brez predfilma. Predstave ob 14.30, 16.45, 19 in 21.15. Cene vstopnic zvišane. Ob 10. uri matineja amer. barv filma OTROKA KAPITANA GRANTA.

KINO KOMUNA: amer. barv. film DOBRI DUH PARIZA. Tednik F. N. 42. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO SLOGA: amer. barv. film OTROKA KAPITANA GRANTA. Predstave ob 15, 17 19 in 21. uri

KINO VIČ: amer. film GROBA SILA. Predstavi ob 15 in 17. uri. Zadnje predvajanje v Ljubljani, ker filmu poteče licenca. Zadnjič! Ob 19 in 21. uri domači film SVETOVLJAN. Zadnjič!

KINO ŠIŠKA: angl. barv. film TUDI TO SE DOGAJA Igra Tommy Steel. Tednik F. N. 42 Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Zadnjič!

PRODAJA VSTOPNIC v kinu »Union« od 9. do 10.30 in od 13.30 dalje, v vseh ostalih kinematografih pa le od 13.30 dalje.

MLADINSKI KINO: angleški barvni film **SAFIR**, ob 10, 15, 17 in 19.30.

KINO PIONIR: ameriški barvni film ČEZ PLANINE DIVJEGA ZAHODA, ob 10, 15, 17 in 19.30.

KINO TRIGLAV: ob 16. uri predvaja jug. kinoteka amer. film FRANKENSTEIN Ob 17.30 in 20. uri ameriški barvni film VOHUN NA POVELJE. Prodaja vstopnic od 10 do 11. in od 15. ure dalje.

KINO VEVČE: ameriški barvni film BAGDADSKI LOPOV, ob 17 in 19. uri. Prodaja vstopnic od 16 ure dalje.

KINO ZALOG: nemški film ZALJUBLJENI DETEKTIV, ob 18. uri. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje.

KINO ZADOBROVA: ameriški barvni film GULIVERJEVA POTOVANJA, ob 16 in 18. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.

KINO SVOBODA — ČRNUČE: ameriški barv. film RAZKOSJE V TRAVI, ob 17 in 19. uri.

KINO SVOBODA, DOLGI MOST, LJUBLJANA: amer. barv. film V SVETU KOMEDIJE, ob 18 in 20. uri.

KINO SVOBODA — ŠENTVID: amer. barv. CS film NAPAD OB ZORI, ob 15, 17 in 19. uri.

KINO SAVLJE — LJUBLJANA: ameriški barv. CS film DOM NA GRIČU, ob 18. uri.

KINO HRUŠICA: ameriški barvni CS film VRNITEV V MESTECE PEYTON, ob 19. uri.

KINO DRAVLJE: nemški črno-beli film TAJNOSTI ORIENTA (II del), ob 16, 18 in 20. uri.

KINO CANKARJEV DOM — VRHNIKA: angleški film NOČ, KI SE POMNI, ob 10 in 17. uri. Ameriški barvni film POLNOČNA ČIPKA, ob 15 in 20. uri.

KINO BEVKE: angleški film NOČ, KI SE POMNI, ob 20. uri.

KINO DOMŽALE: italj. barv. CS film NIHALO GROZE, ob 15, 17 in 19. uri.

KINO RADOMLJE: amer. barv. CS film SLADKA PTICA MLADOSTI, ob 15, 17 in 19 uri.

KINO MENGEŠ: španski barv VV film LEPA LOLA, ob 16 in 19. uri.

POTUJOČI DOMŽALE: sovj. barv. film — HAJDUŠKA KRI — gostovanje v Moravčah, ob 16. uri, v Prevojah ob 19. uri.

KINO DOM — KAMNIK: angleški CS barvni film HELIONI, ob 17 in 20. uri.

KINO DUPLICA — KAMNIK: ameriški barvni VV film MOČNEJŠE OD SLAVE, ob 15, 17 in 19. uri.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA: italijanski barv. CS film NORMANI, ob 17 in 20. uri Matineja ob 9.30 uri.

KINO RADOVLJICA: francoski barvni film TRIUMF MIHAJLA STROGOVA, ob 18 in 20. uri. Ameriški barvni film HATARI, ob 15. uri.

KINO CENTER — KRANJ: ital. barv. CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO, ob 9.30 in 13. uri. Slovenski film LUCIJA, ob 15, 17 in 19. uri. — Prem meh. barv. filma PESEM ZA KARABINKO — [illegible] uri. Prodaja in rezervacija vstopnic od 8.30 in od 12. [illegible] dalje!

KINO STORŽIČ — KRANJ: slovenski film LUCIJA, ob 9.30. Amer. barv. CS film NAJLEPŠA NA SVETU, ob 14, 16, 18 in 20. uri.

KINO SVOBODA — KRANJ: ital. barv. CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO, ob 15, 17 in 19. uri. Slovenski film LUCIJA, ob 21 uri.

KINO KROPA: amer. barv. film TRAPER KELY ob 15 in 19.30. Špan. barv. film CARMEN IZ GRANADE, ob 17. uri.

KINO KRVAVEC: amer. barv. film — PONOSNI UPORNIK, ob 15 in 19.30. — Amer. barv. CS film BUTTERFIELD 8, ob 17 uri.

KINO NAKLO: ital. barv. CS film RODOŠKI VELIKAN, ob 16 in 19. uri. — Zaradi izredne dolžine filma, vstopnina zvišana za 30 din.

KINO GORJE — POTUJOČI: amer. film LJUBITELJ VOJNE, ob 16.30 in 19. uri.

KINO RADIO — JESENICE: ameriški film NA DOKIH NEW YORKA, ob 15, 17 in 19. uri.

KINO PLAVŽ — JESENICE: ameriški film DEKLE, ob 16, 18 in 20. uri.

KINO KRANJSKA GORA: francoski film STOTNIK COPATAR.

KINO KOROŠKA BELA: ameriški film DVA TEDNA V DRUGEM MESTU

KINO DOVJE: angleški film ŠPORTNO ŽIVLJENJE.

KINO ŽIROVNICA: ruski barvni film SLEPI MUZIKANT.

KINO PARTIZAN, RIBNICA NA DOLENJSKEM: sovjetski barvni film v kinoskopu, vojna drama TIŠINA (I. del), ob 15 in 20. uri.

KINO KRKA — NOVO MESTO: španski barvni film — BELI KONJ (Pevec potepuh), ob 10, 15, 17 in 19. uri.

KINO ČRNOMELJ: ameriški film PSIHO, ob 17 in 20. uri.

KINO SVOBODA — KRŠKO: amer. CPS film KAJ SE JE ZGODILO Z BABY JANE, ob 17.30 in 19.30.

KINO SVOBODA, TRBOVLJE II: ameriški film OSAMLJENI SO HRABRI, ob 15, 17 in 19. uri.

KINO SVOBODA — ZASAVJE — TRBOVLJE: ameriški barvni CS film NA CILJU, ob 15, 17 in 19.15.

KINO SVOBODA II, HRASTNIK: francoski CS film IGRA RESNICE, ob 17 in 19. uri.

KINO SVOBODA, ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI: francoski barvni CSP film MISTERIJ PARIZA, ob 15 in 19.30.

KINO SOČA, NOVA GORICA: češki film DVA MUŠKETERJA, ob 16. in 20.15.

KINO SVOBODA — ŠEMPETER PRI GORICI: nemški film TAJNI ARHIV NA ELBI, ob 16, 18 in 20. uri.

Čestitke

Poročila sta se **ZVONKO RAHNE** in **MARTA JAKOŠ**. — Iskreno čestitajo kolegi in prijatelji iz ČP »Delo«.

MARI BARTOLO, roj. MIKLIČ čestitata za uspešno opravljeno diplomo na medicinski fakulteti — oddelku za stomatologijo — mama in sestra Angelca z možem. C

Dr. **JOŽETU LOJKU** čestitajo za uspešno obrambo doktorske disertacije — žena Mira, sin Samo in Jeričevi iz Maribora. 22272-

Novoporočencema dr. **ALENKI GOSARJEVI** in dr. **AVGUŠTINU MENCINGERJU** iskreno čestitajo in želijo vso srečo — kolegi. 1853-

Obvestila

ZAVODU ZA SLEPO MLADINO SO DAROVALI:

Namesto venca na grob pok. Ivane Petkovšek poklanjajo v korist slepim 7.000 din — sestra Karolina Petkovšek in sosedje.

Namesto cvetja na grob pok. arhitekta Vladimira Gajška daruje v korist slepim 5.000 din — ing. arh. V. S.

Zveza slepih Slovenije Osnovna organizacija Ljubljana, se v imenu članov za darova najlepše zahvaljuje.

Sindikalna podružnica OS Ljubljana, je darovala saldo njihove blagajne, v korist slepi mladini 239.304 din.

OBČ RKS, Ljubljana-Šiška, je daroval slepi mladini 10.000 din.

Khan ing. Lado, Ljubljana Bethovnova 9 — v korist slepi mladini — 18.000 din.

Sindikalna podružnica za Naravoslovje in Kemijo Ljubljana, za slepo mladino — 10.500 din.

Zveza rudarskih in metalurških ingenerjev Ljubljana, v korist slepi mladini — 12.000 din.

Republiški sekretariat za prosveto in kulturo — Ljubljana, v korist slepi mladini — 15.000 din.

V počastitev druge obletnice za pokojnim Alojzom Kremžarjem, darujejo za slepo mladino žena Fani, hčerka Magda in sin Jože iz Ljubljane Viška cesta 14 — 5.000 din.

Namesto venca, za pokojnega skladatelja prof. Antona Lavrina, daruje družina Rovan iz Rožne doline, za slepo mladino 5.000 din.

Namesto venca na grob pokojnemu Grozdanu Piperkovu, darujeta sindikalna podružnica in Oddelek za sociologijo lokalnih skupnosti Inštituta za sociologijo in filozofijo pri Univerzi v Ljubljani zavodu za slepo mladino 10.000 din.

Namesto venca na grob pokojnega Jožeta Klanjška — Vasje, daruje za slepo mladino HS Prešernova 38, Ljubljana — 7.000 din.

Namesto venca prijatelju Tonetu Tomanu poklanja za slepo mladino družina V. Smolej — 10.000 din.

Sodelavci TPS pri Zavodu za avtomatizacija Ljubljana, namesto venca na grob pokojne ing. Carmen — Jež — Gala, dar za slepo mladino — 19.000 din.

Namesto cvetja na grob, pesniku dr. Antonu Vodniku, daruje Zavodu za slepo mladino družina Ceneta Vipotnika — 10.000 din.

Poleg venca, daruje za slepo mladino kolektiv računovodstva »Litostroj« — v spomin na pokojnega Vinka Hafnerja — 6.500 din.

V spomin na drago pokojnico Maro Košak z Grosupljega, daruje za slepo mladino družina Avgusta Bukovca, Ljubljana, Grubarjevo nabrežje 14. — 10.000 din.

Namesto venca na grob, pokojnici Elizabeti Lusyhin, za slepo mladino, družina Trenc iz Šentjerneja na Dolenjskem — 8.000 din

Namesto venca na grob dr. Antonu Vodniku, slov. pesniku, za slepo mladino — Jože Kocbek, Ljubljana, Kotnikova 13. — 2.000 din.

Na spomin umrle mame Ane Čoh, darujem za slepe — Rado Mohor — Bled — 10.000 din.

Namesto venca pokojnega arhitekta tov. Vlada Gajška, poklanjamo Skladu zavoda za slepo mladino — 13.500 din.

Šola za oblikovanje — Ljubljana.

Namesto venca na grob, pokojnega Jožeta Božnika — za slepo mladino — družina Klun iz Dobrne — 8.000 din.

Namesto venca za pokojnega arhitekta Vlada Gajška, poklanja Zavod za oblikovanje — Ljubljana slepi mladini — 10.000 din.

Namesto venca na grob Toneta Tomana, dar za slepe družina Ščetarič iz Karlovca — 6.000 din.

Namesto cvetja na grob pokojne gospe Koželj, daruje za slepo mladino — Elektrotehniški Vestnik — Ljubljana — 10.000 din.

Preostanek od zbirke za venec, za pokojno gospo Koželj, za slepo mladino daruje — 9.300 din. Kolektiv fakultete za elektrotehniko Ljubljana

Uprava Zavoda za slepo mladino v Ljubljani, Langusova 16, se za poklonjene zneske najlepše zahvaljuje! Hkrati sporočamo, da imamo novo številko žiro računa: 505-638-273.

URAD ZA NAJDENE PREDMETE PRI SKUPŠČINI OBČINE LJUBLJANA-ŠIŠKA objavlja, da bo razstava najdenih koles v športni hali »Tivoli«, v torek, dne 26. 10 1965 od 14. do 19. ure in v sredo, dne 27. 10. 1965 od 7. do 19. ure.

Podjetje v Ljubljani

sprejme

- **SAMOSTOJNEGA RAČUNOVODJO — BILANCISTA**
- **KOMERCIALISTA**
- **NEKVALIFICIRANE DELAVCE**

Pismene ponudbe z opisom kvalifikacije in sedanje zaposlitve pošljite v oglasni oddelek »Dela« pod oznako »SPOSOBNOST«.

Vhod v galerijo 8 j. Oškodovanci bodo vabljeni s posebnimi vabili in prosimo, da upoštevajo datum in uro, ki sta navedena na vabilu.
OGLEDA naj se tudi udeležijo oškodovanci, ki ne bodo dobili vabila O

ŽELODČNI KATAR, čir na želodcu in na dvanajsterniku ter katar debelega črevesa zdravite z uspehom z naravnim zdravilom rogaškem »T.nat« vrelcem. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Ljubljani pri »Prehrani« in Mercatorju.

V KOBARIDU JE EMIL BATIČ odprl zasebno gostišče v prenovljeni hiši. Gostom postrežejo s svežimi prigrizki, pravim kraškim pršutom in z originalnimi vini po konkurenčnih cenah. Gostišče ima lep vrt v go-zdičku in prostor za parkiranje. Prepričajte se o odlični postrežbi!

Maribor

DEŽURNA LEKARNA

Nedelja, 24. okt.; lekarna »Pri gradu«, Partizanska 1.

KINO:

UNION: amer. film ANA KARENINA. Amer. barv. VV film GOSPODAR HAVAJEV.

PARTIZAN: meh. barv. glasb. film, JAZ PUSTOLOVEC. Jugosl. film TRI.

UDARNIK: amer. film NAJDALJŠI DAN.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE Nedelja, 24. okt.: zaprto.

Komisija za razpis direktorja pri podjetju

TAPO

razpisuje mesto

DIREKTORJA

delovne enote TAPO, podjetja za izdelovanje blazinjenega pohištva.

POGOJI:

višja komercialna šola s primerno prakso na vodilnih mestih ali
srednja ekonomska šola z najmanj 5-letno prakso na vodilnih mestih.
Kandidat mora obvladati vsaj en svetovni jezik, zaželen je nemški.
Poleg dokazil o strokovnosti priložite še dokazilo o nekaznovanju.
Stanovanje ni zagotovljeno.
Razpis velja 15 dni po objavi v časopisu. 9035

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE - CELJE

obvešča vse interesente, poslovne prijatelje in cenjene kupce

DA IZDELUJE

ODPRESKE

ki ustrezajo naslednjim osnovnim pogojem:

1. Hladno vlečeni odpreski
   — debelina pločevine do 2.5 mm
   — delovna površina do 800 x 800 mm oz. ø 800 mm
   — globina vleka do 200 mm
   — delovni pritisk 25 — 400 ton.
2. Toplo vlečeni odpreski
   — debelina pločevine od 4 — 15 mm
   — delovna površina do 4000 x 2250 mm
   — globina vleka do 250 mm
   — delovni pritisk do 900 ton

Odpreske pod štev. 1. in 2. izdelujemo iz naslednjega materiala: navadne in dekapirane pločevine ter barvnih kovin. Cene in ostali prodajni pogoji se določijo naknadno po sprejemu naročil na podlagi risb in drugih tehničnih podatkov.

V poštev pridejo serijski ne pa individualni izdelki.

Vse interesente prosimo, da nam pošljejo svoje ponudbe oziroma naročila. 9047

Čas je za ogrevanje!

Ne kupujte peči kar na slepo!

Vse peči ne ogrevajo dobro z jugoslovanskimi plinskimi olji.

KOT PRVI smo si prizadevali, da vam lahko pošljemo peči GREENGAS, namenoma izdelane za Jugoslavijo, ker delujejo na

PLINSKO OLJE D-2

RADIO TREVISAN

VIA S. NICOLO 21, TRST

ELEKTRIČNI PRALNI STROJI

REX - CANDY - BOSCH - CASTOR - INDESIT - HOOVER

ZA IZVOZ POSEBNE CENE

OD 67.900 LIR DALJE

Tehnično pomoč nudimo v kateremkoli kraju Jugoslavije.
Prevoz in zavarovanje na naš račun.
Dostava na dom brezplačna.

UNIVERSALTECNICA

Corso Garibaldi 4 **TRST** **Piazza Goldoni 1**

TELEFONI: 41243 — 50486 — 90191

ČE IMATE...

KONVERTIBILNA DEVIZNA SREDSTVA

LAHKO KUPITE...

TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK, RADIJSKI SPREJEMNIK IN TRANSISTOR NAŠE PROIZVODNJE

● UGODNA CENA ● TAKOJŠNJA DOBAVA ● DOBRA KAKOVOST

VPLAČAJTE NEPOSREDNO NA NAŠ ŽIRO RAČUN 625-1-514.
ZA PODROBNA POJASNILA IN PROSPEKTE PIŠITE NA NASLOV:

- **ELEKTRONSKA INDUSTRIJA – NIŠ ali**
- **ELEKTRONSKA INDUSTRIJA – NIŠ, poslovalnica BEOGRAD KNEZ MIHAILOVA 2-4/8**

Ei NIŠ

– KAKOVOST
– JAMSTVO
– ZANESLJIVOST

Tovarna

TOTRA

LJUBLJANA, Zg. Hrušica 14

razpisuje prosta delovna mesta

1. **šefa tehničnega sektorja**
2. **pravnega referenta**
3. **vodje obračuna proizvodnje**
4. **ekonomista**

POGOJI:

pod 1.: diplomiran strojni inženir z 10-letno prakso, od tega vsaj 5 let na vodilnem delovnem mestu;
pod 2.: diplomiran pravnik z najmanj 1-letno sodno prakso;
pod 3.: diplomiran ekonomist ali absolvent ekonomske srednje šole s 5-letno prakso;
pod 4.: diplomiran ekonomist s 5-letno prakso.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 9014

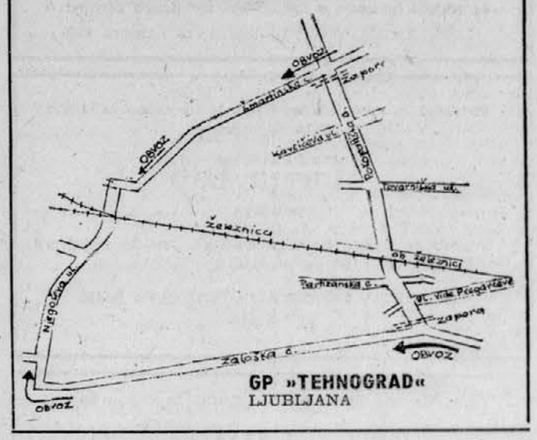
OBVESTILO

Obveščamo, da bo od 26. oktobra 1965 do 10. novembra 1965 zaprta za ves promet Pokopališka ulica.

Obvoz bo po Šmartinski, Njegoševi na Zaloško cesto ter obratno!

Za pešce bo ves čas zapore zagotovljena varna možnost prehoda.

Zapora bo zaradi prekopa cestišča zaradi polaganja vročevodnega omrežja.

GP »TEHNOGRAD«
LJUBLJANA

Komisija za razpis in imenovanja

STROKOVNEGA IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA - DOMŽALE

LJUBLJANSKA 105

razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA ŠOLE

Pogoji: 1. visokošolska izobrazba kovinske stroke z zaključnim izpitom in strokovnim izpitom;
2. višješolska izobrazba kovinske stroke z zaključnim izpitom in 5-letna praksa, od tega vsaj polovica v prosvetni službi;
3. srednješolska izobrazba kovinske stroke z zaključnim izpitom in 15-letna praksa, od tega vsaj polovica v prosvetni službi.

Prijave pošljite razpisni komisiji. — Rok za prijavo 14 dni po objavi. — Stanovanje ni zagotovljeno. 9048

IZOBRAŽEVALNI CENTER LITOSTROJ

ponovno razpisuje
za svoj dom učencev prosto delovno mesto

VZGOJITELJA

POGOJI ZA SPREJEM: dokončano učiteljišče ali višja pedagoška šola z nekaj leti prakse pri vzgojnem delu.

Prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Stanovanje ni zagotovljeno. — Nastop službe po dogovoru.
Ponudbe z opisom dosedanjega dela naslovite na upravo doma učencev izobraževalnega centra Litostroj, Ljubljana, Djakovičeva 55.
Rok za prijavo je do 28. oktobra 1965. 9007

Razpisna komisija

INDUSTRIJE USNJA VRHNIKA

razpisuje prosto delovno mesto

samostojnega korespondenta
za delo v izvozno-uvoznem oddelku

POGOJ: popolno obvladanje nemškega jezika. — Zaželeno je tudi vsaj delno znanje angleškega ali francoskega jezika.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski sektor do 31. oktobra 1965. 9004

SREDNJE GRADBENO PODJETJE V LJUBLJANI

zaposli takoj

gradbenega delovodjo
z najmanj 2-letno prakso

gradbenega tehnika
za samostojno vodenje objektov in z daljšo prakso v gradbeni operativi

Pismene ponudbe z opisom prejšnjih zaposlitev pošljite v oglasni oddelek pod oznako »VESTEN — SPOSOBEN«.
Samsko stanovanje priskrbljeno, družinsko pa bo zagotovljeno v treh letih. 9008

Komisija za delovna razmerja

TOPLARNE LJUBLJANA

V GRADNJI

LJUBLJANA-MOSTE, ob Poljski poti

razpisuje
prosta delovna mesta za:

1. **VARNOSTNEGA TEHNIKA**
2. **STROJEVODJO za premik Diesel in parne lokomotive**
3. **PREMIKAČA**
4. **VOZNIKA tovornjaka**
5. **BULDOŽERISTA**
6. **STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA**
7. **STRUGARJA**
8. **DVA POSLUŽEVALCA grelnikov na tekoče gorivo (termogenov)**
9. **DVA ZDRAVA IN TREZNA ČUVAJA**
10. **PET NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV**
11. **SNAŽILKO**

POGOJI:

pod 1.: po možnosti končana šola za varnost pri delu na višji tehniški varnostni šoli, strojni ali elektrotehnik z nekaj prakse v HTV službi;
pod 2. do 8.: ustrezna strokovna usposobljenost oz. kvalifikacija.

Za razpisana delovna mesta je uvedeno poskusno delo.

Osebni prejemki so zagotovljeni po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z opisom dosedanje prakse organizacijsko-kadrovski službi podjetja.

Razpis velja do zasedbe razpisanih delovnih mest. 9037

POSREDUJEMO
PRODAJO:

karamboliranega osebnega avtomobila ZASTAVA 1300 –

leto izdelave 1964, prevoženih 15.000 km.

Začetna cena 1,500.000 din. Ogled vozila je mogoč vsak dan od 6. do 14. ure v mehanični delavnici Transturist - Škofja Loka
Pismene ponudbe sprejema zavarovalnica KRANJ do četrtka 28. 10. 1965 do 12. ure.

Zavarovalnica KRANJ 9074

Komisija za odprodajo nepotrebnih osnovnih sredstev pri delavskem svetu

GORENJSKE PREDILNICE ŠKOFJA LOKA

ODPRODA
NASLEDNJA OSNOVNA SREDSTVA:

tovorni avtomobil STEYER -
diesel 1952, 90 KS — brezhiben
avto radioaparat za fiat 1400 –
autovox — ni brezhiben
ojačevalec
ni brezhiben
dvigalo demag
domače izdelave — elektromotor AEG — brezhiben
stroj za lupljenje krompirja 25 kg –
tovarniško nov
risalni aparat z desko

Navedena osnovna sredstva so na razpolago družbenemu sektorju do vključno 29. 10. 1965. Po tem datumu so na razpolago tudi zasebnemu sektorju

Vse informacije daje osebno ali po telefonu 064-85-231 tov. Franc Dagarin. 9019

Gradbeno industrijsko podjetje

GRADIS

CENTRALA LJUBLJANA

razpisuje prosto delovno mesto

UPRAVNIKA SAMSKIH DOMOV

Pogoj: končana srednja ekonomska ali sorodna šola in vsaj 3 leta prakse na enakem delovnem mestu.

Nastop službe 1. 12. 1965.

Ponudbe sprejema do 10. 11. 1965 kadrovsko-socialna služba centrale podjetja, Korytkova 2. 9075

Komunalno podjetje
UPRAVA TRGOV – LJUBLJANA,
Pogačarjev trg št. 1

sprejme takoj
v službo

DELAVCA

ki je zdrav, močan in trezen, sposoben za delo na prostem trgu. Zasedba delovnega mesta je možna takoj.

Osebni dohodki po pravilniku podjetja. 9062

PREKLICUJEMO

izgubljeni blok naročilnic od štev. 1254 do 1278,
opremljen z žigom podjetja za nizke gradnje
»NIGRAD« - Maribor.

Vse trgovska podjetja pa prosimo, da eventualno izsledite navedenih naročilnic takoj prijavijo postaji Ljudske milice.

Razpisna komisija

KOMBINATA LESNO-PREDELOVALNE INDUSTRIJE - Logatec

razpisuje po sklepu centralnega delavskega sveta prosto delovno mesto

DIREKTORJA
finančno-računovodskega sektorja

POGOJI:
— ekonomska fakulteta z diplomo in najmanj 5 let prakse v vodenju finančno računskega sektorja ali
— srednješolska izobrazba in najmanj 15 let prakse v računovodskih poslih, od tega najmanj 10 let na vodilnem delovnem mestu.

Kandidati morajo predložiti:
— dokaze o strokovni oziroma šolski izobrazbi;
— dokaze o dosedanji praksi;
— kratek življenjepis z opisom dosedanjega dela.

Rok za sprejemanje prijav je 15 dni od dneva objave oglasa.
Kandidati imajo pravico, da si ogledajo razpisno gradivo v kadrovsko-socialnem sektorju podjetja. Po možnosti bo stanovanje zagotovljeno konec leta 1966. 9063

ELEKTROKOVINA

tovarna elektrokovinskih izdelkov

MARIBOR

komisija za razrešitev in imenovanje direktorja podjetja razpisuje po zakonu o delovnih razmerjih in statutu podjetja mesto

DIREKTORJA

podjetja Elektrokovine, tovarne elektrokovinskih izdelkov Maribor.

V skladu s statutom podjetja in zakonom o delovnih razmerjih mora kandidat za prijavo na razpisano delovno mesto direktorja podjetja izpolnjevati naslednje pogoje:

- **— da kandidat ni bil obsojen na kaznivo dejanje zoper ljudstvo in državo, zoper narodno gospodarstvo, zoper uradno dolžnost, zoper družbeno in zasebno premoženje ali zaradi kršitve pravic samoupravljanja,**
- **— da aktivno deluje na družbeno-političnem področju,**
- **— da ima visokošolsko izobrazbo in da obvlada vsaj en tuj jezik in**
- **— najmanj 10 let delovne dobe, od tega najmanj 5 let na vodilnem položaju.**

Prijavi mora kandidat priložiti glede na razpisane pogoje dokazila o strokovnosti in nekaznovanju ter kratek življenjepis.

Prijave za razpisano delovno mesto morajo kandidati poslati v 15 dneh po objavi v časopisu v zaprti ovojnici na naslov: Elektrokovina Maribor, Tržaška c. 109, kadrovski oddelek z oznako »Komisiji za razrešitev in imenovanje direktorja podjetja«.

Razpis je zaključen z 10. novembrom 1965.

8814

EXPORT TVORNICA ĆILIMA

SARAJEVO, Ilidža, Blažujski drum 6

razpisuje NATEČAJ
za izpopolnitev delovnega mesta

PREDSTAVNIKA
za območje Slovenije in Hrvatske
s sedežem v Ljubljani ali Zagrebu.

V poštev pridejo tekstilci in osebe, ki niso bile kaznovane zaradi gospodarskega kriminala.

Osebe morajo imeti avtomobil.
Plača po sporazumu.
Natečaj velja do izpopolnitve delovnega mesta. 8953

ELEKTRO GORICA
PE – Koper

obvešča vse svoje odjemalce, da je z 18. 10. 1965 uvedla

dežurno službo

v servisni delavnici Izola in, da popravlja vse vrste gospodinjskih pripomočkov tudi na domu.

Delovni čas je od 6. ure do 20. ure, ob sobotah pa samo od 6. do 14. ure. 9073

KOMISIJA ZA KADRE
KOVINSKEGA PODJETJA

KLIMA - Celje

objavlja RAZPIS za izpopolnitev delovnega mesta

TEHNIČNEGA VODJE PODJETJA

POGOJI:

diplomiran strojni inženir, z najmanj 5-letno prakso ali diplomiran strojni tehnik z najmanj 10-letno prakso v stroki.

Lastno stanovanje.

Osebni dohodek po osnovah in merilih pravilnika o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Prijavo s potrebno dokumentacijo pošljite v 15 dneh od dneva objave oglasa v razpisu, kadrovski komisiji podjetja.

O izvršeni izbiri bodo kandidati pismeno obveščeni v 15 dneh po izteku roka za predložitev prijave. 9069

Delovna skupnost
DLP Črnomelj
razpisuje prosto delovno mesto

HIŠNIKA(-ICE)
v DLP Črnomelj.

Poleg splošnih pogojev za tovrstna delovna mesta je zaželeno, da prosilec ozirnjen zakonski tovariš obvlada znanje elektro, kovinske, fino- ali finomehanične stroke.

Plača po zakonu o javnih uslužbencih. Možnost zaposlitve takoj. Enodružinsko stanovanje prosto v DLP Črnomelj s 1. XII. 1965.

Ponudbe sprejema uprava DLP Črnomelj. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Dom ljudske prosvete Črnomelj 9015

ILIRIJA

trgovsko podjetje na debelo in drobno
ILIRSKA BISTRICA

razpisuje prosto delovno mesto

ŠEFA SPLOŠNEGA ODDELKA

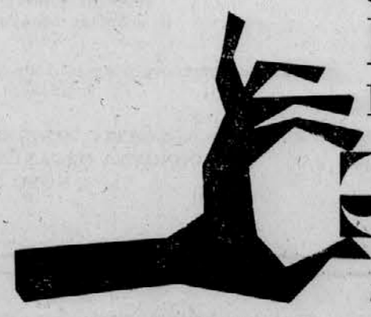
POGOJI: višja upravna šola, najmanj 2 leti prakse

Prijave sprejema uprava podjetja 15 dni po objavi. 9071

Obiščite

JESENSKO RAZPRODAJO POHIŠTVA

SLOVENIJALES

na GR, hala B, od ponedeljka 25. oktobra dalje

POPUST *in* VELIKA IZBIRA

Zagotovljena je dostava na dom.

Po kratki bolezni nas je za vedno zapustila v 80. letu starosti naša draga mama, stara mama, teta, tašča in svakinja

Ivana Rupnik

roj. PODGORNIK

Pogreb bo v ponedeljek, 25. oktobra 1965, ob 8.30 iz hiše žalosti Lome 7, na pokopališče v Črnem vrhu nad Idrijo.

Žalujoči:

hčere Ivanka, Pepca in Milka Bačer z družino, sinova Rafael in Pavle z družinama ter drugo sorodstvo

Lome, Zadlog, Tevče, Ljubljana, 23. oktobra 1965

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša sodelavka

Marija Lap

politirka

Pogreb pokojnice bo v ponedeljek, dne 25. oktobra 1965, ob 16.30 na pokopališču v Komendi.

KOLEKTIV INDUSTRIJE POHIŠTVA STOL KAMNIK

Zapustila nas je naša ljuba mama in dobra babica

Helena Dobravc

roj. KOS

K počitku jo bomo spremili danes, v nedeljo, 24. oktobra 1965, ob 16.30 na pobreškem pokopališču v Mariboru.

Otroci: Nada, Darinka, Tiha, Branko z družinami, mož Ferdo, vnuki Vera, Marko, Bojan in drugo sorodstvo.

Maribor, 22. oktobra 1965.

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša dobra žena in mama, hčerka, sestra in teta

Katarina Oven

rojena DACAR

borka od l. 1941, odlikovana z redom za hrabrost in zasluge za narod

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 25. oktobra 1965, ob 15.30 izpred mrliške vežice v Dravljah, na pokopališče v Dravljah.

Žalujoči:

mož Franc, hči Jožica, sin Vojko, mama, sestre, bratje in drugo sorodstvo

Sentvid nad Ljubljano, 23. oktobra 1965

Za vedno nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Franc Železnik

upokojenec

Dragega pokojnika bomo spremili k zadnjemu počitku v ponedeljek, dne 25. oktobra 1965, ob 16. uri iz Jožefove mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

žena Josipina, sin Milan z ženo Mileno in vnučko Lučko ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Bevke, Drenov grič, 22. oktobra 1965

Umrla je naša zlata mama in nenadomestljiva žena

Antonija Gmajnar

rojena KIRIHMAJER

Pogreb bo v nedeljo, 24. oktobra 1965, ob 14. uri iz Janezove mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

mož, sinova Boris in Janez, snaha Nuša, sestri, brat in drugo sorodstvo

Ljubljana, Rateče-Planica, 23. oktobra 1965

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage, nezabne žene in mamice

Jožice Hutter

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v bridkih trenutkih sočustvovali z nami in s številno udeležbo, venci, cvetjem ter z izrazi tolažbe počastili njen spomin.

Žalujoči:

mož Karel, otroci: Bojan, Marlenka, Nuška ter drugo sorodstvo.

Ljubljana, 22. oktobra 1965.

ZAHVALA

Ob nenadomestiljivi izgubi našega ljubljenega sinčka

Tomija Vouka

se najiskreneje zahvaljujemo vsem zdravnikom, sestram in strežnicam Klinične bolnišnice za otroške bolezni v Ljubljani, ki so se ves čas njegove dolgotrajne bolezni požrtvovalno trudili, da bi rešili mlado življenje in mu hkrati lajšali trpljenje ob zahrbtni in neozdravljivi bolezni. Najiskreneje se zahvaljujemo tudi zdravnikom Zdravstvenega centra v Cerknici, kakor tudi vsem, ki so nam kakorkoli izrazili sožalje.

Žalujoči:

mamica, očka in bratec.

ZAHVALA

MNOGIM JE BIL DRAG NAJIN ZLATI

Damjan

MNOGO VAS JE Z NAMA SOČUSTVOVALO IN POSKRBELO, DA JE BILA NJEGOVA ZADNJA POT TAKO ZELO LEPA.

ZA VSE ISKRENA HVALA!

NEUTOLAŽLJIVA:

MAMICA DANI IN OČKA JOŽKO ZUPAN.

ŠENTRUPERT, 22. OKTOBRA 1965.

POSREDUJEMO

PRODAJO POŠKODOVANIH OSEBNIH AVTOMOBILOV:

opel rekord, letnik 1964
prevoženih 15.000 km
R-8 major, letnik 1965
prevoženih 8800 km;
R 4-L, letnik 1965
prevoženih 7400 km;
R 4-L, letnik 1965
prevoženih 8400 km.

Vse informacije daje in sprejema ponudbe

ZAVAROVALNICA LJUBLJANA

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 10

do 11. ure dne 28. oktobra 1965. 9064

Zveza študentskih organizacij

LJUDSKE TEHNIKE SLOVENIJE

LJUBLJANA, Poljanska 6

razpisuje po sklepu 35. seje UO zveze ŠOLT delovno mesto

REFERENTA

za tehniško vzgojo študentov

POGOJI: diploma I. stopnje tehniške fakultete in urejena vojaščina.
Pismene ponudbe z življenjepisom pošljite do 1. novembra 1965 na zvezo ŠOLT.
Prednost imajo prosilci z diplomo II. stopnje. 9040

Potrti v neizmerni žalosti sporočamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl po kratki, hudi bolezni v 55. letu starosti naš dobri sin, brat in svak

Stanko Resnik

šef zobne ambulante v Brežicah

Pogreb bo iz hiše žalosti na pokopališče v Brežicah dne 25. oktobra 1965, ob 15. uri

Prosimo tihega sožalja!

Žalujoči:

oče Franc, brat Franc z ženo Pepco, sestra Iva z možem dr. Dragom in drugo sorodstvo

Brežice, Topolščica, dne 23. oktobra 1965

Nepričakovano je umrl naš dobri oče, stari oče in brat

Anton Mrak

posestnik

Pogreb bo v ponedeljek, 25. oktobra 1965, ob 15. uri iz hiše žalosti Staneže 15, na pokopališče v Šentvid.

Žalujoči:

otroci: Stane, France, Vinko, Lojze, Dora, Jože z družinami, Minka, Iva, sestra Ivanka in drugo sorodstvo

Staneže, 23. oktobra 1965

Po dolgi, mučni bolezni nas je zapustila moja ljuba žena, sestra, teta in svakinja

GABRIJELA URŠIČ

roj. JUSTIN

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 24. oktobra 1965, ob 16. uri iz mrliške vežice na Žalah v Kamniku.

V globoki žalosti mož Albert, sestri Mici in Iva, brat Albin in drugo sorodstvo.

Kamnik, 22. oktobra 1965.

TIHO NAS JE ZAPUSTIL IN TIHO SMO POKOPALI DNE 23. OKTOBRA 1965 NAŠEGA NAJDRAŽJEGA

CIRILA TOMINCA

MORNARIŠKEGA POLKOVNIKA v. p.

PROSIMO TIHEGA SOŽALJA!

ŽENA VALIKA, SIN FEDOR Z ŽENO MARIJO, BRATJE DR. STANKO Z ŽENO MINKO, DR. P. ROMAN, FRANJO Z ŽENO NADO, OSKAR Z ŽENO NADO IN SVAKINJA LOJZKA TER DRUGO SORODSTVO

LJUBLJANA, 24. OKTOBRA 1965.

Nepričakovano in mnogo prezgodaj je sredi dela tragično preminil naš sodelavec

ČRTOMIR RUGELJ

referent prodaje motornih vozil in sekretar osnovne organizacije ZK

Nadvse požrtvovalnega in dobrega člana kolektiva bomo ohranili v trajnem spominu!

KOLEKTIV, SINDIKALNA PODRUŽNICA IN OSNOVNA ORGANIZACIJA ZK NOVOTEHNA NOVO MESTO

Strti v neizmerni žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je v 28. letu starosti nenadoma preminil naš dragi mož, očka, sin, brat, zet in svak

ČRTOMIR RUGELJ

uslužbenec Novotehne

Poslednje slovo bo v nedeljo, 24. oktobra 1965, ob 16. uri na pokopališču v Šmihelu

Žalujoči:

žena Marija, hčerkica Suzi, mama, oče, sestra Sonja Kolene, družina Prešeren in drugo sorodstvo

Novo mesto, Celje, Ljubljana, Reka, Koper, Trebnje, 22. oktobra 1965

Komisija za razpise

Bolnice za pljučne bolezni – Sežana

objavlja
prosto delovno mesto

medicinske sestre

za delo v bolniškem oddelku.

Zagotovljena je nova garsonjera, prehrana v zavodu, osebni dohodek po pravilniku zavoda. Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.

Ponudbe sprejema komisija za razpise do 5. novembra 1965. 8890

Svet kolektiva

KMETIJSKEGA ZAVODA

CELJE, Vojkova 1

razpisuje mesto

– DIREKTORJA

Pogoji: agronomska ali veterinarska fakulteta in 5 let službe v živinoreji.

Plača po pravilniku o delitvi OD.

Prijave na razpis pošljite do 10. novembra 1965. 9052

Razpisna komisija pri gostinskem podjetju

PARK HOTEL BLED

razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Pogoji: visokošolska izobrazba s triletno prakso, višja šolska izobrazba z najmanj 5-letno prakso v gostinstvu ali turistični stroki, srednješolska izobrazba z najmanj 8-letno prakso v gostinstvu oziroma turizmu, od tega najmanj 3 leta na vodilnem delovnem mestu.

Kandidati morajo poleg vloge priložiti prepis spričevala, dokaz o dosedanjih zaposlitvah in potrdilo o nekaznovanju.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi OD.

Komisija sprejema vloge do vključno 9. novembra 1965. 9050

CESTNO PODJETJE v Ljubljani

LJUBLJANA, Stolpniška ul. št. 10

razpisuje prosta delovna mesta:

VODJE terenskega obrata Domžale

gradbeni tehnik za nizke gradnje z večletno prakso v cestni službi

CESTNIH DELAVCEV

za vzdrževanje cest na območju teren. obrata Domžale, in sicer dve delovni mesti na odseku Stahovica—Kamniška Bistrica, dve delovni mesti na odseku Šentjakob—Dolsko in delovno mesto na odseku Kamnik—Vrhpolje.

Osebni dohodki po pravilniku. — Nastop službe takoj. — Kandidati za vodjo teren. obrata pošljejo pismene ponudbe z obveznim opisom izobrazbe in dosedanjega dela kadrovsko-socialni službi podjetja in sicer v 8 dneh po objavi v časopisu; kandidati za cestne delavce se lahko zglasijo v pisarni teren. obrata v Domžalah, Ljubljanska 138. 9018

UPRAVNI ODBOR PODJETJA

KoteksTobus

IMPORT-EXPORT, LJUBLJANA

razpisuje

NATEČAJ

za izdelavo zaščitnega znaka podjetja in napisa: KOTEKS–TOBUS — import-export, Ljubljana

Pogoji natečaja so naslednji:

zaščitni znak mora izražati osnovno dejavnost podjetja, ki zajema trgovanje na domačem in tujem tržišču (uvoz-izvoz) s surovimi kožami ter polizdelki in izdelki usnjarske in usnjarsko-predelovalne industrije.

Nagrade:

1. NAGRADA	**200.000 din**
2. NAGRADA	**150.000 din**
3. NAGRADA	**100.000 din**

Natečaj je anonimen. Osnutek in ovojnica z naslovom morata biti opremljeni s šifro. Na naslovni ovojnici mora biti oznaka »Natečaj«.

Osnutke bo ocenjevala strokovna žirija, ki jo sestavljajo trije člani podjetja in štirje člani umetniških društev Slovenije.

Osnutke predložite oziroma pošljite po pošti upravi podjetja v Ljubljani, Miklošičeva 18, najkasneje do 20. novembra 1965.

Nenagrajene osnutke vračamo na zahtevo. Pridržujemo pa si pravico odkupa posameznih osnutkov po 25.000 dinarjev. 9053

ZDRUŽENO PODJETJE ZA PTT PROMET

LJUBLJANA

razpisuje
delovno mesto:

– KNJIŽNIČARJA

za vodstvo strokovne knjižnice.

Za to delovno mesto je potrebno znanje angleškega in nemškega jezika ter pasivno znanje francoskega jezika.

Prijave z opisom dosedanjega dela naj pošljejo prosilci Sektorju za skupne zadeve Združenega podjetja za PTT promet, Ljubljana, Cigaletova 15-VIII.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 9038

Upravni odbor osnovne šole

»Oskar Kovačič«

LJUBLJANA

Dolenjska cesta 20

sprejme
v stalno ali honorarno delovno razmerje

predmetnega UČITELJA ali PROFESORJA angleškega jezika in SNAŽILKO

pri podružnični šoli Ljubljana-Rudnik.

Nastop službe 1. novembra 1965. Osebni prejemki po pravilniku. — Pismene ponudbe pošljite upravi šole. 9049

UPRAVNI ODBOR

Prireditvene poslovalnice

FESTIVAL

V LJUBLJANI

razpisuje mesto

DIREKTORJA

POGOJI: kulturni delavec s fakultetno izobrazbo in 5-letno prakso na vodilnih mestih.

Prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Stanovanje ni zagotovljeno.

Pismene ponudbe sprejema uprava Festivala, Ljubljana, Trg francoske revolucije 2, do 10. nov. 1965. 9043

Železniški zdravstveni dom Maribor,

Verstovškova ul. 4-a

razpisuje
prosto delovno mesto

ZDRAVNIKA SPLOŠNE PRAKSE

Pogoj: dokončana medicinska fakulteta in nekaj prakse.

Nastop službe mogoč takoj. 9078

PODJETJE

RIBARSTVO EXPORT

LJUBLJANA, VOŽARSKI POT 12

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA

POGOJI:
a) kandidat mora imeti srednjo ekonomsko ali njej ustrezno šolo ali
b) nižjo strokovno izobrazbo z desetletno prakso v enakovrstnem podjetju.

V vsakem primeru mora imeti tudi soglasje za opravljanje zunanjetrgovinskih poslov.

Prijave sprejema razpisna komisija podjetja do 10. novembra 1965. 9079

Svet zavoda

Vzgojnega zavoda JANEZA LEVCA

v Ljubljani,

Karlovška 18

razpisuje
delovno mesto

VZGOJITELJA – ORTOPEDAGOGA

za delo v internatu.

Pogoji: diploma višje pedagoške šole — defektološki odsek ali učiteljišče ali srednja vzgojiteljska šola s pogojem, da se vpiše za izrednega slušatelja pedagoške akademije — defektološki odsek. Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnega dohodka. Stanovanje ni zagotovljeno. Kolkovane pismene vloge pošljite na naslov

Vzgojni zavod Janeza Levca — Ljubljana. 9084

AVTOSERVIS DRŽAVNIH ORGANOV IN ZAVODOV

V LJUBLJANI

Vodovodna 93

razpisuje prosto delovno mesto za

– sekretarko-referenta

za splošne zadeve.

Pogoji: višja upravna šola ali popolna srednja šolska izobrazba z obvezno prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu in znanjem strojepisja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 9041

Komisija za razpis direktorja GOSTINSKEGA PODJETJA

POLŽEVO

Ivančna gorica

razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA

gostinskega podjetja »Polževo«

IVANČNA GORICA

Pogoj: visoko kvalificiran gostinski delavec s 5-letno prakso na vodilnem delovnem mestu.
Nastop po dogovoru, osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov, stanovanje zagotovljeno.
Pismene ponudbe pošljite do 6. 11. 1965 na naslov KNJIGOVODSKI BIRO GROSUPLJE. 9072

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dragega moža, očeta, sina in brata

Silvana Makovca

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh bridkih trenutkih bili ob strani in z nami sočustvovali.
Posebno se zahvaljujemo kolektivu »KRAS-OPREMA« v Dutovljah, kolektivu »SGP Gorica« v Gorici, č. duhovniku, dobrim sosedom ter vsem darovalcem vencev in cvetja.

Žalujoči:

žena Anica s hčerko Vesno in vse drugo sorodstvo.

Kopriva, Vrtovče, 16. oktobra 1965.

ZAHVALA

Vsem, ki ste na kakršenkoli način počastili spomin ob bridki izgubi ljubljene mame

Ane Čoh

ROJ. ČADEŽ

prisrčna hvala.

Neutolažljiva:

hčerka Nuška por. Kurnik in sin Rado Mohor.

Ljubljana, Bled, 22. oktobra 1965.

Upravni odbor poslovnega združenja

AVTONABAVA

LJUBLJANA

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE biroja

POGOJI:
1. visoka ali višja šola s 5-letno prakso v računovodstvu;
2. srednja šola z 10-letno prakso v računovodstvu.

Nastop službe s 1. januarjem 1966. Ponudbe pošljite na naslov: »AVTONABAVA« — Ljubljana, Šmartinska 110, do 10. novembra 1965. 9044

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE PO KRATKI, MUČNI BOLEZNI ZA VEDNO ZAPUSTIL DOLGOLETNI ČLAN NAŠEGA KOLEKTIVA IN SOUSTANOVITELJ ZOBNE AMBULANTE V BREŽICAH

STANKO RESNIK

VIŠJI DENTIST — ŠEF ZOBNE AMBULANTE

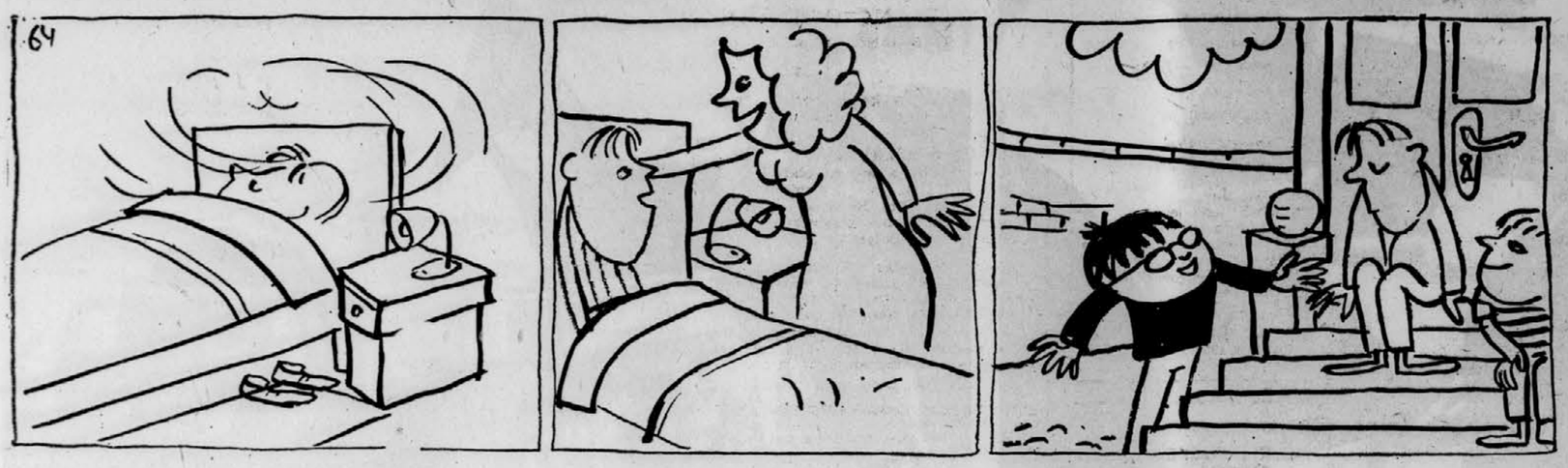
POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO V PONEDELJEK, 25. OKTOBRA 1965, OB 15. URI IZPRED HIŠE ŽALOSTI NA POKOPALIŠČE V BREŽICAH.

ZASLUŽNEGA IN NEUMORNEGA ZDRAVSTVENEGA DELAVCA BOMO OHRANILI V TRAJNEM IN HVALEŽNEM SPOMINU.

DELAVSKI SVET, SINDIKALNA PODRUŽNICA IN KOLEKTIV ZDRAVSTVENEGA DOMA BREZICE.

SREČKA NA PODSTREŠJU

Piše Tone Fornezzi — Riše Andrej Novak

64. Tisto noč se je zdelo Marku, da spi na vrtiljaku, ne pa v postelji. Kar naprej se je vrtel na ogromni pletenki, polni bencina, vsi trije so bili privezani na njej, Feliks in Albert pa sta med bobnečim krohotom metala v steklenico goreče vžigalice.

Vedno znova se je prebujal iz blodečih sanj. Planil je ves premočen pokonci in tedaj se je spomnil na nesrečno platnico starega leksikona, v kateri je bila zalepljena srečka. Šele proti jutru je trdno zaspal. Toda iz teme se je spet prikradel režeči Feliks in ga krepko stresal za ramena.

Prestrašen je odprl oči. Bila je mama.

»Vstani, sine, prijatelja te že čakata!«

Marko je brž skočil iz postelje. Zaščemelo ga je v očeh, ko se je obrnil proti oknu, skozi katerega so v snopih padali slepeči sončni žarki.

Pred hišo sta sedela na vežni stopnici Darko in Pik.

»Poslušaj, Marko! Nikar se ne žri! To bi se lahko zgodilo ravno tako meni in Piku. Vse sem razmislil in vse se mi zdi, da bi samo izgubljali čas, če bi še naprej iskali tisto vražjo platnico,« ga je spodbudno tolažil Darko. Resno in preudarno je govoril.

»Toda kaj naj storimo? Pomisli na Drejca!« je zastokal Marko.

»O, ne bomo vrgli puške v koruzo. Nekaj perfektnega sem se spomnil!«

Vrtimo globus

LENINGRAD — Konec tega meseca bo odpeljala ladja »Ob« iz Leningrada enajsto antarktično odpravo, ki bo v njej sodelovalo nad 300 ljudi, med njimi znanstveniki iz Češkoslovaške, Nemške demokratične republike, Madžarske, Poljske in ZDA. Raziskovali bodo v okviru programa za mednarodno leto mirnega sonca in ugotavljali debelino ledene odeje južno od Davisove obale sredi Antarktike. Prvič bodo na vrsti tudi mikrobiološke raziskave. Znanstvene skupine, opremljene s posebnimi instrumenti, bodo skušale prodreti do vode v globini 30 m pod ledom.

NEW YORK — Žrtev roparskega napada je bil znani ameriški pevec Paul Robeson. Malo pred svitom so ga našli nezavestnega ter s hudimi poškodbami na čelu in desnem očesu v parku na Manhattnu.

NUERNBERG — Zaradi sabotažne dejavnosti proti pošti je sodišče v Nürnbergu obsodilo na pogojno kazen osem tednov zapora 44-letno kmetico iz neke okoliške vasi. Sodišče druge stopnje jo je spoznalo za krivo, ker je iz nepojasnjenega nagiba s kravjekom premazala edini pisemski nabiralnik v vasi.

MELBOURNE — Nekaj profesorjev na medicinskih fakultetah Avstralije je tožilo na zborovanju, češ da ne morejo več redno praktično poučevati svojih študentov. Razlog: v bolnišnicah in na klinikah ni dovolj bolnikov z določenimi boleznimi.

NEW YORK — Smolo sta imela štirinajstletna fanta, ki sta hotela v St. Paulu (Minnesota) ukrasti štiri avtomobile drugega za drugim. Prvi je imel prazen bencinski tank, drugemu je po nekaj metrih vožnje počila guma, tretji je nenadoma obstal zaradi okvare v motorju, s četrtim, ki je bil brezhiben, pa sta se po nekaj minutah zaletela v drevo ob cesti. Na kraju nezgode ju je prijela prometna policija.

BRUSELJ — Belgijsko ministrstvo za narodno obrambo je sporočilo, da se je smrtno ponesrečilo vseh osem članov posadke v vojaškem transportnem letalu, ki je strmoglavilo blizu Warburga v Nemčiji.

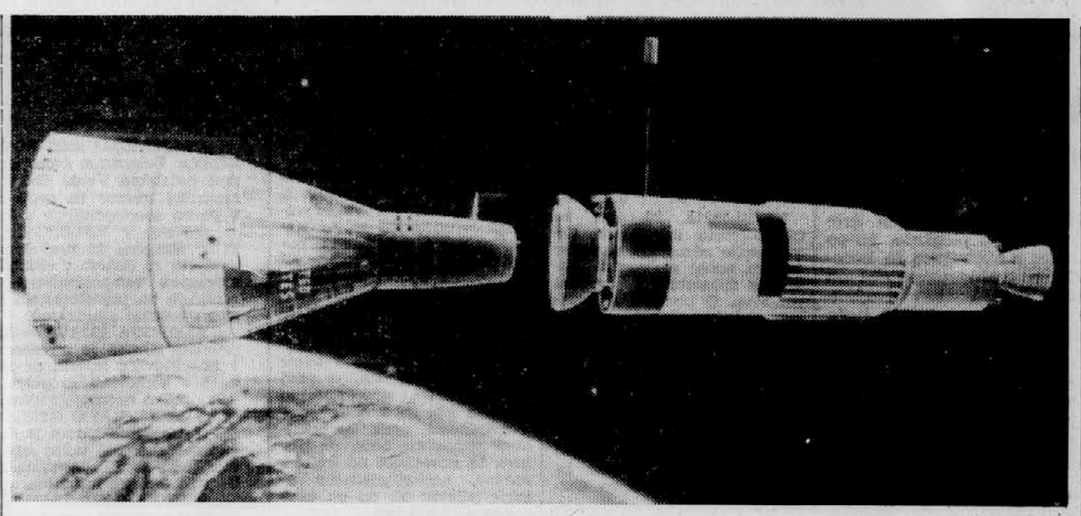
ANKARA — Na nekem gradbišču v Ankari se je pripetila huda nesreča. Pod šestimi delavci, ki so nosili težak tovor, se je podrlo ogrodje. Skozi odprtino za dvigalo so padli 40 m globoko in obležali mrtvi.

PRAGA — Na Slovaškem se širi epidemija gripe; za zdaj še ni poročil o morebitnih smrtnih žrtvah bolezni.

ATENE — V letošnjem septembru je obiskalo Grčijo 93.000 tujih turistov, kar je za 17 odstotkov več kot isti mesec lani. Več je bilo tudi izletniških ladij, ki so se na krožnih plovbah ustavile v grških pristaniščih in s katerimi se je pripeljalo nad 14.000 tujcev (lani septembra 8.900).

RIM — Po nepopolnih podatkih je obiskalo Italijo v osmih mesecih letošnjega leta okoli 18 milijonov tujih turistov, kar je za 5.7 odstotka več kot v istem obdobju lani.

WASHINGTON — V začetku letošnjega septembra so imele ZDA okoli 194.2 milijona prebivalcev, torej 14.9 milijona (8.3 odstotka) več kot v avgustu 1960.

VESOLJSKI SESTANEK — Risba kaže, kako se bo kabina »Gemini 6« z zavorami odmaknila od rakete Agena po sestanku 185 milj nad zemeljsko površino in pri hitrosti 17.500 milj na uro. Astronavta Schirra in Stafford naj bi skupno štirikrat izvedla to vajo. Foto: AP

Več sestankov v vesolju

Astronavta bosta štirikrat dohitela raketo

WASHINGTON — Za jutri je napovedan začetek poleta »Gemini 6« z astronavtoma Walterjem Schirro in Thomasom Staffordom. V načrtu so tudi vesoljski sestanki astronavtov z raketo Agena, in sicer prvi med četrtim krogom kabine nad Indijskim oceanom ob 23.21 po srednjeevropskem času. Približno 30 minut kasneje — nekje nad Havajskimi otoki — naj bi astronavta prvič priklopila kot satelit krožečo raketo k svoji vesoljski ladji.

Podatki, ki jih je objavila NASA, nazorno kažejo, da je čas vzleta odločilnega pomena za uspeh »Gemini 6«. Če bi se start zavlekel za sto sekund, bi bil opisani vesoljski sestanek mogoč šele v petem krogu. Pri zamudi dvesto sekund bi mogla astronavta izpolniti to nalogo med šestim krogom, pri zakasnitvi nad dvesto sekund pa bi se sestala z raketo šele takrat, ko bi že šestnajstič letela okoli Zemlje.

Vsak izmed obeh astronavtov naj bi po dvakrat poskušal ta vesoljski sestanek, in sicer po enkrat pri dnevni svetlobi in v temi, se pravi v zemeljski senci. Vse sestanke kabine z raketo oziroma poskuse bodo fotografirale posebne kamere, posnetki bodo med drugim tudi dokaz za izvedljivost takih manevrov, ki so velikega pomena za bodoče vesoljske polete v pravem pomenu besede.

Posebna naloga čaka astronavta Schirro in Stafforda med vračanjem na Zemljo. Svojo kabino naj bi tako krmarila, da bi pristala čim bliže letalonosilke »Essex«, ki bo z drugimi ladjami križarila po Atlantiku v bližini Bermudov.

P.

Za slabši okus

Udeleženci farmacevtskega zborovanja v Parizu so še posebej poudarjali, da je treba spremeniti barvo in okus zdravil. Seveda ne v tem smislu, da bi bila vabljivejša, nasprotno, v prihodnje naj bi izdelovali takšne kroglice in tablete, da bi bilo kar najmanj zlorab zaradi prijetnega okusa.

Tri tedne na dnu morja

Cousteau je zaključil svojo potapljaško odpravo

MONTE CARLO — Zamisel »Précontinent 3« je uspela, na vsej črti, povzemamo po izjavi francoskega fregatnega kapitana Jacquesa Yvesa Cousteauja, ki je skupaj s petimi »oceanavti« preživel 22 dni v jeklenem ohišju na morskem dnu sto metrov pod gladino. Potem ko se je kabina dvignila na površje, so morali potapljači ostati v njej še štiri dni zaradi izravnave pritiska.

Raziskovalci so se tako dolgo zadrževali v kabini na površju zato, ker so bili vdihavali plinsko zmes helija in kisika, zavoljo katere je potrebna tako dolga dekompresijska doba.

Kasneje je izjavil Cousteau na tiskovni konferenci v Monte Carlu, da bo minilo vsaj pol leta, preden bodo pregledali in proučili zbrano gradivo, in da bo mogel šele čez osem mesecev predložiti izčrpno poročilo o raziskovalnih delih na morskem dnu pred polotokom Saint Jean Cap Ferrat. Dodal je, da so poskusi s »Précontinentom 3« zgolj prva iz serije odprav, med katerimi naj bi v prihodnjih letih raziskovali dno Sredozemskega morja.

Cousteau je dejal, da si je zastavil dva poglavitna cilja: ugotoviti, v kakšnih okoliščinah lahko ljudje znanstveno raziskujejo v morju, ne da bi se jim bilo treba v enakomernih presledkih vračati na gladino, in drugič, odkriti ugodnejše možnosti za pridobivanje rud in nafte iz vrtin v morskem dnu. Vrtalne stolpe s črpalnimi napravami bo treba po njegovem mnenju zgraditi in opremiti v razmeroma velikih globinah.

P

Hrana z Antarktike

Sovjetski raziskovalci proučujejo možnosti za vključitev drobcenih morskih rakcev na območju Antarktike v človeško prehrano. Ti rakci, ki nastopajo ponekod v velikih rojih, so izključna hrana nekaterih, zlasti tako imenovanih sinjih kitov. Drobne živali so očitno zelo dobra hrana, saj mladi sinji kiti pridobijo tudi po dva stota teže na dan. Kot neposredna človeška hrana ti rakci verjetno niso dovolj okusni, morda pa bi se obnesli kot perutninska piča in živinska krma.

Opice na plantaži

Malajski sadjarji dresirajo opice, da prinašajo orehe s kokosovih palm. Opice se obnesejo zlasti zato, ker nezmotljivo ločijo zrele plodove od nezrelih in ker varno plezajo tudi tja, kamor človek ne more.

Nafta iz povezanih vrtin

V Iraku so uspešno preizkusili nov postopek pri črpanju nafte. Več vrelcev so med seboj povezali, tako da se je pojavil brizgajoč curek iz ene same vrtine. Po tem postopku ni več treba opremljati vsakega vrelca posebej, marveč samo enega za večjo skupino. Poskus se je ohnesel bolje, kot so pričakovali: iz enega samega vrelca so tako pridobili do 120.000 barilov (sodcev po 181.74 litra) nafte na dan, medtem ko dnevna proizvodnja pri posamičnih vrelcih ni presegala 10.000 barilov.

Če ne gre drugače...

»Morda bo šlo takole,« si je mislil personalni referent nekega avstrijskega podjetja, ki je objavil takle oglas: »Službo dobi slabo plačana strojepiska, ki je sprta s pravopisom, se venomer moti, mnogo radira in potrebuje za eno samo pismo dve uri. Nastop službe ob priložnosti. Pri nas boste našli slabo kurjene, zatohle prostore, godrnjave kolege, klepetave kolegice in šefa brez smisla za šalo. Slabo delovno vzdušje in pogosto delo čez uro sta pri nas skoraj vsakdanji pojav. Cenjene ponudbe...«

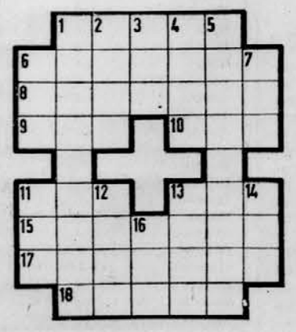
Za dobro voljo

»Ali ni čudno? Zjutraj me sploh ne pozna ..«

»Vaši teži bi ustrezala telesna višina tristo deset centimetrov!«

Križanka

VODORAVNO: 1. popularni ameriški filmski igralec (Cary), 6. sodobni francoski pisatelj biografskih romanov (André), 8. bizamska podgana z dragocenim krznom, 9. nekdanji turški oblastnik, 10. rapsod, 11. praoče semitov, 13. kretnja, gib, 15. izraz v nogometu za položaj, kadar stoji igralec na nedovoljenem delu igrišča, 17. oster zob, 18. prekla, fižolovka.

NAVPIČNO: 1. nemški pisatelj sentimentalnih zabavnih romanov (Ludwig), 2. zemeljsko bogastvo, 3. predujem, 4. diplomatsko pismo, 5. železa ščitnica, 6. izumrla orjaška ptica, katere ostanke so našli na Novi Zelandiji, 7. drevesni plod, 11. del obraza, 12. znamka domačih filmov, 13. angleški filozof, empirist in pozitivist (John Stuart), 14. srbski gledališki igralec in režiser, odličen interpret Nušića (Jovan), 16. ribiška mreža.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. bitka, 6. Collins, 8. en, 9. atek, 10. dno, 12. Ami, 13. rabi, 15. or, 16. Aretino, 18. droga.

LEN DEIGHTON

Zadeva Ipcress

60. nadaljevanje

»Dobra misel,« je dejal Charlie. Bil je dobrih deset centimetrov manjši od mene in je strmel navzgor s svetlimi, kratkovidnimi očmi, ki so se zdaj še bolj blestele. »Dobra misel.« Laskalo mi je Charliejevo navdušenje. »Prinesel sem ti nekaj obleke. Belo srajco — nosil jo je moj sin Reg. Mislil sem, da si približno tako velik ko Reg. Nogavice in stare platnene čevlje. Zame so preveliki.«

Pljusknilo je, ko se je nekdo pognal v mrzlo vodo.

»Turške kopeli,« je dejal Charlie. »Tudi spiš lahko tukaj, če hočeš.«

Bolečina je začela curljati iz mojih por. Dejal sem: »Veste, gospod Cavendish...« Mokra vročina mi je planila v pljuča, ko sem odprl usta... »Nikamor drugam se nisem mogel obrniti.«

»Je že prav. Jezen bi bil, če ne bi prišel k svojemu stricu Charlieju.« To je bila šala, ki sva jo razumela midva, kakor je bila šala, ko je Charlie recitiral tiste verze iz Miltonovega »Izgubljenega raja« v parni kopeli ob neki drugi priložnosti. Charlie si je ogledoval praske na mojem obrazu in moje obtolčeno lice. Zaradi pare so ti sledovi postali najbrž še bolj vidni. »Videti si takšen, kakor da si šel skozi kombajner,« je mehko dejal Charlie.

»Da, in zdaj so mi poslali račun za škodo.«

»Nadaljuj. Kakšna zgodba,« je resno dejal Charlie in se nato zasmejal z visokim piskavim glasom. Charlie ni hotel niti slišati, da bi šel kam drugam. Moral sem iti k njemu. Čeprav mi je turška kopel zelo pomagala, sem bil še vedno tako slaboten ko na pol utopljena mačka. Pustil sem se stlačiti v hillman iz leta 1947, ki je bil parkiran naravnost pred vrati v Jermyn Streetu.

* * *

V soboto zjutraj sem se zbudil v Charliejevi postelji — Charlie je prespal noč na zofi. Dišalo je po sveže zmleti kavi, v ponvi se je cvrla slanina, v kaminu pa je gorel premog s tako lepim plamenom, kakor ga skušajo izdelovalci plastične žerjavice posnemati na električnih grelcih.

Kadar gre za števila, se ne obračajte name. Zato bo moja ocena zelo približna, če rečem, da je bilo v Charliejevem malem stanovanju tri tisoč knjig. Dovolj, da v nobeni sobi skoraj ni bilo videti stene. In nočem, da bi dobili vtis, da so bile to žepne izdaje kakih zgodb z divjega zahoda. Ne, zaradi teh čudovitih knjig je Charlie Cavendish ostal lastnik avtomobila, modela 1947.

»Si že vstal?« je dejal Charlie, ko je prišel v dnevno sobo z velikim, belim loncem za kavo. »Kontinentalna mešanica. Prav?« Upal sem, da nisem postal že tak fanatik, da so ljudje mislili, da me morajo vprašati, kakšno kavno mešanico bi rad, preden bi mi ponudili skodelico kave. »Odlično,« sem dejal.

»Ali bi te glasba motila?«

»Ne, prav prijala bi mi,« sem odvrnil. Charlie je stopil h gramofonu. Tam je bila množica elektronskih cevi in raznih sestavnih delov, povezanih z žico, lepilnim trakom in vžigalicami. Položil je veliko ploščo na težki, vrtljivi del gramofona in naravnal diamantno iglo. Čudno je bilo, da si je izbral Mozartovo enaništirideseto. Ob drugem stavku sem se hipoma spomnil tistega večera, ko sem z Ademom poslušal ptičje žvrgolenje. Kako daleč je bilo vse to!

Po zajtrku se je Charlie usedel, da bi bral revijo »Encounter«, jaz pa sem vključil nedeljski radijski jutranji koncert. Žal mi je bilo, da sem jedel. Precej slabo mi je bilo. Šel sem v spalnico in malo legel. Moral sem razmisliti. Povedal sem Charlieju, kolikor je moral vedeti. Pravzaprav bi bil moral oditi od tod. Vplesti v tako zadevo osebnega prijatelja je dovolj slabo, toda vplesti nekoga, ki dela v obveščevalni službi, je neodpustljivo.

Če sem prišel tako daleč, sem prišel samo zato, ker sta morala Kublaj Kan in njegova druščina deliti svoje sile. Lovila sta me, hkrati pa sta morala pospravljati svoje zaupne stvari in se naglo posloviti. Toda to ni pomenilo, da so moji nasprotniki amaterji in da me bodo zdaj pustili pri miru. Kaj naj storim?

Dalby nikakor ni prihajal v poštev. To je veljalo tudi za vse tiste, ki so delali z njim. Ross ni bil niti na mojem seznamu. Lahko bi šel k šefu generalštaba, a nisem bil več pod pristojnostjo armade. Sicer pa tudi to ni prihajalo v poštev, ker bi Dalby gotovo zvedel, če bi zaprosil za razgovor, preden bi se črnilo posušilo na papirju. Če bi navedel lažno ime, bi pregledali seznam oseb in me aretirali, ko bi ugotovili, da me ni na seznamu. Kaj ko bi povedal kako drugo ime? Ne, v vojaški policiji in med sekretarji v vojnem ministrstvu je preveč ljudi, ki me na videz poznajo. Sicer pa mi šef generalštaba verjetno ne bi verjel. Ripley je morda edini človek, ki mi bo verjel, sem si mislil.

Ministrski predsednik? Kake pol minute sem o tem razmišljal. Kaj bi ministrski predsednik naredil? Moral bi se posvetovati z ministri. Ti bi se morali posvetovati z naslednjo varnostno ustanovo. Kdo je bil to? V tem primeru je bil Dalby. In četudi ni bil Dalby, je bil gotovo nekdo, ki je bil tesno povezan z njim. Pravi labirint in Dalby je stal pri edinem izhodu iz tega labirinta.

Morda je bil edini izhod ta, da bi šel naravnost k Dalbyju in uredil to zadevo z njim. Jaz sem navsezadnje vedel, da ne delam za nikogar drugega. Nekako bom to moral dokazati. Sicer pa ni vlade na svetu, ki bi se obotavljala ubiti svojega agenta s tolikšnim znanjem, kakor sem ga imel jaz, če je le količkaj dvomila o njegovi zanesljivosti. Kljub vsemu me je ta misel spodbudila. Kakor koli že, mrtev še nisem bil in človeka ni težko ubiti.

Nenadoma sem se spomnil Barneya na tovornjaku z generatorjem. Rad bi vedel, če se je res zgodilo. Nekako je vsa zadeva zvenela ko strašna resnica. Toda če so Barneya ubili v opozorilo meni, kaj sem potem jaz zaslužil? Morda Američani, ki so me držali v jetništvu, niso bili pravi. Madžari navsezadnje tudi niso bili. Ne, to ni prišlo v poštev.

Tista zasliševanja niso bila prav nič podobna ameriškim. »Madžari«. Kam naj jih vtaknem? Kdo je Kublaj Kan? Ta se bo seveda skrival. Toda to ni pomenilo, da ni v britanski službi.

Zoran Jerin

HIMALAJSKI DNEVNIK

46. nadaljevanje

Jozva in Pavle napišeta čez dan okoli sto razglednic, nato pa sledi veliko podpisovanje.

Z zveznim ni še nič bolje, oba zdravnika hodita okoli njega in tudi Tonač, ki se verjetno zanima za medicino in je prej zdrvel celo od razstavljenega pisalnega stroja, da je lahko sekundiral Andreju, ko je dajal injekcijo Esbiju.

Kosilo je imenitno. Gobova juha in palačinke pa še morje hruškovega kompota. »Chicken boy«, kot pravijo Ang Čeringovemu pomagaču za razliko od »Kitchen boya«, kot pravijo Pemba Norbinemu pomočniku, Ang Kami Čeringu, odlično napreduje v slovenščini. Ko ga je danes Tonač prosil, naj mu povrh kosila prinese še malo kislega zelja, se je razumevajoče nasmehnil in mu prinesel še palačinko.

Posvetujemo se, kaj naj bi nam najke prinesel iz tri dni oddaljenega kraja Valungčung Gola. Izkazalo se je namreč, da imamo premalo žlic — le toliko, kolikor je ust, in bi morali zato vsak svojo vlačiti s seboj po višinskih taboriščih. Naše vžigalice so zanič, sploh nočejo vzplamteti in bomo morali zato nabaviti nepalske. Tudi nekaj drugih malenkosti bo treba in še kakšnega nosača iz tistega kraja. Samo ne sme se braniti hoje po snegu.

Popoldne pišem zaostanke. Vreme je po napovedi indijskega radia za nas brez sprememb, tu pa niha med meglo in soncem in fantastičnimi razgledi na bele vrhove okoli nas. Že skoraj proti večeru zagledam v daljavi dolgo karavano, ki prihaja iz Tibeta.

Mali obmejni promet. Nekako težko se je zavedati resnice, da je naš tabor v območju, kjer velja pogodba o malem obmejnem prometu med Kitajsko in Nepalom. Tako daleč lahko greš za mejo, kolikor daleč prideš ob času od sončnega vzhoda do sončnega zahoda. Kot pri nas pa ta časovna meja ni posebno stroga, saj pridejo nekateri podjetneži v enem dnevu tudi šestdeset kilometrov daleč. Za tujce seveda ta mali obmejni promet ne velja. Zares škoda!

14. september

Tudi kvartopirce imamo v naši odpravi in pozno v noč je tleskalo iz sosednjega šotora. Ob sedmih zasedam pred šotorom, da bi na hitro še nekaj napisal, pa moram odnehati, ker so se vsi nosači zbrali okoli mene in je nošnja v nevarnosti. Nikar ne mislite, da je pisanje dnevnika tehnično preprosta stvar! Tudi tisti nosač, ki ima v kiti pentlji iz našega polivinila, je kot začaran strmel v stroj za črke ali mlin za črke, kot pravijo pisalnemu stroju. Zajtrk je tako dober, da se kar bojim današnje hoje.

Zaščitnica si bo pogledala novo bazo in prepoln želodec res ni za višine nad 4500 metrov. Tako pa se je Ang Čering izkazal s čapatiji. Delo si je že malo mehaniziral, tako da jih povalja s kuhalnico, namesto da bi jih sploščil z dlanmi. Doda skledo jakovega kislega mleka in povrh še ocvrta jajca.

Tako se ob pol desetih le s težavo začenja moj pohod kvišku. No, pot je v začetku tako lepa, da kar pozabim na želodčne težave, čeprav se naglo dvigamo. Brodim po rumenih očnicah, kakršnih nisem še nikoli videl, po orjaškem svišču in skromnih murkah, ki „pa na žalost nimajo nobenega vonja. Travo zamenja pokopališče mogočnih skal. Pot kažejo možici, ki so jih postavili nosači. Skačem s skale na skalo, ki so se ustavile v dvomljivem ravnotežju na strmih pobočjih doline ramtanškega ledenika.

Ves čas se gibljemo po vzhodni moreni ledenika in ves čas je nad nami mogočni Kangbačen pa prelepi in zahrbtni »Beli val« z grozljivimi visečimi ledeniki in razbrazdanim obličjem. Zares je kot val, ki je zmrznil v enem samem trenutku, ko se je vzpel 6960 metrov visoko.

Ledenik dolgo noče pokazati svojega ledenega bistva in je podoben strugi orjaškega hudournika, pokriti z neskončnimi prodišči. Tu in tam se zasvetijo med dolgočasnimi prodi blatna ledeniška jezerca, ki pa so vse čistejša, kolikor bolj se dvigamo.

»Korošica« — tako smo krstili travnato planjavo, pokrito z nekaj mogočnimi črnimi skalami« — je približno na pol poti. Tu se poslovimo od trave. Pred nami je le še mučen vzpon v strmo pobočje morene, tu in tam po peščenih usekih, da se spuščajo celi potočki peska izpod naših podplatov na led globoko pod nami.

Kmalu smo pod stranskim ledenikom, ki priteka izpod mogočnega vrha Dimigilata, Zagozdastega vrha, ki je dobil ime po zarezi v vrhu, ki naj bi jo povzročila orjaška zagozda bogov. Težko sopihamo navkreber.

Včasih zgubimo malo na višini in z Jožetom neprestano godrnjava, da sva zares prestara za Himalajo, kot je dejal tisti radovedni možakar v Dharanu. Marka boli glava in je nekam molčeč, vendar se razpoloženje popravi, ko se napijemo ledeno mrzle vode in pospravimo nekaj čokolade in sardin. Preseda nam že tudi nekaj ur skakanja s skale na skalo in neskončno se oddahnemo, ko se po štirih urah pojavijo pred nami štirje šotori na ledeniku. Tam je ledenik še pokrit s kamenjem, v bližini pa že kaže svoje bele zobe. Zgornje bazno taborišče, višina 4950 metrov.

UPRAVNI ODBOR

LESNEGA KOMBINATA LJUBLJANA

LANGUSOVA 8

in Komisija za sprejem in razporeditev delavcev ekonomske enote Uprava in stavbnega mizarstva Slomškova 16,

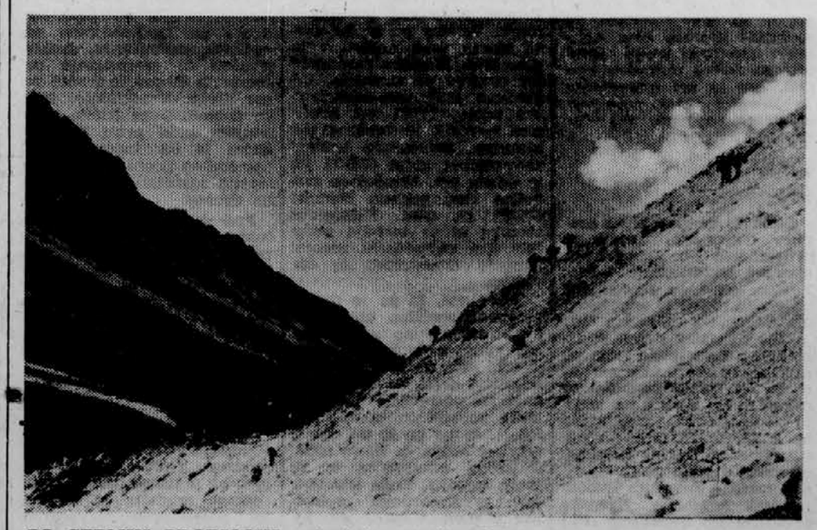
vabijo k sodelovanju sodelavce za zasedbo prostih delovnih mest, in sicer:

1. vodjo ekonomske enote
(obratovodja) lesne galanterije Velike Lašče
2. varnostnega tehnika
Langusova 8
3. izprašanega kurjača parnega kotla
za obrat stavbnega mizarstva, Slomškova 16

Pogoji: pod 1.: diplomiran lesnoindustrijski tehnik, z vsaj 5 leti prakse v predelovalni industriji;
pod 2.: diplomiran varnostni tehnik;
pod 3.: kurjač z izpitom in vsaj 1-letno prakso.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe in spričevala o zahtevani strokovnosti kadrovskemu oddelku do 8. novembra 1965.

Osebni dohodki po pravilniku.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 9039

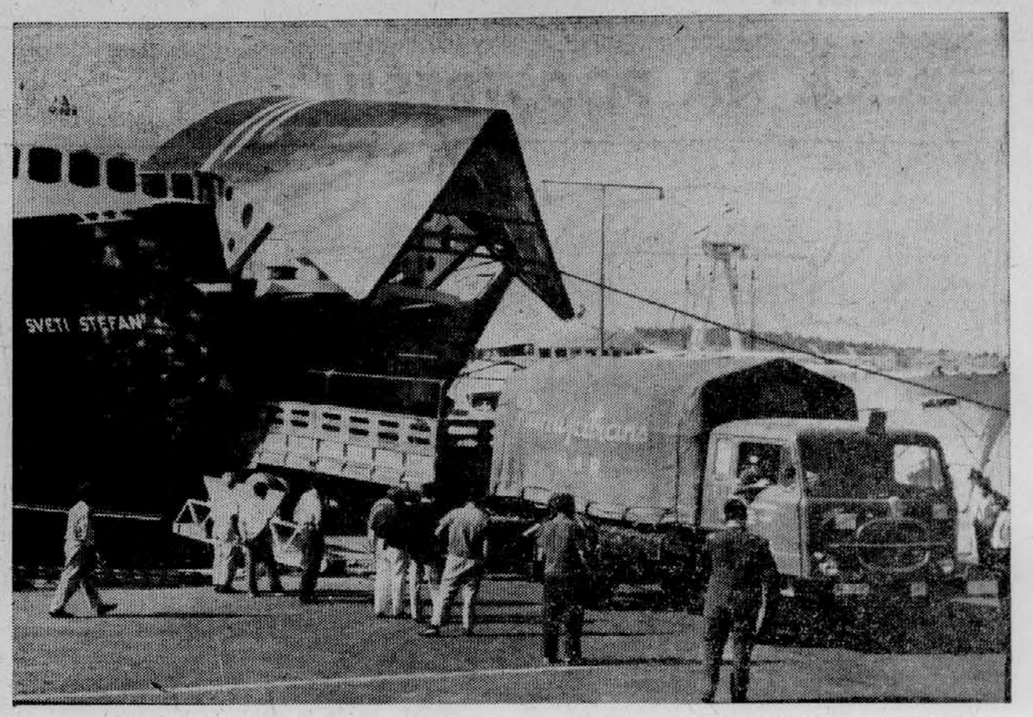
PO STRMIH PRODIŠČIH prinašajo nosači 40-kilske tovore v bazno taborišče.

PROSLAVA JUBILEJA OZN — V petek zvečer je bila v ljubljanski filharmoniji slovesna proslava dvajsete obletnice ustanovitve Organizacije združenih narodov. Na proslavi je govoril član ustavnega sodišča SFRJ dr. Aleš Bebler (na sliki). Foto: M. Z.

NOVA VLADA — STARA VLADA — Končno, po dolgih prepirih med koalicijskimi partnerji CDU, CSU in FDP je Ludwig Erhard končno sestavil vlado v Bonnu. V bistvu je ostalo vse pri starem, le CSU ima resor več (za evropska vprašanja). Na sliki: Erhard in vodja frakcije opozicijske SPD Fritz Erler v Bundestagu. FOTO: AP

BAR BARI VSO ZIMO — Od junija redno vozi čez Jadran trajekt »Sveti Stefan«, ki je doslej prepeljal čez 8.000 potnikov, 1000 avtomobilov in 140 tovornih vozil. Zaradi ugodne zveze z Italijo so zdaj sklenili, da bo vozil tudi čez zimo, in sicer trikrat na teden. V eno smer pluje 8 ur, cena za prevoz pa znaša 5250 dinarjev v obe smeri (za domače potnike), za osebni avto do 750 kilogramov pa 12.000 dinarjev. Za tujce so voznine dražje. Na sliki: vkrcavanje vozil in potnikov v Baru. Foto: Hrausky

Nadaljevanje s prve strani

Porok svobode

prihodnje krepila in da se bo OZN še bolj zavzemala za urejanje obstoječih problemov.

Spričo takšnih nazorov je Socialistična federativna republika Jugoslavija zmerom prisojala velik pomen Organizaciji združenih narodov in se zavzemala za širše razvijanje njenih dejavnosti, za krepitev in razširitev njihove vloge. Jugoslavija bo tudi v prihodnje dosledno podpirala vse napore svetovne organizacije za čim doslednejše uresničenje njenih pozitivnih idealov. Jugoslovanski narodi so odločni pristaši takšne politike, ki uživa tudi razumevanje in simpatije mnogih narodov na svetu.«

U Tantova

prizadevanje. Naposled imamo sprejeto osnovo, sistem združenih narodov, v okviru katerega lahko, če hočemo, nadaljujemo pot proti našim smotrom in dosežemo skladen razvoj v mednarodnem življenju.

To so prednosti, nepojmljive v svoji nesluteni moči, da ustvarijo blaginjo, prednosti, ki so dandanes na voljo človeku, da odvrne nevarnost, o kateri sem govoril. Težko bi si mogli privoščiti, da ne izkoristimo teh prednosti. Upravičeno sem prepričan, da bomo korak za korakom tudi izkoristili te prednosti. Dejstvo, da je generalna skupščina spet sposobna normalno nadaljevati svoje delo, po zagati, ki je lani ohromila njeno zasedanje, je bodrilno [illegible] da hočejo dežele članice OZN, ubirati pot skladnega razvoja in da uvidevajo, da je najboljša in morda edina pot za to pot mednarodnega sodelovanja. To priznanje ni izrečeno prezgodaj, ker so medtem izbruhnili novi ali se širijo sedanji oziroma možni spopadi, ki prinašajo trpljenje mnogim tisočem neposredno prizadetih ljudi, ki zastrupljajo odnose med več državami. Spoznanje, da ima zdaj pet držav jedrsko orožje, in ugotovitev, da več drugih lahko razvija to orožje, narekuieta veliko nujnejе kot kdajkoli sklenitev sporazuma o razorožitvi ali vsaj sporazuma, s katerim bi zaustavili širjenje tega orožja. Na gospodarskem področju pa slabšanje položaja revnejših dežel glede na bogatejše ustvarja še večje probleme kot prej in ti problemi bolj kot kdajkoli zaslužijo, da se jih učinkovito lotimo, kar lahko storimo z našim zbližanim mednarodnim mehanizmom za razvoj.

Danes, ko stopa OZN v tretje desetletje svojega življenja, se zdi jasno, da nevarnosti na svetu, kateremu služi OZN, pa naj bodo še tako velike, niso večje od možnosti, ki se nam ponujajo. Te možnosti moramo brez odlašanja izkoristiti vlade, organizacije kakor tudi posamezniki, ker je pri ustvarjanju in krepitvi miru potrebno [illegible] sleherno pozitivno [illegible] vanje.«

Gesla

Gesla se zavzemajo za krepitev enotnosti, bratskega prijateljstva in strnjenosti narodov socialističnih držav. Poebna gesla so naslovljena na vsako izmed 13 socialističnih držav. Na njihovem čelu je LR Kitajska, druge socialistične države pa se vrste po abecednem redu. Medtem ko so za vse druge socialistične države gesla enaka, sta gesli, ki sta naslovljeni na Kitajsko in Albanijo, nekoliko drugačni. Tako se na LR Kitajsko nanašajoče geslo glasi: »Bratski pozdrav delovnim ljudem Ljudske republike Kitajske ki ustvarjajo socializem. Naj živi strnjenost velikih narodov Sovjetske zveze in Kitajske v boju proti imperializmu in kolonializmu, za socializem, mir in nacionalno neodvisnost!« V geslu, naslovljenem na LR Albanijo, se prvi stavek glasi enako, drugi pa: »Naj se krepi prijateljstvo in sodelovanje med sovjetskimi in albanskim narodi«.

Geslo, naslovljeno na Jugoslavijo, je enako geslom, ki se nanašajo na druge socialistične dežele, in se glasi: »Bratski pozdrav delovnim ljudem Socialistične federativne republike Jugoslavije, ki ustvarjajo socializem. Naj živi večno in neomajno prijateljstvo in sodelovanje med sovjetskimi in jugoslovanskimi narodi!«

CK KPSZ je naslovil gesla posebej tudi na ZAR, Alžirijo, Burmo, Gano, Gvinejo, Kongo (Brazzaville), Mali, Indijo in Indonezijo. V geslih pozdravlja afriške narode, ki se borijo proti kolonializmu in imperializmu, prav tako pa tudi narode Latinske Amerike.

CK KPSZ se zavzema za razvijanje in krepitev prijateljstva in sodelovanja narodov Anglije, ZDA, Francije in Sovjetske zveze, v prid trdnemu miru na svetu.

V notranji politiki je poudarek na aktualnih nalogah, ki jih je zadal deželi septembrski plenum.

Sukarno:

donezije ali organizacijami, ki so pod vplivom partije. Na otoku so suspendirali šest članov združenja indonezijskih novinarjev. Radio Džakarta pa poroča, da so sodniki na zahodni Sumatri pripravljeni soditi vsakogar, ki je sodeloval v ponesrečenem udaru.

UPI in AFP povzemata po radiu Džakarta, da so zaradi sodelovanja v državnem udaru odstranili pet višjih oficirjev vojnega letalstva, 72 članov parlamenta in več članov vrhovnega posvetovalnega sveta. Predsednik vrhovnega posvetovalnega sveta je izjavil, da se bo čistka razširila tudi na druge člane vlade. Predstavnik vojnega letalstva pa je povedal, da so aretirane oficirje degradirali. Aretirali so tudi druge pripadnike letalstva, ki jih bodo v kratkem zaslišali.

Kitajska agencija Hsinhua poroča, da so indonezijske vojaške enote včeraj zjutraj prekršile diplomatsko imuniteto kitajskega veleposlaništva v Džakarti, ko so vdrle v prostore veleposlaništva in jih preiskale. Kitajsko veleposlaništvo v Indoneziji je odločno protestiralo pri indonezijski vladi, ki se mora takoj opravičiti in strogo kaznovati ljudi, ki so zagrešili ta prekršek, kakor tudi tiste, ki so zanj odgovorni.

Erhard

znama nove vlade, ki jo bo Erhard predstavil javnosti v torek. Vendar pa so že znana imena vseh ministrov in prav tako je znana razporeditev resorov po strankah. Erhardova krščansko-demokratska unija (CDU) kot hrbtenica koalicije je dobila 11 ministrstev, Straussova krščansko-socialna unija (CSU) jih je dobila pet, Mendejeva svobodna demokratska stranka (FDP) pa štiri. Erhardova stranka je še nadalje obdržala dva najvažnejša resora: zunanje ministrstvo in obrambo.

Resor več, ki ga je dobila krščansko-socialna unija, pomeni odškodnino za Straussov poraz v dvoboju z Mendejem. Strauss je v izjavi za televizijo dejal, da mu je Erhard na pogajanjih o sestavi vlade ponudil »ministrski položaj«, ki pa ga je on odklonil, ker bojda ne more hkrati voditi ministrstva in še svoje stranke. Toda pravi pomen te Erhardove »ponudbe« je javnost takoj razumela: gre za poskus formalne Straussove rehabilitacije.

Spremembe v tržaškem občinskem odboru

TRST, 23 okt. (Po telefonu) Na sinočnji seji je nedavno ustanovljeni občinski odbor levega centra v Trstu doživel majhno preosnovo, ki pa ne zadeva razmerja političnih strank, pač pa gre zgolj za osebne spremembe, ki pa imajo tudi svoje politično ozadje. Dva krščansko demokratska odbornika sta se namreč odpovedala svoji odborniški funkciji, ker se ne strinjata z imenovanjem slovenskega socialista Dušana Hreščaka za odbornika. To imenovanje je pred meseci zbudilo dosti hude krvi med desničarskimi krogi, ki so izrabili preosnovo občinskega odbora za protislovenske šovinistične izpade in demonstracije. To pot pa so se liberalni in neofašistični predstavniki omejili samo na zagotavljanja, da so proti Hreščaku kot tako imenovanemu »titovcu«, ne pa kot Slovencu. Socialistični predstavnik je v debati prikazoval postavitev Hreščaka za občinskega odbornika kot dokaz, da je končana diskriminacija proti slovenski manjšini v Trstu. D. K.

Pokrajinski kongres PSI v Trstu

TRST, 23. okt. (Po telefonu). Danes se je začel v Trstu kongres pokrajinske federacije PSI za tržaško pokrajino. Kongres, ki se ga udeležuje 46 delegatov, bo razpravljal o treh resolucijah. Prvo je izdelalo pokrajinsko tajništvo stranke in je na sestankih sekcij stranke dobila pri glasovanjih 71 odstotkov glasov. Za resolucijo, ki jo je v vsedržavnem merilu predložil za bližnji kongres glavni tajnik stranke, je glasovalo 17 odstotkov vseh članov, za resolucijo leve skupine in pristašev Lombardija pa 12 odstotkov vseh vpisanih članov. Na kongresu bodo izvolili novo pokrajinsko tajništvo in delegate za vsedržavni kongres PSI, ki se bo začel 10. novembra v Rimu. D. K.

Poziv KP ČSSR

PRAGA, 23. okt. (Tanjug). Na današnji seji mednarodnega srečanja 35 komunističnih in delavskih partij, katerih predstavniki so se sešli v Pragi ob 30-letnici VII. kongresa Kominterne, je sekretar CK KPČ Vladimir Koucki objavil poseben poziv KP Češkoslovaške. V tem pozivu se KPČ izreka za to, naj bi najnujneje združili ne le prizadevanja svetovnega socialističnega sistema, ampak tudi vseh demokratičnih in antiimperialističnih sil v mednarodnem merilu. Zavrgli naj bi sleherno tendenco po medsebojnem napadanju, sumničenju, ekskluzivnosti in postavljanju posameznih članov te fronte zoper druge. Vzpostavitev široke demokratične fronte v sedanjem boju proti imperializmu je po mnenju KPČ pomemben pogoj boja za postopno socialistično preobrazbo družbe.

Prvi sekretar CK KPČ Antonin Novotny je sinoči priredil sprejem za delegacije, ki se udeležujejo sestanka v Pragi. Posebej je sprejel sekretarja CK KP SZ Borisa Ponomarjova in člana politbiroja CK KPF Jacquesa Duclosa.

D'Estaing pri Cyrankiewiczu

VARŠAVA, 23. okt. (PAP.) Predsednik poljskega ministrskega sveta Jozef Cyrankiewicz je danes sprejel francoskega ministra za finance in gospodarstvo Giscarda d'Estainga, ki je na obisku na Poljskem.

Proslava v Celovcu

Ob dnevu OZN je govoril deželni glavar Sima

OD NAŠEGA POROČEVALCA

CELOVEC, 23. oktobra. Nabito polna koncertna dvorana v Celovcu je dolgo in navdušeno ploskala, ko so se dopoldne na odru, okrašenem z avstrijsko in koroško deželno zastavo, pod velikim emblemom OZN ob zaključku slavnostne prireditve v počastitev dvajsetletnice OZN z roko v roki klanjali v narodne noše oblečeni nastopajoči umetniki iz Avstrije, Italije in Jugoslavije.

Letošnja prireditev v počastitev dneva OZN v Celovcu je bila zaradi obmejnega značaja te dežele še posebej slovesna. Poleg domačinov so v prireditvenem odboru sodelovali še predstavniki avstrijskoameriškega društva, sovjetskoavstrijskega društva, francosko-avstrijskega društva, jugoslovansko-avstrijskega društva in italijanskega društva »Dante Alighieri«. Vsaka izmed sodelujočih narodnosti je tudi prispevala posebno točko programa, kar je dajalo celotni prireditvi še poseben simboličen pomen. Tako so Italijani prišli iz Gorice s posebno folklorno skupino, medtem ko je Jugoslavijo zastopal Slovenski oktet iz Ljubljane.

Slavnostni govor je imel deželni glavar Hans Sima, ki je poudaril vlogo Avstrije in Koroške v okviru OZN in zbliževanja med narodi. »Koroški na križišču treh življenjskih kultur — je med drugim ugotovil Hans Sima — smo bili vselej pristaši široko odprte svetovne usmeritve. To svetovno odprto zavzetost, ki gojí spoštovanje in prijateljstvo do naših sosednih narodov in ljudi v vsem svetu, moramo gojiti tudi vnaprej. Samo na ta način bomo dali svoj najboljši prispevek za mirno sožitje med ljudmi in za srečno bodočnost svoje domovine.«

Po prireditvi v Konzerthausu je bil slavnostni sprejem v salonih predsedstva deželne vlade Koroške, na katerem je deželni glavar še enkrat poudaril željo po vzajemnem prijateljskem sosedstvu z vsemi bližnjimi narodi.

V posebnem razgovoru za »Delo« se je deželni glavar Hans Sima dotaknil prijateljskih odnosov med Koroško in Slovenijo oziroma med Avstrijo in Jugoslavijo.

»Zdi se mi, da je bilo prav v znamenju Združenih narodov najprimerneje to, da pokažemo, kako se tudi na svojem ožjem življenjskem prostoru med seboj razumemo kot prijatelji. Na današnji prireditvi je name naredilo globok vtis zlasti dejstvo, ko sem videl, kako se vse naše noše, kretnje in pesmi v marsičem prepletajo in dopolnjujejo, saj živimo geografsko na bližnjem prostoru. In hkrati ste videli, kako je to skupno manifestacijo toplo sprejela publika, še posebej mladina, kar je najvažnejše. Veseli nas, da mladi danes potrjujejo to, kar smo mi in drugi pred nami v našem političnem vodstvu v dokaj težkih razmerah šele začenjali«.

Hans Sima je poudaril, da se danes ta težnja po vzajemnem sosedskem sodelovanju odraža tudi v vseh drugih organizmih in na raznih področjih, na primer nedavno na skupnem srečanju alpinistov treh obmejnih dežel oziroma da se iskrena praksa obmejnega sodelovanja razširja tudi na področje Štajerske.

Na vprašanje, kako je bilo v Ljubljani ob njegovem nedavnem državniškem obisku, je Hans Sima odgovoril pritrdilno in z zadovoljstvom ugotovil obširen in temeljit program tega obiska. Poudaril je, da so mu bili razgovori s predsednikom izvršnega sveta Slovenije Jankom Smoletom več kot zgolj dolžnost in potreba. »Nekaj povsem drugega je, če čutiš pri takih razgovorih osebno zadovoljstvo razgovora in da se z nekom o stvareh rad in temeljito pogovarjaš. Osebni kontakti so tudi v odnosih med deželami še kako važni«.

Zatem pa je na vprašanje o splošnih kulturnih odnosih med Slovenijo in Koroško nadaljeval:

»To, kar smo opravili doslej, je bilo zelo koristno in pozitivno. Drugače kot s kulturno izmenjavo verjetno ne bi mogli niti začeti. A zdaj smo že za stopnjo naprej in mislim, da moramo nadaljevati naše sodelovanje na najmanj dveh ravneh. Zdi se mi, da poslej ni več nujno, da vodimo vse kulturne izmenjave kot nekaj oficialnega, ampak pustimo, da se to razvija direktno v odnosih med kulturnimi ustanovami, saj takih stikov je že vse več in tudi publika je za te obiske dovolj zainteresirana. Po drugi strani pa lahko oficialne politično gospodarske kontakte razvijamo še posebej na lastni ravni in z bolj delovnim namenom. Saj bomo tudi doslej politiki radi prisostvovali predstavam kot poslušalci, toda če bi razvijali odnose v prihodnje zgolj v kulturni smeri, bi iz tega lahko nastala šablona, včasih morda celo neka utrujenost. Zato pa moramo iti zdaj v tej etapi naprej z našimi odnosi v več smereh.«

Ob koncu je deželni glavar Hans Sima izrazil željo, da bi koroška deželna vlada v kratkem, morda spomladi, ko bi — kot je rekel — spet posijalo sonce na naša koroška jezera, lahko pozdravili v Celovcu politične predstavnike iz Slovenije, konkretno predsednika izvršnega sveta Janka Smoleta in morda tudi predsednika skupščine Ivana Mačka.

BOGDAN POGAČNIK

Pogovor Rusk–Hasuna

WASHINGTON, 23. okt. (AFP). Ameriški državni sekretar Dean Rusk in generalni sekretar arabske lige Abdel Halek Hasuna sta se sinoči pogovarjala o odnosih med ZDA in arabskimi državami. Hasuna je po sestanku povedal, da sta se pogovarjala o problemih, ki so na dnevnem redu generalne skupščine, kot sta Aden in Južna Arabija.

Hasuna se je sestal tudi s predsednikom senatne komisije za zunanje zadeve Williamom Fulbrightom.

Wilkins oproščen

WASHINGTON, 23. oktobra (Tanjug). Porota, sestavljena iz samih belih državljanov, ki je v Haynevillu (Alabama) po zelo kratkem posvetu osvobodila pripadnika Ku-Klux-Klana Wilkinsa, kljub vsem neizpodbitnim dokazom, da je ubil belko Viola Liuzzo, ki je aktivno sodelovala v gibanju za enake državljanske pravice.

Vodilni listi ocenjujejo v današnjih komentarjih to sodno farso v Haynevillu kot norčevanje iz sodišča in pravice. Listi poudarjajo, da v okrožju, kjer je bila ta obravnava, še nikoli noben črnec ni bil član porote, čeprav je 80 odstotkov ondotnega prebivalstva črncev.

Iz včerajšnje tretje izdaje

Proslava dneva OZN v Ljubljani

LJUBLJANA, 22. okt. — Ob 20-letnici ustanovitve Organizacije združenih narodov je bila nocoj v dvorani Slovenske filharmonije slovesna proslava. O pomenu in nalogah najeminentnejše mednarodne organizacije je uvodoma spregovoril nekdanji predstavnik Jugoslavije v OZN in podpredsednik združenja društev za združene narode dr. Aleš Bebler; potem pa je orkester Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigenta Sama Hubada izvedel III. Beethovnovo simfonijo.

Prireditelji proslave ob obletnici OZN, — Glavni odbor SZDL Slovenije, Izvršni svet skupščine SRS, ljubljanski Mestni svet in društvo za združene narode Slovenije za to priložnost niso mogli izbrati primernejšega programa, sicer pa so slovenski filharmoniki »Eroico« tudi odlično izvedli.

Med številnimi poslušalci so bili na proslavi tudi sekretar CK ZKS Miha Marinko, predsednica glavnega odbora SZDL Slovenije Vida Tomšič ter drugi javni, družbeno-politični in kulturni delavci. B. S.

Nilsson prihaja na obisk

STOCKHOLM, 22. okt. (Tanjug). Švedski zunanji minister Torsten Nilsson je nocoj odpotoval z letalom iz Stockholma na sedemdnevni uradni obisk v Jugoslavijo. Z ministrom Nilssonom so odpotovali v Jugoslavijo še generalni sekretar v Švedskem zunanjem ministrstvu Leif Belfrage, načelnik politične direkcije, veleposlanik Richard Hichens Bergstrem in prvi sekretar ministrstva Jean Christoffe Eberg.

Na letališču Arlanda so se od ministra Nilssona poslovili visoki funkcionarji zunanjega ministrstva, pospremil pa ga je tudi odpravnik poslov jugoslovanskega veleposlaništva Mladen Berović.

V Indoneziji odpovedane vojaške proslave

DŽAKARTA, 22. okt. (Tanjug). Na sestanku vrhovne operativne komande so proučevali »dejstva o državnem udaru, do katerih so mogli priti«. Minister za informacije Ahmadi je dejal, da so na tem sestanku sprejeli le nekaj sklepov, po katerih bo treba ustanoviti »varnostne skupine« v vseh poslovnih organizacijah, vse važne vojaške informacije pa bo treba pošiljati vojaškemu poveljniku. Kot je sporočil predsednik odbora za proslavo dneva indonezijskih oboroženih sil viceadmiral Rahmat Sumengkara, je predsednik Sukarno naročil, naj odpovedo vse proslave v letošnjem letu, ker služijo zdaj vse kopenske, pomorske in letalske sile za krepitev pripravljenosti proti sovražnikom revolucije bodi, da prihaja ta nevarnost od kolonialistov, neokolonialistov in imperialistov ali pa od kontrarevolucionarjev.

Novak častni član romunske akademije

ZAGREB, 23. okt. (Tanjug.) Romunski veleposlanik v Jugoslaviji Aurel Malnasan je danes izročil diplomo in zlato kolajno častnega člana Akademije Socialistične republike Romunije uglednemu jugoslovanskem zgodovinarju in predsedniku Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu dr. Grgu Novaku. Slovesnosti na zagrebški akademiji se je udeležilo več akademikov in drugih predstavnikov znanstvenega in kulturnega življenja.

Razoroževanje civilistov v Dominikani

SANTO DOMINGO, 23. okt. (AFP). V Santo Domingu so včeraj začeli razoroževati civiliste, na podlagi sklepa začasnega predsednika vlade Garcie Godoya. Stopetdeset članov komisije, razdeljenih v skupine, v kateri so po en predstavnik sodstva, vojske in policije, preiskujejo vsako hišo. Kakor je sporočilo predsedstvo vlade, bodo oborožene enote vojske in policije ostale pripravljene za vsak [illegible] dokler ne bodo razoroženi vsi civilisti.

Hasan el Amri je odpotoval iz Beograda

Objavljeno je uradno sporočilo o obisku jemenskega premiera

BEOGRAD, 22. okt. (Tanjug). Tu so nocoj objavili uradno sporočilo o pogovorih med predsednikoma ZIS Petrom Stambolićem in jemenske vlade Hasanom el Amrijem, ki je nocoj odpotoval v Berlin.

V sporočilu je med drugim izrečeno zadovoljstvo, da se odnosi med SFRJ in jemensko republiko razvijajo na osnovi sodelovanja, ki je obema v prid, in prijateljstva. Jemenska stran je seznanila jugoslovansko delegacijo z gospodarskim in političnim položajem v JAR in s tem, kakšne so potrebe za njen gospodarski razvoj. Jugoslovanska delegacija je pokazala zanimanje za mir in stabilnost v Jemenu, izrazila svojo podporo naprednim dosežkom republikanske uredítve in pripravljenost, da v okviru svojih možnosti sodeluje pri gospodarskem razvoju Jemenske arabske republike.

V Akri soglasje glede Rodezije

AKRA, 22. okt. (Reuter) Generalni sekretar organizacije afriške enotnosti (OAE) Dialo Telli je povedal, da so šefi držav in vlad afriških dežel na dopoldanski seji »enotno in brez rezerve sprejeli osnutek resolucije o Južni Rodeziji«. Telli ni povedal, kaj vsebuje resolucija, poudaril pa je, da »povsem ustreza položaju v tej deželi«.

Wilson v Rodezijo

Predsednik britanske vlade Harold Wilson bo odpotoval v Salisbury v nedeljo popoldne. Z njim bo potoval tudi minister za odnose s Commonwealthom Arhur Bottomley, premierov osebni sekretar in še skupina strokovnjakov. Predvidevajo, da bo Wilson ostal v Rodeziji en teden.

Ista agencija pa poroča iz Lusake, da je voditelj prepovedane Zimbabve afriške nacionalne unije Joshua Nkomo obsodil sklep britanskega premiera, da pojde v Salisbury.

Aretacija članov EDA

ATENE, 22. okt. (Tanjug). Atenska policija je aretirala osem članov mladinske levičarske organizacije »Lambrakis«. V zadnjih dveh dneh se je atenska policija že drugič spravila nad člane demokratske levice EDA. Doslej so zaprli že 22 njenih članov in jih obtožujejo na osnovi zakona o varnosti dežele, ki ga je sprejela še Karamanlisova vlada 1962. Po tem zakonu je prepovedano prepevati »komunistične« pesmi iz časov osvobodilnega boja.

Telegrami

DELEGACIJA ZZB NOV POLOŽILA VENEC — BUKAREŠTA. Delegacija zveze združenj borcev NOV Jugoslavije pod vodstvom Vlade Zečevića je včeraj položila venec na mavzolej borcev za svobodo domovine in za socializem v Parku osvoboditeljev v Bukarešti.

OBISK V VELEPOSLANIŠTVU SFRJ — WASHINGTON. Skupina 25 funkcionarjev sindikatov avtomobilskih delavcev in delavk v električni industriji je obiskala jugoslovansko veleposlaništvo ter se v triurnem razgovoru zanimala za jugoslovanski družbeni in gospodarski sistem in za položaj sindikatov.

KIMBOVA IZJAVA — LEOPOLDVILLE. Novi kongoški premier Kimba je na sprejemu za zahodne veleposlanike v Leopoldvillu izjavil, da želi nova vlada imeti dobre odnose z njihovimi državami, ki pa naj se ne vmešavajo v kongoške notranje zadeve.

RESOLUCIJA O GIZENGI — LEOPOLDVILLE. Kongoški predstavniški dom je soglasno sprejel resolucijo, v kateri zahteva, naj takoj izpustijo na svobodo ali pa postavijo pred sodišče Antoina Gizengo, ki ga je Čombe zaprl že pred dobrim letom.

MAROŠKO-TUNIZIJSKI SESTANKI — FEZ. Ob koncu uradnega obiska tunizijskega predsednika Burgibe v Maroku so objavili, da se bodo najvišji predstavniki Maroka in Tunizije sestajali vsako drugo leto.

OCENA BAUDOUINOVEGA OBISKA — CIUDAD MEXICO. Štiridnevni uradni obisk belgijskega kralja Baudouina so mehiški krogi ocenili kot nov prispevek k tesnejšemu povezovanju Mehike z neameriškimi državami.

208 ŽRTEV OGNJENIKA — MANILA. Vladna komisija za vulkanologijo je sporočila, da je ob izbruhu ognjenika Taala prejšnji mesec izgubilo življenje 208 ljudi. Opustošenih je okrog 28 kvadratnih kilometrov zemlje. Prej so domnevali, da je izbruh tega ognjenika, oddaljenega okrog 55 km jugovzhodno od Manile, terjal 500 do 1000 žrtev.

KONGRES SOCIALISTIČNE STRANKE PROLETARSKE ENOTNOSTI — RIM. Nacionalni svet italijanske socialistične stranke proletarske enotnosti je sklenil sklicati prvi kongres stranke, ki bo od 16. do 19. decembra v Rimu.

Pa še to:

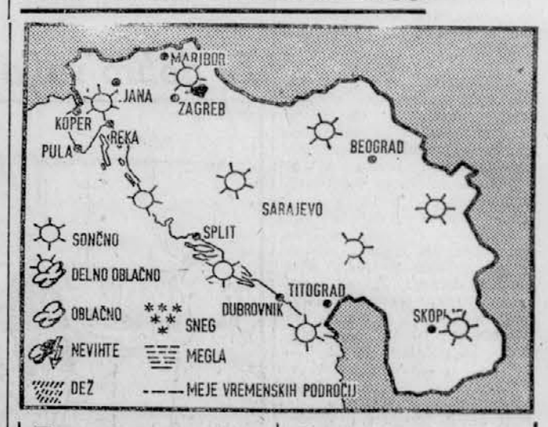
UVOZ IZVOŽENIH KABLOV. Naši premogovniki morajo zlasti po kakanjski katastrofi čimprej zamenjati izrabljene električne kable, da se zagotovi varnost rudarjev. Tovarna kablov v Svetozarevu pa ne more teh kablov dobaviti, ker mora izpolnjevati izvozne obveznosti po pogodbi z Jugobanko. Zato so rudniki prisiljeni uvažati potrebne kable. Iz inozemstva dobivajo zdaj kable, izdelane v Svetozarevu, celo v originalni embalaži, samo da so ti kabli za 40 % dražji.

POJASNILO — 2. oktobra smo v tej rubriki objavili prispevek z naslovom »KLIC PO REFORMI«, ki kritizira slabo slovenščino na dopisu oddelka za komunalne in gospodarske zadeve občinske skupščine Piran. Prispevek nam je poslal bralec, s katerim smo po telefonu preverili točnost navedb.

Dolžni pa smo pojasniti, da sedanji načelnik oddelka, tov. Franc Pirc s tem dopisom nima nobene zveze in da se prispevek torej ne nanaša nanj, pa tudi na njegovega prednika ne. Zmaličen pripis na vabilo je napisal kurir, ki ni bil popolnoma vešč slovenščine.

CENTRALNA REDAKCIJA

Vreme 23. OKTOBRA 1965

Temperature

Ob	07	13
Ljubljana	0	10
Planica	—5	—
Rnik	—2	10
Maribor	—1	11
Slov. Gradec	—4	8
Novo mesto	—3	10
Koper	6	15
Kredarica	2	5
Reka	8	16
Pulj	8	15
Split	9	16
Dubrovnik	9	16
Zagreb	—3	12
Beograd	—2	11
Sarajevo	—4	10
Titograd	9	16
Skopje	0	14
Celovec	4	9
Gradec	—	9
Dunaj	—3	11
Milano	3	13
Genova	9	16
München	—1	3
Zürich	4	9
Benetke	—	—

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Pretežni del evropske celine je v območju visokega zračnega pritiska. Nad naše kraje je pričel dotekati od severa nekoliko toplejši zrak.

NAPOVED:

SLOVENIJA:

Pretežno jasno bo. Zjutraj bo po kotlinah megla. Najnižje nočne temperature bodo med —5 in —1, v Primorju 6, najvišje dnevne od 12 do 15 stopinj C.

JUGOSLAVIJA:

Pretežno jasno bo z jutranjo meglo po kotlinah.

V šolskem klubu OZN

Govori učenec s šole »Prežihovega Voranca« v Ljubljani

Mladen Švarc, učenec osmega a-razreda na osnovni šoli »Prežihovega Voranca« v Ljubljani je eden najbolj aktivnih mladincev te šole. Odličnjak je in dela v raznih krožkih, hkrati pa je že drugo leto predsednik šolskega kluba OZN, medtem ko je član občinskega kluba OZN že tri leta.

»V juniju letos sem bil na skupinskem študijsko informativnem potovanju v Ženevi — organiziral ga je republiški center klubov OZN — v začetku septembra pa sem se udeležil seminarja OZN v Kočevju, kjer smo govorili o metodah dela v klubih, o rasti organizacije, o programu in o drugih zanimivih vprašanjih.«

»Kako delate v šolskem klubu OZN?«

MLADEN ŠVARC

»Pouk na naši šoli je dvojezičen: v slovenščini in v srbohrvaščini, zato delamo glede na jezik v dveh oddelkih, včasih pa se tudi skupno sestanemo. Obravnavamo zunanjepolitične dogodke in se seznanjamo z zgodovino Organizacije združenih narodov. Sicer pa ima naše delo predvsem študijski značaj. Delamo na dva načina. Prvi je ambasadorski, kjer zastopa vsak svojo državo, drugi pa sestankarski, ko imamo predavanja in diskusije, ki jih spremljamo z diapozitivi. Mentor kluba je prof. Samardžijeva.«

»Kam boš šel po končani osemletki?«

»Na gimnazijo, da si pridobim dobro osnovo za nadaljnje šolanje na univerzi.«

»Kot mlad politik mi lahko zaupaš svoje mnenje o trenutni zunanjepolitični situaciji.«

»Ameriška politika agresije je ena osrednjih ovir pri urejanju mnogih spornih političnih vprašanj po svetu. Vietnam je na primer že pravo vojno področje. Sicer pa je v tem času težavno reči nekaj konkretnejšega, zakaj situacija se vsak mesec menja: nastajajo nova žarišča, medtem ko stara, ki ostajajo, niso nič manj nevarna ...«

R. VOUK

Ob krajevnem prazniku Vinice

Dograjen je drugi del osnovne šole – Odprli bodo tudi ambulanto

VINICA V BELI KRAJINI, 23. okt. — V okviru letošnjega praznovanja krajevnega praznika in 20-letnice osvoboditve so popoldne v Vinici, v rojstnem kraju pesnika Otona Župančiča, izročili namenu drugi del osnovne šole, ki so jo začeli graditi pred dobrimi desetimi leti. Nedograjen je ostal še tretji del šole, vendar dosedaj dograjeni prostori omogočajo kolikor toliko normalen pouk, kar je za ta kraj velika pridobitev. Takoj po otvoritvi je bil razgovor o aktualnostih v šolstvu in kulturni dejavnosti.

V okviru letošnjega praznovanja so v novo dograjenem delu šole odprli spominski plošči učitelju, pesniku in pisatelju Ivanu Tomšiču ter njegovemu bratu Ljudevitu Tomšiču, ki je živel in delal na Hrvaškem. Takoj za tem je bil v novi šolski dvorani literarni večer.

Ob letošnjem praznovanju krajevnega praznika Vinice bodo jutri dopoldne izročili namenu novo ambulanto.

-r

TRBOVLJE

Abonma za gledališče

Zveza kulturno prosvetnih organizacij v Trbovljah je pred dnevi razpisala za letošnjo kulturno sezono abonma za predstave v delavskem domu. V okviru tega abonmaja bodo gost te kulturne hiše razen domačih ansamblov še Drama SNG, Mestno gledališče, Slovensko ljudsko gledališče iz Celja, dramska skupina »Tone Čufar« z Jesenic in DPD »Slava Klavora« iz Maribora.

P. B.

Brez tveganja ni kooperacije

Čvrste pogodbe kmetovalcem vračajo zaupanje v zadruge

Vtem ko v kmetijskih zadrugah zvečine ugotavljajo nerentabilnost lastne proizvodnje, jo obdelujejo od vseh strani, iščejo vzroke, zakaj je nerentabilna, si pogodbena proizvodnja le s težavo dobiva življenjski prostor. S težavo, čeprav rezultati kažejo, da je koristna za oba pogodbenika, če oba tudi spoštujeta sprejete obveznosti. Primer KZ Novo mesto je vsekakor poučen in vreden posnemanja.

Receljnova gostilna v Šentjerneju je znana daleč naokoli. Tudi gospodarska poslopja na Receljnovi domačiji poznajo številni vozniki vpreg, ki so tu često krmili živino. »Furmanov« in njihove živine zdaj ni več tam, pač pa so Receljnovi hlevi nabito polni mlade goveje živine ozir. telet. Janko Recelj mlajši je namreč trenutno najmočnejši kooperant v novomeški občini. V njegovih hlevih je zdaj 93 telet, ki jih redi v pogodbi s kmetijsko zadrugo Novo mesto ozir. za kmetijsko zadrugo. Teleta so last zadruge, on pa jih bo po pogodbi zredil do 220 kg. Kilogram prirastka mu bo zadruga plačala od 600 do 630 dinarjev.

S tako imenovanimi čvrstimi kooperacijami je novomeška kmetijska zadruga začela lani. Ni bilo lahko začeti, ker je bilo treba najprej doseči pri kmetovalcih zaupanje do zadruge, ki je bilo dokaj omajano. Po dobrem letu se kažejo ugodni sadovi. Iz teh odnosov je do sedaj prišlo okoli 350 ton živine in dobrega pol milijona litrov mleka. Trenutno kooperanti pitajo več ko 700 glav goveje živine, ki je last zadruge, več plemenskih svinj in odojkov ter blizu 20.000 piščancev. Razen tega kooperanti po pogodbi z zadrugo redijo ozir. pitajo 634 prašičev in 75 govedi, ki so njihova last.

»Brez tveganja ni pogodbenih odnosov,« je dejal Janko Recelj mlajši, »vendar začeti je treba.« Nekaj tveganja je res, vendar ne veliko. Teleta so last zadruge, so zavarovana, za veterinarsko službo skrbi zadruga, po potrebi dobavlja tudi krmo, kolikor je nima kooperant sam. Res pa je, da taka mlada teleta ob prehodu iz mlečne na drugo hrano potrebujejo posebno skrb in nego. Prepričali smo se, da jim v Recljevem hlevu tega ne manjka.

Primeri in podatki kažejo, da bo kmetijska zadruga Novo mesto letos presegla plan kooperacij in z njimi dosegla blizu četrt milijarde dinarjev bruto produkta. Sedaj imajo čvrste pogodbene odnose z blizu 700 kmetovalci, prihodnje leto pa nameravajo število teh povečati vsaj na 1.200 in doseči bruto vrednost okrog 800 milijonov dinarjev. Zadruga namreč v mejah finančnih možnosti pomaga kooperantom pri manjših investicijah in nakupu drobne mehanizacije. Prav tako ponovno uvaja kontrolo molznosti, ki naj bi prihodnje leto zajela že 500 molznic. Res se sedaj razvija pogodbeno sodelovanje predvsem v živinoreji, ker je to osnovna kmetijska dejavnost v občini, v prihodnje pa nameravajo prav na osnovi dosedanjih izkušenj razširiti kooperacijo tudi na pridelovanje krme.

Ti primeri kažejo, da je kooperacija lahko donosna za oba sopogodbenika, če je zasnovana na čistih računih. Prvi rezultati takega sodelovanja v novomeški zadrugi bi vsekakor morali biti kažipot tudi vsem drugim zadrugam, kam naj usmerijo svoje napore za večjo kmetijsko proizvodnjo. Da ne bi vedno ostajali le pri tarnanju, da je lastna proizvodnja predraga, govorili o potrebi kooperacijske proizvodnje, pri tem pa tudi ostali in delali po starem naprej.

P. ROMANIČ

Dom na dobrem glasu

Skrb za neprilagojene otroke v Kranju

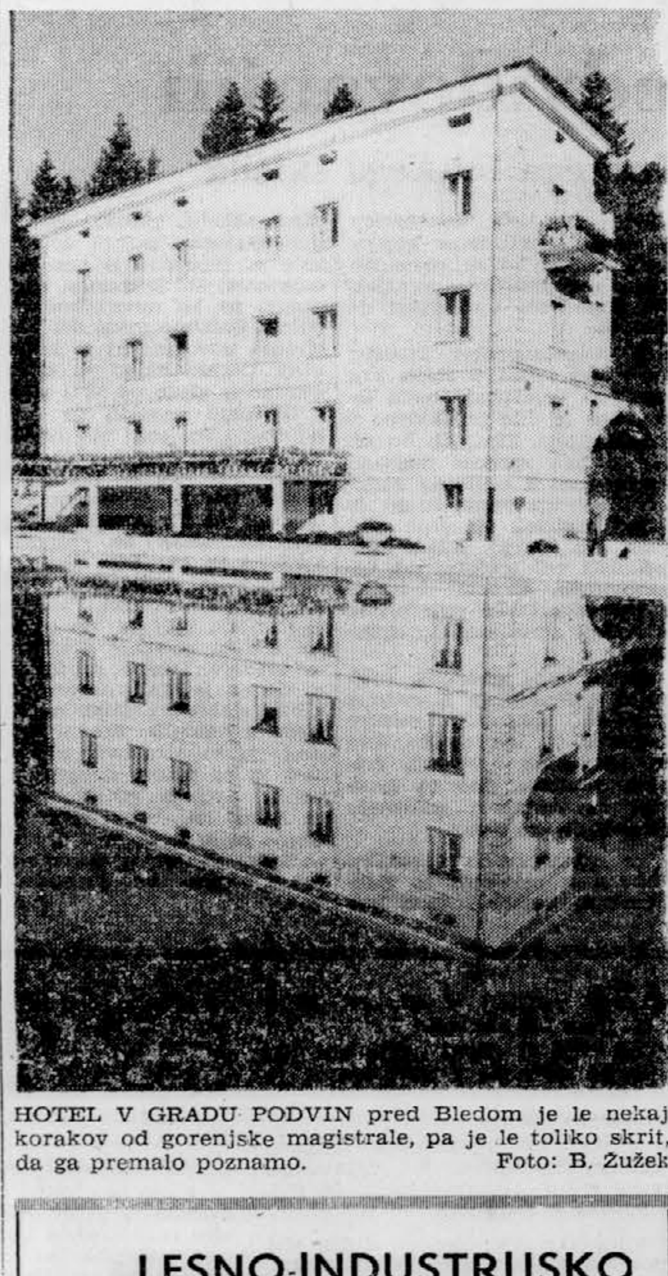
Ob novem šolskem letu so v Kranju odprli vzgojni zavod za mlajše mladoletnike. Ustanovili so ga po skrbnih pripravah centra za socialno delo in ob najširši podpori občinske skupščine. Le-ta je svoje razumevanje posebej dokazala s tem, da je zavodu dodelila novejšo stavbo s sodobnimi prostori v središču Kranja. Prav ti prostori so bistvena prednost, ki loči kranjski zavod od vseh drugih podobnih ustanov v naši republiki.

Nič koliko kritike je že bilo izgovorjene in napisane na račun tega, da so naši vzgojni domovi v starih gradovih. Mimo vsega drugega jim predvsem lahko očitamo, da mladega človeka izločijo iz življenjske sredine, iz katere je izšel in v katero se bo tudi vrnil, vendar spet neprilagojen. Lokacija kranjskega zavoda omogoča, da njegovi varovanci niso povsem ločeni od svojcev, saj se lahko pogosto obiskujejo. Hkrati je možna tudi stalna povezava z vsemi, ki skrbijo za probleme mladih ljudi, kar v oddaljenih domovih praktično ni možno.

Življenje v novem domu je dokaj sproščeno. Posebne dodatne ukrepe bodo vpeljali le, če bo potrebno. Tako na primer otroci odhajajo v šolo ali k dnevnim obrokom brez spremstva in šele, če bodo to izkoriščali, bodo vpeljali nadzor. Organizacijsko je zavod priključen kranjskim dijaškim domovom, kar pušča pri gojencih in starših neverjetno ugoden psihološki učinek, hkrati pa oskrbo zelo pocenjuje. Finančni rezultat, na katerega računajo, je vsekakor vreden upoštevanja. V tem času je v domu 10 fantov, ki so jih sem premestili iz drugih vzgojnih domov in bi v prihodnje stali skoraj po milijon dinarjev na leto ali po 600 tisoč dinarjev več kot v zavodu v Kranju. Zavod lahko sprejme 20 mladoletnikov, kar mu zadošča, da bo sprejel vse šoloobvezne fante, ki jim je bivanje v takem zavodu potrebno, pa zaradi prenatrpanosti drugih domov doslej ni bilo izvedljivo.

V okviru vzgojnega zavoda so organizirali tudi disciplinski center in prehodni mladinski dom za tiste otroke, ki jih zatečejo na pobegu, pa jih ne morejo takoj vrniti na domove.

S temi tremi ustanovami je dobil Kranj ugodne možnosti za zaščito mladoletnikov, kakršno predvideva zakonodaja.

HOTEL V GRADU PODVIN pred Bledom je le nekaj korakov od gorenjske magistrale, pa je le toliko skrit, da ga premalo poznamo. Foto: B. Žužek

LESNO-INDUSTRIJSKO PODJETJE - Radomlje

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. DIREKTORJA
2. TEHNIČNEGA VODJO

POGOJ:

pod točko 1. in 2. fakultetna izobrazba ali srednja šolska izobrazba, s prakso na vodilnem delovnem mestu — po statutu podjetja.

Razpis velja do 10. novembra 1965.

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor podjetja.

9066

Prispevali so

Namesto vencev na grobove umrlih so darovali v sklad za novo bolnišnico v Ljubljani:

družini Jež-List iz Ljubljane, Stankovo 31 (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Marija, Vera in Vida Krašovec iz Ljubljane (za dr. Antona Vodnika) 5.000; A. Fink iz Ljubljane, Kebetova ul. v imenu kolegic iz leta 1958 na Inštitutu (za ing. Carmen Jež-Gala) 21.000; Danilo Puc iz Ljubljane, Kebetova 8 B v imenu prijateljev (za Toneta Tomana) 34.000; Stana in Meta Borštnar iz Ljubljane, Večna pot 8 (za Marijo Legvart z Vrhnike) 5.000; kolektiv Mestne knjižnice iz Pirana (za prof. Karla Sovreta) 6.000; nekdanji sošolci-gradbeniki (za ing. Carmen Jež-Gala) 49.000; družine Armič, Dolžan in Peče iz Ljubljane, Miklošičeva 16 (za Franca Volčiča) 6.000; Vinko Sterle iz Ljubljane, Dvořakova 12 (za dr. Blaženko Kambič) 10.000; kolektiv Elektro-Ljubljana, enota Ljubljana-okolica (za Janeza Srakarja) 6.500; Albin Gažar z Ježice 118 (za Franca Vebra iz Zagorja ob Savi) 5.000; stanovalci bloka Runkova 26—30, Ljubljana (za dijaka Janeza Vovka) 7.500; Pavla Vahter iz Novega mesta, Vrhovčeva 5 (za dr. Blaženko Kambič-Klepec) 6.000; stanovalci Celovške 26 v Ljubljani (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Božena in Miroslav Fevec iz Ljubljane, Medvedova 12 (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Mario Jež iz Ljubljane, Vošnjakova 5 (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Mario Jež iz Ljubljane, Vošnjakova 5 z družino (za ing. Juša Mulačka) 3.000; Tatjana [illegible] iz Ljubljane, Škrabčeva 11 (za ing. Carmen Jež-Gala) 50.000; Fio Pešić iz Osijeka (za ing. Carmen Jež-Galla) 7.000; Marica in Albin Hudnik iz Ljubljane, Čopova 3 (za ing. Carmen Jež-Gala) 10.000; Marko Hudnik z Jesenic, Titova 18 (za ing. Carmen Jež-Gala) 5.000; Slovenska izseljenska matica iz Ljubljane (za Cvetka Kristana) 15.000; Djurdjica Hadži iz Ljubljane, Teslova 21 (za Jerico Pleško) 5.000; Emica Ahčin iz Ljubljane, Njegoševa 6 (obveznice skopskega posojila) 4.000; Alojz Lesničar, upokojenec iz Slov. Konjic, Partizanska 26 (obveznice skopskega posojila) 6.000; osnovna šola heroja Grajzerja iz Tržiča 5.000; sklad SU za NBL 5.000.

Sklad za gradnjo bolnišnice se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje!

Gligorić deli prvo mesto

KÖBENHAVN, 23. okt. — V zadnjem kolu mednarodnega šahovskega turnirja v Köbenhavnu je Gligorić premagal madžarskega mednarodnega mojstra Honfyja. S tem se je Gligorić povzpel na prvo mesto turnirja skupaj s sovjetskim velemojstrom Tajmanovom, njima se je po prekinjenih partijah pridružil še drugi sovjetski velemojster — Suetin.

Rezultati zadnjega kola: Gligorić : Honfy 1:0, Andersen : Tajmanov 0:1, Larsen : Enevoldsen 1:0, Nilsen : Hort remi, Haman : Ujtelky 1:0, Jacobsen : Barcza remi, Suetin : Sloth ter Janošević : Dickstein prek.

Prekinjene partije XIV. kola: Honfy : Jacobsen 0:1, Sloth : Janošević 1:0, Barcza : Andersen remi, Tajmanov : Larsen remi.

Stanje po zadnjem kolu: Gligorić, Suetin, Tajmanov 11, Larsen 10,5, Hort 10, Dickstein 9, (1), Barcza 8,5, Haman 8, Honfy 7,5, Enevoldsen 7, Sloth 6, Jacobsen 5,5, Ujtelky in Janošević 5, Andersen 4, in Nilsen 1 točka.

V nadaljevanju prekinjenih partij je Suetin premagal Slotha, Janošević in Dickstein pa sta remizirala.

Turnir v Beogradu

BEOGRAD, 23. okt. — Partije VIII. kola mednarodnega šahovskega turnirja so se končale takole:

Sokolov : Velimirović 0:1, Kavalek : Karaklajić remi, Matulović : Flesch prek., Georgiu : Milić 1:0, Rakič : Ostojić remi, Sliwa : Minić prek., Tringov : Dely remi.

Stanje: Kavalek 5,5, Tringov 5, Matulović 4,5 (1), Georgiu 4,5, Minić 4 (1), Sokolov, Karaklajić in Ostojić 4, Flesch 3,5 (1), Rakić 3,5, Milić, Dely in Velimirović 3 ter Sliwa 2,5 (1).

Neporažen je ostal le še češkoslovaški mednarodni mojster Kavalek, ker je doslej nepremagani Sokolov izgubil z Velimirovićem, toda malo je manjkalo, pa bi tudi Kavalek prejel prvo ničlo na turnirju. Karaklajić je namreč tik pred zaključkom partije spustil iz rok kombinacijo, s katero bi lahko zmagal.

Prekinjeni partiji iz osmega kola: Matulović : Flesch remi, Sliwa : Minić remi.

Danes je bil prost dan, jutri pa bodo igrali deveto kolo.

Šrajberjev memorial

SUBOTICA, 23. okt. — Rezultati XI. kola Šrajberjevega spominskega turnirja:

Gjantar : Sines remi, Tomović : Perković 1:0, Puc : Minev remi, Szabo : Bradvarević 0:1, Veres : Kozomara 0:1, Varnus : Ujhazy 0:1, Fodor : Balas prek.

Rezultati prekinjenih partij iz prejšnjih kol: Kozomara : Fodor remi, Ujhazy : Veres 0:1, Minev : Tomović remi, Varnus : Puc remi.

Stanje: Kozomara 7,5, Bradvarević, Szabo in Sines 6,5, Tomović in Puc 6, Gjantar 5,5 (1), Veres 5,5, Minev 5, Ujhazy 4,5 (1), Perković 4 (1), Fodor 3,5 (3), Varnus 3 (1), Balas 2,5 (1).

Novo na tujem

SOFIJA — Bolgarska nogometna zveza namerava ostro ukrepati, da bi preprečila negativne pojave v nogometu. Sklenila je, da bo kaznovala klube I. in II. lige z odvzemanjem dveh do šestih točk.

VARŠAVA — V prijateljskem srečanju je boksarska reprezentanca Beograda premagala ustrezno ekipo Varšave s 14:6.

Manjše spremembe?

Nekatera mesta pri Olimpiji še niso določena

LJUBLJANA, 23. okt. — Za prvenstveno srečanje med Vardarjem in Olimpijo je v Ljubljani in v okolici ogromno zanimanja. Iz pisarne ANK Olimpija smo zvedeli, da je bilo že včeraj prodanih nad 5.000 vstopnic. Sicer pa se številni ljubitelji nogometa neprestano osebno ali po telefonu zanimajo za vse podrobnosti, tako da bi bilo ob naraščajočem nogometnem utripu res najbolje, če bi imeli na stadionu poseben prostor in posebnega človeka, ki bi bil na voljo samo za te namene.

Medtem ko je čutiti dan pred velikim srečanjem precejšnje optimistično razpoloženje, pa za trenerja Elsnerja in njegove najožje sodelavce tega ni mogoče trditi. Že po kratkem razgovoru ni bilo težko uganiti, s kakšnimi mislimi se ukvarjajo. — Manjše spremembe v enajsterici so neogibno potrebne — zatrjujejo v tehniškem štabu ljubljanskega ligaša. V napadalni peterki namreč ni vse tako v redu, kakor bi morda sodil površni opazovalec. Samo kaj oziroma za koga se bo treba odločiti, še ni čisto jasno. Mesti srednjega napadalca in levega krila sta prav gotovo odprti vprašanji. Za zdaj naj povemo samo imena igralcev, ki prihajajo v poštev za ožji izbor pred jutrišnjo tekmo:

Žabjek, Škulj, Sombolac, Jovičević, Kokot, Šoškić, Kulenović, Čeh, Frančeškin, Srbu, Nikolić, Arslanagić, Zagorc, Djorlev, Corn.

Začetek tekme bo ob 14.15, sodil pa bo priznani sodnik Tašlidžić iz Osijeka.

STOJ, NI PREHODA! — Srednji krilec Olimpije Šoškić je zanesljiv steber v obrambi črno-belih. Da nes bo vzel »na muho« nevarnega Vardarjevega napadalca Živadinovića.

Foto: Šelhaus

IVER DNEVA

Na trnih ...

Vzdušje pred odločilno košarkarsko tekmo za državno prvenstvo med Zadrom in Olimpijo je bilo zaradi izredne pomembnosti tekme — tako blizu naslova državnega prvaka Zadar še ni bil nikoli — temu primerno tudi napeto. Zadar je na mah dobil nove privržence košarke; vse je ugibalo o izidu, vse mesto je trepetalo za svojo košarkarsko ekipo. Igralcem in vodstvu so že pred tekmo popustili živci. Trener zadarskih košarkarjev, ki doslej še niso bili državni prvaki, Enzo Sovitti, je pred tekmo dejal, da doslej v življenju še pred nobenim dogodkom ni bil tako na trnih, kakor pred tekmo z Olimpijo.

Beograd : Trešnjevka 3:3 (1:3)

BEOGRAD, 23. okt. V srečanju I. zvezne lige sta Beograd in Trešnjevka igrala neodločeno 3:3 (1:3). Strelci: Santrač v 17. in 52. min. ter Gugleta v 77. minuti za Beograd, za Trešnjevko pa Brajković v 23. in 25. min. ter Pintarić v 41. min. Sodil je Stanković iz Niša. Stadion na Karaburmi, gledalcev 2000.

BEOGRAD: Djordjević, Vukasinović, Milovanović, Marić, Krivokuča, Dakić, Samardžić, Gugleta, Santrač, Skoblar in Banovac.

TREŠNJEVKA: Bilić, Granić, Biščan, Kasumović, Brnčić, Garov, Brajković, Bradač, Gašić, Pintarić in Pavlica.

Beograjski »plavi« so ponovno razočarali svoje gledalce. Zlasti slaba je bila obramba. Po odmoru so igralci Beograda pogosteje napadali, gosti pa so se omejili na obrambo.

Kandidati za Bled določeni

Sestavljeno je vodstvo za sestavo veslaške reprezentance

ZAGREB, 23. oktobra. Tehnična komisija Veslaške zveze Jugoslavije je imela več sestankov, na katerih je med drugim analizirala rezultate, ki so jih dosegli naši veslači na evropskem prvenstvu v Duisburgu, sekretariat Veslaške zveze Jugoslavije pa je imenoval vodstvo za priprave veslaške reprezentance za svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto na Bledu. To vodstvo sestavljajo: dr. Dalibor Parać, Davor Jelaska, Joža Ropret, Jaroslav Laštovica in Peter Klavora.

Pred dnevi je imelo vodstvo za priprave reprezentance prvi sestanek, na katerem so določili kandidate za svetovno prvenstvo na Bledu. Le-ti so:

Barut, Skalar, Boris Klavora, Berc, Mandić, Kleva, Janković, Martić, Janjušević, Savić, Veljović, Trlaja, Kazija, Bailo, Huljev, Susić, Fir, Terhaj, Ugarković, Guberina, Štagljar, Kosanović, Milanović, Protić ter Colja, Tironi, Celija — Cega, Pajić, Gamulin in Ivanišević, ki služijo vojaški rok v športni četi v Splitu.

Od vseh teh veslačev bodo sestavili osmerec, oba četverca in oba dvojca. Kar zadeva double-scull, pa pridejo v poštev Popov, Hočevar, Djurdjević in letošnja posadka »Mornarja«. Vendar so bili že na tem sestanku mnenja, da bodo z double scoullom največje težave. Trdno računajo na Hočevarja, medtem ko bo treba drugega veslača zagotoviti po raznih preizkušnjah. Preizkušnja oziroma test veslačev — kandidatov bo od 1.—9. novembra v Splitu, ko bodo tudi formirali ogrodje posameznih posadk. Po tem izboru se bodo kandidati zbrali v Splitu vsak mesec po 5 do 6 dni na skupnem treningu.

Za trenerje reprezentance so določeni Maraševič, Jelaska, Šupe, Veljović, Laštovica in Peter Klavora. Trenerji bodo skušali na testiranju v novembru dobiti še bolj jasno podobo o fizičnih in psihičnih sposobnostih kandidatov, katere sicer že precej dobro poznajo. Vsi se strinjajo o tem, da je slaba točka naših veslačev premajhna skladnost, pri čemer trpi celotna posadka. Razen tega mnogi naši veslači niso ravno najbolj disciplinirani, zlasti se upirajo vsestranskemu športnemu treningu, čeprav se je izkazalo, da jim je prav ta močno potreben. Glede tega je imel zlasti težave trener našega osmerca Peter Klavora, ki ta čas tudi služi vojaški rok v športni četi v Splitu.

Že januarja bodo vse naše posadke nastopile v ZAR, po tem nastopu bo imelo vodstvo za priprave povsem jasno sliko o moči kandidatov, na katere največ računa.

Posluh za šport med najmlajšimi

Izredno uspelo šolsko tekmovanje v občini Maribor-Center

O občinski zvezi za telesno kulturo Maribor-Center smo že večkrat zapisali, da posveča nemalo pozornosti ustanavljanju šolskih športnih društev in razvoju telesne vzgoje na šolah na sploš no. Spomladi in jeseni se vrste na šolah te občine drugo za drugim razna športna tekmovanja, ki so ne le razveseljivo množična, ampak često tudi že kar precej kvalitetna. Vzrok je treba sicer iskati v dejstvu, da žrtvuje občinska zveza za to dejavnost precej več sredstev kot drugod, po drugi strani pa gre zasluga za uspehe seveda prav tako tudi marljivim učiteljem in profesorjem telesne vzgoje in ne navsezadnje velikemu razumevanju ravnateljev za ustanavljanje in dejavnost šolskih športnih društev.

Na šolah občine Maribor-Center je bilo doslej registriranih osem zelo aktivnih šolskih športnih društev, že v prihodnjih dneh pa je pred vrati ustanovitev 11 novih društev. Kar 19 šolskih športnih društev v eni sami občini, ki sodelujejo na vseh mogočih šolskih tekmovanjih, res ni malo in je vredno vse pozornosti in — seveda — posnemanja.

Vendar menimo, da bi bila ta ugotovitev nepopolna, če bi samo pavšalno ugotavljali taka razveseljiva dejstva, zato poglejmo bolj konkretno v dejavnost. Dovolj bo, če navedemo, da je sodelovalo v izbirnih tekmah za občinsko šolsko prvenstvo v jesenskem krosu okoli 4000 mladih tekačev in tekačic. Torej nekako toliko kot smo bili vajeni poročati o udeležbi z množičnih povojnih krosov. Razlika je le ta, da je bilo v tem primeru tekmovanje res pravo tekmovanje in ne kot često v tistih prvih povojnih letih le manifestacija za popularizacijo telesne vzgoje in športa.

Že na kvalifikacijah so prišli na plan mnogi skriti talenti, za katere v atletskih kolektivih ne bi nikoli izvedeli, ker so pač preveč od atletskih »centrov«. Sicer pa iz 14 šol, ki so dale tekmovalce in tekmovalke, res ni težko izluščiti vsaj pešćice talentov, pravi praznik za mladino, ki je pokazala za atletski šport prav toliko zanimanja kot npr. za igre, je bil v nedeljo v Zg. Kungoti. Učiteljski zbor in učenci so poskrbeli, da je bila organizacija na višku, tako da je bila prireditev za ta kraj pravo slavje in — odkritje atletike v vsej lepoti, ki jo nudi množični kros. V zaključni tekmi se je pomerilo 100 najboljših pionirjev in pionirk: med pionirji na 1000 m je zmagal z velikim naskokom Andrej Kovačič iz Svečine, med pionirkami pa na 600 m Veronika Herič, oba velika talenta, medtem ko sta bili v ekipni konkurenci najboljši šola Franca Rozmana iz Maribora oz. osnovna šola iz Jakobskega dola.

Toda to je bil šele uvod v pestro jesensko sezono šolskega športnega tekmovanja, kajti pred vrati je že prvenstvo občine v namiznem tenisu, ki ne bo prav nič zaostajalo. In pri vsem tem se še sprašujemo, po kateri poti naj kreneme, da bo naša telesna vzgoja bolj množična in bolj kvalitetna.

-sid

Osem finalistov je že znanih

Polovica nogometnih udeležencev za SP 1966 v Londonu izbrana

Finalistom VIII. svetovnega prvenstva v nogometu, ki bo prihodnje leto v Londonu, so se pridružile zdaj še Madžarska, Čile in SZ, medtem ko Francija čaka samo še uradnega potrdila, ki ga bo dobila po tekmi z Luksemburgom 11. novembra v Parizu. Francozom manjka namreč do njega še ena točka, da o teoretičnih možnostih po našem spodrsljaju skoraj ni vredno izgubljati besed, kajti za tako »senzacijo« bi Luksemburg moral premagati Francijo in Jugoslavija Norveško (7. novembra v Beogradu), kar bi šele prinesla nam tretja in odločilna tekma med Francijo in Jugoslavijo na nevtralnem terenu.

Potemtakem so se na finalni turnir doslej uvrstili Urugvaj, Argentina, Mehika, Madžarska, SZ, Čile, sedanji svetovni prvak Brazilija in organizator Anglija. Razen Francije in Portugalske ima tudi ZRN dovolj možnosti, da se prebije v London. V drugih skupinah pa je slika še zmeraj precej nejasna. V I. skupini je na najboljši poti Bolgarija, pa tudi Belgija še ni izgubila vsega upanja. Odločilna tekma med tema dvema bo 27. t. m. v Bruslju.

V V. skupini sta najmočnejša kandidata Sev. Irska in Švica, v VIII. skupini pa prihajata v poštev samo še Italija in Škotska, ker sta Finska in Poljska že zaigrali zadnje karte. Zastopnik iz IX skupine bo po vsej verjetnosti Španija, vendar bo morala prej premagati Svobodno Irsko doma in nato še na nevtralnem terenu, ker je prvo srečanje v Dublinu izgubila 0:1.

Negotova je edinole udeležba šestnajstega zastopnika, kajti Avstralija in Sev. Koreja se še nista srečali na nobeni tekmi. Kolikor obe državi ne bi igrali med seboj, bi — o čemer smo že pisali — po zamisli predsednika FIFA Rousa, dobili tega zadnjega finalista z naknadnim kvalifikacijskim tekmovanjem med državami, ki so sicer že zaigrale to možnost, pa vendar slovijo po dobrem nogometu. V tem primeru naj bi se potegnile za vstop Švedska, Jugoslavija, NDR in ČSSR.

Po domačih krajih

NOVI SAD — V okviru 21-letnice osvoboditve Novega Sada je bil danes tradicionalni fruškogorski maraton. Zmagal je Stojanović iz Osijeka.

LJUBLJANA — KK Svoboda bo še naprej član republiške košarkarske lige, ker je v zadnji kvalifikacijski tekmi premagala Soro iz Š. Loke 90:63 (42:26). Tudi Ljubljana si je zaradi boljše razlike v koših kot jo ima Sora za gotovila obstanek v ligi.

Tekmovanje telovadcev v Novem Sadu

NOVI SAD, 23. okt. Tu bo 30. okt. finalno tekmovanje športnih iger v telovadbi. Tekmovali bodo moški in ženske, mladinci in člani.

Med temi dvodnevnimi borbami v športni hali novosadskega velesejma pa bo tudi srečanje mladink Jugoslavije in Italije. Hkrati pa bo tudi izbirno tekmovanje kandidatov za državno reprezentanco.

V Elanu odlične tekaške smuči

Strokovnjaki v Elanu so se že nekaj časa pripravljali na izdelavo tekaških smuči, ki so jih naši tekmovalci doslej tako pogrešali, saj so bile prava dragocenost, ker jih je bilo moč dobiti samo za devize.

Naposled so v Elanu izdelali smuči za tekače, ki bodo po mnenju strokovnjakov povsem ustrezale našim potrebam. Novi izdelek Elana sta si ogledala tudi predsednik komisije za teke pri SZS Linke in trener tekačev J. Pavčič; po mnenju obeh strokovnjakov so smuči povsem enakovredne tujim in celo boljše od marsikaterih. Smučka je težka samo 907 gramov (brez hyckori robnikov in laka), lično izdelana, dovolj prožna, skratka: nove smuči bodo lahko zadovoljile še tako zahtevnega tekača.

Do 15. nov. bodo v Elanu izdelali kakih 100 parov tekaških smuči, dolgih 210 cm, do konca novembra pa še 100 parov dolžine 205 cm, medtem ko bodo smuči za mladince izdelali do 20. decembra. Cena smučem še ni določena toda najbrž ne bo previsoka, ker jih bodo prodajali brez posrednikov, v lastni prodajalni. Zato bo cena prav gotovo ugodna in dosegljiva posameznikom in društvom.

Skromna bera Vecka in Korpe

Naša igralca v Haagu nista blestela

LJUBLJANA, dne 23. okt. — Šele po tednu dni so nas dosegle prve vesti o nastopu namiznoteniških igralcev Vecka in Korpe na mednarodnem prvenstvu Nizozemske v Haagu. V srednjemočni konkurenci z najboljšimi Švedi, Nemci, Angleži, Čehoslovaki in Madžari se naša reprezentanta nista posebno dobro uveljavila. Vecko je v osminki finala premagal četrtega igralca s svetovne jakostne lestvice Nemca Schöllerja v treh nizih 3:0, v četrtfinalu pa je izgubil z Angležem Barnesom 1:3.

Tako je njegova blesteča zmaga nad Schöllerjem povsem zbledela ob porazu z mnogo slabšim Angležem. Zmagovalec turnirja v Haagu evropski prvak Šved Kjell Johansson s slabim Angležem ni imel posebnega truda ter ga je v polfinalu gladko odpravil 3:0. V drugi polfinalni igri je Čeh Stanek premagal Šveda Alserja v petih nizih 3:2. Finalno srečanje je evropski prvak odločil v svojo korist 3:1 in dokazal, da je že popolnoma okreval od poškodbe, ki ga je spremljala na SPENT v Ljubljani, ter da je znova v zelo dobri formi. Drugi udeleženec iz našega tabora Korpa je v osminki finala izgubil z Angležem Harrisonom 1:3, kar mlademu reprezentantu iz Sente prav gotovo ni v posebno čast. Še hujši poraz sta Vecko in Korpa doživela v igrah parov, kjer sta bila izločena že v drugem kolu po angleško-češki kombinaciji Harrison — Kunz. Rezultat 0:3 v korist njunih nasprotnikov priča dovolj zgovorno o podrejenosti in slabi igri nekdaj zelo dobrega para.

Čeprav se je namiznoteniška sezona šele začela, so si naši že naprtili porazov na pretek. Za Bolgari in Romuni v precej slabi konkurenci balkanskega prvenstva v Sofiji so se jim pridružili še Angleži v Haagu, tako da je naša bera na začetku nove sezone povsem neuspešna. Od vseh je bil Vecko navsezadnje še najbolj uspešen, vendar nikoli ni uspel popolnoma. Za blesteče igro medel poraz, kar se že vseskozi prepleta v njegovem nastopanju.

Jugoslovanska reprezentanca bo čez nekaj dni odpotovala na tret ji preizkus moči v Budimpešto, kjer še nikoli nismo dosegli kakšnega pomembnega uspeha. Zdaj bo priložnosti precej, naša državna vrsta pa bo nastopila okrepljena z nekaterimi mlajšimi močmi (Stipančićem in Čordašem), ki se bodo na mednarodnem prvenstvu Madžarske prav gotovo skušale dobro uveljaviti. Tudi za ostale igralce prihaja čas, da bi se po uspehu na SPENT opomogli in dosegli svojemu ugledu in visokemu plasmaju na SPENT primeren rezultat.

(dn)

Pred zadnjima odločitvama

MARIBOR, 23. okt. — Na vzorno pripravljeni stezi na obronkih Radisla pod Pohorjem bo jutri četrta in zadnja dirka letošnjega državnega prvenstva v motokrosu. Na startu bodo najboljši tekmovalci iz vse države, ki pa se ne bodo borili za vse naslove. Dva sta namreč po treh dirkah že oddana. Enega je osvojil Matija Stefanović iz Prištine, in sicer naslov med posamezniki, drugega, in sicer v konkurenci republiških reprezentanc, pa slovenski zastopniki. Zato pa jutrišnje tekmovanje ne bo nič manj zanimivo. Veliko vprašanje je namreč, če bo ekipi Orehove vasi uspelo zmagati v konkurenci društev. Domačini vodijo pred Prištino le s 70 točkami. Izredno zanimiva bo tudi borba posameznikov za drugo mesto. B. B.

KAC : Visp 7:4

CELOVEC — Pred 2500 gledalci je v tekmi za »Alpski pokal« avstrijski prvak KAC premagal švicarsko ekipo VISP 7:4 (1:2, 3:1, 3:1). Tekmo sta sodila jugoslovanska sodnika Kerkoš (Celje) in B. Čebulj (Jesenice). Najboljši pri KAC je bil Kanadčan Tambellini, ki je dosegel 5 zadetkov.

III. republiški rally motornih pilotov

LESCE, 23. okt. — Dvanajst pilotov iz Ljubljane, Ptuja, Maribora, Alpskega letalskega centra Lesce, Ajdovščine, Novega mesta in Celja je danes startalo na prvi etapi III. republiškega rallyja, in sicer z matičnih letališč do Lesc. Ocenjevali so njihovo točnost prihoda in pristajanja.

Rezultati prve etape: Bojan Avsec (N. M.) 380, Franc Klemenčič (N. M.) 378, Silvo Orožim (Lesce) 377, Stane Verbanič (Ptuj) 377, Leopold Tratar (Lesce) 340 itd.

Tekmovanje bo jutri zaključeno.

Tri milijone za devetko

V prvem izrednem kolu »Športne napovedi« so našli samo štiri listke z 9 pravilnimi napovedmi, in sicer v Beogradu (2), Pančevu in Stari Pazovi. Dobitek je 2,940.675 dinarjev.

Utrinki

POKAL OB PREDSEDNIKOVEM JUBILEJU. Na samosvoj način so atleti Ljubljane čestitali svojemu predsedniku, dolgotrajnemu in zaslužnemu športnemu delavcu dr. Mihi Hladetu ob njegovi 50-letnici: v Beogradu so na teku osvoboditve namreč zmagali v ekipnem plasmaju in osvojili zlati pokal mesta Beograda, ki so si ga doslej devetkrat pritekli člani Partizana. Predsednika AK Ljubljane je ob njegovem jubileju nagradila tudi AZS.

INDEPENDIENTE ZADNJI. Interjev nasprotnik v letošnjem svetovnem nogometnem finalu Independiente iz Buenos Airesa je po 21 kolih argentinskega nogometnega prvenstva čisto na repu med 18 ligaši. V zadnjih osmih kolih je bil vsakokrat poražen, sedemkrat njegova ekipa celo ni dosegla niti enega zadetka. Kaj je v primeri s tem kriza Crvene zvezde, se tolažijo v Beogradu.

KAZNI. Disciplinsko sodišče Šahovske zveze Jugoslavije je zaradi nespodobnega vedenja kaznovalo ljubljanskega mojstra Albina Planinca — neposrednega udeleženca prihodnjega šampionata SFRJ — s šestmesečno prepovedjo igranja, tekmovalna komisija Košarkarske zveze Jugoslavije pa je odmerila ljubljanski Olimpiji globo 50.000 dinarjev zaradi slabe organizacije prvenstvene tekme s Partizanom.

Dekleta Olimpije na Dunaju

LJUBLJANA, dne 23. okt. — Danes zjutraj so odpotovale na Dunaj dekleta Olimpije, ki se bodo jutri dopoldne pomerile z avstrijskim državnim prvakom PSV Wien v okviru tekme prvega kola tekmovanja za pokal klubskih prvakov Evrope.

Pod vodstvom predsednika Podgorelca in trenerja Usenika so odpotovale Pirčeva, Zrimčeva, Petračeva in Kraljeva. V zadnjem srečanju na mednarodnem turnirju v Kranju so olimpijke premagale PSV Wien po hudi borbi 3:2, vendar so Avstrijke igrale brez svoje najboljše igralke in državne prvakinje Willinger. Srečanje na Dunaju bo s tremi igralkami proti trem, kar daje Ljubljančankam nekaj več možnosti za zmago, po vsej verjetnosti pa bo rezultat zelo tesen v korist ene ali druge ekipe in bo o zmagi odločala vsaka partija. Olimpija bo verjetno igrala s Pirčevo, Zrimčevo in Petračevo, ker mladinka Kraljeva ni v dobri formi.

ZVEZNI ROKOMET

Rudar (T) : Bosna 18:16 (11:8)

RIO DE JANEIRO — V odsotnosti dosedanjega prvaka Nizozemca Geesinka je Japonec Inokuma postal absolutni svetovni prvak v judu. V tako imenovani odprti kategoriji je nastopilo 40 tekmovalcev iz 24 držav. Japončev nasprotnik v finalu pa je bil Šašvil (SZ).

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE - CELJE

obvešča vse interesente, poslovne prijatelje in cenjene kupce

DA IZDELUJE

ORODJA

naslednjih osnovnih karakteristik:

— vlečna, oblikovalna, obrezovalna in izsekovalna orodja,
— orodje za kovinsko, keramično, steklarsko, gumarsko in industrijo plastičnih mas,
— specialna orodja za tisnjeni liv,
— orodja vseh velikosti.

Orodja običajno izdelujemo po dostavljenih načrtih, na željo naročnika pa lahko izdelamo tudi konstrukcijske načrte.

Cene in ostali prodajni pogoji se določijo naknadno po sprejemu naročil na podlagi načrtov in drugih tehničnih podatkov.

Vse interesente prosimo, da nam pošljejo svoje ponudbe oziroma naročila.

9046

V šolskem klubu OZN

Govori učenec s šole »Prežihovega Voranca« v Ljubljani

Mladen Švarc, učenec osmega a-razreda na osnovni šoli »Prežihovega Voranca« v Ljubljani je eden najbolj aktivnih mladincev te šole. Odličnjak je in dela v raznih krožkih, hkrati pa je že drugo leto predsednik šolskega kluba OZN, medtem ko je član občinskega kluba OZN že tri leta.

»V juniju letos sem bil na skupinskem študijsko informativnem potovanju v Ženevi — organiziral ga je republiški center klubov OZN — v začetku septembra pa sem se udeležil seminarja OZN v Kočevju, kjer smo govorili o metodah dela v klubih, o rasti organizacije, o programu in o drugih zanimivih vprašanjih.«

»Kako delate v šolskem klubu OZN?«

MLADEN ŠVARC

»Pouk na naši šoli je dvojezičen: v slovenščini in v srbohrvaščini, zato delamo glede na jezik v dveh oddelkih, včasih pa se tudi skupno sestanemo. Obravnavamo zunanjepolitične dogodke in se seznanjamo z zgodovino Organizacije združenih narodov. Sicer pa ima naše delo predvsem študijski značaj. Delamo na dva načina. Prvi je ambasadorski, kjer zastopa vsak svojo državo, drugi pa sestankarski, ko imamo predavanja in diskusije, ki jih spremljamo z diapozitivi. Mentor kluba je prof. Samardžijeva.«

»Kam boš šel po končani osemletki?«

»Na gimnazijo, da si pridobim dobro osnovo za nadaljnje šolanje na univerzi.«

»Kot mlad politik mi lahko zaupaš svoje mnenje o trenutni zunanjepolitični situaciji.«

»Ameriška politika agresije je ena osrednjih ovir pri urejanju mnogih spornih političnih vprašanj po svetu. Vietnam je na primer že pravo vojno področje. Sicer pa je v tem času težavno reči nekaj konkretnejšega, zakaj situacija se vsak mesec menja: nastajajo nova žarišča, medtem ko stara, ki ostajajo, niso nič manj nevarna...«

R. VOUK

Včeraj - danes - jutri v Ljubljani

MIKROKLIMA — Včeraj so pri Hidrometeorološkem inštitutu zabeležili tik pri zemlji najnižjo temperaturo —6,8, 5 cm nad zemljo —5,4, 2 m nad površjem zemlje pa —0,4 stopinje Celzija. Slana ni bila prvič.

SEMAFORI — Do pol ure včeraj niso goreli semafori pred viško gimnazijo, pri Delavskem domu, v Črnučah in na križišču Aškerčeve s Titovo cesto. Trikrat pa so za kratek čas prenehali delovati tudi semafori pred pošto.

POSREDOVANJE — Miličniki so morali minulo noč posredovati kar trikrat. Prvič so mirili gosta, ki je razgrajal v bifeju »Jadran«, dvakrat pa so posredovali zaradi kršitev javnega reda in miru.

ZIMA — Občine še niso sklenile pogodb s podjetji, ki bodo opravljala zimsko službo, niti še niso izdelale dokončnih programov zimske službe. Zadnji rok za sklepanje pogodb je bil 15. oktober.

POROKE — Na magistratu se je včeraj poročilo 75 parov. Zadnjega vodijo pod zaporedno številko 2.783.

ROJSTVA — V petek se je v obeh ljubljanskih porodnišnicah rodilo 9 deklic in 6 dečkov.

NOVOGRADNJE — Stanovanjsko sosesko L-1 na levi strani Celovške ceste, nasproti garaž podjetja Ljubljana transport, bo gradilo poslovno združenje »Giposs«. Dela bo za približno sedem let.

ZAVOD MAGISTRAT — »Fiat 1300«, ki vozi mladoporočence, je vedno zaseden. Brez oddiha dela tudi zavodov fotograf, doslej pa še niso imeli prijav za izlete, ki jih organizirajo za mladoporočence.

EKSKURZIJA — Včeraj ob 7. uri zjutraj so odšli strokovnjaki za prazgodovino (udeleženci kolokvija »Paleolitik v Sloveniji«) na strokovno ekskurzijo po Notranjskem.

KREDIT — Za nabavo ozimnice bosta podjetji »Sadje zelenjava« in »Prehrana« prejeli od Narodne banke sezonski kredit za dobo šestih mesecev, brez 50 odstotne lastne udeležbe in z običajno obrestno mero.

PLOŠČE — V poslovalnici »Mladinske knjige« v Nazorjevi ulici bodo kmalu začeli prodajati gramofonske plošče s posnetki vseh vrst resne glasbe.

HOTELI — Skoraj polni so bili včeraj hoteli »Ilirija«, »Slon« in »Turist«, medtem ko so v ostalih hotelih imeli na voljo še precej prostih ležišč. V Ljubljani je bilo od tujcev včeraj največ Italijanov.

REŠEVALCI — Reševalci so včeraj do 20. ure prepeljali v bolnišnice 128 bolnikov in 16 ponesrečencev.

SLIKE — V Nami so pred kratkim zaradi premajhnega zanimanja nehali prodajati umetniške slike, čeprav so jih ljudje kupovali na kredit. Na prostoru, kjer so bile slike, prodajajo zdaj televizorje in gramofone.

SNAGA — Do konca meseca bodo zgradili v Povšetovi ulici skladišča, v katerih bodo shranjevali pesek in sol za posipanje poledenelih cest. Zgradili bodo tudi silos, tako da bodo kamione polnili kar najhitreje.

KNJIGARNA — Lokal poleg knjigarne Državne založbe Slovenije na Titovi cesti so pred dnevi začeli preurejati Knjigarna se bo razširila.

Ob krajevnem prazniku Vinice

Dograjen je drugi del osnovne šole — Odprli bodo tudi ambulanto

VINICA V BELI KRAJINI, 23. okt. — V okviru letošnjega praznovanja krajevnega praznika in 20-letnice osvoboditve so popoldne v Vinici, v rojstnem kraju pesnika Otona Župančiča, izročili namenu drugi del osnovne šole, ki so jo začeli graditi pred dobrimi desetimi leti. Nedograjen je ostal še tretji del šole, vendar dosedaj dograjeni prostori omogočajo kolikor toliko normalen pouk, kar je za ta kraj velika pridobitev. Takoj po otvoritvi je bil razgovor o aktualnostih v šolstvu in kulturni dejavnosti.

V okviru letošnjega praznovanja so v novo dograjenem delu šole odprli spominski plošči učitelju, pesniku in pisatelju Ivanu Tomšiču ter njegovemu bratu Ljudevitu Tomšiču, ki je živel in delal na Hrvaškem. Takoj za tem je bil v novi šolski dvorani literarni večer.

Ob letošnjem praznovanju krajevnega praznika Vinice bodo jutri dopoldne izročili namenu novo ambulanto.

-r

Naročajte
DELO
pri pismonoši

Gligorić deli prvo mesto

KÖBENHAVN, 23. okt. — V zadnjem kolu mednarodnega šahovskega turnirja v Köbenhavnu je Gligorić premagal madžarskega mednarodnega mojstra Honfyja. S tem se je Gligorić povzpel na prvo mesto turnirja skupaj s sovjetskim velemojstrom Tajmanovom, njima se je po prekinjenih partijah pridružil še drugi sovjetski velemojster — Suetin.

Rezultati zadnjega kola: Gligorić : Honfy 1:0, Andersen : Tajmanov 0:1, Larsen : Enevoldsen 1:0, Nilsen : Hort remi, Haman : Ujtelky 1:0, Jacobsen : Barcza remi, Suetin : Sloth ter Janošević : Dickstein prek.

Prekinjene partije XIV. kola: Honfy : Jacobsen 0:1, Sloth : Janošević 1:0, Barcza : Andersen remi, Tajmanov : Larsen remi.

Stanje po zadnjem kolu: Gligorić, Suetin, Tajmanov 11, Larsen 10,5, Hort 10, Dickstein 9, (1), Barcza 8,5, Haman 8, Honfy 7,5, Enevoldsen 7, Sloth 6, Jacobsen 5,5, Ujtelky in Janošević 5, Andersen 4, in Nilsen 1 točka.

V nadaljevanju prekinjenih partij je Suetin premagal Slotha, Janošević in Dickstein pa sta remizirala.

Turnir v Beogradu

BEOGRAD, 23. okt. — Partije VIII. kola mednarodnega šahovskega turnirja so se končale takole:

Sokolov : Velimirović 0:1, Kavalek : Karaklajić remi, Matulović : Flesch prek., Georgiu : Milić 1:0, Rakič : Ostojić remi, Sliwa : Minić prek., Tringov : Dely remi.

Stanje: Kavalek 5,5, Tringov 5, Matulović 4,5 (1), Georgiu 4,5, Minić 4 (1), Sokolov, Karaklajić in Ostojić 4, Flesch 3,5 (1), Rakić 3,5, Milić, Dely in Velimirović 3 ter Sliwa 2,5 (1).

Neporažen je ostal le še češkoslovaški mednarodni mojster Kavalek, ker je doslej nepremagani Sokolov izgubil z Velimirovićem, toda malo je manjkalo, pa bi tudi Kavalek prejel prvo ničlo na turnirju. Karaklajić je namreč tik pred zaključkom partije spustil iz rok kombinacijo, s katero bi lahko zmagal.

Prekinjeni partiji iz osmega kola: Matulović : Flesch remi, Sliwa : Minić remi.

Danes je bil prost dan, jutri pa bodo igrali deveto kolo.

Šrajberjev memorial

SUBOTICA, 23. okt. — Rezultati XI. kola Šrajberjevega spominskega turnirja:

Gjantar : Sines remi, Tomović : Perković 1:0, Puc : Minev remi, Szabo : Bradvarević 0:1, Veres : Kozomara 0:1, Varnus : Ujhazy 0:1, Fodor : Balas prek.

Rezultati prekinjenih partij iz prejšnjih kol: Kozomara : Fodor remi, Ujhazy : Veres 0:1, Minev : Tomović remi, Varnus : Puc remi.

Stanje: Kozomara 7,5, Bradvarević, Szabo in Sines 6,5, Tomović in Puc 6, Gjantar 5,5 (1), Veres 5,5, Minev 5, Ujhazy 4,5 (1), Perković 4 (1), Fodor 3,5 (3), Varnus 3 (1), Balas 2,5 (1).

Novo na tujem

SOFIJA — Bolgarska nogometna zveza namerava ostro ukrepati, da bi preprečila negativne pojave v nogometu. Sklenila je, da bo kaznovala klube I. in II. lige z odvzemanjem dveh do šestih točk.

VARŠAVA — V prijateljskem srečanju je boksarska reprezentanca Beograda premagala ustrezno ekipo Varšave s 14:6.

Zadar - državni prvak

V odločilni tekmi je premagal Olimpijo 80:75 (39:44)

ZADAR, 23. okt. V tekmi leta v zadnjem kolu državnega prvenstva je nocoj ekipa Zadra premagala Olimpijo z 80:75 (39:44) in s tem prvikrat osvojila naslov državnega prvaka. To do kraja razburljivo srečanje sta sodila pred 6.000 gledalci Jakšić iz Beograda in Pastor iz Novega Sada.

OLIMPIJA: Dolinšek, Povž, Vrhovec, Jelnikar, Müller, Logar 22, Dermastia 12, Hočevar 8, Eiselt 14, Daneu 11, Pavlovič 6, Potočnik 2.

ZADAR: Stipčević 12, Valčić 6, Ostarčević 5, Djerdja 37, Ćosić 4, Jelić 8, M. Marcelić 8.

Zadar je pripravil v dramatičnem finišu edinstveno predstavo: areno je že dve uri pred začetkom tekme zasedlo 3.000 gledalcev, ki so bili opremljeni s sirenami, piščalmi z akumulatorji, ropotuljami in zvonci. Ljudska košarkarska publika je znana kot zelo bučna, vendar jo je tokrat zadarsko občinstvo v vsem prekosilo. Djerdjini ekipi je ob prihodu na igrišče pripravilo pravcati koncert in z vzkliki terjalo zmago, najdragocenejšo v športni zgodovini Zadra.

Takrat nismo več dvomili, da je zmaga Olimpije v tem južnoameriškem vzdušju lahko le sen. Toda Olimpija je v vsem nadigrala novega državnega prvaka, ki se mu je ta naslov posrečilo priboriti prav tako po veliki igri, ki pa jo je zadnjih deset minut spremenil v rugby ob asistenci pristranskih sodnikov Pastorja in Jakšića.

Djerdja, najučinkovitejši strelec je ob bučnem navijanju prvi zadel koš in potem povišal na 4:0. Toda Daneu, Dermastia, Logar, Eiselt in Hočevar, ki so igrali v prvi peterki so že od samega začetka izpolnjevali taktični načrt trenerja Kristančiča. Domače moštvo je vodilo le do 9. min. ko je razpoloženi Eiselt z dvema zaporednima zadetkoma prvič povedel Olimpijo v vodstvo z 18:16. Takrat je na sceno stopil še Logar, ki je nezadržno prodiral v »raketo« Zadra. Sovittijivi varovanci so že takrat začeli z grobostmi. Visoki Mile Marcelić je namerno z nogo zrušil učinkovitega Logarja, ki pa je bil še naprej nerešljiv problem za domačo obrambo. Olimpija je vodila z 29:28, 34:30, 38:33 in 44:39 ob polčasu.

Težko je opisati, kaj smo videli po odmoru. Djerdja in njegovi soigralci so izkoristili podporo gledalcev in večkrat presenetili obrambo Olimpije, ki pa je vendar še uspela izenačiti na 53:53 in je potem še petkrat vodila. Kritične so bile minute sredi drugega polčasa. Po izenačenju 63:63 je Zadar dosegel šest zaporednih točk in vse kombinacije Olimpije v nadaljevanju so bile zaman. Sodnika sta z neverjetnimi odločitvami zaustavljala še vedno nevarne Olimpijine strelce. Odločili so dogodki v 15. min., ko je Pastor pri rezultatu 74:71 prezrl očiten prekršek nad Dermastio in dosodil osebno napako nasprotni strani.

V finišu tekme je Djerdja z lepimi prodori skozi obrambo Olimpije omogočil soigralcem, da so z meti od blizu zapečatili usodo ljubljanskih košarkarjev. Del občinstva pa se je izkazal tudi s tem, da je na poti v garderobo delilo udarce in brce Danevu, Pavloviču in Potočniku, tako da so se privlekli v slačilnico okrvavljeni.

A. P.

Lokomotiva : Rabotnički 90:57 (38:26)

Beograd : Radnički 75:55 (30:30)

Turčija : Romunija 2:1 (1:0)

ANKARA, 23. okt. V kvalifikacijski tekmi za svetovno nogometno prvenstvo je reprezentanca Turčije premagala Romunijo 2:1 (1:0).

Zmaga jugoslovanskih rokometašic

KRASNODAR, 23. okt. Jugoslovanska ženska rokometna reprezentanca je premagala ekipo Ruske federacije s 14:6.

Košarkarji iz Karlovca v Ljubljani

Drevi ob 19. uo v dvorani v Topniški ulici zadnje srečanje zvezne košarkarske lige, in sicer med Slovanom in Železničarjem iz Karlovca. Ljubljanski ligaš si je sicer že zagotovil obstanek v ligi, toda tekma bo bržkone kljub temu zelo zanimiva, saj gre obema ekipama za ugled. Slovan bo hotel potrditi, da bo zasluženo še naprej v družbi najboljših košarkarskih ekip v Jugoslaviji, Karlovčani pa sloves težko premagljivih borcev.

KAC : Visp 7:4

CELOVEC — Pred 2500 gledalci je v tekmi za »Alpski pokal« avstrijski prvak KAC premagal švicarsko ekipo VISP 7:4 (1:2, 3:1, 3:1). Tekmo sta sodila jugoslovanska sodnika Kerkoš (Celje) in B. Čebulj (Jesenice). Najboljši pri KAC je bil Kanadčan Tambellini, ki je dosegel 5 zadetkov.

III. republiški rally motornih pilotov

LESCE, 23. okt. — Dvanajst pilotov iz Ljubljane, Ptuja, Maribora, Alpskega letalskega centra Lesce, Ajdovščine, Novega mesta in Celja je danes startalo na prvi etapi III. republiškega rallyja, in sicer z matičnih letališč do Lesc Ocenjevali so njihovo točnost prihoda in pristajanja.

Rezultati prve etape: Bojan Avsec (N. M.) 380, Franc Klemenčič (N. M.) 378, Silvo Orožim (Lesce) 377, Stane Verbanič (Ptuj) 377, Leopold Tratar (Lesce) 340 itd.

Tekmovanje bo jutri zaključeno.

Tri milijone za devetko

V prvem izrednem kolu »Športne napovedi« so našli samo štiri listke z 9 pravilnimi napovedmi, in sicer v Beogradu (2), Pančevu in Stari Pazovi. Dobitek je 2,940.675 dinarjev.

Kandidati za Bled določeni

Sestavljeno je vodstvo za sestavo veslaške reprezentance

ZAGREB, 23. oktobra. Tehnična komisija Veslaške zveze Jugoslavije je imela več sestankov, na katerih je med drugim analizirala rezultate, ki so jih dosegli naši veslači na evropskem prvenstvu v Duisburgu, sekretariat Veslaške zveze Jugoslavije pa je imenoval vodstvo za priprave veslaške reprezentance za svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto na Bledu. To vodstvo sestavljajo: dr. Dalibor Parać, Davor Jelaska, Joža Ropret, Jaroslav Laštovica in Peter Klavora.

Pred dnevi je imelo vodstvo za priprave reprezentance prvi sestanek, na katerem so določili kandidate za svetovno prvenstvo na Bledu. Le-ti so:

Barut, Skalar, Boris Klavora, Berc, Mandić, Kleva, Janković, Martić, Janjušević, Savić, Veljović, Trlaja, Kazija, Bailo, Huljev, Susić, Fir, Terhaj, Ugarković, Guberina, Štagljar, Kosanović, Milanović, Protić ter Colja, Tironi, Celija — Cega, Pajić, Gamulin in Ivanišević, ki služijo vojaški rok v športni četi v Splitu.

Od vseh teh veslačev bodo sestavili osmerec, oba četverca in oba dvojca. Kar zadeva double-scull, pa pridejo v poštev Popov, Hočevar, Djurdjević in letošnja posadka »Mornarja«. Vendar so bili že na tem sestanku mnenja, da bodo z double scoullom največje težave. Trdno računajo na Hočevarja, medtem ko bo treba drugega veslača zagotoviti po raznih preizkušnjah. Preizkušnja oziroma test veslačev — kandidatov bo od 1.—9. novembra v Splitu, ko bodo tudi formirali ogrodje posameznih posadk. Po tem izboru se bodo kandidati zbrali v Splitu vsak mesec po 5 do 6 dni na skupnem treningu

Za trenerje reprezentance so določeni Maraševič, Jelaska, Šupe, Veljović, Laštovica in Peter Klavora. Trenerji bodo skušali na testiranju v novembru dobiti še bolj jasno podobo o fizičnih in psihičnih sposobnostih kandidatov, katere sicer že precej dobro poznajo. Vsi se strinjajo o tem, da je slaba točka naših veslačev premajhna skladnost, pri čemer trpi celotna posadka. Razen tega mnogi naši veslači niso ravno najbolj disciplinirani, zlasti se upirajo vsestranskemu športnemu treningu, čeprav se je izkazalo, da jim je prav ta močno potreben. Glede tega je imel zlasti težave trener našega osmerca Peter Klavora, ki ta čas tudi služi vojaški rok v športni četi v Splitu.

Že januarja bodo vse naše posadke nastopile v ZAR, po tem nastopu bo imelo vodstvo za priprave povsem jasno sliko o moči kandidatov, na katere največ računa.

Utrinki

POKAL OB PREDSEDNIKOVEM JUBILEJU. Na samosvoj način so atleti Ljubljane čestitali svojemu predsedniku, dolgotrajnemu in zasluženemu športnemu delavcu dr. Mihi Hladetu ob njegovi 50-letnici: v Beogradu so na teku osvoboditve namreč zmagali v ekipnem plasmaju in osvojili zlati pokal mesta Beograda, ki so si ga doslej devetkrat pritekli člani Partizana. Predsednika AK Ljubljane je ob njegovem jubileju nagradila tudi AZS.

INDEPENDIENTE ZADNJI. Interjev nasprotnik v letošnjem svetovnem nogometnem finalu Independiente iz Buenos Airesa je po 21 kolih argentinskega nogometnega prvenstva čisto na repu med 18 ligaši. V zadnjih osmih kolih je bil vsakokrat poražen, sedemkrat njegova ekipa celo ni dosegla niti enega zadetka. Kaj je v primeri s tem kriza Crvene zvezde, se tolažijo v Beogradu.

KAZNI. Disciplinsko sodišče Šahovske zveze Jugoslavije je zaradi nespodobnega vedenja kaznovalo ljubljanskega mojstra Albina Planinca — neposrednega udeleženca prihodnjega šampionata SFRJ — s šestmesečno prepovedjo igranja, tekmovalna komisija Košarkarske zveze Jugoslavije pa je odmerila ljubljanski Olimpiji globo 50.000 dinarjev zaradi slabe organizacije prvenstvene tekme s Partizanom.

Sivi lasje čuvajo podjetja

Nočni sprehod v desetih podjetjih za Bežigradom

Preizkušnja budnosti čuvajev v bežigrajskih podjetjih je bila ena izmed zadnjih akcij, ki jih je izvedel oddelek za notranje zadeve bežigrajske občinske skupščine, preden se bo z oddelki ostalih občin združil v skupen medobčinski organ za notranje zadeve. In tako smo se v noči od 7. na 8. oktober pridružili dvema miličnikoma in uslužbencu bežigrajske občine in obiskali deset podjetij. Na pot smo krenili nekaj minut po polnoči, zjutraj ob štirih pa smo akcijo končali. Suhoparni izvleček štiriurnega obiska:

— Razen redkih izjem čuvanje ni zadovoljivo!

V čuvajnicah smo največkrat naleteli na starejše možakarje, ki so zrli v nas z utrujenimi očmi. Proti jutru smo tri zalotili pri spanju, toda vsi so imeli že več kot šest križev na ramah in skoraj nam je bilo nerodno, da jih budimo. Sicer kontrolor »Varnosti« vsako noč obiskuje čuvaje, ki jih postavlja »Varnost«, vendar smo imeli občutek, da so kljub kontroli čuvaji vse prej kot budni.

JUB — V čuvajnici naletimo na čuvaja in kontrolorja. Čuvaj zatrjuje, da se vsaki dve uri napoti na pregled. Hkrati pa prizna, da bi zlikovci lahko na več mestih preskočili žično ograjo.

SKLADIŠČE »CHEMA« — Edino v skladišču »Chema« v Črnučah smo imeli občutek, da nihče ne bi mogel vdreti. Dva možakarja s puškami sta nas po vojaško ustavila. Še sreča, da eden izmed njiju ni imel v cevi naboja, sicer bi na blisk fotoaparata najbrž ustrelil. Sicer nista poznala telefonske številke gasilcev, toda v opravičilo jima lahko štejemo, da bi v primeru eksplozije najbrž sploh ne mogla poklicati — nikogar.

ELEKTRONABAVA — Dve skladišči v Črnučah neposredno ob glavni cesti mora čuvati en človek. Skrbi za številne kable, transformatorje, elektromotorje in drug električni material. Zatrjuje, da vestno pregleduje skladišče, vendar prizna, da ob organiziranem vlomu ne bi mogel ničesar storiti. V čuvajnici namreč nima telefona.

LJUBLJANSKE MLEKARNE — V podjetju delajo tudi ponoči, zato se ni bati, da bi kdorkoli vlomil. Menda se v upravi bolj bojijo, da bi uslužbenci sami pretihotapili proizvode iz obrata, zato eden izmed čuvajev kontrolira vhod, drugi pa patruljira ob ograji. V podjetju pa niso poskrbeli, da bi čuvajema povedali, kaj morata pravzaprav narediti, če pride do požara ali kraje, pa tudi načrta objektov in ograje jima niso dali.

TGK — Čuvaj v neposredni bližini Ljubljanskih mlekarn je pritrdilno odgovarjal na vsa naša vprašanja. Tako so ga spoznali z delom, redno hodi na obhode, sicer pa je tovarna ponoči zaklenjena, razen obrata, kjer dela nočna izmena.

MLADINSKA KNJIGA — Pred stavbo stoji kombi, v njem pa spi šofer. Sicer je stavba »neprodušno« zaprta in šele po dolgotrajnem trkanju in prigovarjanju vratar odpre vrata. Možakar se je zaklenil v svojo »trdnjavo«, bale papirja, ki so krog stavbe, in gradbeni material pa je prepustil usodi. Možakar tudi ne zna telefonirati; najbrž se nikomur ni zdelo vredno, da bi ga naučil poklicati vsaj gasilce, čeprav je obrat poln papirja.

KURIVO — Na Janševi ulici vratar negibno sedi nad časopisom. Ne moremo ugotoviti, ali bere ali spi. Toda na najrazličnejše šume okrog skladovnic drv ne reagira. Možakar je star in zatrjuje, da je bral. »Morda je malo zadremal — za hip.«

TUBA — Tudi tu vratar spi. Ker pa ni moč brez šuma preplezati zaklenjenih vrat, zatrjuje, da je bil buden. Izdajo ga oči, saj v medli svetlobi komaj gleda. Z gasilnimi aparati ne zna rokovati. »Treba se bo naučiti.« je dejal.

INSTALACIJE — »Samo« 66 let je imel čuvaj v Inštalacijah, ki ga je blisk fotoaparata zdramil iz sna. Zatrjuje, da je le vratar, sicer pa dela honorarno, ker »ima premajhen penzion«. Zoprno nam je, da smo ga zbudili iz spanja.

DOM TISKA — Velika stavba, ki se vleče od Titove do Parmove ceste ima le enega čuvaja. Mož zatrjuje, da hodi na obhode, vendar ni težko ugotoviti, da zmikavti ne bi imeli težkega dela.

Tu se je tudi končala naša akcija. Nimamo namena, da bi kritizirali čuvaje, ki bi jim privoščili vse drugo, kot pa da noč za nočjo kljub svojim letom s težavo odganjajo spanec. Tako »Varnost« kakor tudi podjetja, ki nastavljajo svoje čuvaje, bi lahko poiskali mlajše ljudi, ki bi jih zaradi nebudnosti lahko tudi ostro prijeli. Sicer pa (za čuvaje »Varnosti« to ne velja v toliki meri) bi podjetja lahko vsaj dodobra seznanila čuvaje z njihovimi nalogami, jih naučila rokovanja z gasilnimi aparati ali pa vsaj s telefoni. Menimo, da tak pouk za vodilne uslužbence ne bi bil prenaporen, lahko pa bi se kdaj pa kdaj tudi izplačal.

B. SAJOVIC

Prispevali so

Namesto vencev na grobove umrlih so darovali v sklad za novo bolnišnico v Ljubljani:

družini Jež-List iz Ljubljane, Stankovo 31 (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Marija, Vera in Vida Krašovec iz Ljubljane (za dr. Antona Vodnika) 5.000; A. Fink iz Ljubljane, Kebetova ul. v imenu kolegic iz leta 1958 na Inštitutu (za ing. Carmen Jež-Gala) 21.000; Danilo Puc iz Ljubljane, Kebetova 8 B v imenu prijateljev (za Toneta Tomana) 34.000; Stana in Meta Borštnar iz Ljubljane, Večna pot 8 (za Marijo Legvart z Vrhnike) 5.000; kolektiv Mestne knjižnice iz Pirana (za prof. Karla Sovreta) 6.000; nekdanji sošolci-gradbeniki (za ing. Carmen Jež-Gala) 49.000; družine Armič, Dolžan in Peče iz Ljubljane, Miklošičeva 16 (za Franca Volčiča) 6.000; Vinko Sterle iz Ljubljane, Dvořakova 12 (za dr. Blaženko Kambič) 10.000; kolektiv Elektro-Ljubljana, enota Ljubljana-okolica (za Janeza Srakarja) 6.500; Albin Gažar z Ježice 118 (za Franca Vebra iz Zagorja ob Savi) 5.000; stanovalci bloka Runkova 26—30, Ljubljana (za dijaka Janeza Vovka) 7.500; Pavla Vahter iz Novega mesta, Vrhovčeva 5 (za dr. Blaženko Kambič-Klepec) 6.000; stanovalci Celovške 26 v Ljubljani (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Božena in Miroslav Fevec iz Ljubljane, Medvedova 12 (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Mario Jež iz Ljubljane, Vošnjakova 5 (za ing. Carmen Jež-Gala) 20.000; Mario Jež iz Ljubljane, Vošnjakova 5 z družino (za ing. Juša Mulačka) 3.000; Tatjana Jergi iz Ljubljane, Škrabčeva 11 (za ing. Carmen Jež-Gala) 50.000; Fio Pešić iz Osijeka (za ing. Carmen Jež-Galla) 7.000; Marica in Albin Hudnik iz Ljubljane, Čopova 3 (za ing. Carmen Jež-Gala) 10.000; Marko Hudnik z Jesenic, Titova 18 (za ing. Carmen Jež-Gala) 5.000; Slovenska izseljenska matica iz Ljubljane (za Cvetka Kristana) 15.000; Djurdjica Hadži iz Ljubljane, Teslova 21 (za Jerico Pleško) 5.000; Emica Ahčin iz Ljubljane, Njegoševa 6 (obveznice skopskega posojila) 4.000; Alojz Lesničar, upokojenec iz Slov. Konjic, Partizanska 26 (obveznice skopskega posojila) 6.000; osnovna šola heroja Grajzerja iz Tržiča 5.000; sklad SU za NBL 5.000.

Sklad za gradnjo bolnišnice se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje!

Manjše spremembe?

Nekatera mesta pri Olimpiji še niso določena

LJUBLJANA, 23. okt. — Za prvenstveno srečanje med Vardarjem in Olimpijo je v Ljubljani in v okolici ogromno zanimanja. Iz pisarne ANK Olimpija smo zvedeli, da je bilo že včeraj prodanih nad 5.000 vstopnic. Sicer pa se številni ljubitelji nogometa neprestano osebno ali po telefonu zanimajo za vse podrobnosti, tako da bi bilo ob naraščajočem nogometnem utripu res najboljše, če bi imeli na stadionu poseben prostor in posebnega človeka, ki bi bil na voljo samo za te namene.

Medtem ko je čutiti dan pred velikim srečanjem precejšnje optimistično razpoloženje, pa za trenerja Elsnerja in njegove najožje sodelavce tega ni mogoče trditi. Že po kratkem razgovoru ni bilo težko uganiti, s kakšnimi mislimi se ukvarjajo. — Manjše spremembe v enajsterici so neogibno potrebne — zatrjujejo v tehniškem štabu ljubljanskega ligaša. V napadalni peterki namreč ni vse tako v redu, kakor bi morda sodil površni opazovalec. Samo kaj oziroma za koga se bo treba odločiti, še ni čisto jasno. Mesti srednjega napadalca in levega krila sta prav gotovo odprti vprašanji. Za zdaj naj povemo samo imena igralcev, ki prihajajo v poštev za ožji izbor pred jutrišnjo tekmo:

Žabjek, Škulj, Sombolac, Jovičević, Kokot, Šoškić, Kulenović, Čeh, Frančeškin, Srbu, Nikolić, Arslanagić, Zagorc, Djorlev, Corn.

Začetek tekme bo ob 14.15, sodil pa bo priznani sodnik Tašlidžić iz Osijeka.

STOJ, NI PREHODA! — Srednji krilec Olimpije Šoškić je zanesljiv steber v obrambi črno-belih. Danes bo vzel »na muho« nevarnega Vardarjevega napadalca Živadinovića.

Foto: Šelhaus

IVER DNEVA

Na trnih...

Vzdušje pred odločilno košarkarsko tekmo za državno prvenstvo med Zadrom in Olimpijo je bilo zaradi izredne pomembnosti tekme — tako blizu naslova državnega prvaka Zadar še ni bil nikoli — temu primerno tudi napeto. Zadar je na mah dobil nove privržence košarke, vse je ugibalo o izidu, vse mesto je trepetalo za svojo košarkarsko ekipo. Igralcem in vodstvu so že pred tekmo popustili živci. Trener zadarskih košarkarjev, ki doslej še niso bili državni prvaki, Enzo Sovitti, je pred tekmo dejal, da doslej v življenju še pred nobenim dogodkom ni bil tako na trnih, kakor pred tekmo z Olimpijo.

Beograd : Trešnjevka 3:3 (1:3)

BEOGRAD, 23. okt. V srečanju I. zvezne lige sta Beograd in Trešnjevka igrala neodločeno 3:3 (1:3). Strelci: Santrač v 17. in 52. min. ter Gugleta v 77. minuti za Beograd, za Trešnjevko pa Brajković v 23. in 25. min. ter Pintarić v 41. min. Sodil je Stanković iz Niša. Stadion na Karaburmi, gledalcev 2000.

BEOGRAD: Djordjević, Vukasinović, Milovanović, Marić, Krivokuča, Dakić, Samardžić, Gugleta, Santrač, Skoblar in Banovac.

TREŠNJEVKA: Bilić, Granić, Biščan, Kasumović, Brnčić, Garov, Brajković, Bradač, Gašić, Pintarić in Pavlica.

Beograjski »plavi« so ponovno razočarali svoje gledalce. Zlasti slaba je bila obramba. Po odmoru so igralci Beograda pogosteje napadali, gosti pa so se omejili na obrambo.

Po domačih krajih

LJUBLJANA — KK Svoboda bo še naprej član republiške košarkarske lige, ker je v zadnji kvalifikacijski tekmi premagala Soro iz Š. Loke 90:63 (42:26). Tudi Ljubljana si je zaradi boljše razlike v koših kot jo ima Sora za gotovila obstanek v ligi.

Jesenice : Olimpija 7:4

LJUBLJANA, 23. okt. V dvorani tivolskega drsališča je kombinirana hokejska ekipa Jesenic premagala domačo Olimpijo 7:4 (1:1, 3:1, 3:2). Pred približno 300 gledalci sta sodila Cesar in Petelin (Lj.). Strelci: Valentar 2, Vidmar, Jug, Klinar, Pipan in Hiti za Jesenice, za Olimpijo pa Bošković in Aljančič II. po 2 gola.

Pomlajena ekipa ljubljanske Olimpije se je uspešno upirala boljšemu nasprotniku samo v prvi tretjini tekme, nato pa so zagospodarili gostje, ki so bili v drugi tretjini v izraziti premoči. Nasploh pa je bil to bolj ali manj začetniški hokej.

V Elanu odlične tekaške smuči

Strokovnjaki v Elanu so se že nekaj časa pripravljali na izdelavo tekaških smuči, ki so jih naši tekmovalci doslej tako pogrešali, saj so bile prava dragocenost, ker jih je bilo moč dobiti samo za devize.

Naposled so v Elanu izdelali smuči za tekače, ki bodo po mnenju strokovnjakov povsem ustrezale našim potrebam. Novi izdelek Elana sta si ogledala tudi predsednik komisije za teke pri SZS Linke in trener tekačev J. Pavčič; po mnenju obeh strokovnjakov so smuči povsem enakovredne tujimi in celo boljše od marsikaterih. Smučka je težka samo 907 gramov (brez hyckori robnikov in laka), lično izdelana, dovolj prožna, skratka: nove smuči bodo lahko zadovoljile še tako zahtevnega tekača.

Do 15. nov. bodo v Elanu izdelali kakih 100 parov tekaških smuči, dolgih 210 cm, do konca novembra pa še 100 parov dolžine 205 cm, medtem ko bodo smuči za mladince izdelali do 20. decembra. Cena smučem še ni določena toda najbrž ne bo previsoka, ker jih bodo prodajali brez posrednikov, v lastni prodajalni. Zato bo cena prav gotovo ugodna in dosegljiva posameznikom in društvom.

Skromna bera Vecka in Korpe

Naša igralca v Haagu nista blestela

LJUBLJANA, dne 23. okt. — Šele po tednu dni so nas dosegle prve vesti o nastopu namiznoteniških igralcev Vecka in Korpe na mednarodnem prvenstvu Nizozemske v Haagu. V srednjemočni konkurenci z najboljšimi: Švedi, Nemci, Angleži, Čehoslovaki in Madžari se naša reprezentanta nista posebno dobro uveljavila. Vecko je v osminki finala premagal četrtega igralca s svetovne jakostne lestvice Nemca Schöllerja v treh nizih 3:0, v četrtfinalu pa je izgubil z Angležem Barnesom 1:3.

Tako je njegova blesteča zmaga nad Schöllerjem povsem zbledela ob porazu z mnogo slabšim Angležem. Zmagovalec turnirja v Haagu evropski prvak Šved Kjell Johansson s slabim Angležem ni imel posebnega truda ter ga je v polfinalu gladko odpravil 3:0. V drugi polfinalni igri je Čeh Stanek premagal Šveda Alserja v petih nizih 3:2. Finalno srečanje je evropski prvak odločil v svojo korist 3:1 in dokazal, da je že popolnoma okreval od poškodbe, ki ga je spremljala na SPENT v Ljubljani, ter da je znova v zelo dobri formi. Drugi udeleženec iz našega tabora Korpa je v osmini finala izgubil z Angležem Harrisonom 1:3, kar mlademu reprezentantu iz Sente prav gotovo ni v posebno čast. Še hujši poraz sta Vecko in Korpa doživela v igrah parov, kjer sta bila izločena že v drugem kolu po angleško češki kombinaciji Harrison — Kunz. Rezultat 0:3 v korist njunih nasprotnikov priča dovolj zgovorno o podrejenosti in slabi igri nekdaj zelo dobrega para.

Čeprav se je namiznoteniška sezona šele začela, so si naši že naprtili porazov na pretek. Za Bolgari in Romuni v precej slabi konkurenci balkanskega prvenstva v Sofiji so se jim pridružili še Angleži v Haagu, tako da je naša bera na začetku nove sezone povsem neuspešna. Od vseh je bil Vecko navsezadnje še naj bolj uspešen, vendar nikoli ni uspel popolnoma. Za blesteče igro medel poraz, kar se že vse skozi preplete v njegovem nastopanju.

Jugoslovanska reprezentanca bo čez nekaj dni odpotovala na tret ji preizkus moči v Budimpešto, kjer še nikoli nismo dosegli kakšnega pomembnega uspeha. Zdaj bo priložnosti precej, naša državna vrsta pa bo nastopila okrepljena z nekaterimi mlajšimi močmi (Stipančičem in Cordašem), ki se bodo na mednarodnem prvenstvu Madžarske prav gotovo skušale dobro uveljaviti. Tudi za ostale igralce prihaja čas, da bi se po uspehu na SPENT opomogli in dosegli svojemu ugledu in visokemu plasmaju na SPENT primeren rezultat.

(dn)

Dekleta Olimpije na Dunaju

LJUBLJANA, dne 23. okt. — Danes zjutraj so odpotovale na Dunaj dekleta Olimpije, ki se bodo jutri dopoldne pomerile z avstrijskim državnim prvakom PSV Wien v okviru tekme prvega kola tekmovanja za pokal klubskih prvakov Evrope.

Pod vodstvom predsednika Podgorelca in trenerja Usenika so odpotovale Pirčeva, Zrimčeva, Petračeva in Kraljeva. V zadnjem srečanju na mednarodnem turnirju v Kranju so olimpijke premagale PSV Wien po hudi borbi 3:2, vendar so Avstrijke igrale brez svoje najboljše igralke in državne prvakinje Willinger. Srečanje na Dunaju bo s tremi igralkami proti trem, kar daje Ljubljančankam nekaj več možnosti za zmago, po vsej verjetnosti pa bo rezultat zelo tesen v korist ene ali druge ekipe in bo o zmagi odločala vsaka partija. Olimpija bo verjetno igrala s Pirčevo, Zrimčevo in Petračevo, ker mladinka Kraljeva ni v dobri formi.

ZVEZNI ROKOMET

Rudar (T) : Bosna 18:16 (11:8)

RIO DE JANEIRO — V odsotnosti dosedanjega prvaka Nizozemca Geesinka je Japonec Inokuma postal absolutni svetovni prvak v judu. V tako imenovani odprti kategoriji je nastopilo 40 tekmovalcev iz 24 držav, Japončev nasprotnik v finalu pa je bil Šašvil (SZ).

Krizanteme so zelo drage

Včeraj na ljubljanskem trgu 1524 prodajalcev

LJUBLJANA, 23. okt. — Danes je na centralni ljubljanski tržnici prodajalo kar 1.524 prodajalcev — od tega je bilo 1.455 zasebnikov, osem je bilo prodajalcev zadružnega sektorja in 61 prodajalcev družbenega sektorja.

Cene pridelkov so bile skoraj natančno take kot v prejšnjem tednu in jih zaradi tega danes ne objavljamo.

V obeh ribarnicah so imeli na voljo okoli 2000 kg morskih in rečnih rib, ki so jih prodajali po 460 do 1.000 din za kg. Cene rib so bile takele: šnjuri 500, sveže sardele 460, sveže skuše 660, čača 500, buri 500, smudj (donavska postrv) 1000 dinarjev.

Na trgu z rožami, kjer je bilo to soboto razmeroma malo prodajalcev, so prodajali zelo veliko rož, po precej visokih cenah. Nageljni so veljali kar od 60 do 200 din kos, najbolj iskane pa so bile krizanteme, ki so jih prodajali po 80 do 300 din za kos glede na lepoto in velikost.

E. J.

Pri učenju večja samopomoč

Ko so se v domu Ivana Cankarja v Ljubljani zbrali na letni konferenci domske skupnosti, so udeleženci med drugim precej razpravljali o tem, da bo treba delo skupnosti še razširiti in poglobiti. Tako naj bi z delom proslavili 20-letnico osvoboditve in 90-letnico Cankarjevega rojstva. V nadaljnji razpravi so se udeleženci konference zavzemali za večjo samopomoč pri učenju ter organizacijo raznih krožkov. V zvezi s štipendiranjem so ostro kritizirali nekatera podjetja in občinske skupščine. Štipendij namreč ne zvišujejo vzporedno z višjimi življenjskimi stroški, temveč je veliko primerov, ko štipendije celo ukinjajo. Sklep konference je zato bil, da bi priporočili štipenditorjem, naj zvišajo štipendije.

F. R.

LESNO-INDUSTRIJSKO PODJETJE - Radomlje

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. DIREKTORJA
2. TEHNIČNEGA VODJO

POGOJ:

pod točko 1. in 2. fakultetna izobrazba ali srednja šolska izobrazba, s prakso na vodilnem delovnem mestu — po statutu podjetja.

Razpis velja do 10. novembra 1965.

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor podjetja

9066

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE - CELJE

obvešča vse interesente, poslovne prijatelje in cenjene kupce

DA IZDELUJE

ORODJA

naslednjih osnovnih karakteristik:

- vlečna, oblikovalna, obrezovalna in izsekovalna orodja,
- orodje za kovinsko, keramično, steklarsko, gumarsko in industrijo plastičnih mas,
- specialna orodja za tisnjeni liv,
- orodja vseh velikosti.

Orodja običajno izdelujemo po dostavljenih načrtih, na željo naročnika pa lahko izdelamo tudi konstrukcijske načrte.

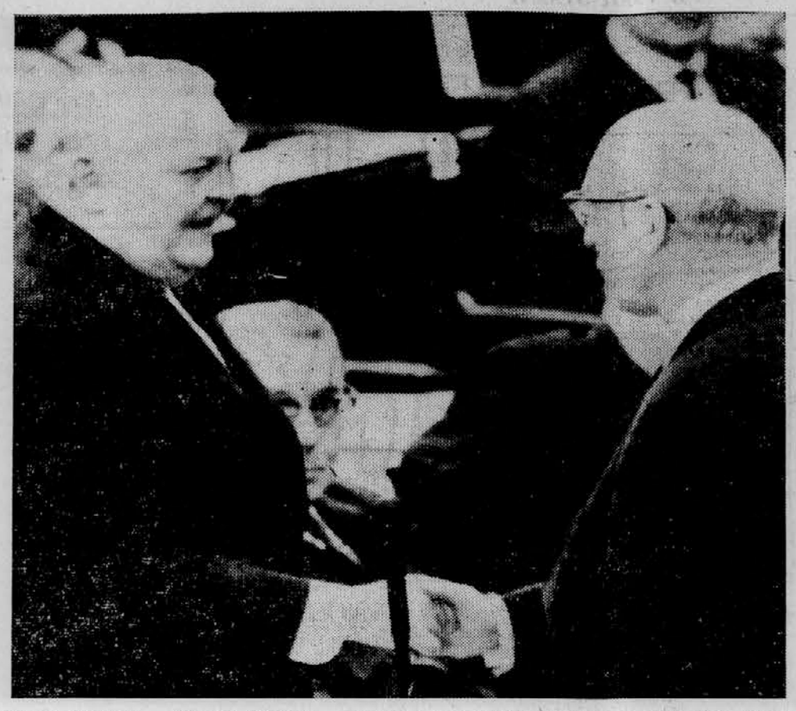
Cene in ostali prodajni pogoji se določijo naknadno po sprejemu naročil na podlagi načrtov in drugih tehničnih podatkov.

Vse interesente prosimo da nam pošljejo svoje ponudbe oziroma naročila.

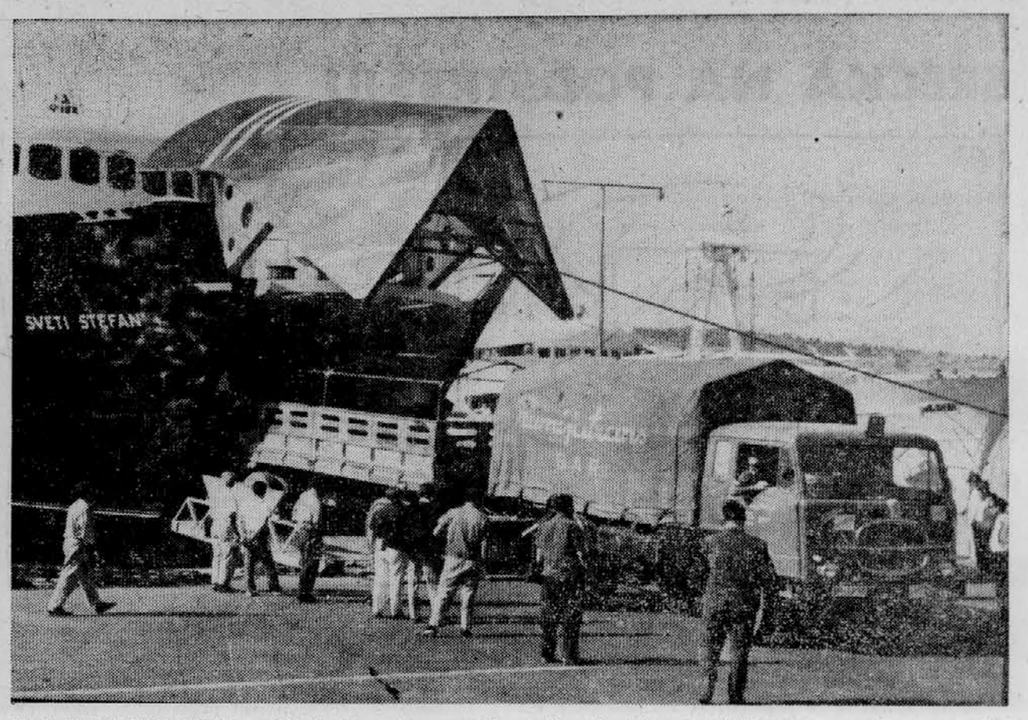
9046

PROSLAVA JUBILEJA OZN — V petek zvečer je bila v ljubljanski filharmoniji slovesna proslava dvajsete obletnice ustanovitve Organizacije združenih narodov. Na proslavi je govoril član ustavnega sodišča SFRJ dr. Aleš Bebler (na sliki). Foto: M. Z.

NOVA VLADA — STARA VLADA — Končno, po dolgih prepirih med koalicijskimi partnerji CDU, CSU in FDP je Ludwig Erhard končno sestavil vlado v Bonnu. V bistvu je ostalo vse pri starem, le CSU ima resor več (za evropska vprašanja). Na sliki: Erhard in vodja frakcije opozicijske SPD Fritz Erler v Bundestagu. FOTO: AP

BAR BARI VSO ZIMO — Od junija redno vozi čez Jadran trajekt »Sveti Stefan«, ki je doslej prepeljal čez 8.000 potnikov, 1000 avtomobilov in 140 tovornih vozil. Zaradi ugodne zveze z Italijo so zdaj sklenili, da bo vozil tudi čez zimo, in sicer trikrat na teden. V eno smer pluje 8 ur, cena za prevoz pa znaša 5250 dinarjev v obe smeri (za domače potnike), za osebni avto do 750 kilogramov pa 12.000 dinarjev. Za tujce so voznine dražje. Na sliki: vkrcavanje vozil in potnikov v Baru. Foto: Hrausky

Nadaljevanje s prve strani

Porok svobode

prihodnje krepila in da se bo OZN še bolj zavzemala za urejanje obstoječih problemov.

Spričo takšnih nazorov je Socialistična federativna republika Jugoslavija zmerom prisojala velik pomen Organizaciji združenih narodov in se zavzemala za širše razvijanje njenih dejavnosti, za krepitev in razširitev njihove vloge. Jugoslavija bo tudi v prihodnje dosledno podpirala vse napore svetovne organizacije za čim doslednejše uresničenje njenih pozitivnih idealov. Jugoslovanski narodi so odločni pristaši takšne politike, ki uživa tudi razumevanje in simpatije mnogih narodov na svetu.«

U Tantova

prizadevanje. Naposled imamo sprejeto osnovo, sistem združenih narodov, v okviru katerega lahko, če hočemo, nadaljujemo pot proti našim smotrom in dosežemo skladen razvoj v mednarodnem življenju.

To so prednosti, nepojmljive v svoji nesluteni moči, da ustvarijo blaginjo, prednosti, ki so dandanes na voljo človeku, da odvrne nevarnost, o kateri sem govoril. Težko bi si mogli privoščiti, da ne izkoristimo teh prednosti. Upravičeno sem prepričan, da bomo korak za korakom tudi izkoristili te prednosti. Dejstvo, da je generalna skupščina spet sposobna normalno nadaljevati svoje delo, po zagati, ki je lani ohromila njeno zasedanje, je bodrilno [illegible] da hočejo dežele. članice OZN, ubirati pot skladnega razvoja in da uvidevajo, da je najboljša in morda edina pot za to pot mednarodnega sodelovanja. To priznanje ni izrečeno prezgodaj, ker so medtem izbruhnili novi ali se širijo sedanji oziroma možni spopadi, ki prinašajo trpljenje mnogim tisočem neposredno prizadetih ljudi, ki zastrupljajo odnose med več državami. Spoznanje, da ima zdaj pet držav jedrsko orožje, in ugotovitev, da več drugih lahko razvija to orožje, narekujeta veliko nujnejе kot kdajkoli sklenitev sporazuma o razorožitvi ali vsaj sporazuma, s katerim bi zaustavili širjenje tega orožja. Na gospodarskem področju na slabšanje položaja revnejših dežel glede na bogatejše ustvarja še večje probleme kot prej in ti problemi boli kot kdajkoli zaslužijo, da se jih učinkovito lotimo, kar lahko storimo z našim zbolšanim mednarodnim mehanizmom za razvoj.

Danes, ko stopa OZN v tretje desetletje svojega življenja, se zdi jasno, da nevarnosti na svetu, kateremu služi OZN, pa naj bodo še tako velike, niso večje od možnosti, ki se nam ponujajo. Te možnosti morajo brez odlašanja izkoristiti vlade, organizacije kakor tudi posamezniki, ker je pri ustvarjanju in krepitvi miru potrebno sleherno pozitivno prizadevanje.«

Gesla

Gesla se zavzemajo za krepitev enotnosti, bratskega prijateljstva in strnjenosti narodov socialističnih držav. Poebna gesla so naslovljena na vsako izmed 13 socialističnih držav. Na njihovem čelu je LR Kitajska, druge socialistične države pa se vrste po abecednem redu. Medtem ko so za vse druge socialistične države gesla enaka, sta gesli, ki sta naslovljeni na Kitajsko in Albanijo, nekoliko drugačni. Tako se na LR Kitajsko nanašajoče geslo glasi: »Bratski pozdrav delovnim ljudem Ljudske republike Kitajske ki ustvarjajo socializem. Naj živi strnjenost velikih narodov Sovjetske zveze in Kitajske v boju proti imperializmu in kolonializmu, za socializem, mir in nacionalno neodvisnost!« V geslu, naslovljenem na LR Albanijo, se prvi stavek glasi enako, drugi pa: »Naj se krepi prijateljstvo in sodelovanje med sovjetskimi in albanskim narodi«.

Geslo, naslovljeno na Jugoslavijo, je enako geslom, ki se nanašajo na druge socialistične dežele, in se glasi: »Bratski pozdrav delovnim ljudem Socialistične federativne republike Jugoslavije, ki ustvarjajo socializem. Naj živi večno in neomajno prijateljstvo in sodelovanje med sovjetskimi in jugoslovanskimi narodi!«

CK KPSZ je naslovil gesla posebej tudi na ZAR, Alžirijo, Burmo, Gano, Gvinejo, Kongo (Brazzaville), Mali, Indijo in Indonezijo. V geslih pozdravlja afriške narode, ki se borijo proti kolonializmu in imperializmu, prav tako pa tudi narode Latinske Amerike.

CK KPSZ se zavzema za razvijanje in krepitev prijateljstva in sodelovanja narodov Anglije, ZDA, Francije in Sovjetske zveze, v prid trdnemu miru na svetu.

V notranji politiki je poudarek na aktualnih nalogah, ki jih je zadal deželi septembrski plenum.

Sukarno:

donezije ali organizacijami, ki so pod vplivom partije. Na otoku so suspendirali šest članov združenja indonezijskih novinarjev. Radio Džakarta pa poroča, da so sodniki na zahodni Sumatri pripravljeni soditi vsakogar, ki je sodeloval v ponesrečenem udaru.

UPI in AFP povzemata po radiu Džakarta, da so zaradi sodelovanja v državnem udaru odstranili pet višjih oficirjev vojnega letalstva, 72 članov parlamenta in več članov vrhovnega posvetovalnega sveta. Predsednik vrhovnega posvetovalnega sveta je izjavil, da se bo čistka razširila tudi na druge člane vlade. Predstavnik vojnega letalstva pa je povedal, da so aretirane oficirje degradirali. Aretirali so tudi druge pripadnike letalstva, ki jih bodo v kratkem zaslišali

Kitajska agencija Hsinhua poroča, da so indonezijske vojaške enote včeraj zjutraj prekršile diplomatsko imuniteto kitajskega veleposlaništva v Džakarti, ko so vdrle v prostore veleposlaništva in jih preiskale. Kitajsko veleposlaništvo v Indoneziji je odločno protestiralo pri indonezijski vladi, ki se mora takoj opravičiti in strogo kaznovati ljudi, ki so zagrešili ta prekršek, kakor tudi tiste, ki so zanj odgovorni.

Erhard

znama nove vlade, ki jo bo Erhard predstavil javnosti v torek. Vendar pa so že znana imena vseh ministrov in prav tako je znana razporeditev resorov po strankah. Erhardova krščansko-demokratska unija (CDU) kot hrbtenica koalicije je dobila 11 ministrstev, Straussova krščansko-socialna unija (CSU) jih je dobila pet, Mendej a svobodna demokratska stranka (FDP) pa štiri. Erhardova stranka je še nadalje obdržala dva najvažnejša resora: zunanje ministrstvo in obrambo.

Resor več, ki ga je dobila krščansko-socialna unija, pomeni odškodnino za Straussov poraz v dvoboju z Mendejem. Strauss je v izjavi za televizijo dejal, da mu je Erhard na pogajanjih o sestavi vlade ponudil »ministrski položaj«, ki pa ga je on odklonil, ker bojda ne more hkrati voditi ministrstva in še svoje stranke. Toda pravi pomen te Erhardove »ponudbe« je javnost takoj razumela: gre za poskus formalne Straussove rehabilitacije.

Spremembe v tržaškem občinskem odboru

TRST, 23 okt. (Po telefonu) Na sinočnji seji je nedavno ustanovljeni občinski odbor levega centra v Trstu doživel majhno preosnovo, ki pa ne zadeva razmerja političnih strank, pač pa gre zgolj za osebne spremembe, ki pa imajo tudi svoje politično ozadje. Dva krščansko demokratska odbornika sta se namreč odpovedala svoji odborniški funkciji, ker se ne strinjata z imenovanjem slovenskega socialista Dušana Hreščaka za odbornika. To imenovanje je pred meseci zbudilo dosti hude krvi med desničarskimi krogi, ki so izrabili preosnovo občinskega odbora za protislovenske šovinistične izpade in demonstracije. To pot pa so se liberalni in neofašistični predstavniki omejili samo na zagotavljanja, da so proti Hreščaku kot tako imenovanemu »titovcu«, ne pa kot Slovencu. Socialistični predstavnik je v debati prikazoval postavitev Hreščaka za občinskega odbornika kot dokaz, da je končana diskriminacija proti slovenski manjšini v Trstu. D. K.

Pokrajinski kongres PSI v Trstu

TRST, 23. okt. (Po telefonu). Danes se je začel v Trstu kongres pokrajinske federacije PSI za tržaško pokrajino. Kongres, ki se ga udeležuje 46 delegatov, bo razpravljal o treh resolucijah. Prvo je izdelalo pokrajinsko tajništvo stranke in je na sestankih sekcij stranke dobila pri glasovanjih 71 odstotkov glasov. Za resolucijo, ki jo je v vsedržavnem merilu predložil za bližnji kongres glavni tajnik stranke, je glasovalo 17 odstotkov vseh članov, za resolucijo leve skupine in pristašev Lombardija pa 12 odstotkov vseh vpisanih članov. Na kongresu bodo izvolili novo pokrajinsko tajništvo in delegate za vsedržavni kongres PSI, ki se bo začel 10. novembra v Rimu. D. K.

Poziv KP ČSSR

PRAGA, 23. okt. (Tanjug). Na današnji seji mednarodnega srečanja 35 komunističnih in delavskih partij, katerih predstavniki so se sešli v Pragi ob 30-letnici VII. kongresa Kominterne, je sekretar CK KPČ Vladimir Koucki objavil poseben poziv KP Češkoslovaške. V tem pozivu se KPČ izreka za to, naj bi najnujneje združili ne le prizadevanja svetovnega socialističnega sistema, ampak tudi vseh demokratičnih in antiimperialističnih sil v mednarodnem merilu. Zavrgli naj bi sleherno tendenco po medsebojnem napadanju, sumničenju, ekskluzivnosti in postavljanju posameznih članov te fronte zoper druge. Vzpostavitev široke demokratične fronte v sedanjem boju proti imperializmu je po mnenju KPČ pomemben pogoj boja za postopno socialistično preobrazbo družbe.

Prvi sekretar CK KPČ Antonin Novotny je sinoči priredil sprejem za delegacije, ki se udeležujejo sestanka v Pragi. Posebej je sprejel sekretarja CK KP SZ Borisa Ponomarjova in člana politbiroja CK KPF Jacquesa Duclosa.

Gromiko v New Yorku

HAVANA, 23. okt. (TASS). Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko je danes odpotoval iz Havane v New York. Od njega so se poslovili premier Fidel Castro in drugi visoki kubanski voditelji.

Proslava v Celovcu

Ob dnevu OZN je govoril deželni glavar Sima

OD NAŠEGA POROČEVALCA

CELOVEC, 23. oktobra. Nabito polna koncertna dvorana v Celovcu je dolgo in navdušeno ploskala, ko so se dopoldne na odru, okrašenem z avstrijsko in koroško deželno zastavo, pod velikim emblemom OZN ob zaključku slavnostne prireditve v počastitev dvajsetletnice OZN z roko v roki klanjali v narodne noše oblečeni nastopajoči umetniki iz Avstrije, Italije in Jugoslavije.

Letošnja prireditev v počastitev dneva OZN v Celovcu je bila zaradi obmejnega značaja te dežele še posebej slovesna. Poleg domačinov so v prireditvenem odboru sodelovali še predstavniki avstrijskoameriškega društva, sovjetskoavstrijskega društva, francosko-avstrijskega društva, jugoslovansko-avstrijskega društva in italijanskega društva »Dante Alighieri«. Vsaka izmed sodelujočih narodnosti je tudi prispevala posebno točko programa, kar je dajalo celotni prireditvi še poseben simboličen pomen. Tako so Italijani prišli iz Gorice s posebno folklorno skupino, medtem ko je Jugoslavijo zastopal Slovenski oktet iz Ljubljane.

Slavnostni govor je imel deželni glavar Hans Sima, ki je poudaril vlogo Avstrije in Koroške v okviru OZN in zbliževanja med narodi. »Koroški na križišču treh življenjskih kultur — je med drugim ugotovil Hans Sima — smo bili vselej pristaši široko odprte svetovne usmeritve. To svetovno odprto zavzetost, ki goji spoštovanje in prijateljstvo do naših sosednih narodov in ljudi v vsem svetu, moramo gojiti tudi vnaprej. Samo na ta način bomo dali svoj najboljši prispevek za mirno sožitje med ljudmi in za srečno bodočnost svoje domovine.«

Po prireditvi v Konzerthausu je bil slavnostni sprejem v salonih predsedstva deželne vlade Koroške, na katerem je deželni glavar še enkrat poudaril željo po vzajemnem prijateljskem sosedstvu z vsemi bližnjimi narodi.

V posebnem razgovoru za »Delo« se je deželni glavar Hans Sima dotaknil prijateljskih odnosov med Koroško in Slovenijo oziroma med Avstrijo in Jugoslavijo

»Zdi se mi, da je bilo prav v znamenju Združenih narodov najprimerneje to, da pokažemo, kako se tudi na svojem ožjem življenjskem prostoru med seboj razumemo kot prijatelji. Na današnji prireditvi je name naredilo globok vtis zlasti dejstvo, ko sem videl, kako se vse naše noše, kretnje in pesmi v marsičem prepletajo in dopolnjujejo, saj živimo geografsko na bližnjem prostoru. In hkrati ste videli, kako je to skupno manifestacijo toplo sprejela publika, še posebej mladina, kar je najvažnejše. Veseli nas, da mladi danes potrjujejo to, kar smo mi in drugi pred nami v našem političnem vodstvu v dokaj težkih razmerah šele začenjali«.

Hans Sima je poudaril, da se danes ta težnja po vzajemnem sosedskem sodelovanju odraža tudi v vseh drugih organizmih in na raznih področjih, na primer nedavno na skupnem srečanju alpinistov treh obmejnih dežel oziroma da se iskrena praksa obmejnega sodelovanja razširja tudi na področje Štajerske.

Na vprašanje, kako je bilo v Ljubljani ob njegovem nedavnem državniškem obisku, je Hans Sima odgovoril pritrdilno in z zadovoljstvom ugotovil obširen in temeljit program tega obiska. Poudaril je, da so mu bili razgovori s predsednikom izvršnega sveta Slovenije Jankom Smoletom več kot zgolj dolžnost in potreba. »Nekaj povsem drugega je, če čutiš pri takih razgovorih osebno zadovoljstvo razgovora in da se z nekom o stvareh rad in temeljito pogovarjaš. Osebni kontakti so tudi v odnosih med deželami še kako važni«.

Zatem pa je na vprašanje o splošnih kulturnih odnosih med Slovenijo in Koroško nadaljeval:

»To, kar smo opravili doslej, je bilo zelo koristno in pozitivno. Drugače kot s kulturno izmenjavo verjetno ne bi mogli niti začeti. A zdaj smo že za stopnjo naprej in mislim, da moramo nadaljevati naše sodelovanje na najmanj dveh ravneh. Zdi se mi, da poslej ni več nujno, da vodimo vse kulturne izmenjave kot nekaj oficialnega, ampak pustimo, da se to razvija direktno v odnosih med kulturnimi ustanovami, saj takih stikov je že vse več in tudi publika je za te obiske dovolj zainteresirana. Po drugi strani pa lahko oficialne politično gospodarske kontakte razvijamo še posebej na lastni ravni in z bolj delovnim namenom. Saj bomo tudi poslej politiki radi prisostvovali predstavam kot poslušalci, toda če bi razvijali odnose v prihodnje zgolj v kulturni smeri, bi iz tega lahko nastala šablona, včasih morda celo neka utrujenost. Zato pa moramo iti zdaj v tej etapi naprej z našimi odnosi v več smereh.«

Ob koncu je deželni glavar Hans Sima izrazil željo, da bi koroška deželna vlada v kratkem, morda spomladi, ko bi — kot je rekel — spet posijalo sonce na naša koroška jezera, lahko pozdravili v Celovcu politične predstavnike iz Slovenije, konkretno predsednika izvršnega sveta Janka Smoleta in morda tudi predsednika skupščine Ivana Mačka.

BOGDAN POGAČNIK

Pogovor Rusk—Hasuna

WASHINGTON, 23. okt. (AFP). Ameriški državni sekretar Dean Rusk in generalni sekretar arabske lige Abdel Halek Hasuna sta se sinoči pogovarjala o odnosih med ZDA in arabskimi državami. Hasuna je po sestanku povedal, da sta se pogovarjala o problemih, ki so na dnevnem redu generalne skupščine, kot sta Aden in Južna Arabija.

Hasuna se je sestal tudi s predsednikom senatne komisije za zunanje zadeve Williamom Fulbrightom.

Wilkins oproščen

WASHINGTON, 23. oktobra (Tanjug). Porota, sestavljena iz samih belih državljanov, ki je v Haynevillu (Alabama) po zelo kratkem posvetu osvobodila pripadnika Ku-Klux-Klana Wilkinsa, kljub vsem neizpodbitnim dokazom, da je ubil belko Violo Liuzzo, ki je aktivno sodelovala v gibanju za enake državljanske pravice.

Vodilni listi ocenjujejo v današnjih komentarjih to sodno farso v Haynevillu kot norčevanje iz sodišča in pravice. Listi poudarjajo, da v okrožju, kjer je bila ta obravnava, še nikoli noben črnec ni bil član porote, če prav je 80 odstotkov ondotnega prebivalstva črncev.

Zadnje vesti

Akra: Razprava o ganskem predlogu o afriški uniji

Kwame Nkrumah je predlagal, naj bi ustanovili izvršni svet in izvolili predsednika

AKRA, 23. okt. (Tanjug). Afriški državniki so danes nadaljevali delo; razpravljali so o predlogu ganskega predsednika o ustanovitvi afriške unije. Predsednik Nkrumah je predlagal, naj bi afriški državniki še na tem sestanku sklepali o ustanovitvi izvršnega sveta OAE, ki bi bil stalni organ skupščine šefov držav in vlad ter naj bi izvolili predsednika tega sveta.

Hkrati je Nkrumah predlagal, naj izvolijo predsednika unije ter več podpredsenikov, ki bi se med letom občasno sestajali ter bi bili odgovorni za delo izvršnega sveta v času med zasedanji šefov držav invlad.

Po zamislj ganskega predsednika naj bi bila naloga izvršnega sveta, da bi usmerjal politiko ter dajal priporočila šefom držav in vlad. Sedanji sekretariat OAE pa bi postal organ izvršnega sveta.

Zamisel o ustanovitvi afriške unije bi uresničevali postopoma glede na splošni družbeni, politični in gospodarski razvoj na kontinentu. Novo v ganskem predlogu je tudi to, da sedaj ne vztraja pri nujnem političnem združevanju kontinenta, marveč izhaja iz tega, da bi se s krepitvijo vseafriškega gospodarskega sodelovanja in z ustanovitvijo skupnega trga za afriško celino ustvarile ugodne razmere za gospodarsko, kasneje pa tudi za politično združitev Afrike.

Ganski predlog je podprla delegacija Zambije; njen šef je že na prvi seji izjavil, da Afrika danes potrebuje ravno tako državno organizacijo, kakršno predlaga Nkrumah. Zamisel o ustanovitvi vseafriške vlade podpira tudi gvinejski predsednik Sékou Touré.

Kongres KP Belgije

BRUSELJ, 23. okt. — Danes se je začel 16. kongres komunistične partije Belgije. Predsednik KP Belgije Ernest Bournel je v svojem poročilu poudaril, da bi belgijski delavci morali zahtevati od vlade, naj izstopi iz atlantske zveze, da bo država lahko izvajala miroljubno politiko. Bournel je tudi opozoril na nevarnost revanšistične politike zahodnonemških militaristov ter obsodi lameriško agresijo v Vietnamu.

Novak častni član romunske akademije

ZAGREB, 23. okt. (Tanjug.) Romunski veleposlanik v Jugoslaviji Aurel Malnasan je danes izročil diplomo in zlato kolajno častnega člana Akademije Socialistične republike Romunije uglednemu jugoslovanskem zgodovinarju in predsedniku Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu dr. Grgu Novaku. Slovesnosti na zagrebški akademiji se je udeležilo več akademikov in drugih predstavnikov znanstvenega in kulturnega življenja.

Razoroževanje civilistov v Dominikani

SANTO DOMINGO, 23. okt. (AFP). V Santo Domingu so včeraj začeli razoroževati civiliste, na podlagi sklepa začasnega predsednika vlade Garcie Godova. Stopetdeset članov komisije, razdeljenih v skupine, v kateri so po en predstavnik sodstva, vojske in policije, preiskujejo vsako hišo. Kakor je sporočilo predsedstvo vlade, bodo oborožene enote vojske in policije ostale pripravljene za vsak [illegible] dokler ne bodo razoroženi vsi civilisti.

Subandrio za spravo s Kitajsko?

SINGAPUR, 23. okt. (AFP). Indonezijski minister za zunanje zadeve dr. Subandrio je danes izjavil, da bi Indonezija utegnila odpraviti nesoglasja v odnosih s Kitajsko. »Nima smisla, da kvarimo odnose s prijateljskimi državami,« je dejal Subandrio na sestanku pokrajinskih voditeljev. To izjavo je nocoj objavil radio Džakarta v oddaji, ki so jo ujeli v Singapuru.

Subandrio je obtožil osrednjo ameriško obveščevalno agencijo (CIA), da se je vmešavala v dogodke v Indoneziji. Pohvalno pa se je izrazil o generalu Suhartu, o katerem je dejal, da je vzpostavil v državi mir in rešil revolucijo. Ko je govoril o protikomunistični kampanji, je Subandrio dejal, da je nujno treba kaznovati vse, ki so bili vpleteni v »gibanje 30. septembra«, da pa »ni treba udarjati po svojih ljudeh«.

General Suharto je v govoru na tem sestanku odločno zanikal vesti, da bi bila indonezijska vojska pod vplivom ameriške obveščevalne službe. Prav tako je zanikal ,da bi bil obstajal »generalski svet«, o katerem je vodja neuspelega udara podpolkovnik Untung trdil, da je na pobudo CIA koval zaroto proti predsedniku Sukarnu. Suharto je tudi zavrnil namigovanja, češ da so bili generali, ubiti med uporom, izdajalci. Zahteval je, naj javnost se znanijo z vsemi dejstvi v zvezi s tem dogodkom.

Pozitivna ocena resolucije o Rodeziji

AKRA, 23. okt. (Tanjug). Predstavniki južnorodezijske afriške unije (ZAPU), ki sodelujejo kot opazovalci na konferenci šefov afriških držav in vlad, so ugodno ocenili resolucijo o Južni Rodeziji, ki so jo snoči sprejeli afriški državniki. Ta dokument so ocenili kot »pozitiven prispevek k dokončni rešitvi južnorodezijskega vprašanja«, hkrati pa so opozorili tudi na nekatere njegove šibke točke.

Predvsem predstavniki ZAKU sodijo, da [illegible] olucija rezultat kompromisa različnih stališč o poteh in ostri ni ukrepov, ki naj bi jih storila OAE pri reševanju problema Južne Rodezije.

Obletnica neodvisnosti Zambije

LUSAKA, 23. okt. — Republika Zambija bo jutri proslavljala prvo obletnico neodvisnosti. Kakor poroča TASS, so se danes v glavnem mestu Lusaki pričele tridnevne slovesnosti. Predsednik Kenneth Kaunda je položil temeljni kamen za novo mednarodno letališče.

Končano srečanje KP v Pragi

PRAGA, 23. okt. (TASS) Danes se je končalo mednarodno srečanje [illegible] stičnih in delavskih partij, posvečeno 30-letnici VII. kongresa Kominterne.

Telegrami

DELEGACIJA ZZB NOV POLOŽILA VENEC — BUKAREŠTA. Delegacija zveze združenj borcev NOV Jugoslavije pod vodstvom Vlade Zečevića je včeraj položila venec na mavzolej borcev za svobodo domovine in za socializem v Parku osvoboditeljev v Bukarešti.

OBISK V VELEPOSLANIŠTVU SFRJ — WASHINGTON. Skupina 25 funkcionarjev sindikatov avtomobilskih delavcev in delavk v električni industriji je obiskala jugoslovansko veleposlaništvo ter se v triurnem razgovoru zanimala za jugoslovanski družbeni in gospodarski sistem in za položaj sindikatov.

KIMBOVA IZJAVA — LEOPOLDVILLE. Novi kongoški premier Kimba je na sprejemu za zahodne veleposlanike v Leopoldvillu izjavil, da želi nova vlada imeti dobre odnose z njihovimi državami, ki pa naj se ne vmešavajo v kongoške notranje zadeve.

RESOLUCIJA O GIZENGI — LEOPOLDVILLE. Kongoški predstavniški dom je soglasno sprejel resolucijo, v kateri zahteva, naj takoj izpustijo na svobodo ali pa postavijo pred sodišče Antoina Gizengo, ki ga je Combe zaprl že pred dobrim letom.

MAROŠKO-TUNIZIJSKI SESTANKI — FEZ. Ob koncu uradnega obiska tunizijskega predsednika Burgibe v Maroku so objavili, da se bodo najvišji predstavniki Maroka in Tunizije sestajali vsako drugo leto.

OCENA BAUDOUINOVEGA OBISKA — CIUDAD MEXICO. Štiridnevni uradni obisk belgijskega kralja Baudouina so mehiški krogi ocenili kot nov prispevek k tesnejšemu povezovanju Mehike z neameriškimi državami.

208 ŽRTEV OGNJENIKA — MANILA. Vladna komisija za vulkanologijo je sporočila, da je ob izbruhu ognjenika Taala prejšnji mesec izgubilo življenje 208 ljudi. Opustošenih je okrog 28 kvadratnih kilometrov zemlje. Prej so domnevali, da je izbruh tega ognjenika, oddaljenega okrog 55 km jugovzhodno od Manile, terjal 500 do 1000 žrtev.

KONGRES SOCIALISTIČNE STRANKE PROLETARSKE ENOTNOSTI — RIM. Nacionalni svet italijanske socialistične stranke proletarske enotnosti je sklenil sklicati prvi kongres stranke, ki bo od 16. do 19. decembra v Rimu.

Pa še to:

UVOZ IZVOŽENIH KABLOV. Naši premogovniki morajo zlasti po kakanjski katastrofi čimprej zamenjati izrabljene električne kable, da se zagotovi varnost rudarjev. Tovarna kablov v Svetozarevu pa ne more teh kablov dobaviti, ker mora izpolnjevati izvozne obveznosti po pogodbi z Jugobanko. Zato so rudniki prisiljeni uvažati potrebne kable. Iz inozemstva dobivajo zdaj kable. izdelane v Svetozarevu, celo v originalni embalaži, samo da so ti kabli za 40 % dražji.

POJASNILO — 2. oktobra smo v tej rubriki objavili prispevek z naslovom »KLIC PO REFORMI«, ki kritizira slabo slovenščino na dopisu odbelka za komunalne in gospodarske zadeve občinske skupščine Piran. Prispevek nam je poslal bralec, s katerim smo po telefonu preverili točnost navedb.

Dolžni pa smo pojasniti, da sedanji načelnik oddelka, tov. Franc Pirc s tem dopisom nima nobene zveze in da se prispevek torej ne nanaša nanj, pa tudi na njegovega prednika ne. Zmaličen pripis na vabilo je napisal kurir, ki ni bil popolnoma vešč slovenščine.

CENTRALNA REDAKCIJA

Vreme 23. OKTOBRA 1965

Temperature

	Ob 07	13
Ljubljana	0	10
Planica	—5	—
Rnik	—2	10
Maribor	—1	11
Slov Gradec	—4	8
Novo mesto	—3	10
Koper	6	15
Kredarica	2	5
Reka	8	16
Pulj	8	15
Split	9	16
Dubrovnik	9	16
Zagreb	—3	12
Beograd	—2	11
Sarajevo	—4	10
Titograd	9	16
Skopje	0	14
Celovec	4	9
Gradec	—	9
Dunaj	—3	11
Milano	3	13
Genova	9	16
München	—1	3
Zürich	4	9
Benetke	—	—

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Pretežni del evropske celine je v območju visokega zračnega pritiska Nad naše kraje je pričel dotekati od severa nekoliko toplejši zrak.

NAPOVED:

SLOVENIJA:

Pretežno jasno bo Zjutraj bo po kotlinah megla. Najnižje nočne temperature bodo med —5 in —1, v Primorju 6, najvišje dnevne od 12 do 15 stopinj C.

JUGOSLAVIJA:

Pretežno jasno bo z jutranjo meglo po kotlinah.